imburgs agblad

Vuur-werk

dag 31 december 1988. 70e jaargang nr. 309.

ersmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,40

● Joris Voorhoeve

● Advocaat van Masson kan naar geld fluiten...

emier struikelt over economisch beleid

Joegoslavische egering stapt op

GRADO – De Joegoslavische premier, Branko Mikulic, gisteren het ontslag van zijn regering ingediend. Daaraf hij gehoor aan de toenemende kritiek in de pers en de unistische partij op het economisch beleid van de rege-Volgens zegslieden in het parlement heeft het Staatspren besloten het ontslag van de regering te aanvaarden.

binet-Mikulic blijft voorlopig tdat een nieuwe regering is eerd.

atie

gelopen weken was de roep t aftreden van Mikulic steeds geworden. Het werd hem kwalijk genomen dat hij er slaagde de inflatie te beteu- In de twee jaar dat Mikulic t bewind is, is de inflatie ge- van 85 tot 228 procent. Som- onomen vrezen dat de geld- rding volgend jaar tot 400 t zal oplopen.

ikertijd werd de regering ge- onteerd met een eindeloze s van stakingen van ontevreden knemers die hun koopkracht de maand achteruit zagen gaan. elkaar werden er dit jaar 1.400 ngen geregistreerd.

is voor het eerst sinds de com- isten aan het eind van de Twee- ereldoorlog aan de macht kwa- dat een Joegoslavische rege- voortijdig opstapt. De 60-jarige ulic bood zijn ontslag aan nadat r niet in was geslaagd zijn eco- ische hervormingsbeleid door parlement te krijgen. Het parle- keurde donderdag twee her- ingswetten goed – een wet op ondernemingen en een wet op de omische planning – maar de rest van het hervormingspakket kwam er niet doorheen.

Eerder in de week hadden de deelstaten Croatië en Slovenië de federale begroting verworpen, waardoor de regering zonder fondsen voor 1989 kwam te zitten. Het parlement keerde zich met name tegen de plannen van de regering te bezuinigen op het onderwijs en de gezondheidszorg. Verscheidene parlementariërs wezen erop dat de regering wel om meer geld vroeg voor de federale begroting, waaruit defensie en het overheidsapparaat worden betaald.

Premier Mikulic klaagde gisteren in het parlement dat hij tot zondebok voor de economische en politieke problemen wordt gemaakt. „Het is ergerlijk dat de regering de schuld van alle fouten in de bedrijven, gemeenten, steden en republiek in de schoenen geschoven krijgt," zo zei hij. Mikulic zei verder dat het werk van zijn regering bemoeilijkt was door de gebrekkige vakkennis van veel overheidsfunctionarissen.

● Ton Beunis neemt nog een hap vlaai op het succesvolle jaar. Foto: MATTI WIJNBERGEN

'Vlaaienkoning' bijna miljonair

door hans rooijakkers

AMSTERDAM – Drie jaar geleden moest Ton Beunis nog rondkomen van een werkloosheidsuitkering. Op de laatste dag van 1988 is de Amsterdammer bijna miljonair.

Op het idee gebracht door zijn vriendin Sianne Smits uit Sittard startte Beunis in hartje Amsterdam de speciaalzaak 'Multi Vlaai'.

Hans Peters, directeur van Enpé Bakkerijen in Sevenum, was de enige die wel iets zag in het ludieke plan van Ton en Sianne. Vanaf de openingsdag, medio '86, loopt het storm. De vraag naar rijste-, appel-/citroen- en kersenvlaai is niet bij te benen. Dagelijks vertrekt om drie uur 's nachts vanuit Sevenum een koelwagen met honderden vlaaien richting westen en oosten van het land.

Inmiddels heeft Ton Beunis in zeven Nederlandse steden vla-winkels geopend. In 1989 komen er nog eens tien bij. Jaaromzet in 1988: zes miljoen gulden. De 'vlaaienkoning' uit Amsterdam, die 30 jaar geleden in Leerdam werd geboren, kampt nog met één probleem: hij wil per se Limburgs personeel in zijn zaken, maar heeft tot nu toe nog geen enkele zuiderling weten te strikken.

● Zie verder pagina 15

Buit overval geldtransport 5 miljoen

LUIK – Bij een overval op een geldtransport van het Belgische bedrijf Securitas is gistermiddag op de snelweg bij Luik ongeveer vijf miljoen gulden buitgemaakt.

Twee met riot-guns gewapende mannen brachten het transport tot stoppen door zogenaamde kraaiepoten op de weg te strooien. De auto kreeg door die kraaiepoten, scherpe stukken metaal met uisteeksels, een lekke band en was gedwongen te stoppen. De gewapende mannen drongen de inzittenden van de transportauto de laadruimte te openen. Zij maakten zich met een personenauto uit de voeten.

Die auto werd later op de dag uitgebrand teruggevonden, niet ver van de plaats van de overval. Van de daders ontbreekt elk spoor.

● Marc Debets uit Brunssum. Nu nog op straat maar komende nacht veilig achter het raam. Foto: FRANS RADE

Geen vuurwerk voor Mark...

BRUNSSUM – Voor de 10-jarige Mark Debets uit Brunssum hoeft vuurwerk niet meer. Vorig jaar werd hij op oudejaarsavond slachtoffer van slordig weggegooid vuurwerk. Door de klap kreeg hij beschadigde trommelvliezen, die zijn gehoorfunctie voor langere tijd gedeeltelijk uitschakelde. Op school verhuisde hij naar de voorste tafeltjes omdat hij zijn onderwijzer niet meer kon verstaan.

Ook moest hij zijn saxofoon voor een half jaar aan de kant leggen omdat het blazen teveel pijn aan zijn oren deed. Duiken bij het zwemmen kan hij ook vergeten. Mark zal de komende nacht veilig achter het raam in de woonkamer aan de Walcundusstraat in Brunssum het vuurwerk bekijken.

● Zie verder pagina 15

Droomreis eindigde in cel

Van onze verslaggever

HEERLEN – Aan het geplande meerdaags verblijf op Curaçao van twee totaal losgeslagen 17-jarige jongens uit Landgraaf kwam deze week een abrupt einde. Uit het ouderlijk huis van een der minderjarigen stal het tweetal vorige week woensdag liefst 32.000 gulden aan contant geld.

Meteen werd een 'last minute' vliegticket Schiphol-Curaçao gekocht voor 1500 gulden per persoon en een dag later zaten de twee jeugdige knapen al in een sjiek hotel ergens op Curaçao. De hotelkamer kostte 3000 gulden per week en dat bedrag moest vooraf worden betaald.

Het plezier was echter van korte duur. De twee Landgravenaren kregen daarna een koekje van eigen deeg. Zij werden overvallen en de dieven gingen met 18.000 gulden aan de haal. Van het in Landgraaf gestolen bedrag was daarna niets meer over.

Voor de twee zat er toen niets anders op dan te telefoneren met hun verontruste ouders. De inmiddels gewaarschuwde politie in Landgraaf regelde vervolgens met de collegae op Curacao een snelle terugreis voor het tweetal.

Afgelopen dinsdag kwam het tweetal aan op Schiphol, keurig opgewacht door de politie.

Veel verboden vuurwerk onderschept

Van onze verslaggever

SUSTEREN – Tijdens een zeer intensieve controle van personenauto's aan de grensovergang Maaseik-Roosteren heeft de Nederlandse douane de voorbije twee dagen liefst 10.000 stuks verboden vuurwerk in beslag genomen. Het ging daarbij voornamelijk om de zogeheten strijkers en donderslagen, vuurwerk dat in België vrij verkrijgbaar is maar in Nederland op de verboden lijst staat omdat het niet voorzien is van een lont. Ook voor vandaag bereidt de douane een grootscheepse controle-actie voor.

Een woordvoerder van de Nederlandse douane bevestigde gisteravond dat het grootste deel van de passerende automobilisten aan de grensovergang nabij de brug in Maaseik een halt werd toegeroepen.

et weer

TIG EN SOMBER

weerbeeld van oudejaars- is donker en nevelig. atselijk is er mist. Ook kan af en toe wat lichte motre- vallen. De middagtempe- uur bedraagt circa 5 gra- . Er is weinig of geen wind. druksysteem zal ook op wjaarsdag voor rustig r zorgen. Daarna trekt het zaam weg. De wind draait naar zuidoost tot zuid en geleidelijk wat koudere t aanvoeren.

actuele informatie be- ende het weer in Limburg t u bellen: 06-91122346.

NDAAG:
op: 08.48 onder: 16.38
an op: 00.52 onder: 12.01
RGEN:
op: 08.48 onder: 16.39
an op: 02.03 onder: 12.12

muziek
film
beeldende kunst
theater
literatuur

K

met de kleine en de grote

redactie jos frusch, tel.: 045-739277

August Haltmayer van Forum:

'1988 was een enorm jaar'

ENSCHEDE – Het gaat goed met Forum, het symfonie-orkest en operagezelschap in Enschede, dat zijn zinnen nog steeds heeft gezet op de vestiging van een dependance in Venlo om de operavoorziening in onze provincie op peil te brengen en houden. Op de vingers gekeken door groten als Schumann en Brahms tikt muzikaal leider August Haltmayer op een exemplaar van de internationaal hoog aangeschreven 'Opernwelt'. „Ontzettend blij ben ik met een recensie in dit blad. Klaus-Ulrich Groth schrijft over ons: 'Een klein, provinciaal operahuis, waar vroeger schamper over werd gelachen, kan nu de vergelijking met de middelgrote Duitse operahuizen glansrijk doorstaan'. Dat is toch een enorme internationale erkenning. Kritici van 'Opernwelt' schrijven over alle grote operahuizen, van Milaan tot Hamburg en van Londen tot München. Daar staan wij nu tussen met een lovende recensie van onze Fidelio. Het betekent, dat er nu ook internationaal over Forum wordt gepraat".

„Forum telt internationaal mee", zegt hij trots. „Wat wil je. We hebben een internationaal gerenommeerd dirigent als Woldemar Nelsson kunnen aantrekken. Hij kan rustig aan het orkest bouwen en de resultaten zijn nu al te horen. Dat werkt door naar de opera. Hoe kunnen mensen het in hun hoofd halen om de symfonische taak op te heffen? Als dat gebeurt wordt Forum twintig jaar teruggeworpen. We timmeren nu aan de weg, plegen in het buitenland Holland-promotion van de beste soort en in de Randstad hebben we een eigen Forum-publiek gekweekt."

Zelf draagt de Beier in Enschedese dienst het zijne tot de successtory bij als talentenscout. Zonder overdrijving verdient hij de titel 'artistieke speurneus van Opera Forum'. „Ik bekijk veel voorstellingen in het buitenland, bezoek audities en houd contacten met agenturen, Holländer in Wenen, Interkonzert in Boedapest om er een paar te noemen. Ieder jaar bezoek ik Praag en Milaan en kijk welke jonge talenten er zijn. Forum kan zich geen kostbare gearriveerde solisten veroorloven. Daarom zoeken wij heel zorgvuldig naar jonge talenten. In veel gevallen blijkt, dat die mensen een paar jaar later niet meer te betalen zijn. Maar altijd geldt voor ons, dat bij gelijkwaardigheid tussen een Nederlander en een buitenlander de Nederlander voorrang krijgt. Helaas kun je veel rollen niet met Nederlanders bezetten.

„Baritons en bassen zijn in Nederland relatief goed te vinden", beweert Haltmayer en hij noemt twee jonge Limburgse zangers, die bij Forum regelmatig aan de bak komen: „Zo'n jongen als Huub Claessens, die prijzen won in Brussel, verdient een kans, evenals Math Dirks, die in Fidelio de minister heeft gezongen. Heel trots ben ik ook op Hubert Delamboye, een man die nota bene in de Metropolitan zingt. Hij vindt het desondanks prachtig om bij Forum te zingen. Maar dikwijls moet ik in het buitenland naar talenten zoeken."

„Geld is altijd ons probleem. Wat wij aan een hoofdrol betalen, dat is nauwelijks wat in Amsterdam voor een kleine bijrol aan gage wordt neergeteld. Toch komen de mensen graag naar Forum. Wij zijn een echt regietheater, zoals er in Italië of Frankrijk haast niet bestaan. Bij Forum bestaat de gelegenheid om vijf weken te repeteren onder een goede regisseur om vervolgens twintig voorstellingen te geven. Waar kan dat nog? Het enige is, dat ze gedurende zo'n lange periode vrij moeten zijn. Als ze hier gewerkt hebben kennen ze de rol voor hun leven. Die kans grijpen ze meestal met beide handen aan, ook al krijgen ze per repetitie heel weinig betaald."

In het raam van de jacht op jong talent past ook het succesvol begonnen 'Forum Jong'. Maar Haltmayer plaatst een kanttekening. „De belangstelling van jonge zangers voor dit project was een teleurstelling voor mij. Ik had een veel grotere toeloop verwacht. We hebben van alles geprobeerd, maar na de eerste grote opkomst stagneert het. In Nederland waren bijvoorbeeld geen bariton en geen bas te vinden. We werken nu met Duitsers. Dat heeft te maken met uitkeringen, die stoppen als ze meer dan een bepaald bedrag bijverdienen. Dit project is uniek in heel Europa. Het is zo breed mogelijk opgezet, maar het wordt min of meer geblokkeerd door de uitkeringen. Enkele mensen hebben allerlei dingen afgezegd om aan dit project mee te kunnen doen. Toch verwacht ik wel dat het na twee jaar wordt voortgezet. Ongetwijfeld zullen er uit Forum Jong mensen doorstromen naar Forum en een contract krijgen."

Ook zij profiteren van de bijzondere sfeer van het ambitieuze fusiegezelschap. „Alle solisten, die bij ons hebben gewerkt komen hier graag terug. Er wordt zelfs om gevraagd. Forum heeft een prima reputatie." Volgens Haltmayer komt dat door de uitstekende samenwerking in de staf, de voortreffelijke sfeer in het gebouw en de gedegen voorbereiding van de voorstellingen. „Forum is niet meer weg te denken. Helemaal niet na de televisieuitzendingen. Dat is een fantastische reclame voor ons. Na Rigoletto (waaraan overigens ook Yvonne Schiffelers haar succesvolle medewerking verleende, red.) kregen we stapels brieven. Schouwburgdirecteuren, die bang waren dat het publiek na de uitzending weg zou blijven kregen ongelijk. Juist na de televisie wilde iedereen Rigoletto nog eens in levende lijve zien. 1988 is een enorm jaar voor Forum geweest.

● August Haltmayer, muzikaal leider van Forum.

De oprechte kunst van Hans Giesen

Expositie in galerie Dis in Maastricht

MAASTRICHT – In galerie Dis in de Tafelstraat te Maastricht is momenteel werk te zien van Hans Giesen. Deze kunstenaar kreeg zijn opleiding aan de Stadsacademie van Maastricht, aan de Jan van Eyck-akademie, en bij Ateliers 63 in Haarlem. Hij woont en werkt in Amsterdam sinds 1965, een opvolger van de eerste Amsterdamse Limburgers, die – opgeleid aan de Rijksacademie – kort na de oorlog naam maakten buiten de provincie: Giesen is twintig jaar jonger. Van zijn eerste openbare optreden herinneren wij ons collages van een niet-figuratieve soort. Hij heeft zich voorts een tijdlang bezig gehouden – behalve met het studeren van cultuurfilosofie en het voeren van acties – met het maken van objecten: een soort enscenering waarin ook muziek een rol speelde.

In de jaren tachtig schijnt hij als bij toverslag zijn vorm gevonden te hebben. Hij werd een schilder van een grote lyrische bewogenheid. Een tentoonstelling in Heerlen dateert alweer van enige jaren terug, maar een blik door de ramen van galerie Dis toont al snel aan dat zijn schildertrant niet wezenlijk is veranderd. Gebrek aan aandacht hoefde hem tenslotte niet naar nieuwe formules te laten zoeken. Hij had, behalve in eigen land, succesvolle tentoonstellingen in Duitsland, Griekenland en Portugal. Meer zal hij zijn stijl hebben gehandhaafd – als hij een naam moest hebben zou men hem lyrisch-expressionistisch noemen – omdat hij hem een evenwicht bood tussen intentie en resultaat, tussen inhoud en vorm, tussen expressie en het klimaat van de jaren tachtig. En tussen expressie – zo stellen wij ons voor – en het klimaat van het middelbare leven.

● Werk van Hans Giesen, te zien in galerie Dis.

Een schilder als Giesen kan er zijn liefde voor zuivere kleur in kwijt en hij vindt er ruimte in voor een schilderkunstig gebaar. Voor het botvieren ook van de trefzekerheid die hij in vele jaren heeft geoefend. Maar ook voor het uitdrukken van wat hem in het leven beweegt: bekommernis om de grote wereld, maar vooral de vreugden en de angsten van de gewone mensen in hun betrekkingen tot elkaar.

Opgetogenheid

De eerste indruk van de presentatie in de heldere galerie Dis is er een van opgetogenheid als bij het openslaan van een prentenboek, misschien door de kleur en de intrigerende figuratie. Bij nader inzien blijken de thema's niet zo opgewekt; tenslotte zijn ook sprookjes vaak dramatischer dan men kinderen wil bekennen. Zijn beelden hebben tenslotte met sprookjesboeken hun affectie gemeen, de direktheid van hun expressie, de schijnbaar spontaniteit van hun gebaar.

Temidden van alle schilderijen, ieder met zijn eigen verhaal, heeft men de indruk getuige te zijn van een voorstelling die men 'life' zou noemen in de wereld van de media. Meer dan met sprookjes heeft de wereld van Giesen iets van doen met theater. Ergens anders mag iemand schrijven dat alle ogen van de figuranten scheef staan – alle drama is zuiver op de toeschouwer gericht – de spelers zijn geregisseerd tot het overkomen van het voetlicht, het gordijn wijd open. Het drama is niet anders dan het Shakespeareaanse: menselijk, vrolijk, beklemmend en vreemd: want er is meer tussen hemele en aarde dan waar wij ooit van hebben gedroomd. De beelden zijn soms getekend door angst en agressie. Soms ook heel poëtisch, met alle elementen daarvan als bloemen, [...] dansen en roze wolken.

Giezens affiniteit met het danst[...] van Pina Bausch had haar hoog[...] misschien jaren terug, maar [...] kenning ervan valt nog altijd li[...] imaginaire relatie 'Pina-Igor-Hans' – zo luidt de titel van een [...] derij – is bestand tegen de tij[...] sens kunst is evenals die van het [...] theater gestoeld op ervaring en [...] van het metier: zij is evenals [...] het danstheater hartstochtelijk [...] deelzaam. Ook de uitvoerige [...] soms van ontwapenende on[...] genheid, duiden daarop. Int[...] hoeveel er ook inhoudelijk in [...] schilderij is gelegd – het vraagt [...] een explicateur. Het dankt [...] pure poëzie zijn lyriek aan zijn ra[...] achtigheid.

De oprechtheid van de kunst va[...] sen maakt haar eigen en onver[...] baar. Ontstaan tussen Zuid-Li[...] Amsterdam en het eiland Paros [...] alleen op zichzelf. Maar de op[...] heid maakt haar ook actueel en [...] tijd verwant.

Galerie Dis, Tafelstraat. Tot en [...] januari.

Pieter Defe[...]

Nieuwe conservator Van Abbe Museum

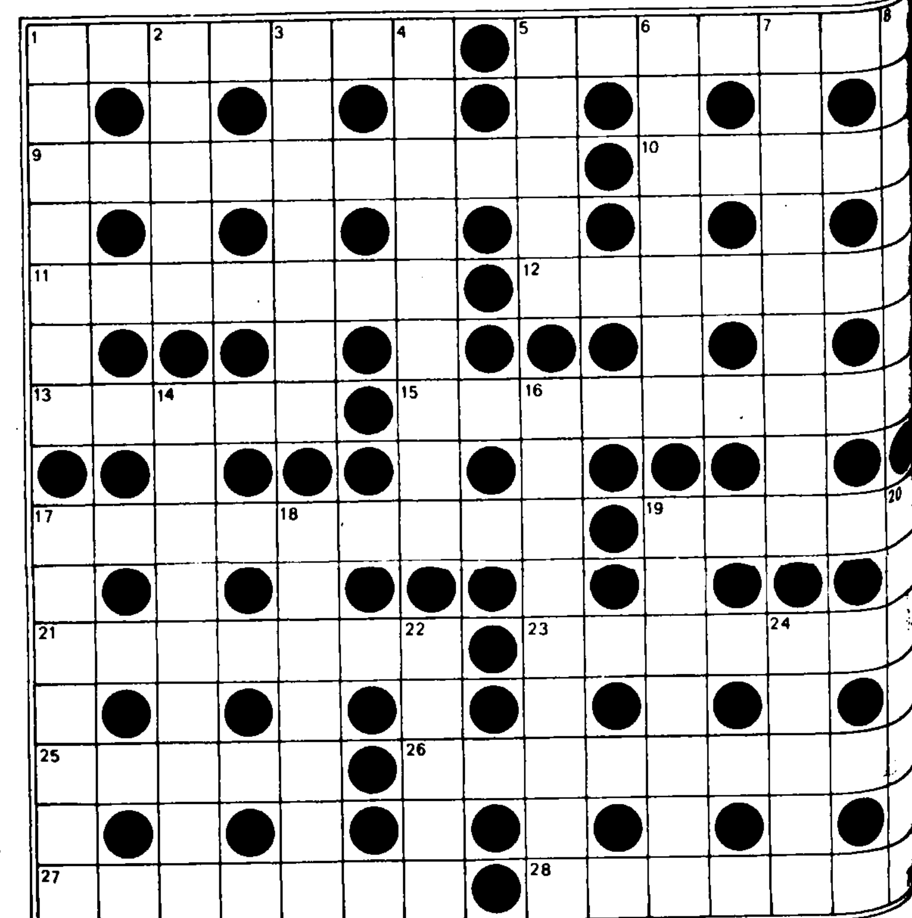
EINDHOVEN – Met ingang van 1 januari wordt drs. Selma Klein Essink de nieuwe conservator van het Stedelijk Van Abbemuseum in Eindhoven. Selma Klein Essink studeerde kunstgeschiedenis aan de Vrije Universiteit in Amsterdam en specialiseerde zich in moderne en hedendaagse kunstgeschiedenis. Sinds 1986 werkte ze freelance voor het Museum Fodor in Amsterdam, voor de Stichting Kunstrai en voor de Rijksdienst voor de Beeldende Kunst in Den Haag.

Klein Essink zal zich in het Van Abbemuseum vooral bezighouden met de voorbereiding, organisatie en begeleiding van tijdelijke tentoonstellingen en andere manifestaties van hedendaagse beeldende kunst.

Oplossing van gister[...]

- s l - - m - a
- c e n t a u r
- h e e r l e n
- i r - a - - o
e l d e - o b -
- d a d e l i j k
h e m e l - n a
- r - l i a a n

CRYPTOGRAM

HORIZONTAAL
1. Daarmee door iel water varen. 5. Moet vaak met de air van welgestelden gegeten worden. 9. In zijn onschuld nam hij de invitatie aan. 10. Opstand rond het water in Brabant als er een oude munt gevonden wordt. 11. Als 'k u twee keer om pek vraag, doet u wel erg kinderachtig. 12. De gezindheid waarmee 'n vogelprodukt vertrok. 13. Een hut is de plek waar ik mezelf kan zijn. 15. Ik zie het duister in wat de nijverheid betreft. 17. Het is niet dichtbij, niet van korte duur en toch is het zijn liefste wens. 19. Laat vader en 'n andere chauffeur het euvel maar verhelpen. 21. Daar doet men geen spek op, maar bouillon in. 23. Staat de rest aan zijn zijde? 25. Ontzettend, dat men me de gevangenis in laat gaan. 26. Een been van een dienaar. 27. Ik weet hoe laat het is, en dit spijt me. 28. Ik geef jullie niet de laatste helft van mijn geld in de collectebus.

VERTICAAL
1. Als dit 'r nou eens zonder omwegen [...] teld werd. 2. De heldendichten leerde [...] de Gelderse plaats. 3. Door het dans[...] weke boom in de grond stampen. 4. V[...] darbij aangeslotenen is elk 'n erg [...] boekenliefhebber. 5. Met geboeide le[...] ten moet 'k het voedsel naar binnen [...] ken. 6. Valt er in een dunne laag geen [...] te behalen? 7. Men kan een papegaai [...] ken aanbieden, want ze komen uit het [...] ten. 8. Ik geloof de Chinese afstands[...] in de spelleiding te herkennen. 14. [...] druk aan het roer doende om dit te ve[...] ren? 16. In een week de noot dragend[...] Het jong broed is 'm in het kledingst[...] zwommen. 18. Bij mijn geboorte [...] moeder stof tot nadenken. 19. Zitten [...] en een Europeaan in de rats? 20. Het [...] drag werd in een luchtig verblijf ges[...] 22. Een onbehouwen waterboter[...] 24. We spelen het klaar op de manier [...] een karnavalist.

de komieke coco

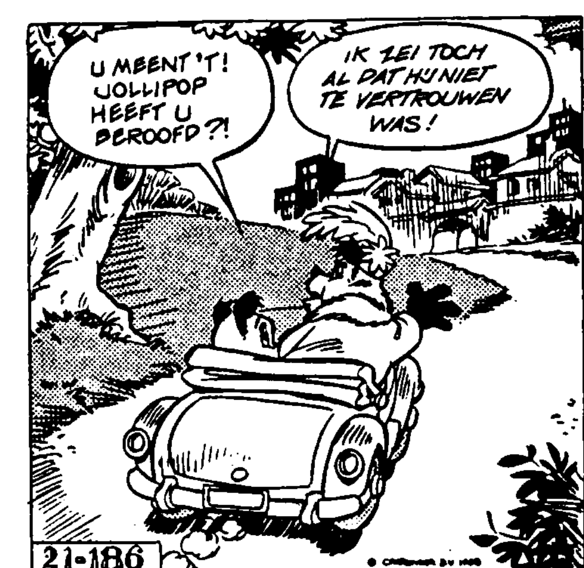

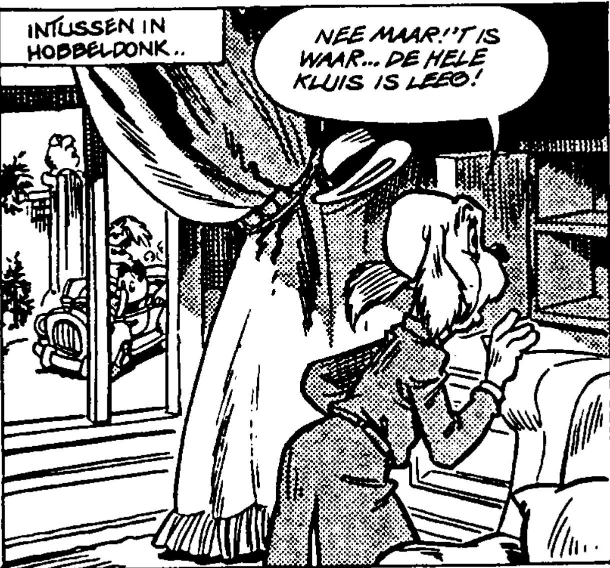

panda en de roddeltante

recept

h. meijer

Herdersgoulash

Benodigdheden voor 4 personen: 500 à 600 g doorregen runderlappen, 3 grote uien, 2 teentjes knoflook, 2 rode en 2 groene paprika's, 5 dl gezeefde tomaten (pommodoro passato uit pak, blik of pot), paprikapoeder, ½ tl gedroogde majoraan en eventueel 1 tl kummel.

Dep vlees droog met keukenpapier en snijd het in dobbelstenen van ca. 2 cm. Snipper de uien en hak de knoflook ragfijn. Halveer paprika's, verwijder zaad en zaadlijsten en snijd het vruchtvlees in reepjes. Bak het vlees in de olie of in de boter al omscheppend rondom mooi bruin. Voeg uien en knoflook toe en laat alles bakken tot uien beginnen te kleuren. Schep paprikareepjes erdoor en strooi er 2 theelepels paprikapoeder over. Laat alles onder voortdurend omscheppen 2 tot 3 minuten zachtjes bakken. Voeg gezeefde tomaten, 2 dl kokend water of bouillon, majoraan, kummel, zout en peper uit de molen toe. Breng al omscheppend aan de kook. Temper warmtebron en doe het deksel op de pan. Laat 1¼ uur zachtjes sudderen tot door indampen een dikke saus is ontstaan. Voeg eventueel 1 mespunt suiker toe om de rinse smaak van de tomaten af te zwakken.

Limburgs Dagbla[...]

Directie:
J. Drost
mr. F.A.M. van Hellem[...]
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: ABN Bank Heerlen rek.no. 57 75 35 9[...]
Giro: 10 35 100
Tel.: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886

Rayonkantoren:
Brunssum 045-[...]
Geleen 04490-[...]
Hoensbroek 045-[...]
Heerlen-Centrum 045-[...]
Kerkrade 045-452932/[...]
Maastricht 043-[...]
Schaesberg 045-[...]
Roermond 04750-[...]
Sittard 04490-[...]
Valkenburg 04406-[...]

Fax:
redactie 045-[...]
Advertenties 045-[...]

Telex:
redactie
overige afdelingen

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling te volde[...]
per kwartaal f [...]
per maand f [...]

KEP-curator verbaasd over uitblijven van intentieverklaring

..N HAAG – Curator mr J. ..ntink in het faillissement van ..spoortfabriek KEP is 'zeer ver..asd', dat er nogal altijd geen ..ereenstemming is tussen de ..nken, de Staat en de Staats..ukkerij (SDU) over de toekom..ge produktie van het Neder..dse paspoort. Hij heeft de ..nken donderdag een brief ge..urd met de mededeling, dat ..en met vuur speelt'.

..t wordt volgens de curator ..el moeilijk om in een nieuwe ..zet nog gebruik te maken van ..achines en personeel van KEP. ..ntink gisteren: „Vanaf maan.. worden uit de KEP-fabriek .. Schiedam door schuldeisers .. eerste machines weggehaald .. vandaag nog moet ik een hoop contracten opzeggen. Ik weet ook, dat medewerkers van KEP bezig zijn te solliciteren." Mentink's conclusie is dat 'de zaak snel uit elkaar valt'.

Het wachten is nog altijd op het tekenen van een intentieverklaring tussen de Nederlandse staat en de Staatsdrukkerij (SDU), de beoogde nieuwe producent van het paspoort. Het overleg daarover is nog steeds gaande, aldus gisteren een woordvoerster van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Banken

Er is voor het tekenen van een intentieverklaring ook de de instemming nodig van de banken, die een kleine 90 miljoen gulden in KEP investeerden. De woordvoerster van het ministerie wist vrijdag niet of de intentieverklaring nog deze week wordt getekend: „Het wordt mogelijk volgend jaar, het hoeft niet per se voor 1 januari." Het uitgangspunt is volgens de woordvoerster nog wel dat de verklaring zo snel mogelijk wordt getekend.

Mr Mentink zei intussen een dergelijke handelwijze als curator nog nooit te hebben meegemaakt. Zijn brief ging naar de banken (NMB en Nationale Investeringbank), omdat hij daar als KEP-curator mee te maken heeft. Met de Staatsdrukkerij heeft hij geen contact.

Beoogde bezuiniging in gevaar

Geneesmiddelenplan niet per 1 januari

UTRECHT – Minister Brinkman van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en staatssecretaris Evenhuis van Economische Zaken zijn gisteren niet ingegaan op het verzoek om de invoering van het geneesmiddelenplan van onder meer industrie, groothandel, verzekeraars en apothekers, toch nog op 1 januari mogelijk te maken.

De bij het zogenaamde omnipartijenakkoord (OPA) betrokken organisaties hadden dat donderdag gevraagd, nadat ze 's ochtends een kort geding hadden gewonnen dat door Prodifarma, de organisatie van leveranciers van goedkope medicijnen, tegen hen was aangespannen. De Amsterdamse rechtbankpresident betwijfelde in zijn vonnis of het OPA, zoals Prodifarma aanvoerde, in strijd is met de Europese concurrentiebepalingen.

Bedenkingen

De Europese Commissie meent in een voorlopige standpuntbepaling dat dat wèl zo is. De bewindslieden willen op het definitieve standpunt van de commissie wachten voordat ze besluiten om de met OPA samenhangende wijzigingen van de apothekerstarieven goedkeuren. Ze hebben de OPA-partijen gisteren in een brief aangespoord, alles te doen om de bedenkingen van de Europese Commissie op zo kort mogelijke termijn weg te nemen. Dit omdat anders de met het plan beoogde bezuiniging van 420 miljoen gulden in 1990 niet meer kan worden gehaald.

Het OPA houdt onder meer in dat de geneesmiddelenprijzen gemiddeld met zeven procent omlaag gaan. Met het oog daarop heeft de industrie de aan de groothandel in rekening gebrachte prijzen in december al verlaagd. Nu het OPA nog niet op 1 januari ingaat moeten die prijzen opnieuw worden aangepast of er moeten afspraken worden gemaakt over verrekeningen achteraf.

● Marcos

De voormalige president van de Filipijnen, Ferdinand Marcos, is donderdag voor de tweede keer binnen een maand opgenomen in een ziekenhuis in Honolulu, de hoofdstad van de Amerikaanse staat Hawaii. Marcos en zijn vrouw worden ervan beschuldigd meer dan 200 miljoen gulden uit de Filipijnse schatkist verduisterd te hebben voor de aankoop van meubels en kunstvoorwerpen in New York.

● Aids

Sinds zich in 1982 in Nederland het eerste geval van Aids voordeed, zijn 694 Aidspatiënten geregistreerd. In 1988 zijn er 274 nieuwe Aidspatiënten bijgekomen, van wie 18 in december.

● Gevechten

In de laatste dagen van het jaar hebben zich op de Filipijnen diverse malen gevechten voorgedaan tussen het regeringsleger en leden van het gewapende communistische verzet, het Nieuwe Volksleger (NPA). Daarbij zijn zeker veertien doden gevallen.

● Dollars

De centrale bank van Israël heeft gisteren besloten de verkoop van dollars stop te zetten. De beslissing is het gevolg van een run op de banken om de nationale munteenheid, de sjekel, in te wisselen voor dollars. De Israelische bevolking heeft in een week tijd meer dan driehonderd miljoen dollar gekocht uit vrees voor een grote devaluatie van de sjekel. Op dinsdag maakte de minister van financiën, Shimon Peres, een devaluatie van de sjekel met vijf procent bekend.

● Vervuild

Het water en de lucht rond de Chinese industriestad Benxi zijn zodanig vervuild dat Benxi de enige Chinese stad is die „onzichtbaar is voor satellieten". Persbureau Nieuw China meldt dat de kolen-, ijzer- en cementindustrie rond Benxi per jaar 87,5 miljard kubieke meter giftige gassen en 90.000 ton stofdeeltjes in de lucht brengen.

● Vuurwerk

Een hoeveelheid voortijdig ontploft vuurwerk in Bocaue, niet ver van de Filipijnse hoofdstad Manila, heeft donderdagavond aan elf mensen het leven gekost. Minstens 25 mensen liepen verwondingen op. De explosie in Bocaue, in de provincie Bulacan, deed zich voor in een huis waar illegaal vuurwerk werd gefabriceerd. Vijf huizen gingen daardoor in vlammen op.

● Executie

Het Mexicaanse dagblad 'La Jornada' heeft donderdag geschreven dat vorige week na een gijzelingsactie in een gevangenis in de stad Tepic 13 gevangenen in koelen bloede door de politie zijn doodgeschoten. Om de gegijzelden te bevrijden werd een speciale politie-eenheid, de 'Grupo Zorro' ingezet. Deze eenheid bestormde de gevangenis nadat hun commandant was doodgeschoten tijdens de onderhandelingen en volgens de politie zouden er 21 gevangenen zijn gedood tijdens de bestorming.

● Moord

Op een terrein dat door een doodseskader in de Braziliaanse stad Manaus wordt gebruikt om slachtoffers te executeren, is donderdag het lijk gevonden van de journalist Otavio Monteiro. In Manaus zouden het afgelopen jaar minstens 21 personen zijn vermoord door een doodseskader dat volgens de plaatselijke pers uitsluitend bestaat uit agenten van politie. Monteiro was bezig met een onderzoek naar het doodseskader en de banden daarvan met vooraanstaande figuren.

● Gevangen

In de gevangenissen in de DDR zitten minstens 2.400 mensen om politieke motieven vast. Dat heeft een organisatie voor de mensenrechten in West-Berlijn gisteren verklaard. Volgens de organisatie zijn sinds oktober 1987 1.200 politieke gevangenen vrijgelaten en vervolgens over de grens met de Bondsrepubliek gezet.

● Sri Lanka

Een mensenrechtengroep in Colombo heeft vrijdag beweerd dat commando's van het regeringsleger op 26 december bij een aanval op een dorp in het zuiden van Sri Lanka 50 jongeren hebben opgepakt en hen vervolgens hebben vermoord als vermeende leden van het Volksbevrijdingsfront (JVP). Het leger heeft de beschuldiging ontkend.

'Israël wil slechts macht veilig stellen'

PLO wijst vredesplan Shamir nu reeds af

..GDAD – De Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO) van ..ser Arafat wijst het vredesplan van de Israëlische premier, ..hak Shamir, nu reeds af. Volgens een PLO-zegsman in ..dad heeft Israël met het plan niets anders voor dan de ..ht in de bezette gebieden veilig te stellen.

..ir wil binnen twee maanden ..details van het plan bekendma.. De Israëlische eerste-minister ..al te kennen gegeven dat hij ..gypte als bemiddelaar en on..ezicht van de supermogend.. gesprekken wil beginnen ..Palestijnen en met Arabische ..n. Ook acht hij het onder voor..den mogelijk te praten met ver..woordigers van de bezette ge..n, de Gaza-strook en de weste.. Jordaanoever.

Shamir wil slechts met Palestijnen in de gebieden spreken indien zij beloven een einde te maken aan de intifada. Volgens Ahmed Abdul-Rahman evenwel zal de Palestijnse opstand in de bezette gebieden worden voortgezet. Israël heeft naar zijn mening geen andere keus dan de rechten van Palestijnen te eerbiedigen.

..alse maskers'

..ens PLO-woordvoerder Ah.. Abdul-Rahman wijzen 'de .. en het Palestijnse' volk de ..en categorisch af. De zegsman .. van 'valse maskers'. Tot de ..visie van verkiezingen in de ..e gebieden, met als oogmerk ..nwijzen van vertegenwoordi.. is Israël volgens de woord..der volstrekt niet gerechtigd.

Nieuwe rellen

In de door Israël bezette Gazastrook zijn gisteren drie Palestijnen gedood, zo hebben militaire zegslieden verklaard. In de Westelijke Jordaanoever moesten alle scholen hun deuren sluiten na nieuwe rellen. De sluiting van de scholen is ook bedoeld als voorzorgsmaatregel voor morgen, wanneer de Palestijnen de eerste gewapende actie van de Arafats 'Al-Fatah' tegen Israël in 1964 herdenken.

● *Over een paar weken is het zover. Dan wordt George Bush beëdigd als de nieuwe president van de VS. In de tussentijd vindt Bush nog even tijd om te ontspannen en grapjes uit te halen met de pers. De grote baars die aan zijn hengel prijkt, werd niet door hem gevangen maar door zijn vriend, de 'vismagnaat' Ray Scott, die de vis aan Bush' hengel hing tijdens een vistochtje.*

Beschuldiging: leger vermoorde 1.700 burgers

SAN SALVADOR – Vijf organisaties van de mensenrechten in El Salvador hebben het leger en paramilitaire doodseskaders ervan beschuldigd in 1988 1.700 burgers vermoord te hebben. In 1987 zouden het er 1.415 zijn geweest.

De organisaties constateren dat het leger 'nieuwe repressietechnieken' is gaan gebruiken, zoals bomaanslagen tegen kantoren van progressieve verenigingen. Naar de mening van de organisaties was 1988 het jaar dat 'het democratische image van de regering van president Napoleon Duarte volledig instortte' als gevolg van de steeds dieper wordende kloof tussen traditioneel rechts en de regerende christendemocraten.

In een perscommuniqué heeft het leger verklaard dit jaar 914 guerrillastrijders van het Farabundo Marti Bevrijdingsfront te hebben gedood en 700 strijders gewond te hebben. Schattingen lopen uiteen, maar over het algemeen wordt aangenomen dat in de burgeroorlog sinds 1979 ongeveer 65.000 personen zijn gedood, van wie de helft ongewapende burgers.

Nieuwe minister van Justitie in Japan

TOKIO – De Japanse premier Noboru Takeshita heeft de 78-jarige Masami Takatsuji benoemd tot opvolger van de gisteren afgetreden minister van Justitie Takashi Hasegawa. Takatsuji, een voormalig raadsheer van het Hooggerechtshof, was onderminister van Justitie. Takatsuji, een staatsrecht-deskundige en een voormalig ambtenaar, is een verrassende keuze, omdat hij niet voortkomt uit de kring van beroepspolitici.

Hasegawa (76) nam vrijdag, drie dagen na zijn benoeming, ontslag nadat duidelijk was geworden dat hij jarenlang donaties had aangenomen van een bedrijf dat betrokken is bij een groot aandelen-schandaal. Dinsdag was Hasegawa door premier Takeshita benoemd toen deze allerlei wijzigingen aanbracht in de samenstelling van zijn kabinet, in een poging het publieke vertrouwen te herwinnen dat ernstig was aangetast door het zogeheten Recruit-schandaal. Met de benoeming van de politieke outsider Takatsuji wil Takeshita kennelijk definitief afstand nemen van de affaire.

Het schandaal betreft Recruit Cosmos, een dochteronderneming van Recruit en betrokken bij een dubieuze handel in aandelen. Vooraanstaande politici, topambtenaren en zakenlui konden tegen een zacht prijsje aandelen kopen voordat deze op de beurs werden geïntroduceerd. Nadien werden de aandelen met gigantische winsten, waarover geen belasting hoeft te worden betaald, doorverkocht.

Japanner steelt geldauto met acht miljoen

..OBE – Een dief in de Westja..se stad Kobe is er gisteren ..door gegaan met een geld.. waarin ruim acht miljoen ..lden zat. Dit heeft de politie .. Kobe meegedeeld. Een ..gsman verklaarde dat de ..dauto juist was begonnen .. het rondbrengen van geld .. een aantal agentschappen .. de stad. Tijdens de eerste ..p had één van de twee wa..begeleiders de auto verla.. om geld weg te brengen en .. tweede achter de wagen ..g de deur weer dicht te ..en, aldus de zegsman. Vol.. hem sprong de dief pre.. op dat moment achter het ..r om er in volle vaart van ..r te gaan met de waardevol.. buit.

Dwangarbeid voor schoonzoon van Brezjnjev

MOSKOU – In de Sovjetunie is Joeri Tsjoerbanov, de schoonzoon van de vroegere president en partijleider Leonid Brezjnjev, gisteren door een militair tribunaal wegens corruptie en ambtsmisbruik tot 12 jaar in een werkkamp veroordeeld. De aanklager had 15 jaar geëist.

Volgens rechter generaal-majoor Michail Marov had Tsjoerbanov, die het onder Brezjnjev tot eerste onderminister van Binnenlandse Zaken had geschopt, systematisch duizenden roebels aan steekpenningen aangenomen in plaats van de wet toe te passen. Toen het proces op 5 september werd geopend, werd Tsjoerbanov beschuldigd van het aannemen van meer dan 680.000 roebel aan steekpenningen en hing hem aanvankelijk de doodstraf boven het hoofd. In de loop van het proces werden echter sommige aanklachten door de rechtbank verworpen, terwijl ook de som van de steekpenningen werd verminderd tot 90.000 roebel.

Tsjoerbanov, die getrouwd is met de Brezjnjevs dochter Galina, moet zijn straf moet uitzitten in een strafkamp met streng regime. Tsjoerbanov werd in 1984 ontslagen als onderminister van binnenlandse zaken, twee jaar na de dood van Brezjnev. In 1987 werd hij gearresteerd.

..sielzoekers uit transitruimte Schiphol vrij

..ARLEM – Het ministerie van Jus.. heeft gistermiddag alle 22 asiel.. die gedwongen in de transit.. op Schiphol verbleven, als.. Nederland binnengelaten. Dit ge.. nadat de Haarlemse recht..president mr H.F. van den Haak ..en door drie vreemdelingen aan..spannen kort geding had bepaald .. ook in de transitruimte sprake .. van onrechtmatige vrijheidsbero..

.. ministerie van Justitie is het on.. met de uitspraak en zal in ho..beroep gaan, zo meldde een ..oordvoerder. Volgens de Haar..se rechter verschilt de situatie in .. transithal niet wezenlijk van die .. opvangcentrum voor asiel..kers op Schiphol-Oost. Daarvan .. de Hoge Raad op 9 december ..gd dat er sprake is van een ..n gevangenhouding, waar.. wettelijke grondslag ..reekt. Sindsdien worden asiel.. die op de Schiphol aanko.. gedurende maximaal 54 ..overgebracht naar Schiphol.. vaststelling van hun identi.. Wie niet wordt toegelaten, moet .. volgens terug naar de transit..imten.

..chter Van den Haak is met advo.. mr N. Vermolen van oordeel .. asielzoekers ook daar zonder ..telijke grondslag van hun fysie.. vrijheid zijn beroofd. Ook op ..Schiphol-Centrum is sprake van il..le detentie, stelt de rechter vast. .. rechtbankpresident vindt dat .. asielzoekers in Nederland de afloop .. hun asielverzoek mogen af..wachten.

Amerikaanse doelen opnieuw met acties bedreigd

Jumbo neergehaald door bom met twee ontstekers

LONDEN – De Jumbo van de Amerikaanse luchtvaartmaatschappij PanAm, die op 21 december boven Schotland neerstortte, is neergehaald door een bom die met behulp van twee ontstekingsmechanismen tot ontploffing werd gebracht. Dit heeft de Londense Times gisteren gemeld. Volgens de Times heeft onderzoek uitgewezen dat het eerste mechanisme was uitgerust met een luchtdrukmeter, die bij het bereiken van een bepaalde hoogte een ontsteking in werking stelde. Deze zette op haar beurt een elektronische tijdklok in beweging, die de bom na een uur deed ontploffen.

Deze zogeheten dubbele detonatietechniek werd ontwikkeld door terroristen, nadat een aantal luchthavens ertoe was overgegaan de bagage voor het inladen door drukkamers te laten gaan. Op deze manier kunnen bommen, die door verandering van de luchtdruk tot ontploffing worden gebracht, onschadelijk worden gemaakt, aldus de Times. De luchthaven van Frankfurt, vanwaar het merendeel van de passagiers van het PanAm-toestel vertrok, is een van de plaatsen waar drukkamers worden gebruikt.

Het Londense bureau van The Associated Press kreeg gisteren een anoniem telefoontje van een man die dreigde met nieuwe acties tegen Amerikaanse doelen, wanneer de VS weigeren Reza Pahlavi, de zoon van de ex-sjah van Iran, uit te wijzen. De man zei te spreken namens de Wachters van de Islamitische Revolutie, dezelfde organisatie die vorige week de verantwoordelijkheid opeiste voor de aanslag op de PanAm-Jumbo. In het anonieme telefoontje herhaalde de man dat zijn organisatie de bom in het PanAm-toestel had geplaatst.

Onderzoek

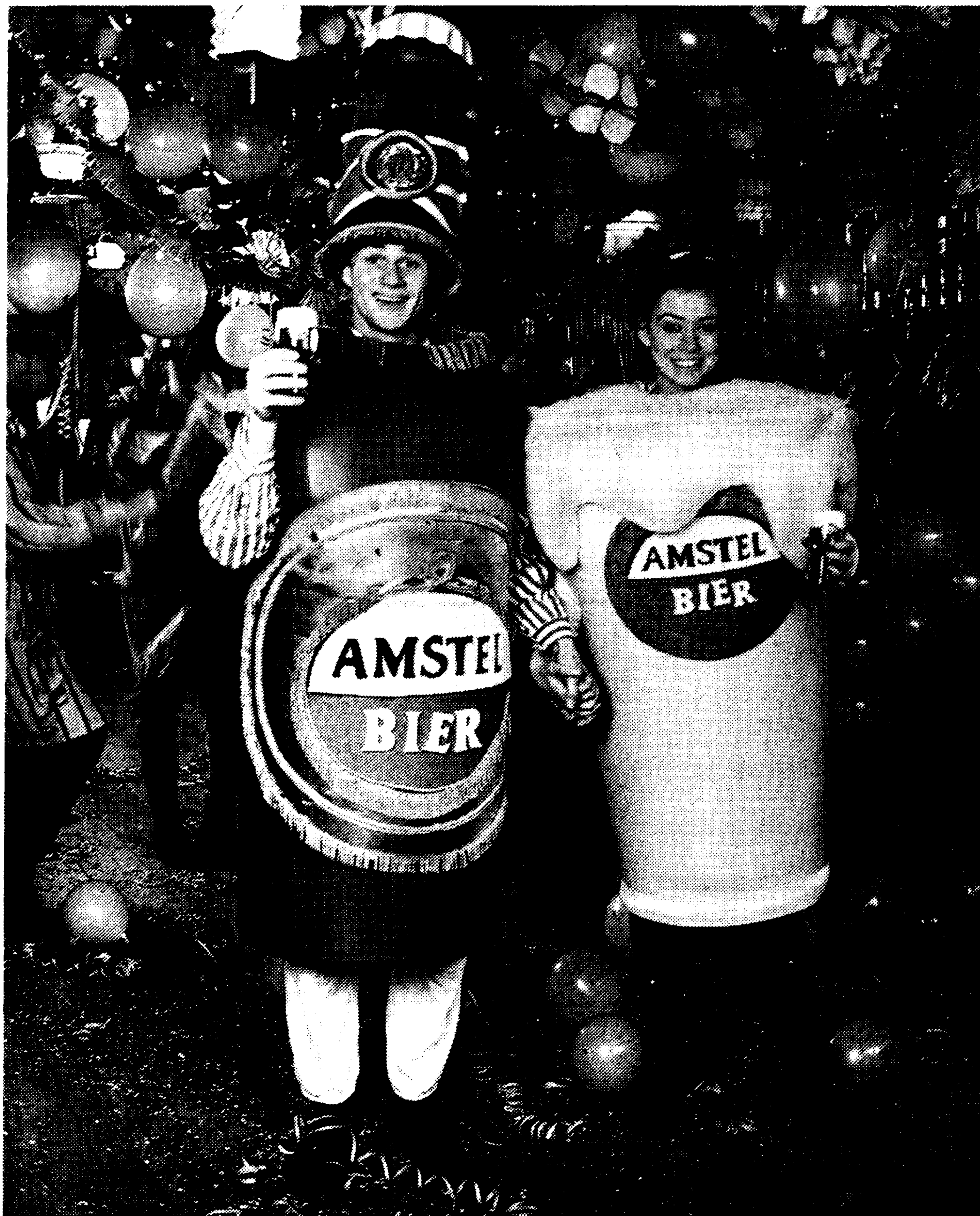
Het internationale onderzoek naar de dader(s), waarbij de Amerikaanse federale recherche FBI, de antiterreurafdeling van Scotland Yard, de Schotse politie en de federale politie van de Bondsrepubliek zijn betrokken, is inmiddels in volle gang, maar tot nu toe heeft dit nog geen concrete resultaten opgeleverd. In het kader van het onderzoek kwam gistermiddag een team Britse rechercheurs op de luchthaven van Frankfurt aan. Volgens John Orr, die leiding geeft aan het onderzoek van de Schotse politie, zullen ook rechercheurs naar elders in de wereld worden gestuurd.

Volgens Brian Jenkins, een Amerikaanse deskundige op het gebied van de terreurbestrijding, is het zaak dat de achtergrond van iedere individuele passagier van het ramptoestel wordt uitgezocht. Op die manier kan worden nagegaan of mensen een valse identiteit hebben opgegeven of bewust of onbewust medeplichtig aan de aanslag zijn geweest. Voorts moet de exacte herkomst van alle bagage worden getraceerd.

Zoals bekend heeft de Amerikaanse regering een beloning van een half miljoen dollar uitgeloofd voor informatie die leidt naar de dader(s) van de aanslag. President Reagan heeft inmiddels beloofd dat de VS alles in het werk zullen stellen om de verantwoordelijke(n) op te sporen. „Nu we definitief weten dat het een bom is geweest zullen we al het mogelijke doen om uit te vinden wie deze brute en tragische daad op zijn geweten heeft en hen voor het gerecht brengen," aldus de president.

● Zie ook pag. 5

Het jaar in beeld.

De elfde van de elfde 1988: Carnaval.

21 juni 1988: Begin van de zomer.

Wintersport '88.

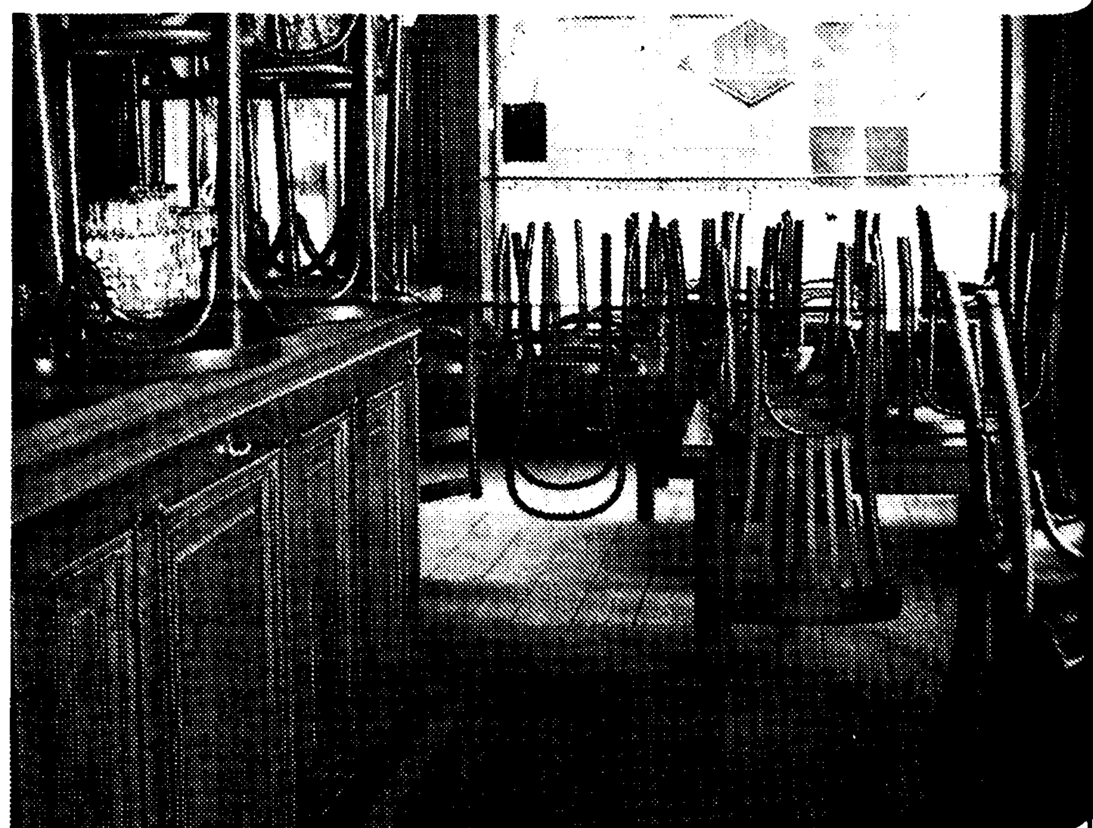
30 april 1988: "Lang zal ze leven in de gloo

21 juni 1988: Nederland-West Duitsland 2-1.

12 maart 1988: Opening visseizoen.

8 mei 1988: Moederdag.

23 april 1988: Amstel Gold Race.

5 december 1988.

25 december 1988.

21 september 1988: Einde van de zomer.

Amstel. Een pils om van te houden.

Ook Israël beschuldigd van plaatsen vliegtuigbom

Tal van speculaties over daders aanslag

Van de redactie buitenland
DEN HAAG - Al voordat deskundigen van het Britse leger vaststelden dat er een bom geweest zijn geweest aan boord van het PanAm-vliegtuig dat vorige week in het Schotse Lockerbie neerstortte, barstten van Washington tot Bagdad de speculaties los over wie een bom zou hebben geplaatst.

De ramp waarbij 270 mensen het leven lieten, is door alle speculaties over de daders een politiek drama geworden, ondanks dat nog niet eens vaststaat waar de explosieven zich bevonden, wat voor soort explosieven het waren en meer van die 'details' die in een middelmatige detectiveroman juist tot de ontknoping van een gecompliceerde moord plegen te leiden.

De eerste speculaties dat het wel terroristen geweest zouden zijn die niet tot de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO behoren en die al jaren in onmin leven met PLO-leider Yasser Arafat, staakten elders in de wereld geen andere speculaties los.

In Tunis bij voorbeeld gaven verscheidene Arabische diplomaten te kennen zeer bezorgd te zijn dat de Mossad, de Israëlische geheime dienst, achter de ramp zat, om precies dezelfde reden als de kleine groepjes dissidente Palestijnen: een voorlopig onherstelbare klap toebrengen aan de diplomatieke successen van de PLO sinds het uitroepen van de staat Palestina half oktober.

Schrik

In kringen van de Arabische Liga in Tunis was men nog niet bekomen van de schrik na het Amerikaanse dreigement dat een militaire actie tegen een al of niet vermeende gifgassenfabriek in Libië niet uitgesloten werd geacht. Het Amerikaanse dreigement werd begin deze week in Arabische regeringskringen nog algemeen opgevat als een pure provocatie, maar door de wending die de ramp in Lockerbie nam, maakte deze geruststellende interpretatie weer plaats voor ongerustheid dat Libië als schuldige aangewezen zou worden.

In tegenstelling tot Britse en Amerikaanse PLO-watchers meenden veel Arabische kenners van de verhoudingen tussen voor- en tegenstanders van de huidige PLO-politiek dat de in Libanon en Syrië gevestigde dissidenten zich al zo lang koest hebben gehouden dat zij met een actie als deze in feite te laat zouden zijn.

Als de door de VS genoemde groepen Arafat hadden willen dwarsbomen, hadden zij dat moeten doen in de eerste maanden van de Palestijnse opstand, redeneren zij, toen de televisiebeelden over het Israëlische legeroptreden in de bezette gebieden de diplomatieke bakens begonnen te verzetten.

Mossad

Gisteren was het dan zover dat een Arabische krant in de mediaoorlog rond de vliegramp terugsloeg: het Egyptische dagblad 'Akhbar al-Yawm' (oplage ruim een miljoen) meldde dat de Egyptische inlichtingendienst en het Egyptische staatspersbureau MENA over bewijzen beschikken dat de Israëlische Mossad de bom heeft geplaatst.

Of die bewijzen ooit op tafel komen, moet waarschijnlijk net zo geduldig worden afgewacht als het bewijs dat de bom niet is gelegd door de in Londen opererende 'Wachters van de Islamitische Revolutie' die zelf in een anoniem telefoontje aan twee internationale Amerikaanse persbureaus hebben verklaard verantwoordelijk te zijn voor de ramp.

Om onduidelijke redenen zijn de Wachters meteen afgevoerd van de verdachtenlijst, terwijl het weinige dat men van deze groep weet, helemaal niet hoeft uit te sluiten dat zij bommen plaatsen.

Dan is er nog de Israëlische regering die geen verschil wil maken tussen Palestijnse groepen die wel en die niet tot de PLO behoren en voor wie de daders, als het Palestijnen zijn, dus altijd in kringen van de PLO, bij Arafat zelve gezocht moeten worden.

Ook de Zuidafrikaanse verzetsbeweging ANC en Duitse terroristen werden korte tijd als verdachten beschouwd.

Formeel kan de bom ook geplaatst zijn door een waanzinnige zieke geest, heet het. Maar dat is dan wel een a-politieke mogelijkheid die niemand zegt serieus te onderzoeken.

Retour à Liège

Van professor tot populair politicus

Joris Voorhoeve (VVD), gaf politieke jaar gezicht

Van onze parlementsredactie
DEN HAAG – Hij bleef zichzelf maar in een jaar tijds veranderde het imago van Joris Voorhoeve radicaal. De droge, wetenschapper van welke het tot zijn eigen verbazing schopte tot fractievoorzitter van de VVD, geldt nu als degelijke, betrouwbare intellectueel in de politiek, die bij het publiek goed doet. Zijn grootste verdienste is volgens velen dat hij er in slaagde premier Lubbers 'over de knie' te jagen, door hem te optreden en het 'najagen van een hersenschim' te verwijten. Sindsdien dragen de liberalen hem op handen, groeit het zelfbewustzijn van Voorhoeve, krijgt hij 'lol' in de politiek. En likt Lubbers in het Torentje zijn wonden. Een portret van de man die het politieke jaar gezicht gaf.

„Wat moet ik daar nou op zeggen?", reageert Joris Voorhoeve. De kwajongensachtige glimlach verschijnt weer. „Ik zoek geen confrontaties, niet met politieke tegenstanders of de coalitiepartner. Maar er zijn punten waarop je een grens moet trekken". In zijn antiek gemeubileerde werkkamer aan het Binnenhof praten we dan al bijna een uur over zijn politieke loopbaan, toekomst en vooral imago. Hij is openhartig, zonder uit zijn rol te vallen: „Ik geloof niet dat ik erg anders ben behandeld in de dagbladen".

Maar het moest een speciale ervaring zijn, de volgende ochtend de kranten open te slaan en alleen maar lovende commentaren te lezen. Opeens is daar de nieuwe politieke leidsman van de VVD..„Ja, ach. Ik hoop dan maar dat de kranten dat een tijdje volhouden".

Professor

Bij zijn aantreden als fractievoorzitter in de zomer van 1986, wordt prof. dr. Joris Jacob Clemens Voorhoeve (43) alom gezien als een 'tussenpaus'. De VVD heeft tijd nodig om bij te komen van de wilde en verscheurende taferelen die zich vier jaar lang, onder Ed Nijpels, binnen de partij hebben afgespeeld. De erfenis van Nijpels omvat een innerlijk verdeelde fractie, een gehavende relatie met coalitiepartner CDA, en een geknakt vertrouwen onder de kiezers.

De keuze voor het fractievoorzitterschap valt op Voorhoeve, omdat hij altijd buiten de ruzies heeft gebleven. Voorhoeve 'doet' als gewoon Kamerlid de portefeuille van Buitenlandse Zaken, zo ongeveer het enige terrein waarover de liberalen het eens zijn en blijven. Hij heeft zich binnen de partij en bij de coalitiepartner nòch overmatig gehaat, nòch gevaarlijk geliefd gemaakt.

De mensen die hem destijds naar voren schoven, zegen nu dat ze zijn vermoede capaciteiten toen al zagen. Maar voor de meesten is Voorhoeve in 1986 gewoon de ideale neutrale professor, die rust in de fractie moet brengen.

Het politieke curriculum van Joris Voorhoeve is allesbehalve indrukwekkend, zijn wetenschappelijke loopbaan des te meer. Na een studie ontwikkelingseconomie vertrekt hij in 1973 naar de Wereldbank in Washington. Vier jaar later keert hij terug naar Nederland, waar hij gaat werken bij de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) in Den Haag. Voorlopige bekroning van de intellectuele carrière die hem de bijnaam 'Joris Drietitel' oplevert, is het bijzonder hoogleraarschap Internationale betrekkingen in Wageningen, dat hij zes jaar lang bekleedt.

In zijn Amerikaanse periode, in 1975, wordt Voorhoeve lid van de VVD. Het is een bewuste stap voor de telg van „protestantse uitgevers van vooral degelijke theologische werken, die altijd CHU of een enkele keer ARP stemden". „Ik had mijn hele bureau volliggen met alle partijprogramma's uit Nederland, en ben toen begonnen weg te strepen waar ik het niet mee eens was. Uiteindelijk blijkt dan met welke partij je het meest eens bent".

Een bezoek in 1979 aan een VVD-bijeenkomst in Maastricht betekent een keerpunt in het leven van Voorhoeve. „Het was op zaterdagochtend dat ik samen met Rietkerk in de lift naar de ontbijtzaal stapte. Daar zat nog geen hond, dus wat doe je dan, je gaat niet elk aan een apart tafeltje zitten. Wij raakten aan de praat, en de volgende zondagmiddag belde hij mij op, met de mededeling dat hij op zoek was naar een nieuwe directeur voor de Teldersstichting. 'Is dat niks voor jou?'."

Politiek

Even later is de jonge medewerker van de WRR directeur van het wetenschappelijk bureau van de liberale partij. Die functie verschaft hem toegang tot de wekelijkse vergadering van de Tweede Kamerfractie. Het politiek bedrijf bevalt, en in 1982 waagt hij de overstap naar het Kamerlidmaatschap.

Het is en blijft een hele stap voor iemand die niet van kindsbeen af droomt van een politieke baan. „Toen ik 18 was, zag ik mezelf inderdaad niet in de politiek bezig. Maar de interesse in de besturing van de maatschappij was al vanaf mijn studie aanwezig. En ik moet eerlijk zeggen dat ik meen dat de politiek ten onrechte zo'n slechte naam heeft. De normen waaraan het politiek bedrijf voldoet, zijn beslist niet lager dan die in het bedrijfsleven. Hier vindt alles plaats in een glazen huis, en als het mis gaat klinkt direct de klacht dat 'Den Haag er een rommeltje van maakt'. In het bedrijfsleven gaat net zoveel mis, maar veegt men de scherven in stilte bij elkaar om opnieuw te beginnen".

Nacht

In de 'nacht van Verkeer en Waterstaat', zoals de bijeenkomst heet naar plaats van handeling, wordt na de desastreuze verkiezingen van 1986 Joris Voorhoeve in juni gekroond tot fractievoorzitter. „Ik zag er eerlijk gezegd wel een beetje tegenop. Aan de ene kant verbreedt zo'n functie je werkterrein, maar de fractievoorzitter heeft ook ongelooflijk druk. Rietkerk zat vaak tot 's nachts twee uur aan zijn bureau; Ed Nijpels belde je na middernacht nog gewoon over urgente zaken waar hij niet eerder aan toe was gekomen."

Binnen en buiten de VVD-fractie wordt Voorhoeve gezien als een 'tussenpaus'. Iedereen neemt aan dat de VVD deze periode zal gebruiken om uit te kijken naar een opvolger, die beschikt over de nodige politieke en electorale kwalifikaties. Want niemand ziet in Voorhoeve het politieke dier dat nodig is om een kleine regeringspartij aan regelmatige successen te helpen. En alom wordt betwijfeld of hij als stemmentrekker bij verkiezingen wel zal voldoen.

In 1990 moet het roer worden overgenomen, door bijvoorbeeld Hans Wiegel. De andere kandidaat voor het politiek leiderschap, vice-premier Rudolf de Korte, gooit bekwaam zijn eigen glazen in.

Voorhoeve kwijt zich van zijn taak. „In die periode stak ik zestig procent van mijn energie in de interne organisatie". Hij voert een drastische reorganisatie door in het werk van de VVD-fractie. Het bestuur van de fractie, dat zich onder Ed Nijpels heeft ontpopt als een soort 'Politburo', mag zich alleen nog maar bemoeien met organisatorische klussen. Over de politieke 'lijn' spreken de VVD-Kamerleden onderling in fractie-commissies, terwijl Voorhoeve zich direct verstaat met de 'specialist'.

Het is een methode voor de nieuwe fractievoorzitter om zichzelf te behoeden voor exorbitant lange werkdagen. „Je kunt je niet met alle 14 departementen tegelijk bemoeien. Dat kan fysiek niet; je werk, je gezin, of je fractie gaat er onder lijden of je gaat er zelf onder door."

De VVD-Kamerleden veren op door het vertrouwen dat ze krijgen. Van hun kant steken zij Joris Voorhoeve de helpende hand toe. De hoogleraar leert op sociaal-economisch terrein razendsnel. De periode van het luisteren is zo langzamerhand voorbij: in kleine kring lanceert hij inmiddels idee op idee. De meeste blijken nog zo beroerd niet, vinden de VVD-ers.

De verhouding met coalitiepartner CDA is onder Voorhoeve zienderogen verbeterd. De nieuwe fractievoorzitter ziet af van de 'nederlagenstrategie' van Nijpels. Die had als enig resultaat een verlies van negen zetels voor de VVD en een even grote winst voor het CDA opgeleverd. Voorhoeve en CDA-collega Bert De Vries dempen gezamenlijk de telkens weer oplaaiende irritaties tussen hun fractie-woordvoerders. Hij overlegt en onderhandelt met De Vries over bijvoorbeeld een eensgezind optreden bij het 'Paasdebat' over de bezuinigingen.

Hij taxeert dat De Vries zo langzamerhand ook wel eens behoefte kreeg aan een politiek succes, en af wil van het wurgende dictaat van het regeerakkoord. Hun gezamenlijke optreden leidt tot menig verandering in de oorspronkelijke kabinetsplannen. Tegelijk slaagt Voorhoeve erin conflicten tussen en met de VVD-ministers in het kabinet te voorkomen.

Doorbraak

Bij de viering van het 40-jarig jubileum van de VVD, in januari 1988 te Breda, wordt duidelijk dat Voorhoeve nog steeds de uitstraling van een tussenpaus heeft. Zijn speech steekt bleek af bij het verbaal geweld van feestredenaar Wiegel. Het liberale voetvolk juicht haar leider toe, maar de Grote IJsmeester weigert vooralsnog naar Den Haag te komen om het roer over te nemen. Aan het eind van 1988 heeft echter Voorhoeve zich ontwikkeld tot de enige, onbetwiste, kandidaat voor het lijsttrekkerschap in 1990.

Aan die doorbraak heeft hij niet gewerkt. Zijn persoon veranderde ook nauwelijks door het fractievoorzitterschap, verzekeren mensen uit zijn directe omgeving. Aan Public Relations of 'profilering' doet Voorhoeve niet. Joris is, als een echte liberaal, gewoon zichzelf gebleven. Maar wat eerst als zijn handicaps werden gezien, gelden nu als de sterke punten.

De saaiheid heet inmiddels degelijkheid; afkeer van politieke trucs wordt geprezen als bebouwbaarheid. Hij haat politieke listen, weet iedereen in de Kamer. Joris lijkt niet alleen een nette kerel, hij is het ook. Alleen de ambtenaren rond premier Lubbers denken daar anders over. In tv-debatten, zoals onlangs met PvdA-leider Kok, heeft hij moeite overeind te blijven tegen retoriek. Maar de VVD looft zijn neiging te blijven argumenteren en discussieren.

‚Zo'n positie verandert je wel, geleidelijk. Vanuit mijn achtergrond als onderzoeker redeneerde ik sterk vanuit het idee dat het politiek bedrijf met een probleem wordt geconfronteerd, daar conclusies uittrekt, en het er vervolgens op aankomt informatie over die oplossing over te dragen. Ik merk nu in toenemende mate dat het niet alleen aankomt op die verstandelijke discussie. Mensen stellen het wel op prijs wanneer je je spreekbeurt onderbouwt, maar ze willen ook voor de politiek gemotiveerd worden."

Maar de afkeer van politieke truuks is gebleven..„Ik kan echt niet zeggen dat ik van dit werk cynischer ben geworden, of zwartgalliger. Ik heb niet het gevoel gehad hier beet te worden genomen. Er wordt aan het Binnenhof te snel gedacht dat iemand wel een bepaald standpunt in zal nemen om een ander dwars te zitten, en allerlei duistere motieven volgt."

Lubbers

Joris Voorhoeve dankt zijn doorbraak aan Ruud Lubbers, met wie hij verscheidene malen botste. Toen Lubbers deze zomer nogal omslachtig onderwijsminister Deetman stond te verdedigen, gromde de VVD-fractie. Voorhoeve zei wat de fractie dacht, en hij zei het in het openbaar, voor het oog der camera's: 'Klef'. Toen Lubbers de VVD een paar weken later betichtte van 'politiek vandalisme', koos Voorhoeve niet voor de aanval of de verdediging. Hij negeerde de minister-president, omdat die slechts 'een hersenschim' na zou jagen.

Dit jaar heeft een indrukwekkende lijst botsingen binnen de coalitie opgeleverd.

‚Ik zie er geen algemene lijn in. Het zijn kleine dissonanten. In de contacten met Lubbers zelf merk ik er niks van. Ik geloof ook niet dat Lubbers die incidenten uit berekening zocht. Ze waren namelijk helemaal niet functioneel. Bij het paspoortdebat hoefde de premier niet te dreigen met een kabinetscrisis, omdat hij wist dat de VVD niet uit was op de val van Van den Broek. Het leek er meer op of hij gewoon genoeg had van de hele discussie".

Tenzij de functie van die dreigementen was een ontluikend zelfvertrouwen bij de VVD de kop in te drukken. De ambtenaren van Algemene Zaken, het departement van Lubbers, hebben om die reden zonder uitzondering een hekel aan de nieuwe VVD-stijl.

„Het zou hun leven een stuk makkelijker maken wanneer de coalitiepartner altijd 'ja en amen' zegt. Maar de VVD is geen dependance van welk departement dan ook. Lubbers weet dat de VVD het beleid op hoofdlijnen steunt, en dat er alleen op onderdelen verschillen van mening zijn. Wanneer men zegt 'wij hebben de VVD niet onder controle', dan hoort dat ook zo. Rond bijvoorbeeld het paspoortdossier hebben wij een eigen koers gevaren, dat klopt. Dat is nu dualisme: de eigen taak van de Kamer is om de regering te controleren".

De incidentenreeks verschaft de VVD de meest gunstige pers sinds jaren. Eindelijk lijkt er iemand opgestaan die Lubbers lik op stuk geeft. De VVD toont dat ze niet langer over zich heen laat lopen. Voorhoeve geeft de VVD weer zelfvertrouwen, bevrijdt de partij van de herinnering aan nare jaren, is de algemene opinie. Maar wat belangrijker was: hij profileert de VVD, toont een nieuwe stijl.

Voorhoeve kan nu aan het echte werk beginnen: langzaam maar zeker geeft hij de VVD sociaal gezicht. Sommigen zien Voorhoeve al als de man die de kloof tussen VVD en PvdA kan helpen dichten, maar de fractievoorzitter koestert op dat punt geen illusies. „In hypothetische zin denk je over veel na. Maar als je de voeten op de grond houdt, stel ik vast dat de programmatische afstand tussen VVD en CDA overbrugbaar is. Ik vermoed dat de afstand tot de PvdA ook in 1990 groter zal zijn dan tot het CDA."

Maar VVD en CDA kunnen nog heel lang samenwerken. Is het niet aardig om het CDA eindelijk eens uit het centrum van de macht te duwen en naar de oppositiebanken te verwijzen?

„Dat is het belangrijkste argument dat aangevoerd wordt voor een coalitie VVD-PvdA. Het CDA zou het bittere fruit van de oppositie moeten eten. Maar dat lijkt me geen basis voor regeringsbeleid. Een coalitie moet je op grond van programmatische overeenstemming vormen; anders krijg je na drie maanden ruzie over het beleid."

Ook in 1989 weer tot uw dienst

Wij danken al onze relaties en klanten voor het genoten vertrouwen in 1988 en wensen u een gelukkig nieuwjaar.

makelaardij ERNENS
Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel. 045-752142

Directie en medewerkers van Käller-Schunck wensen u een voorspoedig 1989

Complete woninginrichting

käller schunck
In goede kwaliteit goedkoop!

Oranje Nassaustraat 33
Heerlen
Tel.: 045-714305

Restaurant Heidezicht
Akerstraat 132, Brunssum

wenst eenieder een voorspoedig 1989

Gebr. Swinkels
Schroot
en Nonferro Metalen
CONTAINERVERVOER

In de Cramer 100, Heerlen. Telefoon 045-751994.

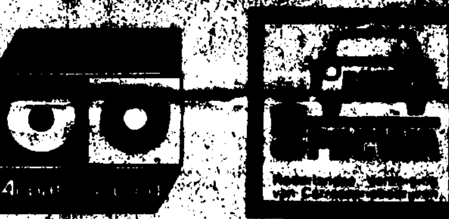
Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989!

Wij wensen u een veilig en voorspoedig 1989

- eigen sleepdienst
- modernste spuit- en richtapparatuur
- alle merken voorruiten
- schuif- en zonnedaken inzetbaar
- leenauto beschikbaar

Op alle schuif- of kantelschuifdaken
10%
extra korting
Alleen in de maand januari

autoschade de Vries bv
Grasbroekerweg 28 - HEERLEN - Telefoon 045-722463
voor schadeherstel zonder nasleep.

Een prettig uiteinde en een gelukkig nieuwjaar wenst u

JOS VELDHUIZEN

Smedenstraat 6, 6461 GA Kerkrade,
tel. 045-454729

Rolluiken, jaloezieën, zonneschermen
Vrijblijvende prijsopgave
Mica Zonwering
Showroom
Sittarderweg 116, Heerlen
Tel. 045-721658
wenst eenieder een voorspoedig 1989

Wij wensen al onze afnemers, benevens familie en bekenden een in alle opzichten
zalig en voorspoedig nieuwjaar

Venetian Blinds Kerkrade

Kipstraat 30-32
Telefoon 045-453416

zonweringconstructies
markiezen
rolluiken in aluminium,
staal en P.V.C. jaloezieën

Wij wensen u een gelukkig 1989
AANNEMERSBEDRIJF
RIKSEN
Edisonstraat 9,
Landgraaf
Tel. 045-316222

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989

FIAT
Autobedrijf
Klankstad B.V.
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade-West

tcs
Textiel Centrale
Simpelveld
wenst een voorspoedig 1989

BOWLING & PARTYCENTRUM HOEVE DE AAR

bowling- & partycentrum Hoeve de Aar

wenst u allen een gezond en sportief 1989

Zoals ieder jaar is er ook nu een

nieuwjaarsreceptie

en wel op

1 januari 1989, 20.00-22.00 uur,
waarbij iedereen van harte welkom is.

Ook het komende jaar zijn wij u graag ten dienste voor het organiseren van uw familie- en/of personeelsfeesten.

Graag tot ziens op de receptie of in 1989!

Bowling- & partycentrum Hoeve de Aar, Welterlaan 45 Heerlen, 045-714432.

Jacobs Music bv
ALLES OP MUZIEKGEBIED

de beste wensen voor 1989, en danken u voor het genoten vertrouwen in 1988!

Meex Installatie Bedrijf bv
Sterk in dienstverlening
- C.V. en Sanitaire installaties
- Erkend:
- 24 uur per dag bereikbaar

Akerstraat Noord 69, Treebeek-Brunssum
Tel. 045-223320

Spion Günter Guillaume onderhield in restaurants te Bonn en per ansichtkaart contacten met de DDR

Van de redactie buitenland

BONN – De Oostduitse spion Günther Guillaume placht zijn contactman te ontmoeten in het restaurant 'Tulpenfeld' op een steenworp afstand van het kantoor van de Westduitse bondskanselier, temidden van argeloze ambtenaren en journalisten. Die afspraken kwamen in een handomdraai tot stand. Voordat Guillaume 's morgens zijn kantoor in Bonn betrad, had een zekere meneer Bockler uit Bochum naar zijn secretaresse gebeld met de boodschap dat hij hem wilde spreken, maar geen tijd had om te wachten. Dan wist de spion hoe laat het was. Stipt om half twee stond op een tafeltje in het restaurant zijn lievelingsgerecht klaar: lamskoteletjes met groene boontjes en aardappelkroketjes. Tijdens de maaltijd gaf de spion zijn laatste nieuwtjes door. Vervolgens ging de contactman met het materiaal richting DDR. Guillaume liep op zijn gemak terug naar het 'Kanzleramt' om zijn andere broodheer verder te dienen.

'Lieve schat, je Gudrun wacht met smart op je'

ter Guillaume voelde zich aan begin van de jaren zeventig in de tduitse hoofdstad Bonn als een in het water. Als meester in de st van het „onder vijanden nden te maken" had hij zijn afaken met contactpersonen het „in het hol van de leeuw". Ome daar naar zijn heilige overtuinog het minste gevaar liepen ekt te worden. De Westduitse a-spionage heeft hem ongein die opvatting gesterkt. Zij hem, ondanks talloze aanwijen, jarenlang niet kunnen grijen ontmaskeren.

negenheid

llaume, door wiens toedoen dskanselier Willy Brandt in 1974 eld moest ruimen, heeft het nu naal voor het nageslacht opgeeven. Of liever nog, zo veredt het Westduitse weekblad Spiegel dat woensdag een deel de memoires van Guillaume pueerde, voor zijn eigen zoon Pier-Want Pierre heeft de idealen, rvoor zijn vader verraad pleegop zijn beurt verraden. Hij heeft mei dit jaar met hulp van de rege-in Bonn de DDR verlaten.

alloze passages in het boek kan lezen dat Guillaume nog steeds bewondering en genegenheid tert voor de mens en politicus y Brandt, die hij als persoonlijk iseur terzijde stond. En welke eringsgeheimen de spion ook in loop der tijden heeft prijsgege-, hij houdt zich ook in deze mees aan zijn ooit gedane belofte over het persoonlijke leven Brandt uit de school te zullen ppen.

ar ook in andere opzichten is het ek van Guillaume, dat „langs allei kronkelwegen" (Der Spiegel) t Westen is beland en „het in heeft om een bestseller te worzeer menselijk. Enerzijds is er jongensachtige bravoure waare Guillaume en zijn contactpernen de Westduitse contra-spionatrotseerden in allerlei openbare legenheden, restaurants en hotels Bonn, Keulen èn Nederland. Anrzijds is er de bijna aandoenlijke ungeligheid van de Westduitse peurders, die altijd op de verkeermomenten géén oogje in het zeil den.

rsteld

s Günther Nollau, toentertijd ident van de contra-spionage in Bondsrepubliek, staat nu 77 jaar d en gepensioneerd versteld van brutale eenvoud waarmee Guilume communiceerde met zijn stduitse bazen. „Als het zo is gegaan als hij beschrijft," aldus Nollau in Der Spiegel, „dan is er tegen alle regels van de conspiratieve arbeid gezondigd."

● *De Oostduitse spion Günter Guillaume en zijn vrouw Christel tijdens hun proces in Düsseldorf. Guillaume werd veroordeeld tot dertien jaar gevangenisstraf, maar kwam al in 1981 op vrije voeten.*

In zijn memoires doet Guillaume voor het eerst uit de doeken hoe hij zijn grootste slag kon slaan, toen hij in 1973 als enige vertrouweling door Brandt werd meegenomen naar diens Noorse vakantiehuis bij Hamar. Brandt werd „in het schilderachtige, aan een meer gelegen stadje" (Guillaume) voortdurend op de hoogte gehouden van de perikelen die zich destijds op topniveau in de NAVO afspeelden, waar de meningen danig verdeeld waren over de noodzakelijke atoombewapening. Guillaume speelde al die informatie, inclusief een brief van de Amerikaanse president Nixon met het opschrift 'geheim en persoonlijk', door naar de DDR.

Afspraken

Brandt vloog naar Noorwegen, Guillaume ging per auto. Op de heenreis postte de 'Kanzlerspion' in het Hallandia-hotel in het Zweedse Halmstad een ansichtkaart: „Lieve schat. Je Gudrun wacht met smart op je." Waarna plaats, datum en uur van de afspraak volgden. In Noorwegen bracht de dienstdoende koerier van Brandt enkele dagen later wat persoonlijke, van de deurmat in Bonn opgeviste post voor Guillaume mee. Daaronder een ansichtkaart van ene Peter, die bevestigde dat hij Gudrun in Zweden zou treffen. De afspraken waren gemaakt.

Tegen het einde van de vakantie had Guillaume op een gegeven moment per ongeluk twee eender lijkende koffertjes verwisseld: één met souvenirs en één met de officiële ambtelijke stukken. En dat bracht hem op het idee. Hij gaf het koffertje met souvenirs mee aan de veiligheidschef van Brandt, die in het regeringsvliegtuig mee zou vliegen. „Uli. Er zitten belangrijke papieren in, die wil ik niet in mijn auto meenemen. Doe mij een plezier en geef ze op mijn kantoor af."

Euforisch

De souvenirs gingen naar Bonn, de geheime stukken werden op het afgesproken tijdstip op de kamer van de Guillaume's in het Hallandia-hotel gefotografeerd door de uit de DDR overgekomen 'Peter'. Terug in Bonn legde Guillaume de officiële papieren terug op de plaats waar ze hoorden. De spion en zijn vrouw Christel waren euforisch: „Wij wisten het: het allerheiligste uit de Bonner sacramenten bevond zich nu in ons allerheiligste in Berlijn."

Na deze „in vele opzichten onvergetelijke vakantie" (Guillaume) volgde enkele maanden later nog een tweede uitstapje met Willy Brandt naar Zuid-Frankrijk. Daar had Guillaume in een klein Picasso-museum in een twaalfde-eeuws kapelletje een tot op heden geheim gebleven ontmoeting met „een hoge man" uit het Oostduitse ministerie voor Staatsveiligheid. Deze ried de spion en zijn vrouw aan om nu zo langzamerhand maar eens een veilig heenkomen in de DDR te zoeken. Er was nu nog gelegenheid voor. Maar Guillaume vond het zonde zijn „vrijwel ideale plaats" in Bonn al op te geven. Bovendien zou zijn verdwijning een politiek schandaal van de eerste orde veroorzaken. De Guillaume's gingen niet en werden in april 1974 thuis gearresteerd. Het schandaal bleek onvermijdelijk.

Der Spiegel vermoedt dat de 'hoge man', die Guillaume in Frankrijk trof, niemand anders was dan Markus Wolf, jarenlang het meesterbrein van de Oostduitse spionagedienst, maar vorig jaar vroegtijdig tot aftreden gedwongen. Ook die ontmoeting tussen Guillaume en Wolf is de Westduitsers ontgaan.

Huwelijk kapot

Guillaume woont na een gevangenisstraf van nog geen zeven jaar thans weer in de DDR. Zijn huwelijk is kapot. Zijn zoon is in het Westen. Volgens Der Spiegel zag hij in Brandt „een vader". En hij neemt Brandt, maar ook zichzelf, in zijn boek in bescherming: niet hij heeft de val van Brandt bewerkstelligd. Dat hadden anderen allang voor hem gedaan: contra-spionagechef Nollau danwel de toenmalige Westduitse minister van Binnenlandse Zaken Hans-Dietrich Genscher (de huidige minister van Buitenlandse Zaken). Het antwoord geeft hij niet.

(Der Spiegel, nr. 52. 46-ste jaargang, 26 december 1988)

George Bush wacht zware sociale kluif

● *GEORGE BUSH ...dubbelzinnig...*

WASHINGTON – Tientallen wetsontwerpen over gezondheidszorg, kinderopvang en gezinsinkomen die dit jaar een vroege dood stierven in het Amerikaanse Congres, zullen volgend jaar opnieuw worden ingediend en mogelijk voor de tweede maal naar de prullenmand worden verwezen.

De nieuwgekozen president George Bush maakte in zijn verkiezingscampagne herhaaldelijk gewag van „een vriendelijker, zorgzamer natie" en beloofde meer geld voor kinderzorg, gezondheid, onderwijs en bejaarden.

Afgevaardigden lieten zich na de verkiezingszege van Bush door deze beloften inspireren en sloegen aan het plannen maken om hun eigen verlangens op sociaal terrein alsnog te realiseren.

Aan de andere kant geldt echter dat Bush heel duidelijk heeft gemaakt dat hij „geen nieuwe belastingen" wil gaan heffen, hetgeen volgens sommige ingewijden inhoudt dat er voor het fiscale jaar 1990 geen nieuwe sociale projecten van de grond zullen komen.

De nieuwe voorzitter van de begrotingscommissie van het Huis van Afgevaardigden, Leon Panetta, verklaarde dat er alleen ruimte voor sociale initiatieven is als de nieuwgekozen president bereid is water bij de fiscale wijn te doen. „De vervelende consequentie van het tekortenvraagstuk is dat wij fondsen verliezen die wij anders zouden kunnen besteden. Wij betalen 166 miljard dollar aan rente over de schuld. Dat is geld dat jammer genoeg niet besteed kan worden aanhonger, huisvesting, voeding en kinderopvang," aldus Panetta.

De tegenhanger van Panetta in de Senaat, Jim Sasser, wilde niet zover gaan om Bush een ultimatum te stellen, maar gaf te kennen dat zonder nieuwe belastinginkomsten de bestedingen niet kunnen worden opgevoerd. Sasser zinspeelde wel op een mogelijke verschuiving van defensiegelden naar sociale programma's.

Begrotingstekorten en geschillen over de uitgangspunten leidden er de afgelopen twee jaar toe dat voorstellen om de kinderdagverblijven te steunen, het ouderschapsverlof uit te breiden, de minimumlonen op te voeren, de werkgeversbijdrage aan ziekenkosten te vergroten en gezinnen met kinderen meer belastingfaciliteiten te verlenen, het niet haalden.

Het staat vast dat het gehele scala van voorstellen het komende jaar opnieuw aan de orde wordt gesteld. De meeste wetsontwerpen zullen komen uit de koker van de commissie onderwijs en sociale zaken van het Huis van Afgevaardigden, onder leiding van Augustus Hawkins, die zelf heeft beloofd dat zijn commissie alles zal steunen wat zij denkt dat goed voor het land is, zonder te letten op de kostenfactor. In deze houding komt Hawkins echter steeds manifester alleen te staan.

Wat betreft kinderopvang zullen de Democraten hun 2,5 miljard dollar kostende Wet voor Betere Kinderzorg herintroduceren. Wat gezondheidszorg aangaat wordt gedacht aan verbetering van de situatie met betrekking tot verpleegtehuizen, de wijkverpleging en een ziekteverzekering voor de 37 miljoen Amerikanen die er momenteel geen bezitten.

Over het ouderschapsverlof zei Bush dat vrouwen zich geen zorgen behoeven te maken over verlies van hun baan, als zij de tijd nemen om voor hun baby's te zorgen. Het Congres ging echter heel wat verder dan deze vage belofte met concrete voorstellen om beide ouders betaald verlof te geven om voor de pasgeborene, het adoptiekind of het zieke kind te zorgen. De voorstellen hadden ook betrekking op werknemers met ernstige medische problemen en één voorstel gold zelfs de zorg voor zieke familieleden.

Ten aanzien van het minimumloon struikelden alle plannen op Reagans eis dat bij verhoging van het minimumloon een speciaal lager tarief moest worden ingevoerd voor werknemers in opleiding. Reagan zei echter niet wie precies voor dat lagere tarief in aanmerking zouden moeten komen.

'Psychologische kwellingen minstens zo erg als fysieke'

Martelingen vaak in bijzijn van artsen

Van de redactie buitenland

KOPENHAGEN – Een van de opzienbarende conclusies van de afdeling documentatie van het in Kopenhagen gevestigde Internationelt Rehaebiliterings- og Forskningscenter for Torturofre (Centrum voor Revalidatie en Onderzoek van Slachtoffers van Marteling, kortweg RTC) luidt dat marteling niet zelden geschiedt in aanwezigheid van mensen die medisch geschoold zijn, zoals artsen, verplegend personeel en psychologen.

In de zes jaar dat deze kliniek, die wordt geleid door de arts Inge Kemp Genefke, zich toelegt op de behandeling van mishandelde politieke vluchtelingen en slachtoffers van marteling, is het duidelijk geworden dat er bijna altijd medisch personeel bij betrokken is, al is het maar door het geven van stilzwijgende toestemming, aldus Genefke.

Een bekend voorbeeld speelde zich af in Uruguay, waar een gevangenispsycholoog de beulen adviseert hoe zij te werk moeten gaan. Volgens een schatting van de kliniek zijn minstens 25.000 mensen met een medisch beroep rechtstreeks betrokken bij marteling.

Genefke is er zeker van dat er sprake is van een „omvangrijk probleem". Marteling zou volgens haar op de huidige schaal niet mogelijk zijn als daar geen artsen bij betrokken zouden zijn.

Taken

Het RTC publiceert voorlichtingsmateriaal over marteling en verzorgt daarnaast een opleiding voor artsen en psychologen die belast zijn met de zorg voor de slachtoffers. Verder worden cursussen gegeven aan tolken, politiefunctionarissen en anderen die te maken hebben met vluchtelingen. Het onafhankelijke centrum wordt bekostigd uit particuliere donaties en een subsidie van de Deense overheid.

Genefke begon 15 jaar geleden met het onderzoek van gevallen van marteling, toen Amnesty Internationaal haar en andere artsen verzocht om vast te stellen of bepaalde mensen wel of niet waren mishandeld. Dehuidige kliniek werd in 1982 geopend in een vleugel van het Universiteitsziekenhuis van Kopenhagen. Een staf van 30 artsen, psychologen, fysiotherapeuten, sociaal werkers en andere deskundigen behandelt jaarlijks tussen de 70 tot 100 slachtoffers en hun gezinsleden. Inmiddels zijn naar voorbeeld van de kliniek in Kopenhagen ook in de VS, op de Filippijnen, in Noorwegen en andere landen centra gevestigd.

Onderscheiden

Genefke kreeg in december de Right Livelihood Award, een prijs die in 1980 in het leven werd geroepen door de Zweeds-Duitse filantroop baron Jakob von Uexkull en die wordt toegekend aan mensen die zich hebben onderscheiden in humanitair werk.

Het centrum schat dat 30 procent van de politieke vluchtelingen dat in Denemarken asiel zoekt, aan marteling blootgesteld is geweest. Denemarken heeft in de loop der jaren ongeveer 24.000 asielzoekers toegelaten.

„Wij veronderstelden aanvankelijk dat mensen met medische beroepen slechts op uitzonderingdeelnamen aan martelpraktijken, maar thans weten wij dat bijna alle slachtoffers van marteling gedurende het werkelijke martelproces in contact met hen waren," aldus Peters Vesti, een psychiater, verbonden aan het centrum.

De kliniek richtte haar activiteiten aanvankelijk uitsluitend op de behandeling van slachtoffers van marteling. In 1986 werd evenwel besloten om daarnaast in samenwerking met artsen uit Latijns-Amerika en Europa systematisch aan onderzoek en documentatie te gaan doen. Er werd een internationaal comité in het leven geroepen om clandestiene praktijken aan het licht te brengen en artsen die zich schuldig maken aan martelpraktijken hun vergunning te ontnemen. Volgens Amnesty is marteling aan de orde van de dag in ten minste 90 landen.

Zuid-Amerika

Aangenomen wordt dat zowel in Chili als in Uruguay verscheidene honderden militaire artsen betrokken zijn bij marteling. In enkele gevallen kan de betrokkenheid van medisch personeel een gunstig effect hebben. Zo kan een arts bijvoorbeeld door een onderzoek van een gevangene tot de conclusie komen dat toepassing van elektrische schokken niet aanbevelenswaardig is, aangezien de gezondheid van het hart van het potentiele slachtoffer ertoe zou kunnen leiden dat deze overlijdt.

In veel gevallen is psychologische marteling minstens zo erg als fysieke marteling, aldus Genefke. Het centrum pleegde uitgebreid onderzoek naar martelmethoden om voor de verschillende cliënten de effectiefste medische en psychologische behandeling te vinden. Voor de meeste slachtoffers geldt dat zij voor de behandeling niet behoeven te worden opgenomen.

De behandeling bestaat veelal uit een mengeling van fysiotherapie, psychotherapie en het geven van adviezen op maatschappelijk gebied. Zij duurt meestal tien tot twaalf maanden.

De kliniek is zo huiselijk mogelijk ingericht, om gelijkenis met een ziekenhuis of een inrichting te voorkomen. Patiënten vertellen meestal verhalen over martelingen als ophanging gedurende verscheidene dagen aan handen of ellebogen, elektrische schokken op geslachtsdelen, ranselpartijen, het in sterk vervuild water houden van het hoofd, zodat men bijna stikt. Dreigementen en intimidatie zijn normale vormen van psychologische marteling, aldus Vesti.

Vernietiging

„Momenteel weten wij dat het doel van marteling niet het vergaren van informatie is, maar de vernietiging van de persoonlijkheid en de verspreiding van terreur om de bevolking te onderdrukken," aldus Vesti.

Als zij zich voor behandeling bij het centrum melden, lijden de slachtoffers veelal aan sexuele problemen, fobieën, nachtmerries, minderwaardigheidscomplexen en hallucinaties. „Er is zoveel angst, woede, agressie, schaamte en schuld waaraan uiting moet worden gegeven, en het is heel, heel erg moeilijk," aldus Genefke. „Wij noemen onze patiënten geen slachtoffers van marteling, wij noemen hen overlevenden van marteling."

De kliniek schat dat ongeveer 90 procent van de cliënten baat heeft bij de behandeling.

Ook in 1989 weer tot uw dienst

Ondernemers in de ban van 1992

Fusiekoorts beving het bedrijfsleven

Van onze redactie economie

ERLEN – Als er op economisch gebied aan het zo goed als orbije jaar een kenmerk gehangen kan worden, dan is 1988 l het jaar van de samenwerkingen, overnames en fusies. Dat niet verwonderlijk. Hoe hard is dit jaar niet geroepen dat de je EG-markt snel op ons af komt? De drang naar expansie ft onmiskenbaar sterk onder de ondernemers. Vooral de ddelgrote bedrijven vrezen tussen wal en schip te raken als in 1993 geen solide positie hebben verworven.

teen in het begin van het jaar was raak met de overname van de idnederlandse uitgeverij Audet r de grote broer uit Haarlem: U. Een samenwerking die vooral ft geleid tot een bundeling van bladen in Limburg, Gelderland Noord-Brabant.

overigens moeizaam tot stand omen combinatie VNU/Audet , zo bleek achteraf, de voorloper een reeks soortgelijke intiatie- in het bedrijfsleven. Opvallend rbij is dat de fusies zich afspeel- bij uiteenlopende bedrijven, groot tot klein. Hoewel de uitge- swereld zich niet direct door opa 1992' bedreigd hoeft te voe- werd in de dagbladsector nog tweede, mogelijk nog meer op- kelijke fusie aangekondigd; die de Perscombinatie en Else- /NDU.

l meer ingegeven door de Euro- e gedachte was echter het ak- rd tussen Amro en de Generale nk van België. Internationale sa- nwerkingen tussen banken in de ropese Gemeenschap zijn welis- ar niet nieuw (denk bijvoorbeeld afspraken bij discontowijzigin- n), maar de samenwerkingsvorm sen Amro en Generale strekt h uit over een veel breder vlak dienstverlening.

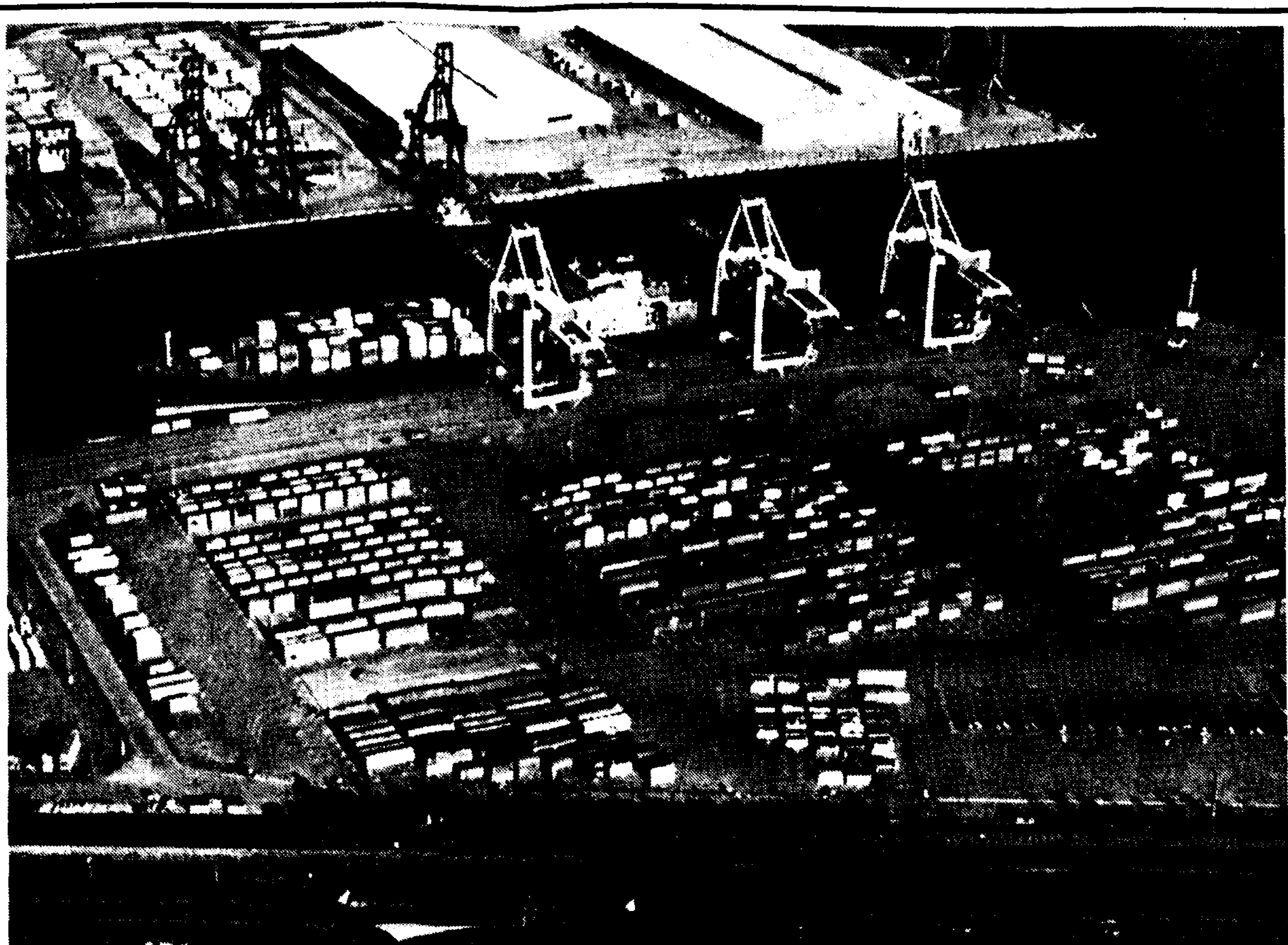
noodzaak de ondernemershan- ineen te slaan, werd ook – en sschien met name – in Limburg erschreven. Een provincie die, werd ook regelmatig benadrukt, er aan het buitenland grenst dan Nederland. In nagenoeg dezelf- markten waarin landelijk gezien rnemers toenadering tot elkaar en, bleken ook Limburgse on- emers dat te doen. Zo lieten de menwerkende Nederlandse arbaken (SNS), waarvan de in astricht gevestigde Spaarbank burg deel uitmaakt, op de val- van 1988 nog weten besloten te en tot een daadwerkelijke fu-

n andere branche waar de vrije G-markt mogelijk nog sterker eft is die van transporteurs, een huis uit internationaal geörien- rde club. Ook op dat terrein was mburg van de partij. De Venlose pediteur Frans Maas, waarin de LM met circa 30 procent grootaan- elhouder werd, kondigde groot- eepse uitbreidingsplannen aan die voor een belangrijk deel via acquisties van andere bedrijven uitgevoerd zullen worden. Inmiddels heeft Maas een samenwerking met het koeriersbedrijf XP International aangekondigd en nam de expediteur onlangs nog een Belgisch zee- en luchtvrachtbedrijf over.

Vooral in het tweede halfjaar volgden de bekendmakingen van fusies elkaar in snel tempo op, en daarbij betrof het niet vooral de grotere ondernemingen. Op kleinere schaal diende zich eerst in de Limburgse transportsector een samenwerking aan, tussen Ewalds in Tegelen en Schols in Amby-Maastricht. Dat voorbeeld vond in een rap tempo navolging: bij de accountants (Bakker, Versteegh & Co) bij assuradeurs (Schreinemacher Maastricht) en bij de aannemers (Gebr. Theunissen Maastricht).

In bijna al deze gevallen werd de verwachte vorming van het grenzenloos Europa als voornaamste reden voor de samenwerking opgegeven. Opmerkelijk is dat in de helft van de gevallen sprake is van een krachtenbundeling van een kleine bedrijf met een – relatief – groot concern. KLM, Volker Stevin en Hudig-Langeveldt zijn toch gerenommeerde firma's. Zij zochten beslist niet alleen samenwerking met Limburgse ondernemers, omwille van de lokale markt. Zij zien in een vestiging in deze internationaal geörienteerder provincie ongetwijfeld een stap op weg naar een grotere markt die straks, vanaf 1 januari 1993, veel toegankelijker is dan nu.

De slogan 'Limburg balkon van Europa' is jarenlang gebezigd. En er zijn jaren geweest waarin menigeen zijn wenkbrouwen heeft opgetrokken bij horen van deze boute veronderstelling, zeker in de jaren dat het Limburg minder voor de wind ging. Het sombere weer is enigszins opgeklaard en juist nu het balkon-cliché niet meer herhaaldelijk wordt gebruikt, werkt het bedrijfsleven met overtuiging naar 1993 toe. Zelfs een internationaal concern als DSM, dat in de hele wereld actief is, roemde laatst nog het belang van een grenzenvrij Europa.

● *Ruim 3,2 miljoen containers werden dit jaar in de haven van Rotterdam verwerkt. Op deze foto een deel van de containerhaven*

Rotterdamse haven blijft 't goed doen

ROTTERDAM – De groei van de overslag in de haven van Rotterdam van dit jaar (naar schatting 3 procent) zal zich bij de te verwachten economische groei volgend jaar verder voortzetten. De totale overslag in Rotterdam is gestegen van 255 miljoen ton in 1987 naar 262,3 miljoen ton dit jaar. Opvallende stijgingen deden zich vooral voor bij de aanvoer van ertsen en de overslag van containers.

De aanvoer van ertsen is met 16 procent spectaculair gestegen. De stijging van 33,4 miljoen ton naar 38,8 miljoen ton is vooral veroorzaakt door de groei van de Westduitse staalindustrie.

Ook met de overslag van containers ging het dit jaar goed in Rotterdam. De aanvoer steeg met 9 procent en de afvoer met 13 procent. Het aantal containers dat dit jaar in Rotterdam is overgeslagen nam toe van 2,8 miljoen naar 3,2 miljoen.

Obligaties wonnen van aandelen

AMSTERDAM – Op de Amsterdamse effectenbeurs is de totale omzet over 1988 uitgekomen op *f* 330 miljard tegen *f* 336 miljard in 1987. Deze beperkte omzetdaling na de historische koersval in oktober 1987 is te danken aan de sterk toegenomen activiteit op de obligatiemarkt waar *f* 207 miljard omging tegen *f* 174 miljard vorig jaar.

Volgens een opgave van de effectenbeurs moest de omzet in aandelen terug van *f* 161 miljard naar *f* 121 miljard. Op de parallelmarkt is de omzet uitgekomen op *f* 1.8 miljard tegen *f* 2 miljard in 1987.

De geringere belangstelling van beleggers voor de aandelensector had meer te maken met het nog niet herstelde internationale vertrouwen dan met de koersontwikkeling ter beurze. Gesteund door gunstige ontwikkelingen in economie en bedrijfsleven steeg de ANP/CBS index algemeen met 38 procent, van 208,7 ultimo 1987 naar 287,2 op de laatste beursdag van dit jaar. Amsterdam behoort hiermee tot de internationale effectenbeurzen met de grootste koersstijging.

Naast de meevallende economische ontwikkelingen vormde de toenemende acticviteit op het terrein van fusies, overnemingen en samenwerkingsverbanden een stimulans voor de markt.

Hoop na vrees

Groot was eind vorig jaar de angst voor een neergang in de economie, nadat de financiële wereld in oktober 1987 werd opgeschrikt door een forse koersval op de internationale effectenbeurzen. De gevreesde, negatieve gevolgen die hiervan zouden uitgaan, zijn in 1988 uitgebleven. De Nederlandse economie groeide dit jaar het hardst sinds tijden en Limburg stak daar ook nog eens boven uit.

Hoewel de toenemende concentraties van bedrijven, door overnames, fusies en dergelijke, in het afgelopen jaren veel aandacht vergden, is de belangrijkste gebeurtenis wel de privatisering van DSM geweest. Het gaat hier immers om de grootste beursintroductie aller tijden. Maar van doorslaggevender aard is wellicht het feit dat de band met de overheid wordt doorgesneden.

Hoe het besluit op lange termijn zal uitvallen is nu nog een kwestie van gissen. DSM heeft meerdere malen verklaard dat het concern onlosmakelijk met Limburg verbonden is en blijft. De goede trouw blijkt ook uit de mate waarin het bedrijf in Limburg investeert – in het afgelopen jaar opnieuw voor honderden miljoenen guldens.

Maar DSM heeft toch niet de verdenking kunnen wegnemen, dat het daar gaat investeren waar overheid in staat is om de nieuwe activiteit naar toe te lokken. Het bewijs daarvan vormen de beslissingen om in Delfzijl en in Heerlen een fabriek te gaan opzetten. Plaatsen die met Belgisch-Limburg moesten concurreren, maar die pas uit de bus kwamen vallen toen het ministerie van Economische Zaken fors in de subsidiebuidel tastte.

Daar waar er het afgelopen jaar in Limburg zorgen waren, spitsten die zich toe op de vrees voor verlies van werkgelegenheid. Hoewel in enkele gevallen (ABP, V&D) de toekomst voor een aantal werknemers nog steeds onzeker lijkt te zijn, kon de vrees hier en daar weer worden weggenomen. Alleen twee dochterondernemingen van Macintosh onstprongen de dans niet en was gedwongen ontslag van tientallen mensen onvermijdelijk. Zoals gezegd, de gevolgen van de beurskrach in 1987 bleven uit. Maar de economische ontwikkeling was er het afgelopen jaar niet rustiger om.

H.B.

De Amsterdamsche Effectenbeurs in het afgelopen jaar

Fraai uitzicht op 1989 zal vertroebelen

Van onze beursmedewerker

AMSTERDAM — De Amsterdamse Effectenbeurs sloot het jaar 1988 radicaal anders af dan 1987. Een jaar geleden heerste er angst en pessisme over de economische ontwikkeling door de ernstige beurskrach van oktober. Dit jaar overtreffen de voorspellingen elkaar in optimisme en hoge verwachtingen voor de economische groei in 1989. Voor het nieuwe jaar dus niets anders dan blijheid en vreugde. Maar zal dat niet zwaar tegenvallen. Dit laatste durven weinigen uit te spreken, maar massa's beleggers zitten wel met dit onprettige gevoel zodat de beurshandel in de decembermaand vrijwel overal gekenmerkt werd door weinig handelend publiek en daardoor matige omzetten. Desniettemin was het overal botertje tot de boom en sloegen vele effectenbeurzen na de kerstdagen nog bijna dagelijks nieuwe recordstanden van het oude jaar aan.

Tokio sloot zelfs op de hoogste stand uit z'n geschiedenis. Daar is de krach van oktober 1987 volledig vergeten. In Amerika en Europa echter nog lang niet. Toch is het een van de opvallendste verschijnselen van 1988 dat de wereldeconomie de enorme koersval op de effectenbeurzen die in oktober 1987 optrad, zo snel en zo volledig te boven is kunnen komen. Talrijke bekende economen hebben daarover uitgebreide commentaren geleverd. Maar nergens is duidelijk weerlegd waarom het zo ging als het gegaan is en waarom er in vele landen zelfs een economische groei optrad die zijn weerga in de jaren '80 niet heeft gekend. In de Duitse Bondsrepubliek viel dezer dagen in een economische beschouwing over het afgelopen jaar zelfs het woord 'hoogconjunctuur'. Een jaar geleden waren velen daar wat 1988 betreft van een economische crisis diep overtuigd. Het kan verkeren.

Een ander verschijnsel dat in 1988 heel anders uitpakte dan verwacht, was het gedrag van de Amerikaanse dollar. Die sloot in 1987 in Amsterdam op *f* 1,80, na begin dat jaar op *f* 2,20 te zijn begonnen. Ook hier was er een jaar geleden aan sombere voorspellingen geen gebrek, maar in plaats daarvan bood de dollar meteen in 1988 al flinke weerstand en kreeg het internationaal beraad over een gezamenlijke steun steeds meer reliëf. De Amerikaanse munt trok in Amsterdam geleidelijk aan tot ruim *f* 2,10, liet in november weer een steek vallen tot dicht bij *f* 1,90, maar bleef nadien vast tot vrijwel op de laatste dag van dit jaar en kwam deze week zelfs weer boven de twee gulden.

Het effectenbeurswezen trad 1988 behoedzaam in. New York, Londen en Tokio hadden zich in de laatste twee maanden van 1987 weer enigszins weten te herstellen van de zware oktoberkrach, maar Frankfurt en Amsterdam leden nog zware verliezen. Beide beurzen begonnen 1988 dan ook in een ontredderde toestand. Naarmate het echter duidelijker werd dat van alle sombere voorspellingen en doemdenkerij niets zou uitkomen, keerde het vertrouwen terug en sloeg het beursklimaat om. Via de normale ups en downs trokken alle effectenbeurzen omhoog en werden geleidelijk aan alle standen van vlak voor de beurskrach van oktober '87 weer bereikt en voorbijgestreefd. Of anders gezegd: werd de schade, door die krach veroorzaakt, hersteld. Het eerst in Tokio, daarna in Londen, Parijs en Brussel en ten slotte in Frankfurt en Amsterdam.

In Tokio werd zelfs het historische topniveau dat in de zomer van 1987 was bereikt, dit jaar vrijwel weer ingehaald en voorbijgetrokken. Het slot kwam deze week op een nieuwe top uit de beursgeschiedenis van Japan. De Nikei Index eindigde op 30.159, waardoor de jaarstijging op 8600 punten uitkomt, of 40 procent. Toch lukte het Tokio niet in 1988 in het internationale effectenbeurswezen de dominerende factor te worden. Dat is in feite de derde verrassing van het nu voorbij getrokken jaar. Want algemeen bestond eind '87 de indruk dat de klemtoon in 1988 steeds meer van New York naar Tokio zou worden verlegd. Dat is niet gebeurd. Een enkele maal liet Wall Street zich leiden door haar zuster in Tokio, maar doorgaans bleven ook de ogen van de Japanse beleggingsmassa's op Wall Street gericht en de daarbij behorende doorslaggevende financieel-economische gegevens.

Wel is het opvallend dat thans opnieuw in een aantal belangrijke internationale beurskringen op de krachtige positie van de beurs van Tokio gewezen wordt. Met de verwachting dat Japan en Europa zich in 1989 wel eens beter konden gedragen dan Amerika. Want, ondanks alle hoge verwachtingen en opgewekte voorspellingen is het opvallend dat over de conjuncturele ontwikkeling van Amerika aanmerkelijk minder optimisme bestaat.

De Verenigde Staten zouden thans reeds een duidelijke groeivertraging aan de dag leggen. Enigszins bedenkelijk is ook het grote aantal doemdenkers dat zich in Wall Street meldt. Deze beurs kon in 1988 niet verder komen dan een armetierige stijging van 12 procent, en bleef met de stand van nog geen 2200 ver beneden de historische top van 2722 van de zomer 1987. Menige Amerikaanase doemdenker voorspelt nu voor 1989 een beursval tot beneden de 1738 van de beruchte oktoberkrach. Wall Street zou een duidelijke baissefase zijn binnengetreden die zou duren tot diep in de jaren negentig.

Ook over de dollar zijn Amerikaanse beurskringen niet erg gerust. Salomon Brothers, het effectenhuis waar rentegoeroe Kaufman jaren de scepter zwaaide, ziet de dollar in 1989 zelfs teruglopen tot DM 1,50, of f. 1,65 in Amsterdam. Een geheel andere visie dan buiten de Verenigde Staten, waar juist nogal optimisme heerst over de dollar door het vertrouwen dat er gesteld wordt in de nieuwe Amerikaanse regering om de gaten op de begroting en de handelsbalans te dichten. De Amerikaanse munt gedroeg zich in december dan ook opmerkelijk vast.

In het nieuwe jaar zou het dus wat de wereldeconmomie betreft in hoofdzaak van Europa en Japan moeten komen. De effectenbeurzen in die werelddelen gedroegen zich dan ook opmerkelijk goed. Ook Amsterdam, waar de koersstijging dit jaar ook bijna 40 procent bedroeg. Niet gering dus en heel wat florissanter dan Wall Street. Maar ten dele komt dit wel door het erbarmelijk lage slot van 1987. Toch viel de economische ontwikkeling ook bij ons dit jaar enorm mee. Deze week voegde onze centrale bank, de Nederlandsche Bank, zich nog in het koor van de enthousiaste berichtgevers en vooorspellers en ziet de hoogconjunctuur van thans in de komende maanden doorgaan.

Toch bleef het Damrak nog beneden de historische top van 1987, die voor het algemene beursgemiddelde in augustus op 334 uitkwam. De hoogste stand dit jaar kwam niet boven de 290 uit. Er is dus nog ruimte om verder aan te trekken. Menige effectenbezitter zal tot genoegen hebben geconstateerd dat de schade van de oktoberkrach 1987 in 1988 vrijwel kon worden hersteld. Vele vooraanstaande aandelen sloten op het hoogste jaarniveau. Norit, Nedlloyd, Stork, Holland Amerika Lijn, Nutricia, Verto en Tulip Computers werd de koers verdubbeld. Weveler bereikte een verviervoudiging van de beurswaarde. Center Parcs was de grote verliezer.

België produceerde record aantal auto's

BRUSSEL – België heeft dit jaar het recordaantal van ruim 1,2 miljoen nieuwe auto's en bedrijfsvoertuigen geproduceerd of geassembleerd. Dat is meegedeeld door de Belgische Federatie van de Automobiel- en Rijwielnijverheid, FEBIAC.

De produktie en de assemblage zijn dit jaar met 2,7 procent gestegen vergeleken met die van vorig jaar.

Vooral de produktie en de assemblage van bedrijfsvoertuigen is dit jaar flink toegenomen. Er zijn 18.000 bedrijfswagens meer van de band gerold dan vorig jaar. Dat betekent een stijging met 25 procent vergeleken met 1987. De in België gevestigde bedrijven (Ford, Truco, Van Hool en Volvo Europa Truck) produceerden samen 90.892 nieuwe bedrijfsvoertuigen.

De fabricage van personenauto's steeg met 1,3 procent vergeleken met vorig jaar. De fabrieken van Ford, General Motors Continental, Renault, Volkswagen en Volvo in België produceerden samen 1.137.743 wagens.

Eind juli van dit jaar werkten er in de Belgische motorvoertuigen- en rijwielsector en in aanverwante bedrijven ruim 54.000 mensen. Het totale personeelsbestand in die sectoren steeg met 1,8 procent vergeleken met een jaar eerder, terwijl in de totale metaalverwerkende nijverheid de werkgelegenheid met 3,2 procent daalde.

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
NCRV
15.30 De Familie Knots. Nederlandse serie. Afl.: Eens een dief, altijd een dief. Tante Til laat een klusjesman komen. De man heeft gouden handjes, maar ook een verleden.
15.56 Kissy Fur. Tekenfilmserie. Afl. 13. (slot).
16.20 Dumbo. Amerikaanse tekenfilm uit 1941 van Walt Disney. Regie: Ben Sharpsteen. Het olifantje Dumbo wordt door iedereen geplaagd vanwege zijn grote oren. Met zijn vriendje ontdekt Dumbo dat hij kan vliegen.
17.30 Journaal.
17.41 Survival. Natuurserie. Afl.: Katachtigen.
18.05 Bij heldere hemel: het leven met een dwarslaesie. Documentaire over drie jongeren die geheel of gedeeltelijk verlamd zijn.
19.00 Journaal.
19.19 Dit is Disney. Tekenfilm.
20.12 Stralend weerzien. Ted de Braak brengt emigranten in contact met familie en vrienden.
22.00 (TT) Het leven is toch ook van mij. Portret van Simone Poortman, lichamelijk gehandicapte.
22.30 Journaal.
22.41 ●● U zij de glorie. Koor- en samenzang vanuit de Grote Kerk te Den Haag. Presentatie: Jan Stolk.
23.31 Oudejaarstoespraak door drs. Th.D. Jansen, voorzitter van de NCRV.
23.36 Grammy Awards 1988. Amerikaanse muziekgala met Michael Jackson, Whitney Houston, George Benson, Lou Reed, Terrence Trent D'Arby en Susanne Vega.
23.57 Jaarwisseling.
00.04-00.30 Grammy Awards 1988. Vervolg van 23.36 uur.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
VERONICA
16.00 (TT) Pompy de Robodoll. Speelfilm van Tom Manders jr. (herh.) Pompy, de robotachtige pop, loopt van huis weg. Met Atilla de Hond gaat hij naar de grote stad, maar daar is hij niet veilig.
17.20 ●● Top 88. De beste hits van 1988.
18.55 Fabeltjeskrant. Afl.: Poedersuiker.
19.00 ●● Veronica Sport. Sportmagazine.
19.25 Goud van oud. Programma met oude hits.
20.00 (TT) Journaal.
20.19 (TT) Programma van het Jaar. Oudejaarsprogramma gepresenteerd door Koos Postema. M.m.v. Petula Clark, BNZ en de Meisjes.
22.05 Bloopers: It will be allright on the Night. Blunders uit de tv- en filmwereld.
22.30 Seth Gaaikema: Zo kan het ook. Oudejaarsconference.
23.50 Klok en vuurwerk.
00.03-01.50 Muziekspecial. Home Coming Concert van The Miami Sound Machine en Private Dancer van Tina Turner, met o.a. David Bowie en Bryan Adams.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.05 Het Nationale Jeugdorkest o.l.v. Ed Spanjaard speelt Printemps, van Debussy.

● *'De onwillige draak'. (Nederland 3 - 18.00 uur)*

15.25 De grote kaasroof. Film over drie muizen die in een kleine bioscoop wonen.
16.15 ●● Iggeltje Piggeltje Pop! Kleine fantasie-opera naar het plaatjesboek van Maurice Sendag uitgevoerd door The London Sinfonietta o.l.v. Oliver Knussen m.m.v. Cynthia Buchan, Deborah Rees, Andrew Gallacher e.a. De terriër Jenny is ontevreden en gaat erop uit. Voor ze het weet heeft ze de hoofdrol in Iggeltje Piggeltje Pop.
17.15 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 Journaal.
17.40 Sesamstraat.
18.00 De onwillige draak. Film over een gevaarlijke, vuurspuwende draak.
18.30 (TT) Ouderenwijzer. Les 4.
19.00 De jongen in de eik. Zweedse jeugdfilm van Ake Sandgren. Met: Richard Blom, Per Eggers en Sonja Heineman. Malte eet zijn bord niet leeg en daarom klimt hij in een grote eikeboom. Hij beleeft een geweldig avontuur.
19.25 TV-3. Gevarieerd magazine.
19.46 Trekking van de lottogetallen.
20.00 Journaal.
20.20 ■ All about Eve. Amerikaanse speelfilm uit 1950 van Joseph Mankiewicz. Met: Bette Davis, Anne Baxter, George Sanders e.a. Een fan probeert met list en bedrog een theatervedette van de troon te stoten.
22.48 Journaal.
22.54 Oudejaarsconcert uit Berlijn. 1e Pianoconcert van Tsjaikovsky, uitgevoerd door de Berliner Philharmoniker o.l.v. Herbert von Karajan, met Jevgenij Kissin, piano.
23.29-01.00 Klap op de vuurpijl. Veelzijdig en klinkend Oudejaarsavondje vanuit het Amsterdamse Frascati.

RTL Plus

14.05 Heute bei uns.
14.10 Krieg der Roboter. Italiaanse speelfilm uit 1978 van Al Bradly. De veiligheidssateliet, die de aarde voor aanvallen uit het luchtruim moet beschermen, is uitgevallen. Een paar minuten later landt een vreemd ruimteschip op aarde. Aan boord bevinden zich buitenaardse wezens: half mens en half robot...
15.40 Buana, die weissen Löwen von Timbavati. Amerikaanse speelfilm uit 1979 van Mel Stuart. Chris McBride vindt in de Afrikaanse jungle witte leeuwenwelpen. Het zijn gezonde leeuwen, die echter een vel hebben zo wit als dat van een ijsbeer. Chris wil de welpen in eerste instantie aan hun lot overlaten, maar uit liefde voor zijn achtjarige dochter probeert hij de dieren van een wisse dood te redden.
17.20 Komm doch mal in die Küche. Culinair magazine.
17.35 RTL-Spiel.
17.40 25 Jahre Beach Boys. Muziekspecial met de Beach Boys aan het strand van Waikiki, Hawai.
18.45 RTL-Aktuell.
19.00 Die Knallköpfe von Saint Tropez. Franse speelfilm uit 1973 van Christian Caza. Op de dag van de verloving van zijn dochter raakt admiraal Galmiche de Quiquebec verwikkelt in een adembenemend avontuur. Als hij zijn vrouw voor het feest naar de kapper brengt, krijgt hij te maken met twee gangsters.
20.30 Match. De sterkste man van Duitsland: finale. Presentatie: Björn Schimpf.
21.30 Dall-As. Talkshow met Karl Dall.
22.05 Männermagazine 'M'. Alles, was Männer anmacht.
22.40 La nit - Galanacht der Weltstars aus Barcelona. Openluchtfestival met Dionne Warwick, Eddy Grant, Suzanne Vega, Jerry Lee Lewis, Spandau Ballet, Rudolph Nureyev, José Carreras e.a.
23.55 Prosit Neujahr.
00.05-00.55 La nit - Galanacht der Weltstars aus Barcelona. Vervolg van 22.40 uur.

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit SAT 1. **09.00** SAT 1 Blick. **09.05** Programma-overzicht. **09.30** Wirtschafsforum. **10.00** SAT 1 Blick. **10.05.** Die Lindenwirtin vom Donaustrand. Oostenrijkse film uit 1957 van Hans Quest met Marianne Hold, Claus Holm, Annie Rosar e.a. **12.30** Aber, Herr Doktor. Engelse filmkomedie uit 1954 van Ralph Thomas met Dirk Bogarde, Kenneth More, Muriel Pavlow e.a. **14.00** Programmaoverzicht. **14.05** Familie Feuerstein. Afl.: Fred, der Aufsteiger. **14.30** Flipper. Afl.: Die Entführung. **14.55** Der Goldene Schuss. **15.05** Unser Haus. Afl.: Am anderen Ende der Stadt. **16.00** SAT 1 Teleshop. **16.25** Der Goldene Schuss. **16.35** Die Leute von der Shiloh Ranch. Afl.: Der feindliche Nachbar. **17.35** SAT 1 Blick. **17.45** Justitias kleine Fische. Afl.: Jungfrau mit Brief. **18.15** Mini Max oder die unglaublichen Abenteuer des Maxwell Smart. Afl.: Gehen Sie mal zum Psychiater. **18.45** SAT 1 Blick. **19.00** SAT 1 Wetter. Aansl.: programma-overzicht. **19.10** Hardcastle McCormick. Afl.: Der Todeskandidat. **20.00** SAT 1 Sportblick. **20.10** Hunter. Amerikaanse politiefilm van Charles Picerni met Fred Dryer, Stepfanie Kramer, Franc Luz e.a. **21.05** SAT 1 Blick. **21.10** Wenn Mädchen ins Manöver zieh'n. Oostenrijkse komedie van Rudolf Schündler met Harald Juhnke, Gunther Philipp, Joe Stöckel e.a. **22.55** Zwei ritten nach Texas. Amerikaanse westernkomedie van James W. Horne met Stan Laurel, Oliver Hardy, Sharon Lynne e.a. **00.00** Feuerwerksmusik. **00.20** Charley's Onkel. Duitse filmkomedie uit 1969 van Werner Jacobs met Gila von Weitershausen, Karl-Michael Vogler, Heidy Bohlen e.a. **01.50-02.00** Programmaoverzicht.

3 SAT

16.00 Coppelia. Ballet van Ch. Nuitters en A. Saint Leon. **17.15** Norman Shetler im Gespräch mit Helga Suppan. **17.30** Norman Shetlers musikalisches Puppenkabarett. **19.00** Heute. **19.15** La Rose de Temps. Film van Mario Cortesi. **19.35** Tanz '88. Verslag van het grote Internationale Tanzfestival 1988 in Wenen. **21.05** Abschiede. Die korte toneelstukjes. **22.00** Armand plus Zarah. Een One- (Wo)man-Show. **23.10** Kottans Kapelle. Een criminele revue van 1978 tot 1984. **00.00** The Best of Spitting Image. **00.25-01.15** Mehr aus Kottans Kapelle. Vervolg van 23.10 uur.

Duitsland 1

09.30 Programma-overzicht.
10.00 Tagesschau.
10.05 Das Phänomen Maria Callas. Portret van deze vrouw die geliefd was, verafgood maar ook verguisd werd.
11.40 Freddy Frinton und sein 'Dinner for One'. Van plaatselijke komiek tot idool.
12.25 Das gibt's nie wieder. Amerikaanse speelfilm uit 1976 van Gene Kelly. Met: Fred Astaire, Gene Kelly, John Barrymore e.a.
14.25 Dracula Junior. Tekenfilm.
14.55 Donegal, König der Rebellen. Engelse speelfilm uit 1966 van Michael O'Herlihy. Met: Peter McEnery, Susan Hampshire, Tom Adams e.a.
16.40 Tekenfilms.
16.50 Janosch Traumstunde. Afl.: der Froschkönig/Die Tigerente und der Frosch/Der Frosch, der fliegt.
17.20 ●● Trekking van de lottogetallen.
17.25 Hier und heute unterwegs.
17.55 Tagesschau.
18.00 Jahresthemen '88.
19.00 Markt.
19.25 Meister Eder und sein Pumuckl: Pumuckl ist an gar nichts schuld.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.10 Neujahrsansprache des Bundeskanzlers.
20.15 ●● ARD-Silvester-Wunschkonzert. Presentatie Dagmar Berghoff en Max Schautzer. M.m.v. Ofra Haza, Nicole, Bananarama, Frank Zander, Trio Farfarello, Engelse militaire bands e.v.a.
00.05 Revue im Alcazar. Jean-Marie Riviere laat het turbulente showleven van Parijs zien.

● *Ofra Haza te gast in 'ARD Silvester-Wunschkozert'. (Duitsland 1 - 20.15 uur)*

01.05-02.40 Wer hat, der hat. Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Richard Lester. Met: Michael O'Keefe, Beverly D'Angelo, Louis Gossett jr. e.a. De miljonairsdochter Georgiana Latimer en haar minnaar Josef Sirola gaan er samen met vijf miljoen dollar, die zij in een doodskist per trein vervoeren, vandoor. Levensgenieter Michael Rangeloff komt hier al snel achter en veroorzaakt een avontuurlijke reis met een wilde vechtpartij om de verstopte buit...

Duitsland 2

09.15 ●● Programma-weekoverzicht.
09.45 Heute.
09.50 ●● The Best of Peters Popshow. Muziekprogramma gepresenteerd door Peter Illman. Met: Alphaville, Depêche Mode, Kate Bush, Tina Turner e.a. Herh.
12.10 Nachbarn in Europa. Internationaal magazine. Gasten: Jasmina Kitanovic en Levent Aktoprak.
13.40 (TT) Diese Woche. Actualiteiten.
14.00 Wind in den Weiden. Poppenfilm.
15.15 ■ Die verpfuschte Hochzeitsnacht. Duitse speelfilm uit 1957 van Wolfgang Schleif. Met: Grethe Weiser, Doris Kirchner, Claus Biederstaedt, e.a.
16.40 Heute.
16.45 Album '88: Bilder eines Jahres. Hoogtepunten van het afgelopen jaar. Aansl.: Lotto.
17.50 ●● Silvesterkonzert 1988. Oudejaarconcert 1988 vanuit de Berlijnse Filharmonie. 1. Symphonie classique opus 25, Prokofjev. 2. Pianoconcert nr.1 in bes, Tsjaikovsky. Berliner Philharmoniker o.l.v. Herbert von Karajan. Jewgenij Kissin, piano.
18.55 Programma-overzicht.
19.00 Heute. Aansl.: Toespraak van de Bondskanselier.
19.20 (TT) Die Schwarzwaldklinik. Serie met Klausjürgen Wussow, Gaby Dohm, Sascha Hehn, e.a. Afl.: Sorge um Benjamin.
20.05 Heinz Erhardt: 'Wass bin ich bin ich wieder für ein Schelm'. Hoogtepunten uit films en programma's met Heinz Erhardt. m.m.v. Friedrich Schütter en Niels Kretschmann.
20.50 Didi auf vollen Touren. Komedie van Wigbert Wicker. Met: Dieter Hallervorden, Bernard Menez, Pierre Tornade, e.a. Didi werkt bij een internationaal vervoersbedrijf. In zijn vrije tijd bouwt hij zelf een vrachtwagen. Al snel krijgt Didi een opdracht: hij moet honderd vaten chemisch afval zien te dumpen.
22.15 ●● Silvester-Spektakel. Oudejaarsshow gepresenteerd door Marlène Charell en Peer Augustinski. m.m.v. Peter Rapp, Ramona Leiss, Sally Oldfield, e.v.a.
23.59 Glockenläuten zum Jahreswechsel.
00.01 ●● Silvester-Tanzparty. Oudejaars-show met Chris Andrews, Dave Dee, The Fortunes, e.v.a.
01.15-02.40 Der ehrbare Bigamist. Amerikaanse speelfilm uit 1958 van Henry Levin. Met: Clifton Webb, Dorothy McGuire, Charles Coburn, e.a. Begin deze eeuw is de succesvolle zakenman Pennymaker wel erg progressief. Zo houdt hij er zowel in Harrisburg als in Philadelphia een gezin op na. Maar twee vrouwen en zeventien kinderen zorgen wel voor de nodige problemen.

Duitsland 3 West

15.05 Teletekstoverzicht.
15.30 (TT) Lindenstrasse. Serie met Ria Schindler, Stefanie Mühle, Nina Vorbrodt, e.a. Afl.: Die Bescherung.
16.00 Die Karpfenschlacht. Tv-film van Eckhardt Munck naar een verhaal van Manfred Purzer.
16.55 Der Schatz ist vergoldet. Muziekprogramma.
17.10 ■ Die Gentlemen bitten zur Kasse. Driedelige tv-film van Henry Kolarz. Met: Horst Tappert, Hans Cossy, Günther Neutze, e.a. Afl.3.
18.30 ■ Der 90. Geburtstag oder 'Dinner for One'. Sketche van Freddie Frinton. Met: May Warden en Freddie Frinton. Herh.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine.
20.00 ■ Melissa. Driedelige tv-film van Francis Durbridge. Met: Günther Stroll, Siegfried Wischnewski, Ruth-Maria Kubitschek, e.a. Afl.3.
21.05-00.05 Endspurt '88. Oudejaarsprogramma.

Duitsland 3 SWF

14.00 Magier und Zauberertreffen in Triberg. Herh.
14.30 Ritter Hank, der Schrecken der Tafelrunde. Amerikaanse speelfilm uit 1949 van Tay Garnett. Met: Bing Crosby, Rhonda Fleming, Sir Cedric Hardwicke e.a. Door een val van een paard belandt een man aan het Middeleeuwse hof van koning Arthur, waar hij allerlei avonturen beleeft.
16.15 Länder - Mensen - Abenteuer, zwischen Kairo und Kapstadt. Documentaire serie. Afl.4. Herh.
17.00 Gasherbrum - Der leuchtende Berg. Messners meesterwerk in Karakorum. Herh.
17.55 Jakub, der Glasmacher. Tsjechische serie. Afl.7: Das Versteck. Met: Ludek Munzar, Petr Kostka, Jiri Krampol e.a.
19.00 Glaskasten.
19.30 Der neunzigste Geburtstag, oder 'Dinner for One'. Sketch van en met Freddie Frinton.
20.00 Is' was, Doc? Amerikaanse speelfilm uit 1972 van Peter Bogdanovich. Met: Barbara Streisand, Ryan O'Neil, Kenneth Mars e.a. Door toedoen van een studente raken een musicoloog en zijn verloofde van het ene fiasco in het andere.
21.30 ■ Steichquartett. Tv-spel van Georg Marischka. Met: F. Benscher, U. Novak, G. Vespermann e.a. Herh.
22.10 Vogelflug. Engelse reportage.
23.00 Antonio Vivaldi: Die vier Jahreszeiten. Opera van Vivaldi, uitgevoerd door Das Berliner Philharmonische Orchester o.l.v. Herbert von Karajan m.m.v. Anne-Sophie Mutter.
23.50 Zum Jahreswechsel.
00.00 Champagner-Galopp. Dansende sekt-kurken.
00.03-02.00 Manche mögen's heiss. Amerikaanse speelfilm uit 1959 van Billy Wilder. Met: Jack Lemmon, Tony Curtis, Marilyn Monroe, e.a. Twee muzikanten die op de vlucht zijn voor gangsters sluiten zich aan bij een meisjesband, op weg is naar Miami.

● *José Carreras. (RTL Plus - 22.40 uur)*

SSVC

10.00 Children's SSVC.
10.30 Jimbo and the Jet Set.
10.35 Crush a Grape. Komedie.
11.05 Defenders of the Earth. Serie.
11.55 Knight Rider. Serie.
12.45 Pop Spot.
13.15 Duel. Tv-film.
14.40 Assault Course. Sport.
15.40 International Darts. Sport.
17.45 Results Service. Sport.
18.20 Top of the Pops 25th Anniversary.
19.30 Bob's Full House. Quiz.
20.05 'Allo 'Allo! Serie.
20.30 Murder she wrote. Serie.
21.15 Ten Years of Alright of the Night. Hoogtepunten uit dit programma.
22.05 The Poseidon Adventure. Film.
00.00-01.00 Happy New Year! Gevolgd door Lionel Ritchie: The Outrageous Tour Live!

Sky Channel

08.00 Fun Factory.
12.00 ●● The Best of Countdown.
13.30 ●● Pop Formule.
14.30 ●● New Music.
15.30 Ford Ski report.
16.30 Shell International Motor Sports 1988.
17.30 ●● The Nescafe UK Top 40.
18.28 The Times Headline News.
18.30 Blue Thunder.
19.28 The Times Headline News.
19.30 Big Valley.
20.30 WWF Superstars of Wrestling.
21.28 The Times Headline News.
21.30 Police Story.
22.28 The Times Headline News.
22.30 Mazda's Eye on Sport.
23.30 Paris to Dakar Rally.
23.45 Davis Cup by NEC 1988.
01.00 The Glenlivet Concert for Fireworks.
01.55 Karnabal.
03.15 Bristol Balloon Fiesta.
03.40-06.40 Landscape Channel Programmes from SKy.

Super Channel

07.00 Supertime Club.
10.00 Off the Wall.
11.00 Prince's Trust.
12.00 The Film Show.
12.30 Wanted Dead or Alive.
13.00 Dundee and the Culhane.
13.55 Sportsworld.
14.55 Goodyear Weather.
15.00 Power Boats 1988.
15.30 International Pro-celebrity Golf.
16.30 Gillette World Sport Special.
17.30 The European Top 40.
18.30 Sharp Cookery Programme.
18.55 Carry on Laughing.
19.25 Twilight Zone.
20.25 Goodyear Weather.
20.30 Feature Film: 'The Hunchback of Notre Dame.
22.35 Goodyear Weather.
22.40 Super Bouts.
23.40 Nik Kershaw.
00.40-01.40 Tracking.

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

Kabel- en CAI-abonnees voor kanalen zie schema exploitant

■ = zwart wit programma
●● = stereo geluidsweergave
oo = tweetalig bij stereo-app
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5 26 29 46 51 53 en 57
Nederland 2: 31. 33. 35. 49. 54. 56 en 60
Nederland 3: 23. 32. 34. 43. 48. 52 en 59
Duitsland 1: 9. 12. 24 en 46
Duitsland 2: 21. 29. 35 en 37
Duitsland 3 WEST: 39. 48. 50. 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40. 55 en 56
Belgie TV 1: 10 en 44
Belgie TV 2: 25 en 47
Belgie RTBF 1: 3 en 8
Belgie Tele 21: 28 en 42
RTL Plus: 7. 26. 36.46 en satelliet
Sat 1: satelliet
3 Sat: satelliet
SSVC: 33. 40. 49 en 59
Sky Channel: satelliet
Super Channel: satelliet
TV 5: satelliet

RADIO

Radio 1: 95.3 en 100.3 mHz 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92.1 en 88.2 mHz (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103.9 en 90.9 mHz
Radio 4: 98.7 en 94.5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95.3 en 102.1 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz). FM 22. 36 en 39 (93.7-97.5 en 97.9 kHz)
Belg. Rundfunk: FM 5 26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00) - FM 6 en 33 (88.9 en 97 mHz) - KG 49.26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93.9 en 91.9 mHz

België/TV 1

09.30 Sprechen Sie Deutch?
10.00-11.00 Babel extra: Turkse Nieuwsjaarsshow.
14.00 Film '88. Gezamenlijk jaaroverzicht van Première en Filmspot.
15.00 Roger Rabbit en de geheimen van Toontown. N.a.v. de film 'Who framed Roger Rabbit' wordt stilgestaan bij de technische en artistieke moeilijkheden bij het draaien van de film.
15.50 Korte film.
16.00 ■ Een excentrieke familie. Amerikaanse speelfilm. De dochter uit een arme en excentrieke familie wordt verliefd op de zoon van een rijke wapenhandelaar.
17.55 Nieuws via teletekst.
18.00 Tik Tak. Animatieserie. (herh.)
18.05 Plons. Afl: Plons en de toeterbloem. (herh.)
18.10 Bassie en Adriaan.
18.20 Rondomons. Madi, korte jeugdfilm van Paul Pourveur.
18.45 Juke box.
19.00 Joker-trekking.
19.05 Boeketje Vlaanderen. Toeristisch magazine.
19.35 Lottotrekking, mededelingen, programma-overzicht en paardenkoersen.
19.45 Nieuws.
20.10 Kunst-Zaken.
20.15 Fanklub. Halve finale. N.a.v. oudejaar, halverwege de reeks, wordt een voorlopige Top-10 van fanklubkandidaten opgemaakt. Presentatie: Ben Crabbé.
20.30 Nico's Fuif. Nico Gomez ontvangt artiesten. M.m.v. Johan Verminnen, Raymond van het Groenewoud, Will Tura e.a.
21.45 Het Gala van de Gouden BeRTjes. Feestelijk en ludiek gala waarin teruggekeken wordt op een jaar BRT-producties en waar ook trofeeën-Gouden BeRTjes worden uitgereikt aan verdienstelijke mensen en programma's.
22.55 The Best of Gaston & Leo. Een selectie uit 'Gaston en Leo tv-shows'.
23.45 Nico's Fuif. Vervolg van 20.30 uur.
00.00 Vlaanderens Vedettencircus. Circus en show met Karin Setter, Bart Peeters, Luc Appermont, Jos Ghijsen e.a. (herh.)
01.10-02.35 Grote nacht van de Vlaamse Show. Show m.m.v. Lia Linda, Karin Setter, Margriet Hermans, Will Ferdy, De Kreuners en de LSP-Band. Aansl.: Coda. 'Toast pour le nouvel an' van Rossini.

België/TV 2

17.30 Diamond Awards 1988. Reportage van het Diamond Awards Festival Antwerpen. Deel 3. Met: Freiheit, Level 42, Yazz, Roy Orbison e.a. (herh.)
18.30 Korte film.
18.40 Diamond Awards 1988. Deel 4. Met: Salt-n-Pepa, Sandra, Pasadenas e.a. (herh.)
19.40 Mededelingen programma overzicht.
19.45 Nieuws.
20.10 Pianosonate. Daniel Barenboim vertolkt pianosonate nr. 13, opus 27.1 van Beethoven.
20.30 Sylvester Gala. Rechtstreekse uitzending van het Sylvester Gala m.m.v. het Koninklijk Filharmonisch Orkest van Vlaanderen o.l.v. Emmerich Smola. Op het programma: Orkestracopie, van en met Robert Groslot. Fragmenten uit West Side Story. Solisten: Janet Perry, sopraan en Robert Gambil, tenor. Presentatie: Bob Boon.
21.45 Tootsie. Amerikaanse speelfilm uit 1982 van Sydney Pollack. Een acteur, die voortdurend werkeloos is vanwege zijn lastige karakter, geeft zich uit als vrouw en wordt onmiddellijk een ster.
23.45-01.55 Zij die tweemaal leefde. Amerikaanse speelfilm uit 1958 van Alfred Hitchcock. Een detective met hoogtevrees wordt meegesleurd in een complexe stroom van gebeurtenissen.

België/RTBF 1

08.15 Nouba nouba. Kinderprogramma. **09.30-10.30** Schooltelevisie. **11.40** Paravosotros, programma voor Spanjaarden. **12.20** Ileikoum, magazine voor Arabieren. **13.00** Mer, je vous aime, documentaire. **13.30** La pensée et les hommes, filosofieprogramma. **14.00** Théâtre Wallon: Vint d'Oredje. **16.20** Noubanimé. **16.45** Vijfde internationale danstoernooi te Spa. **18.10** Tekenfilms. **18.25** Gourmandisches. **18.40** Jokertrekking. **18.45** Télétourisme. **19.20** Paardekoersen, lotto en joker. **19.30** Journal. **20.05** Le jardin extraordinaire. **20.35** 11ieme Festival Mondial du Cirque de Demain. **21.15** 20.000 Lieues sous les mers. Amerikaanse thriller. **23.20** Festival de Rochefort '88: Le Grand Orchestre du Splendid. **00.00-01.50** ■ That's dancing! Muzikale komedie.

België/Télé 21

17.05 Le Disney Channel. **18.45** Top 21. **19.30** Journaal. **20.00** Le spectacle des années '50. **20.25** Les plus fameux clips des années '60. **21.15** Fats Domino et ses amis. **22.10** A rockabilly session. **23.10** B.B. King. **00.05** Gilberto Gill.

TV5

12.00 Thalassa. **12.45** Jazz off. **13.00** Journal. **13.15** Jardiner avec Nicolas. **13.45** Le crépuscule des loups. **15.00** Sacrée Soirée. **16.05** Brèves. **16.10** Visa Pour Le Monde. **17.25** Le jeu de ménestrel. **18.00** Une femme innocente. **19.30** Papier glace. **20.00** Journal. **20.30** Spécial Champs-Elysées. **22.00** Les meilleurs voeux de la camera cachée. **00.00** Voeux. **00.05** Special Champs Elysées. **00.30-01.30** Bedos fait son cirque d'hiver.

radio

Radio 1

(Elk heel uur nieuws.) 7.03 TROS op 1 - Dag '88: Rob van Nees. 8.06 Klaas Samplonius. 9.03 Rob van Hulst. 10.03 Tetske van Ossewaarde. 11.03 Loek Hermans. 12.03 Herman Emmink. 13.06 Wim Bosboom. 14.03 Robert Paul. 15.03 Carry Tefsen. 16.03 Gerrie Knetemann. 17.03 Linda de Mol. 18.06 Jan Kok (8.06-8.15 en 13.06-13.15 TROS Aktua en 12.56 Mededelingen voor land en tuinbouw.). 19.20 Kom er es uit oud. 20.02 Zendtijd voor de kerken. 21.02 Ronduit oud en nieuw. 21.59 EO Metterdaad hulpverlening. 22.02 Oudejaarsavond. 23.02 Van oud naar nieuw. 0.02 Happy New Year. 0.30 1989... de lucht in... 5.02-7.00 Niemandsland(je).

Radio 2

(Elk heel uur nieuws.) 7.03 VARA's Vrije Zaterdag: Hits van '88 nonstop. 8.03 8 uur 88, oudejaarsprogramma. 16.03 Zin in muziek. 17.03 Glas in lood. 18.03 Echo. 18.15 Levenslief en levensleed. 19.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

(Elk heel uur nieuws.) 7.04 Rabarbara. 8.04 Drie voor negen. 9.04 Gospel-rock. 10.04 Popsjop. 12.04 Paperclip-Oliebollenparty. 14.04 Popstation. 15.03 Lyle Lovett in concert. 16.04 NCRV-zaterdagsport. 18.04 Driespoor. 19.03 Koploper. 20.03 Harro de Jonge, met Elpee pop speciaal. 21.03 Elpee- en CD pop. 22.03 Country style. 23.03-0.00 Late date.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Wakker worden met... (8.00 Nws.) 9.00 Toppers van toen klassiek. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Philipp Hirshorn, viool en Pavel Gillilov, piano. 12.02 Strauss & Co. 13.00 Nws. 13.02 Veronica Klassiek: Radio Filharmonisch Orkest o.l.v. Sergiu Comissiona m.m.v. Stephen Bishop-Kovacevich, piano. 14.55 Veronica Kamermuziekserie 88/89: Leden van het Dufy Kwartet m.m.v. Jaap Kooi, piano. 15.25 Nieuwe grammofoon- en compactplaten. 16.25 Lang leve de opera! Orphee, opera van Von Gluck. Orchestre des Rencontres Musicales o.l.v. Cyril Diederich m.m.v. koor en sol. 18.00 Nws. 18.02 Avondstemming. Werken van Händel, Bach, Röntgen en Ruppe. 20.00 Nws. 20.02-23.00 KRO-klassiek op zaterdagavond: Taverner Consort o.l.v. Andrew Parrott. 21.35 Orgelrubriek. 22.20 Laudate. 23.00-0.00 KRO-literair: Camera Obscura.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepv.- en marktber. en uitgebreid weerber. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Taal van alledag. 10.00 Hollandse nieuwe. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdseinthema. 11.45 De beste van orkesten. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen...! 12.45 Vragen naar de weg. 13.10 Hallo nederland. 13.30 Opo Doro (Open deur). 14.00 Jazzspectrum. 15.30 Minjon. 16.30 Homonos. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 De Nederlandse Antillen. 17.55 Mededelingen en Schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi Haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen Rasja (Er is hoop). 18.40 Arabisch progr. 19.00 Progr. voor buitenl. werknemers. 20.02 Kerkdienst. 21.02 Ronduit oud en nieuw. 21.59 EO-Metterdaad hulpverlening. 22.02-23.00 Oudejaarsavond.

Omroep Limburg

9.03 Plat eweg: verhalen en vertelsels in streektaal. 10.03 Limburg boven. 11.03 Festival: een uur cultuur puur. 12.03-12.59 het evenement: het muziekleven in Limburg. 17.03 Limburg aktueel: nieuws en aktualiteiten. 17.15-17.59 Vrij spel: pop in Limburg.

BRT 2

5.30 Welkom Weekend. 6.00, 7.00, 8.00 Nieuws. 7.30 RVA-berichten. 7.45 In het spionnetje. 8.12 Te bed of niet te bed. Programma voor horizontale en vertikale luisteraars. 10.00 Nieuws. 10.03 Buitenspel. 11.30 De Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.05 Fris van de lever. 19.00 Nieuws. 19.10 Dans Bar. 20.00 Domino op Oudejaarsavond. (22.00 Nieuws en Lottouitslagen, 0.00 Nieuws.) 3.00-8.00 Muziek met en zonder kater. (7.00 Nieuws.)

Belg. Rundfunk

6.30 Radiofrühstück. 7.15 Wunschkasten. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.10 Presseschau. 8.30 Besinnliche Worte. 9.00 Regionalmagazin. 9.10 LP's des Jahres. 12.00 Muzik bei Tisch. 12.15 Veranstaltungskalender. 12.30 Presseschau. 12.45 Im Brennpunkt. 13.00 Hitparade. 17.05 Das Kulturmagazin. 18.00 Regionalnachrichten. 18.30 Rückblick Schlagerparade. 21.05-01.00 Silvesterparty.

Luxemburg RTL

5.30 Guten Morgen. 9.00 Ein Treff wie kein anderer. 11.00 Treff nach Elf. 12.00 Jahresrückblick. 14.00 Viva. 15.00 Sportshop. 17.00 Count-down läuft - wir stimmen uns ein auf Silvester. 19.00 Musikalischer Rückblick. 20.00 RTL-Silvester-Party. 1.00-3.00 Musik.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.05 In unserem Alter. 9.05 Musikpaviljon. 12.05 Pop-Rapport. 14.05 Orchester der Welt. 15.00 Café Carlton. 17.00 Carnegie Hall at the Philharmonie. 19.00 Das gab's auf einmal... anno 1950. 20.05 Melodien im Rampenlicht. 21.30 Auf ein Altes - auf ein Neues. 23.59 Ins neue Jahr. 0.01 Auf ein Altes - auf ein Neues. 1.05 Nachtexpres.

Nederland 1

RO
1.00 **Nieuwjaarswens** door Mgr. Lescrauwaet.
1.05-12.00 **Eucharistieviering** vanuit het klooster St. Jozefsberg van de zuster Clarissen te Megen.
3.00-13.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
ARA
.31 **Een wereld.** Documentaire over de verhouding tussen de rijke landen en de Derde Wereld.
.21 **TV-Werkjournaal.** Presentatie: Paula Patricio en Pieter Jan Hagens.
.46 **TV-Magazine.** Presentatie: Annette van Trigt en Felix Meurders.
7.30 **Journaal.**
7.35 **TV-Magazine.** Presentatie: Annette van Trigt en Felix Meurders.
.01 **Ovide en zijn vriendjes.** Belgisch/Canadese tekenfilmserie. Afl.: De rode vlek.
.14 **De Smurfen.** Tekenfilmserie. Afl.: Groenten zijn gezond.
.27 **De grote Meneer Kaktus Show.** Kinderprogramma met Peter Jan Rens.
.54 **Kwik en Flupke.** Vlaamse tekenfilmserie.
.00 **Journaal**
.07 ●● **Flying Doctors.** Australische serie. Afl.: Vlucht met hindernissen. Voor een arm, jong gezin wordt een hulpactie op touw gezet. Als de man verdwijnt, denkt iedereen dat hij zijn gezin in de steek laat.
.52 **Per seconde wijzer.** Quiz. Presentatie: Kees Driehuis.
.27 ●● **Lee Towers** Gala of the Year. M.m.v. o.a. Labi Siffre en het Metropole Orkest.
.20 **Golden Girls.** Amerikaanse comedy-serie. Afl.: Nieuwe buren. De dames hebben de nieuwe buren te eten gevraagd. Ze zijn verbaasd als de politie zich bij hen installeert om die buren te bespieden.
21.45 **Achter het Nieuws.** Actualiteitenmagazine.
22.15 ●● **VARA Matinee concert: Armida.** Opera van Verdi (2). Radio Symfonie Orkest en het Groot Omroepkoor m.m.v. Nelly Miricioiu, Bruce Ford e.a.
23.18 **Natuurmonument.** Presentatie: Hanneke Kappen.
23.23-23.28 **Journaal.**

● *Marie Louise Jaska en Ludwig Karl van het ballet van de Staatsoper in 'Nieuwjaarsconcert 1989'. (Nederland 3 - 12.15 uur)*

Nederland 2

VPRO
10.00 **120 Kinderen maken een opera.** Documentaire als inleiding op de opera 'De naam van de maan'.
10.30-12.45 **De naam van de maan.** Opera van Annie M.G. Schmidt en Flip Duyn. Muziek van Kees Olthuis. Met: Nederlands Jeugd Strijkorkest o.l.v. Roland Kieft.
13.00-13.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
19.00 **Bij Lobith.** Talkshow.
20.00 **(TT) Journaal.**
20.10 **Buster Keaton: A hard act to follow.** Driedelige documentaire serie over het leven en werk van Buster Keaton. Deel 2.
21.04 **Nieuwjaarsconférence Freek de Jonge:** De ontlading.
22.20 **Transit.** Magazine over buitenlandse jongeren die terugkeren naar hun geboorteplaats. Vandaag: Rio de Janeiro.
22.50 **Van Dis in de IJsbreker.** Talkshow met gasten.
23.41-23.46 **Journaal.**

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
11.00 **Open Universiteit:** Milieubiotechnologie.
11.30 **Weekjournaal.**
12.00-12.07 **Vooruitblik Pintercyclus.**
12.15 ●● **Nieuwjaarsconcert 1989.** Rechtstreeks vanuit de grote zaal van de Musikverein in Wenen. De Wiener Philharmoniker o.l.v. Carlos Kleiber voert werken uit van Strauss jr. en de Radetzky-mars van Johan Strauss. M.m.v. het ballet van de Staatsoper. Choreografie: Gerlinde Dill. Nederlands commentaar: Joop van Zijl. (Gelijktijdig in stereo op Radio 4).
13.30 **Studio Sport.** Met skispringen te Garmisch-Partenkirchen.
15.45 **Kinderen van Ghana.** Film in samenwerking met Unicef-Nederland. Commentaar: Herman van Veen.
16.15 **De jonge prinsen.** Tv-registratie van de voorstelling van het Rotterdams jeugdtheater Hofplein. Met: Rik de Lange, Jasper Damsteegt, Mimi Kok e.a. Toneelregie: Theo Ham. Twee pleegkinderen verzinnen dat ze prinsen zijn. Hierdoor gebeurt er van alles.
17.20 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
17.30 **Journaal.**
17.35 **Sesamstraat.**
18.00 **Grafische technieken.** Les 7. (herh.).
18.30 **(TT) Zelf mode maken.** Les 4.
19.00 **De bedwelmende tango.** Lied gezongen door de Franse Helene Delavault.
19.47 **Tzigane.** Vioolconcert van Ravel, uitgevoerd door het Radio Symfonie Orkest van Bazel o.l.v. Matthias Bamert met Bettina Boller, viool (herh.)
20.00 **(TT) Journaal.**
20.10 **Hollandse nieuwe:** Succesvolle jongeren in 1988.
20.40 **8 x Pinter.** Start van de serie tv-drama's en films van Harold Pinter. Met een inleiding, de eenakter Nacht, met Marjon Brandsma en Peter Oosthoek en een interview met de schrijver. De herinneringen van een man en een vrouw aan hun eerste kennismaking komen niet overeen.
22.00 **Werken aan werk.** Afl.: Asbest, adembenemend.
22.30 **Journaal.**
22.35-22.40 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL Plus

08.00 **Die Welt der Schnorchel.** Afl.: Die grosse Kustenshow.
08.15 **Dennis.** Tekenfilmserie. Afl.1.
08.40 **Raumpatrouille.** Japanse tekenfilm.
09.50 ■ **Der Haflinger Sepp.** Duitse speelfilm uit 1953. Op een dag verdwijnen de beroemde Haflinger-paarden van de Moosleitnerhof. Twaalfjarige Hansl heeft een vermoeden wie de dieven zijn en samen met zijn hond Greif gaat hij op onderzoek uit.
11.15 ■ **Willy - der Privatdetektiv.** Duitse speelfilm uit 1960. Cafehouder Willy Nölles krijgt op een dag de kans om zijn grote wens, ooit een dief te grazen nemen, in vervulling te laten gaan. Hij erft niet alleen een detectivebureau, maar moet ook direct een interessant geval oplossen.
12.40 **Heute bei uns.**
12.45 **Star Odysee.** Italiaanse speelfilm uit 1977. Kess, bewoner van de planeet Astes-Galaxy, heeft het recht verworven om de aarde aan zijn wil te onderwerpen. De bijzondere eigenschappen van zeven experts: twee vrouwen, drie mannen en twee robots worden gebundeld om de aarde tegen Kess te verdedigen.
14.15 **Ayla und der Clan des Bären.** Amerikaanse speelfilm uit 1985/86. Het jonge Cro-Magnon-meisje verliest haar moeder en doolt hulpeloos rond. Ze wordt tenslotte door een groep Neandertaler opgenomen. Ondanks het feit dat ze tussen deze primitieve mensen opgroeit, blijft ze 'anders' en dat roept bij hen gevoelens van haat en afgunst op.
15.50 **Heimatmelodie - Extra.** Volksmuziek.
17.20 **Einfach tierisch.** Dierenshow.
17.45 **Tor! Fussbal total.**
18.45 **RTL-aktuell.**
18.55 **RTL-Spiel.**
19.00 **L.A. Law - Staranwälte, Tricks, Prozesse.** Serie. Afl.: Peinlichkeiten um ein Rindvieh.
19.50 **Die herrlichen 7 Todsünden.** Engelse speelfilm uit 1971. De zeven afleveringen over de 'heerlijke' doodzonden: gierigheid, afgunst, vraatzucht, lust, trots, luiheid en drift worden met een serie tekenfilms, een karikatuur van de regisseur en een onhandige cameraman gecompleteerd tot een dolkomische film.
21.35 **RTL-Spiel.**
21.40 **Das Bild als Botschaft.**
21.45 **Spiegel TV.** Actualiteiten.
22.15 **Convoy.** Amerikaanse speelfilm uit 1978. Vrachtwagenchauffeur Rubber Duck heeft het, evenals zijn collega's, regelmatig aan de stok met de verkeerspolitie. Als op een dag de zaak uit de hand loopt blijken zelfs helicopters, scherpschutters en tanks de kolonne van voortdenderend vrachtwagens over stoffige wegen niet te kunnen stoppen.
00.05-00.10 **Betthupferl.**

SAT 1

09.00 Programma-overzicht. **09.10** Flipper. Afl.: Die Entführung. **10.00** Programma-overzicht. **10.05** La grande notte di Verona. Jubileumgala van 8.8.1988. M.m.v. Juan Pons, Ruggero Raimondi, Vincenzo La Scola, Natalia Troitskaya, Mara Zampieri, Samuel Ramey, Placido Domingo en José Carreras. **11.00** Programma-overzicht. **11.05** Heintje - En Herz geht auf Reisen. Duitse muziekfilm uit 1969 van Werner Jacobs met Heintje, Heinz Reincke, Gerlinde Locker e.a. **12.50** Familie Feuerstein. Afl.: Wer die Wahl hat... **13.15** Unser Haus. Afl. Noch ein Sohn. **14.05** Stanley. Amerikaanse tekenfilmmusical uit 1981 van John Wilson. **14.30** Gullivers Reisen. Amerikaanse tekenfilm uit 1939 n.a.v. het boek Gullivers Reizen. **15.40** Programma-overzicht. **15.45** Sanders und das Schiff des Todes. Engelse avonturenfilm uit 1964 van Robert Lynn met Heinz Drache, Richard Todd, Elga Andersen e.a. **17.10** Crazy Movie - Das grosse Lachen. Engelse filmkomedie uit 1972 van Harry Booth met Reg Varney, Norman Rossington, Sue Lloyd e.a. **18.45** SAT 1 Blick. **19.00** SAT 1 Wetter. Aansl. programma-overzicht. **19.10** Die Schöne und das Biest. Afl.: Die Versuchung. **20.00** SAT 1 Sportblick. **20.10** Manöverzwilling. Oostenrijkse komedie 1956 van Hans Quest en Gunther Philipp, Joachim Fuchsberger, Doris Kirchner e.a. **21.50 SAT 1 Blick. 21.55** ■ Auf der Flucht. Afl.: Alpträume. **22.40** SAT 1 Blick. **22.50** Der Schatten, der uns folgte. Frans/Italiaanse speelfilm uit 1976 van Serge Leroy met Jean-Louis Trintignant, Richard Constantini, Mireille Darc e.a. **00.40-00.50** Programma-overzicht.

Duitsland 1

.25 **Programma-weekoverzicht.**
.55 **Tagesschau.**
10.00 **Hector Berlioz: Symphonie fantastique (opus 14).** Symfonieorkest van de Bayerische Rundfunk o.l.v. Sir Colin Davis.
11.10 **Heiratsschwindel.** Komedie van Edgas Bessen en Günter Handke. Met: Karl-Heinz Kreienbaum, Ursula Hinrichs, Herma Hoehn e.a. Beeldregie: Helga Stumpf. Herh.
12.50 **(TT) Jonasi und die weisse Schildkröte.** Nieuwzeelandse speelfilm naar een vertelling van Joy Cowley. Met: Telo Melasel, Pat Evison, Ansac Wallace e.a.
14.20 **Es gesah am See.** Kinderfilm van Lawrence Gordon Clark. Met: Helena Bonham Carter, Suzanna Hamilton, Stuart Mackenzie e.a. 'Gleichnisse: Das verlorene Schaf und vom Hirten, der die 99 übrigen zurückliess, um das Verlorene zu suchen'. Tv-spel van Beat Kuert. Met: Miriam Naisy en Maurice Aufair.
16.10 **Janosch Traumstunde.** Kinderprogramma. Vandaag: Die Grille und der Maulwurf/Komm, wir finden einen Schatz.
16.40 **Geschichten aus der Heimat:** 1. Sag Prost Neujahr, Liebling. Met: Ute Christensen, Christiane Rücker, Marion Hilgers e.a. 2. Ein Zahnartz ist auch nur ein Mensch. Met: Rosemarie Gerstenberg, Oscar Heiler, Willy Seiler e.a. 3. Die Karpfenbeichte. Met: Jürgen von Manger, Hansi Zacher, Jürgen von der Lippe e.a. Herh.
17.35 **Wir über uns:** Peter Strohm, eine Krimi-Serie entsteht.
17.40 **(TT) Tango zwischen Eis und Palmen.** Documentaire over natuurparken in Argentinië.
18.25 **Das Wort zum Jahresbeginn** van Rita Waschbüsch uit Lebach.
18.30 **(TT) Lindenstrasse.** Serie met Wolfgang Groenebaum, Annemarie Wendll, Robert Zimmerling e.a. Afl.: Am Ende eines langen Jahres.
19.00 **Auf ein Neues.** Journalistieke revue t.g.v. het nieuwe jaar. Presentatie: Hansjürgen Rosenbauer.
19.58 **Programma-overzicht.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **(TT)** ●● **Jenseits von Afrika.** Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Sydney Pollack. Met: Meryl Streep, Robert Redford, Klaus Maria Brandauer e.a. Aan de vooravond van WO I komt de jonge Deense Karen Dinesen naar Afrika en trouwt daar met haar neef Baron Bror Blixen. Terwijl haar man alleen op pleziertjes uit is slaagt Karen erin een grote koffieplantage in Kenia op te bouwen. Al snel betekent haar man niets meer voor haar en wordt ze verliefd op de avonturier Denis Finch Hatton...
22.50 **Kulturreportage.** Parijs - Europees culturele hoofdstad 1989.
23.20 **Tagesschau.**
23.25 **Das Fenster der Rouet.** Tv-film van Joseph Rusnak naar de roman 'La fenêtre des Rouet' van Simenon. Met: Billie Zöckler, Hannelore Elsner, Hannelore Schroth e.a. Voor de 40-jarige Dominique loopt het leven al op zijn einde: ze is vereenzaamd, verarmd en ze verlustigt zich in het observeren van het leven van anderen. Op een dag is ze er getuige van dat haar overbuurvrouw Antoinette haar zieke man door nalatigheid doodt. Dominique raakt zo gefascineerd door deze vrouw dat ze zich volledig met haar identificeert en daardoor het gevoel voor realiteit helemaal verliest...
00.25 **Tagesschau.**
00.30-00.35 **Nachtgedanken.** Beschouwing door Hans Joachim Kulenkampf.

Duitsland 2

09.00 ●● **Programma-weekoverzicht.**
09.30 **EV. Neujahrsgottesdienst** aus der Klosterkirche in Spieskappel-/Hessen.
10.15 **Mosaik.** Vandaag: Missglückte Liebeswerbung? Gewalt zwischen Mann und Frau.
11.15 **Album '88:** Bilder eines Jahres. Hoogtepunten van het afgelopen jaar. Herh.
12.15 **Neujahrskonzert 1989.** Nieuwjaars-concert uit Wenen. Werken van Johann Strauss. Wiener Philharmoniker en het ballet van de Wiener Staatsoper o.l.v. Carlos Kleiber. Choreografie: Gerlinde Dill.
13.30 **Die Sport-Reportage.** Internationaal Nieuwjaars Skiën: schansspringen te Garmisch-Partenkirchen. Commentaar: Rüdeger Luding.
15.30 **heute.**
15.35 **Samson und Sally.** Deense tekenfilm naar de novelle van Bent Haller.
16.35 **Katarina die Grosse.** Holiday on ice-show met Katarine Witt.
17.15 **Anna - Eigentlich heisse ich Silvia Seidel.** Reportage over het maken van de film 'Anna'.
18.00 ●● **Nonni und Manni.** Serie met Einar Örn Einarsson, Lisa Harrow, Luc Merenda, e.a. Afl.6.
18.55 **Programma-overzicht.**
19.00 **Heute.** Aansl.: Ansprache des ZDF-Intendanten Professor Dieter Stolte.
19.20 **'An die Freude' - Bonn wird 2000.** Symfonie no 9 in d opus 125 van Beethoven. Filharmonisch en opera-koor en het ork. van de Beethovenhal van Bonn o.l.v. Dennis Russell Davies. Gabriela Benackova, sopraan, Hanna Schwarz, alt, Reiner Goldberg, tenor, John Bröcheler, bas.
19.45 **James Clavell's: Noble House.** 4-delige tv-film naar de gelijknamige roman van Gary Nelson. Met: Pierce Brosnan, Deborah Raffin, Ben Masters, e.a. Afl.3: Orlando Ramos en Linc Bartlett worden steeds meer op elkaar gesteld. Intussen kan Vier-Vinger-Wu nog net een hele lading opium voor de kustwacht in veiligheid brengen.
21.25 **Heute.**
21.30 ●● **2001 - Odyssee im Weltraum.** Engelse speelfilm uit 1968 van Stanley Kubrick. Met: Keir Dullea, Gary Lockwood, William Sylvester, e.a. In 2001 wordt door een vondst op de maan een nieuw licht geworpen op de oorsprong van de mens. Prompt wordt het ruimte-schip Discovery uitgezonden naar Jupiter. Maar onderweg krijgt de bemanning problemen met een eigenzinnige computer.
23.45 **Tania Blixens afrikanischer Traum.** Portret van deze Deense schrijfster en haar boek Out of Africa. Herh.
00.30-00.35 **Heute.**

● *Gardar Thor Cortes (voor) en Einar Örn Einarsson in 'Nonni und Manni'. (Duitsland 2 - 18.00 uur)*

Duitsland 3 West

15.35 **Teletekstoverzicht.**
16.00 **Auf eigenen Füssen.** Film over een jonge Turkse die haar eigen weg gaat. Met: Deniz Seyhun, Tuncel Kurtz, e.a. Regie: Harmut Horst en Echard Lottmann. Herh.
16.45 **Harlem Story.** Muzikale hoogtepunten uit de tijd van de Zwarte Muziek. Presentatie: Joachim Sonderhoff.
18.30 **Das Geheimnis des siebten Weges.** Serie van Karst van der Meulen naar een boek van Tonke Dragt. Afl.9: Die Schatzsuche.
19.00 **Aktuelle Stunde.** Regionaal magazine met nieuws.
19.30 **Sport im Westen.**
20.00 **Keuls Radio Symfonie Orkest** o.l.v. Gary Bertini. 1. Suite uit Billy the Kid, Copland. 2. Pianoconc. in F, Gershwin. 3. Symfonische dansen uit Westside-story, Bernstein.
21.20 **West 3 aktuell.**
21.25 **Zweite Heimat.** Documentaire over een Oost-Duits gezin, dat opnieuw begint in de Bundsrepubliek.
22.10 **Berliner Skala** - Erinneringen an ein Varieté.
22.40 **Ein schönes Mädchen wie ich.** Franse speelfilm uit 1972 van François Truffaut. Met: Bernadette Lafont, Claude Brasseur, Guy Marchand, e.a. Stanislas Prévine houdt interviews met vrouwelijke gevangenen voor zijn studie sociologie. Camille Bliss zit vast op verdenking van moord. Stanislav is zo door haar gefascineerd, dat hij haar onschuld probeert te bewijzen.
00.20-00.25 **Laatste nieuws.**

Duitsland 3 SWF

14.10 **Baden - Texas.** Reportage over emigranten uit Baden en hun Amerikaanse droom. Herh.
14.35 ■ **Die erste Nacht.** Italiaanse speelfilm uit 1958 van Alberto Cavalcanti. Met: Martine Carol, Vittorio de Sica, Claudia Cardinale e.a. De miljonaire Isabella ontmoet een Arabische prins. Ze trouwen en dan blijkt dat zij niet rijk en hij geen prins is.
15.50 **Die Mulattin Else.** Tweedelige filmdocumentaire over de Duitse koloniale tijd rond de eeuwwisseling in Afrika.
16.35 **Südwest 3 - Revue.**
17.05 **Clip-Klapp.** Muziek en amusement met Britta.
17.50 **Jakub, der Glasmacher,** Tsjechische serie. Afl.8: Der Frühling. Ludek Munzar, Eva Jakoubkova, Jaroslav Moucka e.a.
19.00 **Abendschau.**
19.30 **Schatzkammer,** die Kunst zu raten. Spelprogramma met Hans Heiner Boelte.
20.00 **Der Sonnenwirtle von Ebersbach.** Volkstoneel van Martin Schleker jr. (Registratie vanuit het Schauspielhaus der Württembergischen Landesbühne Esslingen). Een rover die terechtgesteld wordt, mag eerst nog zijn levensverhaal naspelen.
22.15 **Südwest aktuell** - Neues.
22.20 **Flutlicht.** Sportmagazine.
23.05 **Das Beste aus der 'Drehpause'.**
23.50 **Ouverture Il Turco in Italia.** Opera van Rossini, uitgevoerd door het Radio Symfonie Orkest van Stuttgart o.l.v. Uri Segal m.m.v. sol. Herh.
00.00-00.05 **Laatste nieuws.**

3 SAT

16.10 Neujahrskonzert 1989 met de Wiener Philharmonikern. **16.40** Album '88. **17.40** Aus der Bonner Beethovenhalle: Sinfonie d-Moll Nr. 9, op. 125 von Ludwig van Beethoven. M.m.v. Gabriela Benackova, sopraan; Hanna Schwarz, alt; Rainer Goldberg, tenor; John Bröcheler, bas. **19.00** Heute. **19.15** Ironimus '88. **19.25** Donauwalzer. Tv-film van Ulli Schwarzenberger en Susanne Philipp met Christiane Hörbiger, Hans-Michael Rehberg, Axel Corti e.a. **21.20** Vladimir Horowitz spielt Mozart. Klavierkonzert A-Dur, KV 488. **22.10** Kottan ermittelt. **23.10** Sonntagsgespräch. Professor Paul Watzlawick te gast bij Hanns Joachim Friedrichs. **23.35** Anleitung zum Unglücklichsein. Met Gertraud Jesserer, Christiane Buchegger, Erwin Steinhauer e.a. **00.20** 3sat-Schlagzeilen. Aansl.: Gute-Nacht-Musik.

SSVC

12.10 **Children's SSVC.** Kinderprogramma.
12.40 **Knowhow.** Informatieprogramma.
13.05 **Escape to Athena.** Film.
15.00 **Eastenders Omnibus.** Serie.
16.00 **The Match.** Live vanuit Old Trafford de voetbalwedstrijd: Manchester United - Liverpool.
18.05 **Bullseye Christmas Special.** Liefdadigheidsshow.
18.45 **Cartoon Time.** Scooby Doo.
19.00 **Marching As To War.** Roy Castle praat met kolonel Alida Bosshardt van het Leger de Heils over veertig jaar sociaal werk in Amsterdam.
19.30 **Nieuws en weerbericht.**
19.35 **Last of the Summer Wine.** Serie.
20.05 **The Ruth Rendell Mystery.** Serie.
21.00 **Royal Gala.** Gala-avond in het Mayflower Theatre t.b.v. het Great Ormond Street Children's Hospital.
22.55-23.35 **Ski Sunday.** Sport.

17.00 **The Pet Show.**
17.30 ●● **The Coca-Cola Eurochart Top 50.**
18.28 **The Times Headline News.**
18.30 **Beyond 2000.**
19.28 **The Times Headlines News.**
19.30 **The Bionic Woman.**
20.28 **The Times Headline News.**
20.30 **Torn Between to Lovers.** Film.
22.23 **The Times Headline News.**
22.25 **Entertainment This Week.**
23.25 **Paris to Dakar Rally 1988.**
23.55 ●● **The Coca Cola Eurochart Top 50.**
01.00 **Rusalka.**
03.40 **Mozart Violin Concertos 8 & 9.**
03.55-06.30 **Landscape Channel Programmes from Sky.**

Sky Channel

08.00 **Fun Factory.**
12.00 ●● **Countdown.**
13.00 ●● **Made in Germany.**
14.00 ●● **Canada Calling.**
14.30 ●● **Soft and Romantic.**
15.30 **Mazda's Eye on Sport.**
16.30 **Canon Fashion TV.**

Super Channel

07.00 **Supertime Club.**
10.00 **Hit Machine.**
11.00 **Follow the Fleet.** Featurefilm.
13.00 **It is Written.**
13.30 **Australian Touring Car Championships.**
14.30 **Human Rights Now!** Muziekprogramma.
17.30 **The World Tomorrow.**
18.00 **Game for a Laugh.**
18.25 **Power Boat Racing.**
18.55 **Flight of the Condor.** Documentaire.
19.55 **The Muppet Show.**
20.30 **Romance on the Orient Express.** Featurefilm.
22.40 **European Business Weekly.**
23.10 **Spitting Image.**
23.40-00.40 **Chart Attack.**

België/TV 1

.00 **Bollie en Billie.** Tekenfilmserie voor kinderen. Afl.: Het verre Westen.
.05 **Beertje Colargol.** Kinderserie. Afl.17. (herh.)
.20 **Vrouwtje Teelepel.** Afl.: De Teelepels houden de kopjes erbij/De motoriek van een freak.
.35 **My Little Pony.** Tekenfilmserie. Afl.: De terugkeer van Tambalon. (2).
10.00 **Eucharistieviering** vanuit de St. Pancratius-parochie in Waasmont.
11.00 **Paul Delvaux, de slaapwandelaar van Sint-Idesbald.** Biografie van de schilder Paul Delvaux.
12.15 **Nieuwjaarsconcert uit Wenen.** Werken van Johann en Josef Strauss uitgevoerd door de Wiener Philharmoniker o.l.v. Carlos Kleiber en het ballet van de Nationale Opera van Wenen.
13.30 **Panorama.** Jaaroverzicht. Herh.
15.00 **Julio Iglesias.** Herhaling van de exotische show rond Julio Iglesias.
15.30 ■ **Vrijgezel met 40 kinderen.** Belgische speelfilm uit 1958 van Jef Bruyninckx. Met: Charel Janssens, Co Flower, Bob Davidse e.a. Hoe een verstokte vrijgezel door een erfenis vader wordt van 40 kinderen.
16.55 **Paardenparade 1989.** Een showprogramma met défilé van de meest diverse paardenrassen, wedstrijden, akrobatische nummers, voltige en cavaletti in de Nekkerhal in Mechelen. m.m.v. Eric Wauters.
17.55 **Nieuws.**
18.00 **Tik Tak.** Animatieserie. Herh.
18.05 **Plons.** Afl.: Plons en de wonderdokter. Herh.
18.10 **Leven... en laten leven.** Tweewekelijks milieuprogramma met o.a.: vragenspel over plant, dier en leefmilieu; actualiteitenrubriek; film; studio-onderwerp. Presentatie: Gil Claes.
19.25 **Mededelingen** en programma-overzicht.
19.30 **Nieuws.**
19.45 **Sportweekend.**
20.30 **Gejaagd door het weekend.** Tv-film van Peter Simons. Met: Mitta van der Maat, Mieke Bouve, Ingrid de Vos e.a. Een jongeman is erg onhandig in zijn contacten met het andere geslacht. Op een dag mist hij de trein en beleeft onverwachte avonturen met verschillende dames van uiteenlopende leeftijd.
21.30 **Bis.** Humoristisch programma met nieuwe klassketches, verborgen camera en een greep uit de beste sketches van de voorbije reeks 'Meester, hij begint weer'. Presentatie: Frank Dingenen en Bart de Pauw.
22.30 **Nieuws.**
22.45 **Leonard Cohen: Songs of a life.** Portret van Leonard Cohen. In de jaren '50 was hij in Canada bekend als dichter. In de zestiger jaren verbleef hij op het Griekse eiland Hydra en schreef twee romans en enkele liedjes. Vanaf de jaren zeventig groeide zijn bekendheid als zanger. Dit programma werd opgenomen tijdens zijn tournee in Londen, Parijs, Athene en New York en geeft ons een compleet beeld van Cohen, 21 jaar na Suzanne.
23.55 **Poolshoogte.** Veertiendaagse astronomische rubriek van dr. G. Bodifée. Vandaag: Orion regeert de winterhemel; Een supernova.
00.00-00.10 **Coda:** Plastische kunsten. De aanbidding der Wijzen, van Hugo van der Goes (museum Dahlen in Berlijn) uit de serie 100 meesterwerken.

België/TV 2

19.30 **Nieuws.**
19.45-22.25 **Omar Mukhtar, de woestijnleeuw.** Engels/Libanese speelfilm uit 1980 van Mustapha Akkad. Met: Anthony Quinn, Rod Steiger, Oliver Reed e.a. Italië gebruikt Libië in de jaren twintig als oefenterrein voor de Tweede Wereldoorlog. De fascisten treden meedogenloos op tegen de burgerbevolking, maar zij hebben een harde dobber aan de Libanese guerrilla's. De gebeurtenissen leiden tot een direkte confrontatie tussen de onwrikbare volksleider Omar Mukhtar en de Italiaanse generaal Graziani.

België/RTBF 1

10.00-10.30 Le crédit à court terme, informatieve serie over leningen. **12.15** Nieuwjaarsconcert 1989, rechtstreeks vanuit de grote zaal van de Musikverein in Wenen. **13.30** Skispringen te Garmisch Partenkirchen. **15.25** Cinéma à la une. **15.30** The Muppet Show. **16.00** Le lagon bleu. Amerikaanse speelfilm uit 1980. **17.40** Noubanimé, kindeprogramma. **18.00** Poivre et sel, serie. **18.25** Le père Damien, documentaire. **19.00** Le week-end sportif. **19.30** Journaal. **20.00** Cinéma à la une. **20.05** Carte blanche à Raymond Devos, showprogramma m.m.v. Annie Cordy, Yves Duteil, Toots Thielemans, Julos Beaucarne, Philippe Geluck e.a. **21.35** La grande Zorro. Amerikaanse speelfilm uit 1981. **23.10** Journaal.

België/Télé 21

17.55 Bugs Bunny, tekenfilm. **19.30** Journaal. **20.00** l'Aventure c'est l'aventure, Franse speelfilm uit 1972. **21.55-22.20** Le weekend-sportif.

TV 5

12.00 L'assiete anglaise. **12.45** De la cave grenier. **13.00** Nieuws. **13.15** Le crépuscule des loups. **14.50** Carnet de l'aventure. **15.20** Les trophées d'Antenne 2. **18.00** Histoires extraordinaires d'Edgar Poe. **19.00** Ushuaia. **19.30** Papier glace. **20.00** La sirène des grisards. **20.30** Les folles années du twist. **22.00** Nieuws. **22.30** Weerbericht. **22.35** Retrospective information '88. **23.30** Ex Libris. **00.30** Papier glace.

radio

Radio 1

(Elk heel uur nieuws.) 7.02 KRO's ontbijtshow. 7.53 Ter overweging. 8.05 Groot nieuws. 9.02 Veronica sport. 10.02 Wegwezen. 11.02 Ophef en vertier. 13.05 Hier en Nu. 14.02 Langs de lijn, sport en muziek. 18.02 Bon Ana, muzikale nieuwjaarswens. 19.02 The Groove Juige Special. 20.02 Toppers van toen. 21.02 Play it again. 22.02 The Skymasters USA-tour '88 (1). 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 TROS Nachtwacht. 6.02-7.00 Een goede morgen met Ron Brandsteder.

Radio 2

(Elk heel uur nieuws.) 8.02 Vroege Vogels zijn voor de poes. 10.02 Tony van Verre ontmoet Fons Jansen (11). 10.30 Muziekmozaiek. 12.04 Oud en nieuw op zee. 13.02 Nieuwjaarsteospraak van G.C. Wallis de Vries. 13.05 AVRO's radiojournaal. 14.02 Nederlands op AVRO 2. 15.02 Muziek met Meta. 16.02 Kom 's langs op de Norsun. 17.02 't Was me het jaartje wel. 18.02 Dat zoeken we op... 19.02 Leuterkoek en zandgebak. 19.10 Sssssst... 19.30 De hersengymnastiek. 20.02-7.00 Zie radio.1.

Radio 3

(Elk heel uur nieuws.) 8.02 Heksennest, dorp der dorpen. 9.02 De Album-top-100-aller-tijden. 19.02 Pop-eye. 20.02 Radio Thuisland. 21.02 De krijsende tafel. 22.02-0.00 Op Slag van Maandag.

Radio 4

8.00 Nieuws. 8.02 H Vier. 9.00 Onder de groene linde. 9.15 Musica religiosa et profana. 9.55 Programmaoverzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Nieuwjaarsconcert 1989. Wiener Philharmoniker o.l.v. Carlos Kleiber. ca. 13.30 Nieuws. ca. 13.32 Opera Matinee: Maria Callas op CD (11). 14.00 Concert op ze zondagmiddag: Koninklijk Concertgebouworkest o.l.v. Edo de Waart m.m.v. Isabelle van Keulen, viool. (In de pauze: Praten over muziek). 16.00 Jazzgeschiedenis. 16.30 Diskotabel, nieuwe grammofoonplaten en CD's. 18.02 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert. 23.00-0.00 Finale.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nieuws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te Deum Laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 Verhalen vooraf. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde Ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen. 12.00 Nieuws. 12.05. Het zwarte gat. 14.00 The best of Radio Romantica. (13.00-13.10 Nws.). 16.55 Mededelingen en schippersberichten. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde Ganzen. 18.00 Nieuws. 18.10 Liturgie en kerkmuziek. 18.40 De onbekende islam. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en Hoop. 21.20 Medelanders Nederlanders. 22.10-22.40 Jazz uit het historisch archief.

Omroep Limburg

9.02 Postbus 94 extra: muziek op verzoek. 11.02 Sport. 12.02-13.00 DSM-Limburg Concert: concertserie met vooraanstaande (amateur-)orkesten, ensembles en koren. 18.05-19.00 Sport.

BRT 2

Tot 8.00 Muziek met en zonder kater. (7.00 Nieuws.) 8.00 Nieuws en lotto-uitslagen. 8.12 Relax. 9.00 Hitrevue. 10.00 Nieuws. 10.03 De pre-historie. 11.00 Oor-degelijk (onder voorbehoud). 13.00 Nieuws. 13.10 De tafel van een. 14.00 Fiestag. 17.00 Nieuws. 17.05 Sportkaffee met nationale en provinciale voetbaluitslagen (om 19.00 Nieuws). 20.00 Vragen staat vrij. (22.00 Nieuws). 23.30-2.00 Van twee tot twee. (om 0.00 uur onderbroken voor nieuwsberichten).

Belg. Rundfunk

6.35 Fröhlicher Auftakt. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.00 Fröhlicher Auftakt. 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung: Uver d'Land on d'Lögt. 10.00 Volkslieder. 11.05 Schlagersouvenirs. 12.35 Rückblick. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Domino – Die Spielshow des BRF. 17.05 Sportmagazin. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-21.00 Wunschkonzert.

Luxemburg/RTL

4.00 Musik. 9.00 Katerfrühstück. 11.00 Rückblick. 12.00 Musikparade. 14.00 Wünsch Dir was. 17.00 Sportshop. 18.00 Nachgefragt. 19.00 Volkstümliche Hitparade. 21.00 Gefragt, gespielt. 22.00-1.00 Traumtänzer.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.05 Das grosse Platzkonzert. 10.05 Melodien aus deutschen Musicals. 11.09 Neujahrskonzert. 13.30 Klingende Kleinigkeiten. 14.05 Was darf es sein? 17.00 Chöre der Völker. 18.05 Schellack-Schatzchen. 19.00 Erinnerung an Pelz von Felinau. 20.15 Schlager-Revue 1988. 21.00 Musik zum Träumen. 22.30 Nachtexpress.

EINDREDACTIE: HARRIE CREMERS
Tel. 045-739273

'De mensen vragen me steeds waarom zien we je niet meer?'

Weerzien met Ted

Voor show op oudjaar even van KRO naar NCRV

Van onze rtv-redactie

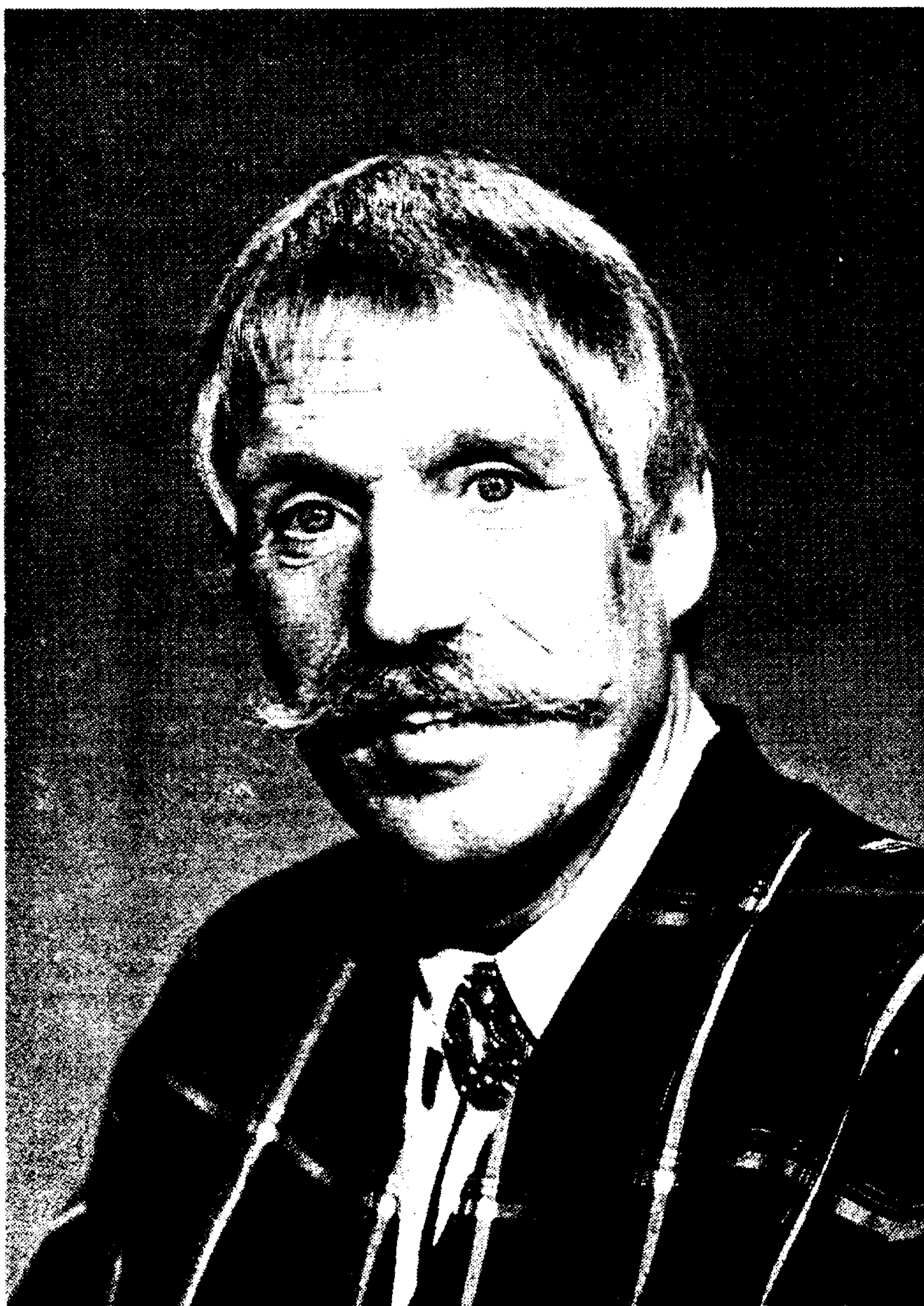
HILVERSUM – „Ik mis het wel, maar ik zit ondertussen niet niks te doen," zegt Ted de Braak. „Je moet niet vergeten, dat ik gedurende 23 jaar elke winter gemiddeld elke veertien dagen wel in beeld ben geweest. Twaalf jaar daarvan zat ik naast mijn shows ook nog in 'Farce Majeure'. Natuurlijk had ik ook dit seizoen graag tv willen maken."

Vier jaar geleden stapte de besnorde entertainer (een kwart eeuw geleden van de ene dag op de andere in het hele land populair via de hit 'Een glaasje Madeira, my dear?') plotseling over van de NCRV naar de KRO. Een transfer, die toen veel opzien baarde. Ted wilde wel eens een ander produktie-team achter zich: „De NCRV heeft dat destijds gerespecteerd en zich altijd zonder rancune opgesteld," zegt hij nu.
Voor de KRO maakte hij de afgelopen drie winterseizoenen vanuit de Aalsmeerse tv-studio van Joop van den Ende de '1,2,3-shows', die hoge kijkdichtheden boekten. Ted: „Overal waar ik me vertoon roepen ze echter nog altijd 'Toi,toi,toi, Ted'. Over de '1,2,3-show' reppen de mensen niet meer. Die 'Toi, toi, toi, bij Ted'-shows bij de NCRV hebben kennelijk diepere indrukken achtergelaten."

● Reageren de kijkers nu anders dan in voorgaande tv-seizoenen als ze hem tegenkomen?
„Je moet voornamelijk vragen horen in de trant van: waarom ben je er niet? Het is net als vroeger als er eens een tijdje geen grammofoonplaat van je op de markt verscheen. Waarom maak je geen platen, vroegen ze dan."
Van de KRO heeft hij tot dusverre nog niets vernomen over wat men daar in de toekomst nog met hem van plan is. In september werd door de KRO-programmaleiders nog meegedeeld dat Ted in de zomer van 1989 wel weer in een showserie zou terugkeren. „Hé, daar hoor ik van op. Ik wacht maar af. Het enige wat de KRO mij heeft laten weten is, dat er deze winter geen produktieteam voor mij beschikbaar was."

Meest geschikt

Op deze oudejaarsavond is hij gedurende één tv-uitzending terug in het NCRV-nest. Voor de show 'Stralend weerzien' om 20.12 uur op Nederland 1. NCRV-tv-regisseur Wim van Schaik vond (samen met producer Theo Smit) De Braak de meest geschikte man om dit programma te laten presenteren.
Vijftien jaar geleden regisseerde Van Schaik de grote actie-show 'Geven voor leven' met Ted als presentator. In de daarop volgende tien jaar ging hij in de winterseizoenen show-series als 'De eerste Tedshow', 'Met liedjes het land in', 'Toi,toi,toi bij Ted' regisseren.
In 'Stralend Weerzien' spreken familieleden of vrienden in een grote Hilversumse NOB-studio via een tv-satelliet met emigranten in Australië. Die emigranten bevinden zich in een tv-studio van de Australische tv-maatschappij ABC in Melbourne.

● *TED DE BRAAK*
...„Ik mis de tv wèl, maar ik zit ondertussen niet niks te doen"....

Van Schaik: „Het is een voor presentatoren moeilijk programma. Je moet goed naar mensen kunnen luisteren. En ik vind Ted één van de weinige tv-presentatoren in dit land, die wezenlijk naar mensen kunnen luisteren. Hij is ook wezenlijk in mensen geïnteresseerd. Dat is één van zijn allersterkste punten."

Ted: „Er is een groot verschil tussen journalistieke talkshows en wat ik amusements-talkshows noem. In journalistieke talkshows stuur je mensen met gepaste achterdocht in de richting, die jij uit wilt. In amusements-talkshows worden geen voorgebakken vragen gesteld. Je moet vooral luisteren en alert reageren op wat er gezegd wordt. Over het algemeen heb je in amusements-talkshows niet te maken met mensen die het gemaakt hebben."
Van Schaik: „We hebben in Australië ook niet bij voorkeur emigranten uitgezocht, die het daar gemaakt hebben. Die mensen komen trouwens vaak genoeg naar Nederland terug. Maar er zijn ook emigranten, die gevoelsmatig niet meer terug willen. Er zijn er nog altijd, die in 36 jaar hun familie-leden of vrienden niet meer hebben gezien. De kijkers moeten overigens niet denken, dat we alleen maar oude mensen in het programma hebben."
Ted: „Wat mij opviel was dat emigranten, die al jaren in Australië wonen, hun Engels bij het ouder worden weer helemaal afleren. Ze gaan weer Nederlands praten, of het dialect uit de streek waar ze vandaan kwamen."
Geeft de afwezigheid van veel tv-werk Ted de Braak deze winter mogelijkheden om op andere fronten actiever te zijn?

Grappen

Ted: „Mijn andere werk krijgt meer aandacht dan in andere jaren. Wekelijks ben ik nog voor de KRO in touw met het programma 'Van twaalf tot twee' op Radio 2. Gemiddeld drie tot vier keer per week sta ik met mijn theater-show ergens in Nederland. Ook drie tot vier keer per week pas ik die theatershow aan voor een optreden voor personeelsleden van bedrijven of op dealerdagen. Laatst bijvoorbeeld verzorgde ik een optreden voor begrafenis-ondernemers. Met drie vertegenwoordigers van die branche heb ik - zoals ik dan meestal doe - een paar middagen gesproken om van de inns en outs van het beroep op de hoogte te zijn. Begrafenis-ondernemers, nou, grappen genoeg. Hadden ze graag, verzekerden de mensen, die mij hadden voorgelicht. Kwam ik vlak voor het binnenkomen van de zaal de directeur zelf tegen, Zegt-ie: 'En geen grappen over het beroep, hè.' Daar sta je dan met een voorraadje grappen. Hoe ik dat heb opgelost? Ik heb het de mensen in de zaal eerlijk meegedeeld. En ik heb ze verteld welke grappen ik had verteld als mij niet kort voor de voorstelling was meegedeeld, dat ik die grappen niet mocht vertellen. Die vondst kwam in enkele fracties van seconden in me op. Optreden voor werknemers van bedrijven of bedrijfsverenigingen is meestal een kwestie van snel improviseren."
Ted de Braak presenteert zijn theatershow in z'n eentje, met Martin Kesselaar zichtbaar op toneel aan de piano. Is het nog rendabel met theatershows het land door te trekken?
Ted: „Het is de laatste jaren ontzettend veel kostbaarder geworden. Ten slotte is er ook achter de schermen een team, dat betaald moet worden. Met Herman Finkers betreur ik het, dat de toegangsprijzen steeds hoger moeten worden. Dat je voor André van Duin vijftig piek per plaats moet neertellen vind ik redelijk. Hij staat met een groep van 17 man op de planken. Ik steun de gedachte van Finkers, dat het beter is te streven naar een zaalbezetting van 700 man, die ƒ 12,50 per zitplaats betaalt dan een optreden voor 300 mensen, die kaartjes van ƒ 25,-- per stuk moeten kopen om dezelfde opbrengst te krijgen. Als kaartjes 12,50 kosten kan iedereen naar de schouwburg. Als ze 25 gulden per stuk kosten kan lang niet iedereen dat betalen."

Comeback 75-jarige Charles Trenet

PARIJS – De Parijse showbusiness beleeft deze week een sensatie: de comeback van de 75-jarige Franse dichter en zanger Charles Trenet. De artiest, die vijftien jaar geleden afscheid nam van de bühne, houdt op deze oudejaaravond het publiek twee uur in de ban in het uitverkochte variété-theater „Chatelet".
Trenets' evergreen „Y a de la joie" werd populair gemaakt door Maurice Chevalier. Zijn bekendste chanson is „La Mer". „Een onvergetelijke avond," meent het dagblad „Le Quotidien" hoogdravend en noemt Trenet „een wonder van vitaliteit". „Le journal du Dimanche" gaat nog verder: „Trenet zingt met de stem van een twintigjarige". De zanger/dichter zelf reageerde bescheiden: „Dat heb ik van mijn moeder geërfd".

AVRO herziet politiek tv-programma

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Presentatrice Marijn de Koning krijgt een minder centrale plaats in het politieke tv-programma „AVRO op het Binnenhof". De resultaten van het programma vallen tegen. De AVRO-leiding heeft op grond daarvan besloten om voortaan meer gebruik te maken van verslaggevers. Adjunct-directeur Fons van Westerloo: „We gaan minder naar binnen, en iets meer naar buiten kijken. De rol van Marijn wordt een beetje teruggedrongen."

Verslaggevers Herman Dirk, Marja Wagenaar en Alfred Edelstein zullen met ingang van volgende maand meer korte reportages en interviews leveren in het programma. Een eventueel stopzetten van „AVRO op het Binnenhof" is volgens Van Westerloo niet overwogen. Het programma loopt nu vier maanden en levert tegenvallende kijk- en waarderingscijfers op. Volgens de AVRO-leiding wordt het door het publiek als enigszins saai en statisch ervaren.

Tv-presentatrice Doris Baaten 'even' als zangeres op tv, maar...

'Ik ben op de eerste plaats cabaretière'

Van onze rtv-redactie

MAASTRICHT – In het NCRV-programma 'Entree' zingt de uit Maastricht afkomstige Doris Baaten dinsdag op tv een nummer uit haar nieuwe theaterprogramma 'Madelon Blom kijkt niet meer om' en praat ze met Georgette Hagendoorn en regisseur Bram van Erkel over de nieuwe NCRV-serie 'Rust Roest'.
„Ik ben in eerste instantie cabaretière en 'Entree' presenteer ik alleen omdat ik het leuk vind. Mijn theaterwerk eist integriteit en daarom wil ik er geen flauwekul omheen. Geen paneltjes, geen kwisjes. Ik denk dat de interesse van het theaterpubliek zou wegebben als ik voortdurend in allerlei frivole programma's te zien zou zijn. Ik zou mezelf erdoor ondermijnen. Als je in het theater staat moet je een soort magie om je heen weten te creëren. Wat ik nu op televisie doe kan nog net."

Doris Baaten heeft, nadat wij haar ruim een jaar geleden interviewden voor deze pagina, inmiddels een duidelijker beeld van haar toekomstige carrière. Zij is duidelijk niet van plan om, koste wat het kost, de zoveelste vaderlandse tv-beroemdheid te worden. In tegenstelling tot heel wat van haar collega's gaat ze er niet van uit dat de theaterzalen automatisch vollopen als je maar vaak genoeg in tal van amusementsprogramma's opdraaft.
„Als presentatrice van 'Entree' wil ik ook mezelf kunnen zijn. Ik zal niet ineens uit m'n dak gaan, rare dingen doen of zeggen. Ik probeer de mensen die in het programma zitten op een rustige, respectvolle manier tot hun recht te laten komen. Er is geen wereld van verschil tussen Doris Baaten op tv en Doris Baaten op het toneel".

● Je komt in 'Entree' wel erg braaf over.
„Achteraf denk ik ook wel eens: daar had ik best wat steviger op in kunnen gaan. Dat moet ik nog leren. Tussen bot en onvriendelijk zijn en wat ik doe liggen nog veel mogelijkheden. Ik zou misschien wat meer risico's moeten nemen, maar ik voel ook vaak een soort compassie met de mensen die in het programma zitten en heel nerveus zijn. Ik wil ze op hun gemak stellen. Het is in ieder geval niet zo dat ik me voorzichtig opstel omdat ik denk: dit is een NCRV-programma. 'Entree' gaat over kunst en daar mag, hoe dan ook, geen censuur aan te pas komen. Ik sta zelf op het toneel omdat ik daar alles kan zeggen wat ik wil, dat recht eis ik op. Als een kunstenaar, in wat voor vorm ook, iets brengt dat de moeite waard is, dan moet hij in het programma kunnen."

● *DORIS BAATEN*
...een droom om iedereen in je ban te hebben met een sober, maar sterk liedjesprogramma...

Doris Baaten beaamt dat 'Entree', door het aantal items dat in vijftig minuten behandeld moet worden, wel eens diepgang ontbeert. 'Maar aan de andere kant vind ik die afwisseling juist aardig. We willen kwaliteit brengen maar het programma is ook bedoeld als amusement. Dat is geen vies woord, televisie is eigenlijk altijd amusement. Als je echt diep wilt boren moet je specials maken rond een of twee personen, maar zoals het nu gaat bevalt het me wel."

Zingen

„Ik heb altijd graag gezongen. Toen ik op de middelbare school in Maastricht hoorde dat er zoiets als de Kleinkunstacademie bestond dacht ik: ik moet en zal er heen. Dat heeft thuis nooit weerstand opgeroepen, nee. Mijn ouders houden van muziek, zang, en hebben me altijd erg gestimuleerd. Misschien hadden ze het leuker gevonden als ik klassiek was gaan zingen, maar dat hebben ze nooit zo uitgesproken."

● Je hebt, gezien je liefde voor het tekenen, nooit overwogen die richting uit te gaan?
„Wat heb ik wel overwogen, ja. Ik was vroeger altijd ontzettend nerveus als ik moest zingen. Ik durfde mijn stem niet echt te laten horen, dacht: het lukt me niet. Maar omdat ik van alle kanten gestimuleerd werd heb ik toch doorgezet en is het tekenen geleidelijk aan op de achtergrond geraakt. Nu heb ik geen enkele ambitie meer in die richting."
Op de Kleinkunstacademie hoorde Doris Baaten al gauw tot de uitverkoren talenten. „Ik werd de hemel in geprezen, dacht: ik kan het wel. Maar toen ik met mijn eerste programma optrad kwam ik er achter dat niemand op me zat te wachten. Ik was nogal overmoedig en werd door de pers genadeloos afgeslacht. Keihard, maar wel heilzaam. Ik heb geleerd dat je een bepaalde mentaliteit nodig hebt als je wat wilt bereiken. Je moet het zélf waar maken."
En even later: „De twijfels die ik nu voel zitten puur in mezelf, die laat ik me niet meer door de pers aanpraten. Over slechte recensies heb ik trouwens niet meer te klagen, m'n vorige programma is prima ontvangen, maar het duurt een hele tijd eer je er achter komt wat je kan en wat je maar het beste kunt laten."

Geen rol

„Ik wil geen programma meer brengen waarin ik, van het begin tot het eind, een bepaalde rol speel, waarin - met de nodige zijsprongen - één groot verhaal wordt verteld. Niet omdat ik het niet kan, maar omdat ik het niet meer interessant vind. Iedereen doet het tegenwoordig. Ik wil binnen een programma ook liedjes kunnen zingen enkel en alleen omdat ik ze mooi en de moeite waard vind. In 'Madelon Blom kijkt niet meer om' zitten, naast de liedjes, nog wel gesproken teksten, maar het zijn geen conférences in de klassieke zin van het woord."
„Het openingsnummer van het nieuwe programma heet 'Achteraf' en gaat over het gevoel dat je vaak pas achteraf weet wat je had moeten doen of zeggen. Die gevoelens kent iedereen, maar ze worden gevaarlijk als ze je gaan overheersen. Ik heb altijd veel bewondering gehad voor mensen die veel hebben meegemaakt maar die toch steeds weer de kracht hebben gevonden om door te gaan. In mijn vorige programma keek ik, bijna letterlijk, om naar mijn jeugd. Het was niet puur autobiografisch maar had toch veel te maken met mijn afkomst, mijn achtergronden. En na afloop had ik het gevoel: zoiets breng je één keer en daarna niet meer."

● Het had een bijna therapeutische werking?
„Nee hoor. In het nieuwe programma wil ik alleen een bepaalde mentaliteit uitdragen. Ik wil voorkomen dat ik ooit in een situatie beland waarin ik alleen nog maar, vol verbittering, om kan kijken naar alles wat eigenlijk anders had horen te zijn. Ik wil alleen die dingen doen die ik graag doe, het toneel gebruiken om datgene te vertellen dat ik belangrijk vind."

● En eindigen in een uitverkocht Carré waar je iedereen in je ban hebt met een sober maar sterk liedjesprogramma?
„Dat is misschien een droom ja-...maar ik ben al tevreden als de mensen voor het programma dat ik nu breng naar de theaters komen, als er een publiek is voor de voorstelling die ik, zonder de trucendoos van het makkelijke succes te hanteren, breng. Als dat lukt, dan hoeft Carré niet, als je gewoon kunt doen wat je graag doet, dan ben je succesvol."

● *SETH GAAIKEMA*
...„Nederland klungelt verder met zijn paspoorten- en burgemeestersaffaires"...

Oud en nieuw met Seth en Freek

Van onze showpagina-redactie

HEERLEN – Zowel op deze oudejaarsavond alsook op nieuwjaarsdag wordt het wel en wee van het voorbije jaar nog eens onder de loep - of moeten we zeggen 'op de hak' - genomen. Seth Gaaikema brengt vanavond om 22.30 uur op Nederland 2 zijn inmiddels traditionele oudejaarsconférence. Zondagavond - op hetzelfde tv-net, maar nu om 21.04 uur - is het de beurt aan Freek de Jonge om zijn nieuwjaarsconférence 'De ontlading' op kijkend Nederland los te laten.

De oudejaarsconférence van Seth Gaaikema heeft straks als motto 'Zo kan het ook'. Een greep uit de onderwerpen: in het oostblok zet de Glasnost en Perestrojka door, in het westen kiezen de Amerikanen een ouderwetse president. In Europa wordt het opengaan van de grenzen in 1992 steeds concreter en bereidt men zich voor op de consequenties hiervan. „Tegen deze achtergrond van gigantische veranderingen", aldus Seth Gaaikema, „klungelt Nederland verder met zijn paspoorten- en burgemeestersaffaires". Stralend hoogtepunt van het jaar is de huldiging van het Oranjeteam in Amsterdam. Gaaikema: „Zwierend door de grachten, op een boot met hoempapa, Nederland herrees, op een enkele woonboot na.... Een geweldig verbroederingsfeest, dat het gevoel gaf: zó kan het ook".

Gezag

In zijn nieuwjaarsconférence stelt Freek de Jonge zondagavond dat boeren, vissers en politie-agenten het gezag aan hun laars lappen en dat de studenten het moeten ontgelden.

Freek de Jonge: „Je kan in Nederland de bodem verzuren, de zee leegroven of je broek laten zakken, maar je mag de regering niet in de buik treffen. Wat wij al lang vreesden is nu realiteit: het klootjesvolk is aan de macht. Voordat de grenzen in Europa opengaan, hebben wij een nieuw paspoort en hebben de zaaddonors en draagmoeders elkaar gevonden in een belangenorganisatie".

Limburgs Dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg

Zaterdag 31 december 1988 ● Pagina 13

LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDAKTEUR: RON BROWN. CHEF-EDITIEREDAKTIE: HANS TOONEN
KANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719 RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215, TEL. 045-218555; BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

...am

drie scholen, St.-Fran... ...ool Treebeek, HNO-St.-Brigada Koutenveld RK Scholengemeenschap en LBO gaan een nieuwe ...schap aan. Gezien de fu... deze drie scholen zal er ...nieuwe naam moeten ...De directie stelt daarom ...n in de gelegenheid om ...inele en passende naam ...nken. Deze moet voor ...6 januari ingeleverd ...een van de drie scholen. ...enker van de gekozen ...aat een fiets te wachten ...rde van 500 gulden.

...lijk

...ie Brunssum aan de lijn ...dig nieuws: er bestaan ...erlijke vinders. Een ...umse mevrouw verloor ...urs waarin 125 gulden ...en bankpas. Een dag la... ...dt een Treebeekse me... ...ich met beurs en al bij ...ie. ...n blijft de Brunssumse ...elk jaar met twee dozen ...onden voorwerpen zit... ...volgens de woorvoerder ...ar wel eens dingen bij ...an hij zich afvraagt: ...dat daar niemand voor...

...aal

...maar niet mijn naam in ...nt. Schrijf maar 'een ...eker uit Waubach'. ...deze opaalkweker wilde ...eageren op de koffieko... ...gisteren, om precies te ...dat stukkie over de in... ...nde kanarie. ...nsieve, zegt deze kwe... ...al heel wat prijzen in de ...leepte met zijn vogels, ...et in de kleur, maar in ...ering. Vogels met een ...vederdos die heten ...els' en vogels met nau... ...eren worden 'intensief' ...Het college dat hij ...lefoon gaf zullen we u ...sparen. Het is een heel ...Hoe een klein een vo... ...is, je kunt er uren over...

...theek

...een klein zakelijk be... ...zij die morgen na 18.00 ...apotheek Snijders in ...-west kloppen om pil... ...te kopen, die kunnen ...ppen. Want de apotheek ...18.00 uur. En gaat op 1 ...om 13.00 uur weer ...dereen is dus gewaar...

...nag, de laatste dag van ...is het tijd om even om ...naar het afgelopen ...ar alles wat gebeurd is ...allemaal of ons heel ...heeft bezigggehou... ...dat eerste helpen we ...een beetje. De krant is ...met terugblikken. ...persoonlijke turug... ...door ons niet samen te ...die zal ieder voor zich... ...maken. Er zullen in... ...gebeurtenissen in te... ...vinden zijn, misschien ...van een dierbaar ...misschien de vreugde ...geboorte van een kind. Er ...tuelijken gebeden, echt... ...uitgesproken, er ...prettige momenten en ...e. Een ieder zal zo wel ...opmaken aan het ein... ...1988 en daaruit persoon... ...conclusies trekken. Wat al... ...zo'n laatste dag in de ...is belangrijk in zijn ...wensen, maar wat echt ...is heeft iedereen zelf...

...ensen

...halve omkijken is het ook ...van het formuleren ...wensen voor het komende ...Een zalig nieuwjaar, of ...gelukkig nieuwjaar, een ...gezondheid en voor... ...succes, veel heil en ...er zijn nog wel hon... ...dingen die we elkaar kun... ...wensen. Wij de leden ...redactie Oostelijke ...streek van het Limburgs ...blad wensen U behalve al ...waande ook nog een le... ...ig 1989.

20.000ste bezoeker mijnmuseum

Van onze verslaggever

KERKRADE – Twee broers uit Gouda zijn gistermiddag als 20.000ste en 20.001ste bezoeker het mijnmuseum te Kerkade binnengestapt. Marc Grund 16 jaar en zijn 9-jarige broer Luc Grund werden met gejuich door directeur Jan Finger en voorzitter ir. Trommelen van het mijnmuseum ontvangen. De jongens kregen beiden een museumjaarkaart 1989 en enkele boeken over de mijnindustrie.

De broers waren speciaal voor een bezoek aan het mijnmuseum met de trein naar Kerkrade gereisd. Het initiatief voor die trip kwam van de jongste van de twee, die per se het mijnmuseum wilde zien. Beiden waren aangenaam verrast toen er bij het loket bij de ingang een ontvangscomité klaarstond.

Voor het mijnmuseum dat in het historische Rolduc-complex in Kerkrade gevestigd is, is de 20.000ste bezoeker een nieuw record. Vorig jaar kwamen ongeveer 16.500 mensen een kijkje nemen in dit museum dat in de toekomst zal uitgroeien tot een museum voor industriële archeologie.

Jan Mans, de redder

KERKRADE — De laatste dag van '88 is gereserveerd voor burgemeester Jan Mans van Kerkrade, die op 18 juni in de Hof van Erenstein werd geïnstalleerd. Binnengehaald werd hij als de verlosser. 'Met Mans meer mans', werd flauw gegrapt en voor de met het Gullit-effect vergelijkbare Mans-euforie werd door een serieus kijkend raadslid gewaarschuwd.

De redder in nood had dat destijds al door en prikkelde terug in zijn maiden-speech. Hij zei de raad in 'ronde Hollandse bewoordingen' de wacht aan, en waarschuwde ervoor niet in kenterigheid te vervallen. „Messentrekken mag, maar dan alleen over grote zaken." Of: „Rollebollend over straat vliegen over zaken die nergens over gaan, is volstrekt uit den boze."

Zelf neemt hij met inzet van alle energie het voortouw. In alle opzichten. Hij wil van Kerkrades tekorten af, en aast op 'grote vissen' voor het aquarium dat Dentgenbach heet. Is meteen tot vice-voorzitter van het Streekgewest gebombardeerd en heeft al tot in Guimaraes en Charkov met zij ambtgenoten van gedachten gewisseld.

Maar hij vlucht allesbehalve voor het openen van een winkel of het bijwonen van een receptie in eigen stad. Sterker nog, wat dat betreft zou hij in zijn eerste ambtsjaar wel eens records kunnen vestigen.

Een terugblik op een half jaar Kerkrade gaat voor Jan Mans tegelijkertijd gepaard met het de toekomst in sturen van een pijlenregen. Als iets van zijn élan op de Kerkradenaren afstraalt, dan is het zeer wel mogelijk dat de stad binnenkort nog vaker in de roos zal treffen. Een tussenbalans van de man, die leven in de brouwerij brengt.

● *Jan Mans, die in juni tot burgemeester van Kerkrade werd geïnstalleerd.* Foto: DRIES LINSSEN

● Lees verder op pagina 17
Kerkrade en het gebrek aan zelfvertrouwen

In raad Landgraaf
Vragen over gymnastiek-evenement

LANDGRAAF — Het Vrouwenappel Landgraaf heeft het college van die plaats vragen gesteld over een grote gymnastiek-olympiade, gymnaestrada genoemd, die volgend jaar zal plaatsvinden. De vrouwen in de Landgraafse raad vragen zich af of dat evenement wel plaatsvindt volgens de voorwaarden die door de raad daaraan zijn verbonden.

Het CDA kwam tijdens de algemene beschouwingen in oktober met het voorstel om een groot terugkerend evenement in de vorm van een gymnaestrada te houden. Gymnastiekvereniging Olympia wilde wel het voortouw nemen. Het college stond daar welwillend tegenover maar vond ook dat de organisatie in handen gelegd moest worden van alle gymnastiekverenigingen in Landgraaf. De raad ging daarmee akkoord.

Turngala

Het Vrouwenappel Landgraaf heeft nu vernomen dat Olympia een driedaags turngala in mei 1989 rond heeft en dat het onmogelijk is voor andere gymnastiekvereniging nog aan de organisatie deel te nemen.

De fractie wil nu van het college weten of Olympia subsidie heeft aangevraagd voor dit evenement en of deze aanvraag wordt gehonoreerd, ook al voldoet de gymnastiekvereniging niet aan de voorwaarde door de raad genoemd. Verder willen de vrouwen dat de subsidieaanvraag in de raad behandeld wordt.

'88

Januari

Een slecht begin: De Kerkraadse wethouder Lei Hermans maakt begin januari bekend dat de klankstad maar liefst 1,7 miljoen gulden moet bezuinigen.

Het komt niet tot een rechtzaak tegen de Nuther wethouder en makelaar Fons Heuts in Nuth. Het lag in de lijn der verwachtingen dat hij voor moest komen vanwege het doorsluizen van zwart geld naar makelaar Wim Habets. Er wordt een schikking getroffen van 10 mille. Dezelfde Habets overigens begint juist rond die tijd met de aanbouw van het gemeentehuis in Nuth.

In Brunssum wordt het aapje, Mira genaamd, opgepakt. Zij verbleef illegaal in een Brunssumse huiskamer. Enige tijd later sterft het beestje bij de Aalsmeerse stichting met de toepasselijke naam 'AAP'.

Mocht Heerlen begin januari blij zijn over de financiën, een nieuwe tegenvaller dient zich aan: de renovatie van Stadsschouwburg blijkt twee miljoen duurder dan geraamd.

Februari

In Heerlen dient de VVD een motie van wantrouwen in tegen wethouder Jos Zuidgeest in verband met de tekorten van de Stadsschouwburg.

Door verbrandingswerkzaamheden op de steenberg van de voormalige mijn Willem Sophia komt een constante stroom zwaveldioxide vrij.

Ook in Brunssum vervuiling. Er wordt cadmium en lood gevonden op industrieterrein Haefland. Vlakbij een speelweide.

Een lafhartige overval in Kerkrade: een vrouw van 92 wordt beroofd.

Maart

In Heerlen brandt café Drieluik, de voormalige Lord Nelson-bar aan de Heerlerbaan, af. Het is de zoveelste brand in deze wijk. Wanneer de politie later in de maand een 20-jarige jongen oppakt die vijftien branden bekent, gaan de plannen voor een burgerwacht weer in de ijskast.

In Brunssum komen plannen op tafel voor een fusie tussen de MAVO de LTS, LEAO en LHNO. De protesten komen later.

Gedonder in de Voerendaalse coalitie, wanneer de PvdA het overleg met de VVD opschort. Het barre politieke klimaat in deze gemeente zal bijna een jaar heersen.

Twee Poolse jongens vluchten naar Nuth na een hachelijke reis in een vrachtauto. Ze zullen geen asiel krijgen en weer naar Polen terugmoeten.

De eerste plannen komen op tafel voor de renovatie van het Heerlense Kerkplein.

De Kerkraadse wijk Hopel schrikt op als blijkt dat het terrein van de voormalige Laura-mijn vervuild is.

In Brunssum wordt bekend dat er een golfhotel komt en dat de golfbaan wordt uitgebreid.

April

Een felle aanval van het CDA in de raad Heerlen op wethouder Zuidgeest tijdens de raadsvergadering in de eerste week van april. Het CDA is boos op Zuidgeest die een extern bureau wil inschakelen voor een onderzoek naar de mogelijkheden van de schouwburg. CDA wil dat eigen ambtenaren het doen. De ruzie escaleert later in het jaar en wordt feitelijk niet bijgelegd, hoewel CDA en PvdA de coalitie vormen in de Heerlense raad.

In Landgraaf wordt in de eerste week van april het plan bekend, dat de gemeente nog twee openbare basisscholen wil stichten. Een in Schaesberg en een in Ubach over Worms. In oktober wordt het definitieve besluit genomen. Het aantal openbare scholen in Landgraaf wordt daarmee in 1989 als de scholen werkelijk van start gaan, op vier.

Op 12 april pakt de politie in Amsterdam acht mannen op in de leeftijd van 27 tot 34 jaar die er van verdacht worden bij de RaRa te horen. Dat is de organisatie die onder andere op 10 januari 1987 brand stichtte in de Makro te Nuth, omdat de Makro contacten onderhield met Zuid-Afrika.

Op 11 april werd in Heerlen de 75.000ste baby geboren die in de vroedvrouwenschool ter wereld kwam.

Op 20 april overlijdt Lei Grein die dertig jaar lang in de gemeenteraad zat, eerst in Hoensbroek (aanvankelijk voor de CPN later met een eigen partij) en na de herindeling in Heerlen.

Een Belgische tankwagen raakt vlak bij de grensovergang Bocholtz van de autoweg. De wagen is geladen met de explosieve, bijtende en giftige stof ethylacetaat. Er wordt meteen groot alarm geslagen, maar alles komt weer op zijn pootjes terecht.

Eind april wordt bekend dat nogal wat prostituées te Heerlen besmet zijn met het Aids-virus. Zes van de vijftig dames zouden sero-positief zijn.

● zie verder pagina 17

Tonnen aan extra kosten door specialisten
AZM is conflict beu

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het conflict met de specialisten heeft het AZM het afgelopen jaar zo'n 300.000 tot 400.000 gulden gekost. Het AZM heeft negen arbeidskrachten in dienst moeten nemen om de ontelbare telefoontjes en per dag ruim 2.000 binnenkomende rekeningen te kunnen verwerken.

Veel mensen blijken namelijk toch het spoor bijster te raken wanneer een gepeperde specialistenrekening in de bus valt. Het toch al arbeidsintensieve proces van verwerking loopt daardoor extra vertraging op.

Het ziekenfonds wil dolgraag van het conflict af, zeker nadat de overheid de specialisten onlangs in hoogste instantie in het ongelijk heeft gesteld. AZM-directeur J. Kamsma stelt dan ook: „De hele situatie is eigenlijk waanzin, met de verzekerde als grote verliezer".

Het conflict dateert al van 1987. Sinds 1 juli van dat jaar betaalt het ziekenfonds niet meer rechtstreeks uit aan de specialisten. Daarvoor in de plaats stuurt de specialist nu een rekening naar de patiënt die op zijn beurt declareert bij het ziekenfonds.

Deze gang van zaken is ontstaan nadat de ziekenfondsen en de specialistenvereniging het niet eens konden worden over de hoogte van de door de specialisten gehanteerde onkostenvergoedingen. Er is nog steeds geen overeenkomst gesloten.

Extra

Het AZM in Heerlen heeft hier ook nog eens extra overlast van omdat men bijna niet te maken heeft met specialisten in loondienst. Men krijgt van elke specialist per behandeling een aparte rekening, terwijl voorheen volstaan kon worden met één lange lijst van verrichte behandelingen.

Elke rekening moet dan ook nog gecontroleerd worden, waarbij in de praktijk blijkt dat in ruim 30% van de gevallen bepaalde gegevens niet juist zijn. Het herstellen hiervan vergt zoveel tijd dat de normale uitbetalingstermijn van drie weken regelmatig overschreden wordt.

Vally Claessen overleden

HEERLEN – In zijn woonplaats te Heerlen is gisteren op 55-jarige leeftijd Vally Claessen overleden. Hij genoot vooral bekendheid in Kerkrade waar hij actief was in het actiecomité en de stichting tegen de doortrekking van de SW-26 en als buurt- en opbouwwerker van het K-3 centrum.

De begrafenis is maandag om 13.00 uur vanuit de Pancratiuskerk in Heerlen.

● *Mevrouw Knol tijdens één van haar laatste lessen in het sportfondsenbad te Heerlen.* Foto: FRANS RADE

Afscheid van sportfondsenbad
Mevrouw Knol 'op het droge'

Van onze verslaggever

HEERLEN – Na 23 jaar zwemlessen gegeven te hebben in het Sportfondsenbad houdt mevrouw Ans Knol (56) het voor gezien. Haar man (59) gaat met pensioen. Zij neemt vrijwillig ontslag. Terugkijkend op de tijd dat ze zwemonderwijzeres is geweest, komen slechts een paar woorden over haar lippen. „Een magnifieke tijd. Fantastisch gewoon."

De kamer ligt vol met allerlei plakboeken, die 23 jaar geschiedenis van mevrouw Knol vertellen.

Het verhaal van mevrouw Knol begint eigenlijk niet eens in het zwembad. Vanaf 1963 is zij lid van het Rode Kruis Korps in Heerlen. „In '65 werden wij als korps ter assistentie gevraagd in het Sportfondsenbad. Ik vond het bere-interessant. Ik ben toen de cursus zwemonderwijzeres gaan doen."

Toen ze ging lesgeven in het Sportfondsenbad, was mevrouw Knol 34 jaar oud.

Gehandicapten

Het leukste heeft mevrouw Knol het lesgeven aan gehandicapten gevonden. „Van 1968 tot en met 1975 heb ik les gegeven aan leerlingen van de Catherinaschool in Heerlen. Dit zijn allemaal geestelijk gehandicapten." Emmers geduld had je volgens mevrouw Knol nodig. „Wat je die kinderen de ene week leerde, waren ze de andere week alweer vergeten. Niets is echter mooier dan aan gehandicapten diploma's te mogen uitreiken.

Mevrouw Knol heeft komend jaar wat meer tijd voor de kleinkinderen, maar ze zal toch ook nog af en toe in het zwembad te vinden zijn, want wegblijven mag ze niet van haar leerlingen.

Deze tante en haar kleine nicht zagen op oudejaarsavond het levenslicht

Via dit blad, wensen wij Mary en Stephanie van harte proficiat

---

Wij willen je rust gunnen
al is vol droefheid ons hart.
Je onrust zien en niet kunnen helpen
dat was onze smart.

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons steeds heeft omringd, geven wij u kennis van het overlijden, op de leeftijd van 79 jaar, van mijn lieve man, onze vader, schoonvader, opa en overgrootvader

Albert Dragstra

echtgenoot van

Helena Westerduin

In dankbare herinnering:
Brunssum: **H.W. Dragstra-Westerduin**
kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen

Brunssum, 30 december 1988
Brunahildestraat 2

De rouwdienst zal gehouden worden op dinsdag 3 januari a.s. om 14.00 uur in de Bethelkerk aan de Heugerstraat te Brunssum, gevolgd door de begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Merkelbeekerstraat aldaar.

Bijeenkomst in voornoemde kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Vader is opgebaard in het mortuarium van het ziekenhuis te Brunssum. Bezoekuren dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, geven wij u kennis, dat wij geheel onverwacht afscheid hebben moeten nemen van mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Nic Schwarz

echtgenoot van

Tilla Smeets

Hij bereikte de leeftijd van 69 jaar en is voorzien van het h. oliesel.

Brunssum: **M.M. Schwarz-Smeets**
Jabeek: **John en Jeannette Schwarz-Konsten**
Heerlen: **Bianca, Monique, Patrick**
Juliette en Rob Posthuma-Schwarz
Sonja, Cynthia, Saskia
Familie Schwarz
Familie Smeets

6443 CD Brunssum, 29 december 1988
Rumpenerstraat 8a

Gelegenheid om van onze overledene afscheid te nemen, dagelijks in het mortuarium van het ziekenhuis te Brunssum, van 17.30 tot 18.30 uur.

In de St. Vincentiuskerk te Rumpen-Brunssum zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden op dinsdag 3 januari om 10.30 uur.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De crematieplechtigheid vindt aansluitend plaats in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Mam,
biddend heb je het aardse kruis weten te dragen.
We zullen jou als goud in ons hart bewaren.

Bedroefd geven wij u kennis, dat geheel onverwacht van ons is heengegaan, gesterkt door de h. sacramenten, onze lieve, zorgzame moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder

Hubertina Wilhelmina Cranen-Hanssen

weduwe van

Peter Henricus Hubertus Cranen

in de ouderdom van 86 jaar.

Spekholzerheide: **Annie Bessems-Cranen**
Johan Bessems
Schaesberg: **Ger Cranen**
Hannie Cranen-Benden
Heerlen: **Piet Cranen**
Mia Cranen-Schroenhgens
Harrie
Rosie - Harrie
Wendy
Terwinselen: **Lieske Jonker-Cranen**
Klaas Jnker
Wilma - Sjef, Linda
Angelina - Wim
Nieuwenhagen: **Willy Neijndorff-Meuleners**
Dolf Neijndorff
Peter - Renate
Familie Hanssen
Familie Cranen

30 december 1988
Bovenste Caumer 11, Heerlerbaan
Corr.adres: Vredeshofje 34
6467 ER Terwinselen-Kerkrade

Wij nodigen u uit om samen met ons afscheid van haar te nemen tijdens de eucharistieviering, die gehouden zal worden op woensdag 4 januari 1989, om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Jozef te Heerlerbaan, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op het parochiekerkhof aldaar.

Bijeenkomst aan de kerk om 10.45 uur, alwaar gelegenheid wordt gegeven om het condoléanceregister te tekenen.

Voor moeder zal maandagavond om 19.00 uur een h. mis worden gelezen in bovengenoemde kerk.

Moeder is opgebaard in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Na de begrafenis komt de familie bijeen voor de koffietafel in het Kegelpaleis, Emmastraat 7A te Heerlen, waarvoor u beleefd wordt uitgenodigd.

Voor vervoer is gezorgd.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

„Wat blijft is de herinnering."

Vader is vanmorgen gestorven in de verpleegkliniek te Heerlen, na een geduldig gedragen lijden. Vol stilte heeft hij afscheid genomen van het leven, gesterkt door de h. sacramenten

Peter Hubertus Sijben

weduwnaar van

Maria Barbara Berta Uebachs

Hij werd 76 jaar.

Malden: **Hans en Francine Sijben-Bogman**
Lotte, Sanne
Heerlen: **Jos en Monique Sijben-Stevens**
Luc, Roel, Bart
Familie Sijben
Familie Uebachs

29 december 1988
Corr.adres: Heesbergstraat 5, 6417 AA Heerlen

De plechtige uitvaartmis zal gehouden worden op dinsdag 3 januari 1989 om 11.00 uur in de parochiekerk St. Martinus te Welten-Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op het r.k. kerkhof aldaar.

Gelegenheid tot schriftelijke condoléance, achter in de kerk vanaf 10.40 uur.

Rozenkransgebed, waarna eucharistieviering, maandag 2 januari om 18.45 uur in voornoemde kerk.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Als een tevreden mens bent u opgewekt en werkzaam door het leven gegaan. Al uw liefde hebt u ons gegeven. Met die herinnering zullen wij verder leven.

Op 82-jarige leeftijd is hij, voorzien van de h. sacramenten, van ons heengegaan

Frans Gerrits

echtgenoot van

Gertrud de Zeeuw

Hoensbroek: **Gertrud Gerrits-de Zeeuw**
Hengelo: **Wiel en Mia Gerrits-Maas**
Frank
Familie Gerrits
Familie de Zeeuw

30 december 1988
Mariagewandenstraat 126, 6432 CR Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 3 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Maagd der Armen te Mariagewanden-Hoensbroek, gevolgd door de crematie te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijke condoléances.

Vader is opgebaard in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100 Hoensbroek. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.

Voor vervoer naar en van het crematorium is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Papa is vannacht thuis gestorven, na een geduldig gedragen lijden. Vol stilte, in alle rust, heeft hij afscheid genomen van ons en van het leven.

Willem J.C. Loffeld

geboren te Baarle Nassau 31 oktober 1908
sinds 26 juli 1967 weduwnaar van

Mien Schmidt

Simpelveld: **Puck en Frits Hinz-Loffeld**
Roel en Marjolein
Nijverdal: **Kees en Adrie Loffeld-Peters**
Rob
Grave: **Hein en Wilma Loffeld-van Dinther**
Mieke, Wim en Marleen
Landgraaf: **Loes en Paul van Meulebrouck-Loffeld**
Annick, Auk en Rutger
Landgraaf: **Ans Loffeld en Ed van den Brekel**
Schimmert: **Wim Loffeld en Ine Meurders**
Brunssum: **Piet en Hilda Loffeld-Pierik**
Dennis, Peggy, Suzanne en Rik
Leende: **Ed en Ans Loffeld-Weusten**
Cora, Thirza en Rens

29 december 1988
Graverstraat 100, 6466 KX Kerkrade-West
Correspondentie-adres: Huls 80, 6369 EX Simpelveld

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op dinsdag 3 januari 1989 as. om 10.30 uur in de parochiekerk St.-Martinus te Kerkrade-West, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats aan de Klein Graverstraat aldaar.

Voor aanvang van de plechtigheid is er gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

De avondmis wordt gehouden op maandag 2 januari as. om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Papa is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30, Heerlen (ingang St.-Antoniusweg); gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, zondag en maandag van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Wij koesterden ons in jouw warmte,
je gaf ons een veilig gevoel,
maar zonder jouw zorgende liefde,
o wereld, wat ben je nu koel.

Plotseling moesten wij afscheidnemen van

Vallie Claessen

Hij was 55 jaar.

Nuth: **Miriam Claessen**
John Gerards
Heerlen: **Els Broekhoven**

Heerlen, Putgraaf 100, 29 december 1988
Corr.adres: De Heugden 54, 6411 DM Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 2 januari 1989 om 13.00 uur in de H. Pancratiuskerk te Heerlen-centrum, waarna om 14.30 uur de crematieplechtigheid is in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Vallie is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, alwaar heden zaterdag bezoekgelegenheid is van 14.00 tot 15.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Verslagen en bedroefd zijn wij door het plotseling wegvallen uit ons midden van

Vallie Claessen

Zijn vriendschap en inzet voor ons, zullen wij niet kunnen vergeten.

Je vrienden van de Kringen

Een vriend en grote steun is van ons heengegaan

Vallie Claessen

We zullen hem nooit vergeten.

Vrouwenplatform Kerkrade

Wo Glaube, da Liebe
Wo Liebe, da Frieden
Wo Frieden, da Segen
Wo Segen, da Gott
Wo Gott, da kleine Not

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee zij ons steeds heeft omringd, geven wij u kennis van het overlijden, op de leeftijd van 83 jaar, van mijn lieve vrouw, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Auguste Emilie Otto

echtgenote van

Helmut Bos

In dankbare herinnering:
Landgraaf: **H. Bos**
Landgraaf: **Annie en Wil ter Haar-Bos**
Heerlen: **Lies en Jo Paulissen-Bos**
Diana en Patrick

Landgraaf, 29 december 1988
Europaweg Noord 85

De rouwdienst zal gehouden worden op dinsdag 3 januari a.s. om 11.00 uur in de Ned. hervormde kerk aan de Veeweg 52 te Ubach over Worms, gevolgd door de begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Vogelzankweg aldaar.

Bijeenkomst in voornoemde kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren, wel gelegenheid tot schriftelijke condoléance achter in de kerk.

Moeder is opgebaard in het mortuarium van het ziekenhuis te Brunssum. Bezoekuren dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij de begrafenis van mijn dierbare echtgenoot, onze vader, schoonvader en opa

Sjef Kratsborn

betuigen wij hierdoor onze hartelijke dank.

Mevr. M. Kratsborn-Jorissen
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 8 januari a.s. om 11.30 uur in de kerk van St. Franciscus van Assisië aan de Laanderstraat te Heerlen.

In dankbare herinnering delen wij u mede dat na een kortstondige ziekte toch nog onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van 72 jaar, onze lieve vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Emile Steffann

weduwnaar van

Maria Louisa Lahaije

Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Kerkrade: **Margriet Maar-Steffann**
Martin Maar
Chantal en Ben
Schaesberg: **Maria van der Meijden-Steffann**
Kees van der Meijden
Ilona
Familie Steffann
Familie Lahaije

6466 BA Kerkrade, 29 december 1988
Parkstraat 5

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 3 januari a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kerkrade-Heilust, waarna aansluitend de crematie in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.

Vader wordt bijzonder herdacht in de avondmis van maandag 2 januari om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het streekmortuarium, St. Pieterstraat 145 te Chèvremont-Kerkrade, gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

In de vrede van Christus is heden van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten in de gezegende ouderdom van 83 jaar, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, oudste zuster, schoonzuster, tante en nicht

Liza Barwasser

weduwe van

Peter Schusser

Sittard: **Peter Schusser**
Louise Schusser-Maassen
Peter en Wilma
Sittard: **Willy Schusser**
Annie Schusser-Hop
Eveline en Lizette
Familie Barwasser
Familie Schusser

Born, 29 december 1988
Putstraat 99
Corr.adres: Meidoornstraat 11, 6134 VN Sittard

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 2 januari 1989 om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Gemma, Sanderbout-Sittard, waarna crematie om 11.45 uur in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.

In de avondmis van heden zaterdag om 19.00 uur zal moeder herdacht worden in voornoemde kerk.

Moeder is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Sittard. Bezoek dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Voor het opgeven van overlijdensadvertenties voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15 en 16 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

Kabinet wacht op uitspraak Gerechtshof

Besluit OW-baan valt niet voor half maart

door eric van dorst

LEEN – Een definitief kabinetsbesluit over de aanleg van Oost-westbaan op vliegveld Beek valt zeker niet voor half rt te verwachten. Het kabinet wacht met het afgeven van aarvoor benodigde aanwijzingsbeschikking liever eerst de praak af, die het Gerechtshof in Den Haag zal doen in een ngrijke bodemprocedure over het vliegveld. Deze staat 19 januari a.s. bij het Hof op de rol. Die dag moeten alle nota's binnen zijn. Een uitspraak laat normaal gesproken stens twee maanden op zich wachten.

betreft de bodemprocedure twee beschikkingen voor tvluchten, die in 1985 en 1986 minister Smit-Kores zijn afgegeven. De Vereniging Geen Uitbreiding Vliegveld Beek ging daar twee geleden tegen in beroep.

kabinetskringen wordt toegegeven dat de betrokken ministers met spanning wachten op een uitspraak van het Haagse Hof, alvorens al dan niet tot de aanleg te besluiten. „De toekomst van vliegveld Beek staat of valt met deze uitspraak", zei een ministerieel medewerker desgevraagd.

Beslissend

Ook Wim Willems, de voorzitter van de vereniging, denkt dat de in maart te verwachten uitspraak voor 'Beek' beslissend zal zijn. Hij verwacht stellig dat het Hof de omstreden nachtvluchtbeschikkingen inderdaad onrechtmatig zal verklaren en verdere nachtvluchten boven vliegveld Beek zal verbieden.

De vereniging ziet zich in haar protest gesterkt door twee arresten die het Hof eerder in tussenprocedures heeft geveld. Daarin kwam het Hof ook al tot de conclusie dat de minister de beschikkingen niet volgens de wettelijke bepalingen had afgegeven, maar via zogenaamde pseudo-wetgeving. Daardoor was geen beroep bij de AROB-rechter mogelijk, wat volgens de Luchtvaartwet wel zou moeten. Verder stelde het Hof dat de luchthaven eerste gezoneerd had moeten worden, alvorens de minister toestemming voor nachtvluchten had mogen geven.

Willems is er trouwens van overtuigd dat het kabinet de aanleg van de tweede start- en landingsbaan op Beek al heeft afgeschoven. „Dat merk ik aan allerlei uitspraken die bestuurders in Limburg nu plots in het openbaar doen", zegt hij.

● Zie ook pagina 33

Introductie DSM-aandelen in Heerlen

HEERLEN – Ook in Limburg wordt zogenaamde 'roadshow' gehouden, vooral kleine beleggers te interesseren in de aanschaf van aandelen DSM. Bekend was al dat Amsterdam en raad van bestuur van dergelijke sessies zouden houden in Amsterdam, Parijs, Frankfurt, Brussel, Zurich, Genève en Londen.

Ook de Limburgse belegger aan trekken te laten komen houdt raad van bestuur van DSM op dag 16 januari in de Stadsschouwburg in Heerlen vanaf 20 onder het motto 'DSM naar de ' een speciale bijeenkomst de geïnteresseerden in Limburg.

Volgens is de in deze krant uitgesproken verwachting dat het aantal rond de 300 gulden zou gaan -volgens een woordvoerder de Amrobank in Maastricht te voorbarig. Hij houdt eerder rond het koers die ronde de gulden zal schommelen.

Elektriciteit iets duurder

MAASTRICHT – De elektriciteitsprijs voor kleinverbruikers volgend jaar met 0,1 cent kilowattuur ten opzichte het vierde kwartaal van dit De geringe prijsstijging is gevolg van de hogere brandstofkosten. Dat heeft de VEN (Vereniging van Exploitanten van Elektriciteitsbedrijven in Nederland) gisteren bekendgemaakt. Bij de PLEM men gisteren nog niet zeggen of deze prijsverhoging van cent ook voor de Limburgse verbruikers geldt. brandstofkosten worden door de SEP (Samenwerkende Elektriciteits Produktiebedrijven) vastgesteld. Voor het eerste kwartaal van 1989 heeft de die kosten vastgesteld op 4,4 cent per kWh voor daguren en 4,2 cent per kWh voor nachturen.

Stormloop op Duitse pompstations

HEERLEN – Vandaag is het de laatste dag dat het nog lonend is om in Duitsland benzine te tanken. De pomphouders aan de andere kant van de grens verwachten een stormloop en hebben hun tanks gisteren volgegooid. Als gevolg van een accijnsverhoging wordt benzine in de Bondsrepubliek op 1 januari namelijk tien pfennig duurder en super, lood of ongelood, zelfs veertien pfennig. Samen met de btw-verlaging in Nederland, die de benzineprijs hier met twee cent drukt, wordt het prijsverschil met Duitsland daardoor gehalveerd.

Gelode super kost maandag in Duitsland 1,15 DM à 1,17 DM en in Nederland f 1,57 (gemiddeld aan de zelftank). Omgerekend komt dat neer op bijna een kwartje. Pomphouders in onze grensstreken verwachten dat daardoor veel mensen de moeite, de (wacht)tijd en de reiskosten er niet meer voor over hebben om nog over de grens te tanken. Zo wordt er iets gooedgemaakt van de verliezen die worden geleden sinds najaar 1986, toen het grote prijsverschil ontstond.

Juichende reacties vertoonden de pomphouders echter niet. De meesten waren nog niet op de hoogte van de prijsstijging in Duitsland en voerden aan dat er toch nog een aanzienlijk verschil van een kwartje overblijft.

● Deputé Mastenbroek (links) en verpleegkundige Jan Crombach. Foto: FRANS RADE

Deputé houdt extra oogje op Rustoord

Mastenbroek leert wat zorg betekent

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Het St Joseph Rustoord in Heerlen heeft in gedeputeerde Mastenbroek een bondgenoot gevonden. De deputé, die in Limburg verantwoordelijk is voor de gezondheidszorg en het bejaardenbeleid zei al vaak rondgeleid te zijn in bejaarden- en verzorgingstehuizen, maar gisteren tijdens zijn dagje werken in het rustoord pas echt ervaren te hebben wat 'zorg' betekent. „De mens staat hier centraal. Door dit zelf mee te maken hier, heb ik geleerd straks met een dimensie meer te kijken naar andere verzorgingsoorden."

Mastenbroek draaide mee met Marcel Crombach, de verpleegkundige van het St Joseph die hem daartoe had uitgedaagd tijdens een forumdiscussie over de bejaardenzorg begin december. Mastenbroek heeft de verpleegkundige op zijn beurt uitgenodigd voor een alledaagse werkdag op het provinciehuis. Mastenbroek wilde gisteren geen publiciteit tijdens zijn werk in het rustoord. De patiënten wisten dan ook niet dat de man die hen hielp met wassen en aankleden een provinciebestuurder was. Ze zagen in hem een 'nieuwe'. En deze 'nieuwe' heeft gisteren de handen uit de mouwen moeten steken. Zitten en koffie drinken was er de hele ochtend niet bij.

Aan het eind van de dag concludeerde Mastenbroek dat de lonen die de verzorgers in het St Joseph volgens de bejaardenzorg-CAO krijgen aan de lage kant zijn. „Hun salarissen liggen een kwart lager dan in de ziekenzorg, maar als je het werk bekijkt dat deze mensen moeten doen."

De deputé zal voortaan met een extra oog naar het St Joseph Rustoord kijken. Ook wil Mastenbroek proberen het tehuis de helpende hand te bieden, hen wat te steunen in de richting van het ministerie van WVC, waaronder het rustoord valt. „Op een huis zoals dit moeten we in Limburg zuinig zijn. Dit is geen doorsnee bejaardenhuis. Hier wonen veel mensen die nergens anders terecht kunnen." Het huis kent zo'n 115 bewoners, waarvan sinds dit jaar twee van het vrouwelijk geslacht. „Mijn laatste werkdag van 1988 is in ieder geval goed besteed geweest," besloot Mastenbroek.

Binnenkort besluit vervolging leden Vormingsstichting

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Binnenkort wordt een beslissing genomen over het al dan niet vervolgen van één of meer verdachten van frauduleuze praktijken bij de Stichting Vormingswerk Jonge Volwassenen in Maastricht. Strafvervolging tegen de voormalig directeur van de stichting is zeer waarschijnlijk, maar het onderzoek naar beschuldigingen tegen hem is nog niet afgerond.

Dat heeft de persofficier van justitie in Maastricht, mr J. Nabben, gisteren meegedeeld. Hij reageerde daarmee op de klacht die de Utrechtse advocaat P. Bovens bij het gerechtshof in Den Bosch heeft ingediend tegen het openbaar ministerie in Maastricht. Bovens verwijt het Openbaar Ministerie nalatigheid, omdat er na anderhalf jaar nog steeds geen beslissing is genomen over strafrechtelijke vervolging van de als verdachten aan te merken directeur van de inmiddels failliete stichting en van de leden van het dagelijks bestuur.

Het verwijt van mr Bovens dat het onderzoek op de lange baan worden geschoven omdat er een rechter deel heeft uitgemaakt van het bestuur van de stichting, missen iedere feitelijke grondslag, aldus de persofficier. De betrokken rechter heeft wel in het bestuur gezeten, maar blijkt zijn functie juist te hebben neergelegd omdat hij zich niet kon vinden in het door het bestuur gevoerde beleid. Deze rechter wordt danook op geen enkele wijze als verdachte beschouwd, aldus mr. Nabben.

De Stichting Jonge Volwassenen is ontstaan na fusie van drie stichtingen. De cliënt van mr Bovens, de oud-directeur van de Meerssense tak van de stichting, is naar zijn mening de dupe geworden van de malversaties bij de failliete stichting. Deze oud-directeur en 42 medewerkers zijn allen ontslagen. De fraude zou hebben bestaan uit het opstrijken door de Maastrichtse stichting van ruim een miljoen gulden aan subsidiegeld.

Duitse (71) uit Düren vermist

DUREN – De politie van Duren zoekt een 71-jarige vrouw uit Winden, die sinds 28 december vermist wordt. De vrouw leed onder ernstige depressies en verliet haar huis, slechts gekleed in pyama en ochtendmantel.

De politie vreest dat de vrouw zich iets aangedaan heeft. Bij de totnutoe vergeefse opsporingsacties werd ook gebruik gemaakt van een helikopter.

Kettingbotsing: acht gewonden

AKEN – Acht lichtgewonden en voor 124.000 Mark aan blikschade was het resultaat van een serie kopstaartbotsingen op de autobaan bij de afrit Düren. Daarbij waren in totaal 19 auto's betrokken.

Bij een eerste ongeluk reden zeven auto's op elkaar. Er ontstond een file, waarin kort na elkaar nog eens vier kettingbotsinkjes voorkwamen. De oorzaak lag volgens de politie in te hard en te kort op elkaar rijden. Op de autobaan Keulen-Aken onstond als gevolg van de botsingen een file met een lengte van 15 kilometer.

Regionale omroepen in stereo

MAASTRICHT – In de loop van 1989 zullen de uitzendingen van de regionale omroepen in stereo worden uitgezonden. Dat blijkt uit een mededeling, gisteren gedaan bij Radio West in Rijswijk.

Deze op westelijk Zuid-Holland gerichte regionale omroep zendt vanaf 1 januari als eerste regionale omroep in stereo uit. Vanaf die datum is Radio West van 6 tot 18 uur (zondag van 8 tot 18 uur) in de lucht. Alleen de eigen regionale programma's zullen in stereo worden uitgezonden. Alle Hilversumse Radio 1 uitzendingen blijven in mono.

Wanneer Radio Limburg stereo gaat uitzenden is nog niet duidelijk. Een woordvoerder verwachtte gisteren dat dat nog wel een jaartje kon aanlopen.

Schade leek aanvankelijk mee te vallen

Vervolg van pagina 1

Voor geen goud wil Marc nog een keer een 'strijker' op zijn rug krijgen. Zoals vorig jaar toen een opgeschoten jongen zo'n stuk vuurwerk, overigens zonder opzet, die bewuste nacht in zijn trilling wierp.

Ondanks alle waarschuwingen zullen er ook dit jaar weer vuurwerkgewonden te betreuren zijn. Mark was tot vorig jaar, net als de meeste van zijn leeftijdgenoten, gefascineerd door de fluitende vuurpijlen en de hard knallende rotjes met die vreemde prikkelende geur. Zijn vader zwichtte voor zijn smeekbeden. Prachtig siervuurwerk zette de voortuin in een veelkleurig licht. Mark bleef na afloop met zijn vriendje Renco even kijken naar de anderen. Totdat er een troepje opgeschoten jongeren uitgelaten de straat in stormde, de nieuwjaarswensen met strijkers kracht bijzettend.

De jonge Mark kreeg er een op zijn rug. „Eerst dacht ik dat hij ergens een rotje opgeraapt had dat ontploft was", vertelt zijn moeder die haar zoon huilend de huiskamer in zag tuimelen. „Had ik hem maar niet alleen buitengelaten, was mijn eerste gedachte. Lange tijd heb ik daarover met schuldgevoelens rondgelopen."

Aanvankelijk leek de schade mee te vallen. Een klein brandwondje op zijn rug. 's Morgens hoorde Mark niets meer. Een twee uur durend onderzoek in het Sittardse ziekenhuis wees uit dat hij een gescheurd trommelvlies had. Het andere bleek zwaar beschadigd. Daarmee begon de lijdensweg voor de ongelukkige knul.

Op het ogenblik is hij bijna hersteld. De 'dader' is nooit door de politie gepakt. „Wij kunnen het eigenlijk niemand kwalijk nemen. Het is waarschijnlijk in een vrolijke bui gebeurd. We zijn het nu vergeten, hè Mark?", vraagt zijn moeder. Mark knikt, terwijl buiten enkele kinderen met rotjes in de weer zijn.

Overigens heeft de politie van Brunssum gisteren een vuurwerkhandelaar een waarschuwing gegeven. De man verkocht vuurwerk aan kinderen onder de zestien.

Negentien soorten nog niet voldoende

Steenrijk door handel in Limburgse vlaaien

Vervolg van pagina 1

gentien verschillende soorten en heeft 'vlaaienkoning' Ton in zijn Amsterdamse zaak de Clerqstraat 90 in voorraad. enorm assortiment, maar nog voldoende", zegt de man die jaar werkloos was en nu op het staat miljonair te worden. januari komen alle werknemers die op franchise-basis in zijn van Multi Vlaai naar de in Sevenum. Daar wordt soort nummer twintig, een genieuwe creatie, gepresenteerd. vallen proevers hebben de afgezienlijk hun best gedaan en eindelijk een keuze gemaakt...".

Beunis heeft de touwtjes stevig in handen. De zeven 'Multi Vlaai'-bedrijven in Amsterdam, Gouda, Rotterdam, Scheveningen, Gouda, Den Haag en Winterswijk draaien zonder uitzondering goed. Echte 'trekkers' zijn de rijstevlaai met slagroom en chocoladevlokken plus de appel/citroenvlaai. Sommige klanten staan al om half negen 's morgens voor de deur. Op de vraag waarom eerdere vlaaiverkopers in Amsterdam nooit standhielden antwoordt Beunis: „Vlaai verkopen vanuit een autobusje langs de weg werkt niet. Gebak moet exclusief gepresenteerd worden. Een tweede vereiste is dagelijks vers. Al mijn voorgangers hadden alleen in het weekeinde vers gebak. Vlaai die op zaterdag overblijft, gaat niet tot maandag in de koelkast. Dit gaat gratis naar bejaardenhuizen en kinderopvangcentra".

Paplepel

Zakenmensen-in-spé popelen van ongeduld om met de geboren en getogen Brabander in zee te mogen gaan. Eind januari komen liefst veertig geïnteresseerden in het hoofdstedelijke hotel Mariott bijeen. Tien daarvan krijgen vervolgens een spoedcursus 'vlaaierkoop' en openen in 1989 een eigen bedrijf volgens een standaard franchisecontract van de Raad voor het midden en kleinbedrijf.

„Jammer genoeg is daar niet één Limburger bij", zegt Ton Beunis. „Bij een Limburgs produkt hoort nu eenmaal ook een verkoper uit die provincie. Of die zaak nu in Leeuwarden of in Utrecht staat. De zuiderling hoeft je niets te leren over vlaaien. Die hebben dat als het ware met de paplepel ingekregen."

Bovendien klinkt het dialect prettig in de oren en dat slaat aan bij de klanten. „Niemand zal het geloven, maar de zaak in Rotterdam wordt gerund door een man, die tot voor kort werkzaam was als bloemist. Hij verdiende toen amper het beleg op de boterham. Nu heeft hij een florerende handel in vlaaien."

Tot de groot-afnemers behoren Hotel Krasnapolsky en Martin Air Catering. De 'punten' van Ton Beunis gaan zelfs mee in vliegtuigen. „De reizigers zijn er dol op. En voor de doorverkopers is via bijzonder lucratief. Een vlaai kost hen gemiddeld veertien gulden. De winst is behoorlijk als je weet dat men uit elke vlaai tien punten snijdt en die verkoopt voor vier gulden per stuk."

Kleding-branche

Het 'gouden idee' werd geleverd door Sianne Smits uit Sittard, de vriendin van Ton Beunis. Samen zetten zij het gigantisch gegroeide bedrijf op poten. Toen de meeste problemen in de aanloopperiode waren opgelost, sloeg Sianne (zakelijk gezien) een andere richting in. Beunis: „Twee kapiteins op één schip is nu eenmaal onmogelijk. Sianne trok haar eigen plan en wil binnenkort een zaak beginnen in de kleding-branche. Zij blijft ook aandeelhouder van Multi Vlaaien."

Hans Peters, directeur van de bakkerij in Sevenum, staat niet te wachten op publiciteit. Hij vindt dat een artikel over zijn aandeel in deze zaak averechts werkt. Peters: „Ik ben bang voor concurrentie. Er zijn eerder artikelen over Multi Vlaai verschenen in de pers. Meteen reageerden andere bakkerijen daarop door hun waar flink onder de prijs aan te bieden".

Sensationeel

Ton Beunis: „Peters hoeft zich geen zorgen te maken. Hij was drie jaar geleden de enige bakker die bereid werd gevonden de vlaaien op zeven plaatsen in Nederland keurig voor acht uur 's morgens af te leveren. Ik peins er ook niet over een eigen bakkerij te beginnen. Wat dat betreft ben ik bijgelovig. Een formule die succes heeft, moet je zo laten."

● Ton Beunis temidden van zijn vlaaien-assortiment. Eén vlaai werd voor deze gelegenheid naar zijn hoofd gesmeten. Foto: MATTI WIJNBERGEN

Wanneer de top wordt bereikt, is volgens de 'vlaaienkoning' moeilijk voorspelbaar. „Veertig speciaalzaken op zo'n dertig lokaties in Nederland moet haalbaar zijn. Ik stop pas op het moment als niemand meer aan mijn hoofd zeurt met de vraag 'Kan ik met jou zaken doen?'.

Beunis' grootste droom: eigenaar van een sensationele super-discotheek. „Op stap gaan betekent plezier hebben, een hapje eten, een praatje maken, muziek luisteren, film kijken, relaxen, zwemmen. Alles in één uitgaanscentrum. Dat wil ik".

Acteur hakt per abuis met echt zwaard

TOKIO – Geheel in stijl werd de film over de oude Japanse krijgers, de samurai, opgeluisterd met een heus zwaardgevecht. Maar toen acteur Yukio Kato onbevreesd zijn tegenstander tegemoet trad kreeg hij een houw met een echt samurai-zwaard. Zwaar gewond is hij in een ziekenhuis opgenomen. Hij was gisteren nog steeds buiten bewustzijn. De beide acteurs hadden elkaar met namaak-zwaarden te lijf moeten gaan. Omdat het namaak-zwaard van Kato's tegenstander te slecht was om te gebruiken gaf regisseur Shintaro Katsu opdracht het te vervangen, zo meldde het persbureau Kyodo. Een helper van de afdeling rekwisieten reikte daarop het echte zwaard aan, dat al in veel eerdere scenes was gebruikt, vooral voor close-ups.

Koning niet terug op Financiën

DEN HAAG – Staatssecretaris J. Koning is niet meer beschikbaar voor een volgende ambtstermijn op het ministerie van Financiën. Hij vindt twee periodes op die stoel voldoende. Dit heeft een woordvoerder van zijn ministerie gisteren bevestigd.

Koning (55) treedt hiermee in het voetspoor van minister Ruding van Financiën, die eerder ook liet weten het na twee ambtstermijnen voor gezien te houden. Koning wil na de Tweede-Kamerverkiezingen wel terugkeren als Kamerlid voor de VVD. De verkiezingen staan gepland voor 1990. Op de vraag of Koning in is voor een staatssecretariaat of ministerschap op een ander departement antwoordde de woordvoerder: „Koning huldigt het principe nooit nooit te zeggen in de politiek. Maar op Financiën keert hij niet terug." Koning staat thans aan de voorstvond van een van zijn grootste klussen als staatssecretaris: de behandeling van de belastinghervormingen-Oort.

Ondernemingsraden akkoord; geen banenverlies

Fusie van SNS Bank en Pancratius rond

HEERLEN – De fusie tussen de Pancratiusbank in Heerlen en de SNS Bank in Maastricht is rond. De fusie heeft geen negatieve gevolgen voor de werkgelegenheid. De ondernemingsraden van de beide banken hebben een positief advies uitgebracht.

De fusiebesprekingen tussen de Stichting Pancratiusbank en de SNS Bank NV, die op 23 november van start gingen zijn met een positief resultaat afgesloten. Per 31 december is de Stichting Pancratiusbank toegetreden tot de SNS Bank NV, waarmee een nieuwe eenheid is ontstaan, die 885 medewerkers, 117 kantoren en een balanstotaal van ruim vier miljard gulden telt. Daarmee mag de nieuwe bank tot de grootste spaarbanken van Nederland gerekend worden.

SNS Bank NV ontstond begin 1987 door het samengaan van Spaarbank Limburg en de Gelders-Utrechtse Spaarbank in Wageningen. Daarbij werd gekozen voor een decentrale organisatiestructuur met twee hoofdkantorenin Maastricht en Wageningen. Het werkgebied van Pancratiusbank, met veertien kantoren werkzaam in de agglomeratie Heerlen, Brunssum, Landgraaf, Kerkrade en Geleen, sluit volledig aan bij dat van de Spaarbank Limburg.

Beide fusiepartners verwachten van de samenwerking dan ook wezenlijke voordelen op het gebied van marktbewerking, produktontwikkeling en automatisering.

Aangezien de beide organisaties elkaar volledig aanvullen, wordt de bestaande werkgelegenheid door de fusie niet aangetast. „Voor de medewerkers ontstaan nieuwe ontplooiingsmogelijkheden", zo meldt een persbericht van de beide organisaties. De Ondernemingsraden zijn akkoord en ook de fusiecommissie van de Sociaal Economische raad (SER) de ministers van Economische Zaken en Financiën en de vakbonden zijn op de hoogte gesteld. Inmiddels heeft ook De Nederlandsche Bank zich akkoord verklaard.

De samenwerking wordt in organisatorische zin verwezenlijkt door de samenvoeging van Pancratiusbank en Spaarbank Limburg tot één werkmaatschappij. De naam Pancratiusbank blijft in het eigen werkgebied voorlopig nog gehandhaafd.

De bestuursvoorzitter van de Pancratiusbank, de heer drs J. Koelman, krijgt zitting in de Raad van Commissarissen van SNS-Bank. Voorts zal het bestuurslid drs M. Schlösser daaraan voor een periode van vier jaar als adviseur worden toegevoegd. De heer L. Scholten treedt toe tot de bedrijfsdirectie van Spaarbank Limburg. Drs B. Lipsch zal speciaal het integratieproces onder zijn aandacht krijgen.

Consumentenbond groeit gestaag

DEN HAAG – De Consumentenbond is in 1988 opnieuw gegroeid, de netto ledenwinst bedraagt 25.000. De bond telt nu zo'n 560.000 leden. De afgelopen drie jaar steeg het ledental in totaal met 25 procent, zo heeft de bond gisteren meegedeeld.

Volgens directeur Westendorp van de Consumentenbond houdt de groei verband met de economische ontwikkelingen in ons land, maar zeker ook met de breedte van het aanbod dat de bond de leden biedt. Westendorp meent dat de informatie, individuele ledenservice en de belangenbehartiging van de bond kennelijk velen aanspreekt.

Geen treinen na 20 uur

MAASTRICHT – Vanavond, oudejaarsavond, rijden er vanaf circa acht uur geen treinen meer. Pas om één uur 's nachts gaan er weer treinen rijden op het nachtnet (Utrecht-Amsterdam-Schiphol-Leiden-Den Haag-Delft-Rotterdam), aldus NS. Op het gewone 'dagnet' gaan de eerste treinen nieuwjaarsochtend van start volgens de gebruikelijke (zondags-)dienstregeling.

Aardschokje bij Keulen

BENSBERG – Even ten oosten van Keulen heeft donderdagavond de aarde even gebeefd. Seismografen van de Universiteit van Keulen registreerden een kracht van 2,2 op de schaal van Richter. Maar omdat de kern van de beving maar enkele honderden meters onder het aardoppervlak lag, hebben de inwoners van het dorp Bergheim en omgeving haar goed kunnen merken.

Ongeveer 50 ongeruste burgers belden de politie. Bij sommigen rinkelde het servies, vielen boeken uit de kast en bij twee gezinnen viel zelfs de opgetuigde kerstboom omver. Een seismoloog van de universiteit, Ludwig Ahorner, verklaarde dat de beving terug te voeren is op een zogenaamde oppervlakkige ontspanningsschok. „Door de bruinkoolwinning in dit gebied is het grondwaterpeil enkele honderden meters gedaald. De spanningen die daardoor in de bodem ontstaan, moeten zich van tijd tot tijd ontladen," zei Ahorner. In de afgelopen 20 jaar werden in het gebied al bijna 50 schokken geregistreerd met een kracht van ten hoogste 2,5 op de schaal van Richter.

Bierconsumptie in liters per inwoner van Limburg per jaar

1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
85,67	83,98	84,60	84,90	86,30	86,47	83,0	87,5	82,2	84,4	86,0

Gedestilleerd consumptie in liters ad 100 % per inwoner van Limburg per jaar

1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
2,46	2,91	3,01	3,41	2,71	2,52	2,57	2,63	2,36	2,24	2,21

● *Deze grafieken geven de bier- en gedestilleerde consumptie aan per Limburger per jaar tot en met 1986.*

Sterke drank steeds minder in trek

Met mineraalwater het nieuwe jaar in

Van onze verslaggever

HEERLEN – Sterke drank moet wijken voor frisdranken. Bier en wijn komen er in de categorie alcoholische dranken nog redelijk vanaf maar ook daar is een dalende lijn zichtbaar. Vorig jaar dronk de Nederlander slechts 168 borrels, in 1975 waren dat er nog 294. Dalende omzetten dwingen producenten tot fusies en overnames.

Heineken en Bols willen de handen in een slaan wat de produktie van gedestilleerd betreft. De totale geldomzet, vier miljard gulden, lag in de slijtersbranche in de eerste acht maanden van dit jaar drie procent lager dan vorig jaar in dezelfde periode. Hoeveel mensen gaan vanavond het nieuwe jaar met bronwater inluiden in plaats van met champagne?

Bij het bierconsumptie is de afgelopen tien jaar een stagnatie merkbaar. Tien jaar lang dronk de Limburger zo'n 84 liter bier per jaar. In de strijd om de steeds krapper wordende markt heeft ieder zijn eigen oplossing. Gulpener Bier in Gulpen, die met een landelijk marktaandeel van een procent gezien kan worden als een kleine onderneming, zoekt het in het exclusieve marktsegment.

Woordvoerder Rutten van de Gulpener Bierbrouwerij hierover: „Gulpener bier is een premium bier. Dat wil zeggen dat we ons bier naar voren brengen als een luxe, exclusieve drank. Op dit marktsegment zijn wij erg actief. We groeien in dit segment ten koste van andere brouwerijen, die weer in andere delen van de markt groeien ten koste van ons".

Bij de gedestilleerde dranken is een daling te zien in het gebruik. Dronk men in Limburg in '79 bij benadering nog drie liter pure alcohol, in '87 was dit ruim twee liter. (Wat ongeveer gelijk is aan 6 flessen van 35 procent of 168 borrels). In 1975 dronk men 3,44 liter ofwel 294 borrels. Vreemd genoeg vond er in het laatste kwartaal van dit jaar in ene een stijging plaats waardoor de consumptiedaling dit jaar beperkt blijft tot 5 procent. Deze cijfers zijn gebaseerd op de landelijke cijfers, maar per provincie wijken deze nauwelijks af.

De oorzaken van het afnemen van het gebruik van gedestilleerde dranken is moeilijk te geven. Secretaris mr. Chr. van der Vlis van het produktschap voor gedestilleerde dranken meent dat wellicht de onderkant van de markt bereikt is. Daarnaast wijt hij de daling aan gezondheidsrages, harde anti-alcoholcampagnes en accijnsverhogingen.

Voor bedrijven als Hennekens in Beek (vieux, jonge jenever en vooral Els la Vera) ontstond door de campagnes overigens de vreemde situatie dat ze geconfronteerd werden met de campagne-slogan dat het drankverbruik toenam, terwijl hun omzet juist daalde. De gedestilleerde markt is voor Hennekens uiterst belangrijk omdat 41,2 procent van die markt voor de jonge borrel is.

Woordvoerder Rutten van de Gulpener Brouwerij vindt de anti-alcoholcampagnes dit jaar goed. „Vorige jaren waren de spotjes te hard. Overigens heb ik niets tegen dergelijke campagnes. Zolang men de mensen duidelijk maakt dat je met alcohol verantwoord moet omspringen sta ik er volledig achter. Alcohol en verkeer gaan niet samen, dat moet je de mensen duidelijk maken. Campagnes die de consumptie beteugelen vind ik minder geslaagd".

Hiermee doelt Rutten op de tweedeling die bestaat in de anti-alcoholspotjes. „Bij het Ministerie van WVC is men van mening dat de consumptie moet worden teruggedrongen om het bestrijden de alcoholprobleem terug te dringen.

De medische faculteit van Maastricht die hier onderzoek naar heeft verricht, gaat uit van een mentaliteitsverandering ten opzien van alcohol. Zij leggen de nadruk op het verantwoord omgaan met drank. Dat vind ik een betere methode".

Spotjes

Produktschap secretaris Van der Vlis is niet echt blij met de spotjes. Vooral aan de slogan 'Drank maakt meer kapot dan je lief is' ('Nee, ik doe even niet lief') ergert hij zich. Van der Vlis: „Het gevaar van deze spot is dat het al snel een anti-gedeelteerd campagne wordt. De mensen associeren het woord 'drank' immers met sterke drank". Van der Vlis heeft net als Rutten in principe niets tegen een dergelijke campagne als deze maar medisch wetenschappelijk ondersteund wordt.

Nederland neemt op de internationale wereldranglijst de achttiende plaats in. Dat geldt zowel voor het totaalverbruik als voor het verbruik van gedestilleerd. Nummer één bij de alcohol in pure liters is nog altijd Frankrijk. Daar wordt per hoofd van de bevolking per jaar 1[illegible] zuivere alcohol achterover geslagen. Onze Oosterburen gebruiken twee keer zoveel sterke drank als de Nederlanders. [illegible] houden het hier dus netjes, [illegible] lijkt in deze dagen soms [illegible] gendeel waar te zijn.

Assortiment wordt sterk teruggebracht

Laatste verkoopdag 'illegale' telefoons

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Maandag moeten alle niet door het ministerie van Verkeer en Waterstaat goedgekeurde telefoons, antwoordapparaten en randapparatuur uit de winkels zijn verdwenen. Mensen die al een 'illegaal toestel' hebben gekocht, hoeven niet bang te zijn voor een bezoek van het inspectieteam van Verkeer en Waterstaat. De opsporing beperkt zich tot de handel. Inspecteurs die maandag 2 januari bij de radio, tv en hifizaak Vogelzang in Heerlen of Maastricht op zoek gaan naar niet goedgekeurde artikelen, zullen bot vangen. Volgens een woordvoerder van Vogelzang zullen al deze toestellen er vanmiddag om vijf uur uit gaan.

Voor Vogelzang betekent de maatregel van Verkeer en Waterstaat een tijdelijke halvering van het assortiment telefoons. „Er gaat een groot deel van de telefoons (zowel goedkope als duurdere) uit, maar dat wordt vanzelf weer aangevuld zodra er meer telefoons komen die voldoen aan de regels," aldus woordvoerder Waagmakers van Vogelzang in Eindhoven. Het bedrijf verkoopt de niet goedgekeurde telefoons volgende week gewoon door in West-Duitsland. Daar zijn de toestellen nog wel gewoon in de handel te verkrijgen.

Ook bij Blokker in Heerlen zullen geen 'foute' telefoons worden aangetroffen. Al hun telefoons zijn namelijk uitverkocht. Volgens de bedrijfsleider van Blokker Heerlen zit er mogelijk in de andere filialen nog wat voorraad, maar veel zal het niet zijn. De telefoons zijn de deur uit gevlogen tijdens de reclame-actie van Blokker voor Sinterklaas. Daar waar bij Blokker-vestigingen nog telefoons voorradig zijn, worden ze vandaag nog verkocht.

Kort

De nieuwe regels voor telefoons zijn op vrij korte termijn doorgevoerd. De handel had nog om een gedoogperiode gevraagd, maar daar wilde Verkeer en Waterstaat niet van horen. Dat betekent dat alle importeurs of fabrikanten hun apparatuur moeten laten goedkeuren door de keuringsinstituten, de KEMA in Arnhem en het NKT in Arnhem. Goedgekeurde toestellen zijn na 1 j[illegible] ri herkenbaar aan een blauwe sticker.

Een bezoekje aan V en D leert de wetenschap op dat dit winkelbedrijf „alleen goedgekeurde toestellen en apparatuur verkoopt." Bij de V en D in Heerlen zullen die blauwe stickers volgende week echter nog opzitten. Volgens de [illegible] wordt rustig gewacht tot de we toestellen met stickers geleverd worden.

Een assistent-bedrijfsleider van een Kijkshop-filiaal [illegible] ten heeft nog nooit gehoord [illegible] de nieuwe regels. Achter het [illegible] prijken tal van telefoons [illegible] gulden. Het is niet te zien [illegible] toestellen goedgekeurd [illegible] welke niet. Daarvan zijn ook [illegible] winkelbedienden niets [illegible].

Volgens de assistent-bedrijfsleidster worden er dit weekend echter geen wijzigingen gebracht in het assortiment. [illegible] verplichte blauwe stickers [illegible] haar niets bekend.

Jaaroverzicht

ei

erbanken gaat een zware tijd tegoet. Begin mei blijken nog alle ties tegen het Awacs-akkoord. nssum blijkt heel wat minder ite te hebben met de deal.
gens de wetenschapswinkel in stricht schort er iets met de gedheidsbeleving van de inwoners de Heerlense wijk Zeswegen. kele dagen later komt de wetenapswinkel in Nijmegen met het moeden dat er mogelijk gif zit in mijnsteen waarop de wijk gewd is. Grote onrust in de wijk.
Heerlense cityring komt rond.
dgraaf opent haar nieuwe winhart Op de Kamp.
Heerlen vinden twee schilders de d als ze met de steiger naar been storten bij de flats aan de erlerbaan.
plan van Martin Gaus voor een encrematorium in Heerlen gaat de ijskast.
kpop in Landgraaf wordt een ot succes.

Maastricht begint de rechtszaak den Toren. Nuth volgt de zaak t veel belangstelling.
gemeester Smeets van Kerkraneemt afscheid. Het CDA en gerbelangen misgunnen hem ereburgerschap. 'Ik drink er n borel minder om', zegt de oudgemeester die opgevolgd wordt r Jan Mans.
Brunssum legt men ten behoeve een rolstoelbus een tapijt van 000 munten.

uni

Politieke Groepering Ransdaal GR) stapt uit coalitie in de raad erendaal, waardoor PvdA en D de meerderheid in de raad verzen.
Landgraaf wordt de eerste Limgse Snorrren Club opgericht.
fusie van de ziekenhuizen in nssum en Heerlen is een feit. De L-gelden in de welzijnszorg wor afgeschaft. In Heerlen komen banen in die sector op de tocht te an.
nje verslaat West-Duitsland. Dat ngt Giel Braun, bakker in Brunsn op het idee Oranje-tompoucen fabriceren. Het idee slaat aan: 0 Oranje-gebakjes gaan over de onbank. In de centra van de geenten viert men feest.
lkbreuk in Simpelveld. Enorme eroverlast in straten, huizen en nen. Het gehucht Bosschenhuimaakt de borst nat. Met man en cht dweilt men de straten.

Kerkraadse woonwijken lopen sen rond. Daar mag op geschoworden. De drie verdachten in proces Op den Toren worden bestraft.
Simpelveld maken ouders zich uk over een scholenfusie. Twee holieke scholen worden geboy-
skundigen schrijven dat de as 't on-Klompstraat de ruggegraat n het nieuwe Heerlense centrum oet worden.
derbanken huivert. De raadslen Van Aarnhem en Renneberg en rgemeester Ritzer worden telefoch bedreigd omdat zij met Desie (Awacs-akkoord) in zee zoun willen gaan. Van Aarnhem zal er de politiek vaarwel zegggen. ok in deze maand sterft Cor ents, raadslid in Onderbanken or de PvdA.

initiatiefgroep in Zeswegen agt aan b en w met klem om een demonderzoek. Volgens de geente is er geen reden tot ongetheid.
verzand-exploitant Beaujean in erlerheide is met stomheid geslan als hij ziet dat twee loodzware orten, elk vijf meter lang, gestozijn.

Brunssum gaat de Parade van rt. 75.000 mensen zien dit spektal in de stromende regen. Terpors krijgt haar duivencentrum, ndgraaf een casino (Golden Ten), dat de politieverordening in deze meente zoiets toestaat. Later mt er nog een tweede bij.

ugustus

Landgraaf zijn een aantal dierenulen aan het werk geslagen: 20 nden werden in de loop der wen vergiftigd.
Zeswegen gaat eindelijk het bomonderzoek van start.
pdrukte in Rimburg. Aan de londe band komen vluchtelingen, meesten uit Afrika, aan bij de oene grens.
ok drukte bij de politie. De gemidlde burger in deze regio had wel dere dingen aan het hoofd. Namek de insecten die zich in de hitte ma thuis voelden. Het is bepaald et vanwege de insecten dat de oonwagenfamilie Niessing aan n grote zwerftocht door Zuidmburg begint.
Hoensbroek komt de Kasteelurt in opspraak: brand en kleine iminaliteit zijn bijna aan de orde n de dag. De bewoners willen er n eind aan maken.
een politiecel in Heerlen hangt n jongeman zich op. Het is het eede geval van zlefdoding in een eerlense cel dit jaar.
rwijl er in Landgraaf een schoolrijd gaande is, protesteert men in unssum tegen de fusie van een ntal scholen.
n drama in kerkrade: een vader rmoordt zichzelf en zijn drie kinren.
de hele regio trekt de Kultuur ontuur-karavaan door de straten. e Heerlense brigadier Bol wordt or burgemeester Van Zeil gedeadeerd. Het politie-conflict blijft h voortslepen.

Jan Mans ruim half jaar burgemeester 'Klankstad' over:

Kerkrade en het gemis aan zelfvertrouwen

Van onze verslaggevers

KERKRADE – Hij luistert aandachtig, maar is niet direct iemand die gebaarloos en onderkoeld van repliek dient. Schuift op zijn stoel, brengt zijn hand onder zijn kin.

„Wat mij tot nog toe het meest is opgevallen? O maar dat is volkomen duidelijk! Mijn neef Huub Mans (Van Gewest tot Gewest) typeert dat als volgt: een Maastrichtenaar belt op en zegt: 'Kun je eens langskomen? Joh, ik heb iets léuks!' Een Kerkradenaar zegt daarentegen 'Tja, het zal wel niks zijn, maar misschien kun je toch eens langskomen.'"

Hij kijkt alsof hij ons zojuist schaakmat heeft gezet. Om vervolgens de lijn van het betoog weer op te vatten. „Kijk, wat ik bedoel is dat Kerkradenaren gebrek aan zelfvertrouwen hebben. En waarom? 't Is mij een raadsel."

Jan Mans, onze gesprekspartner, draagt meteen ook een oplossing aan. „Als de mensen in Kerkrade nou eens wat meer energie zouden steken in andere dan feestelijke zaken. We kunnen wat in Limburg. Gouverneur Kremers zegt dat. Ik zeg hem dat na."

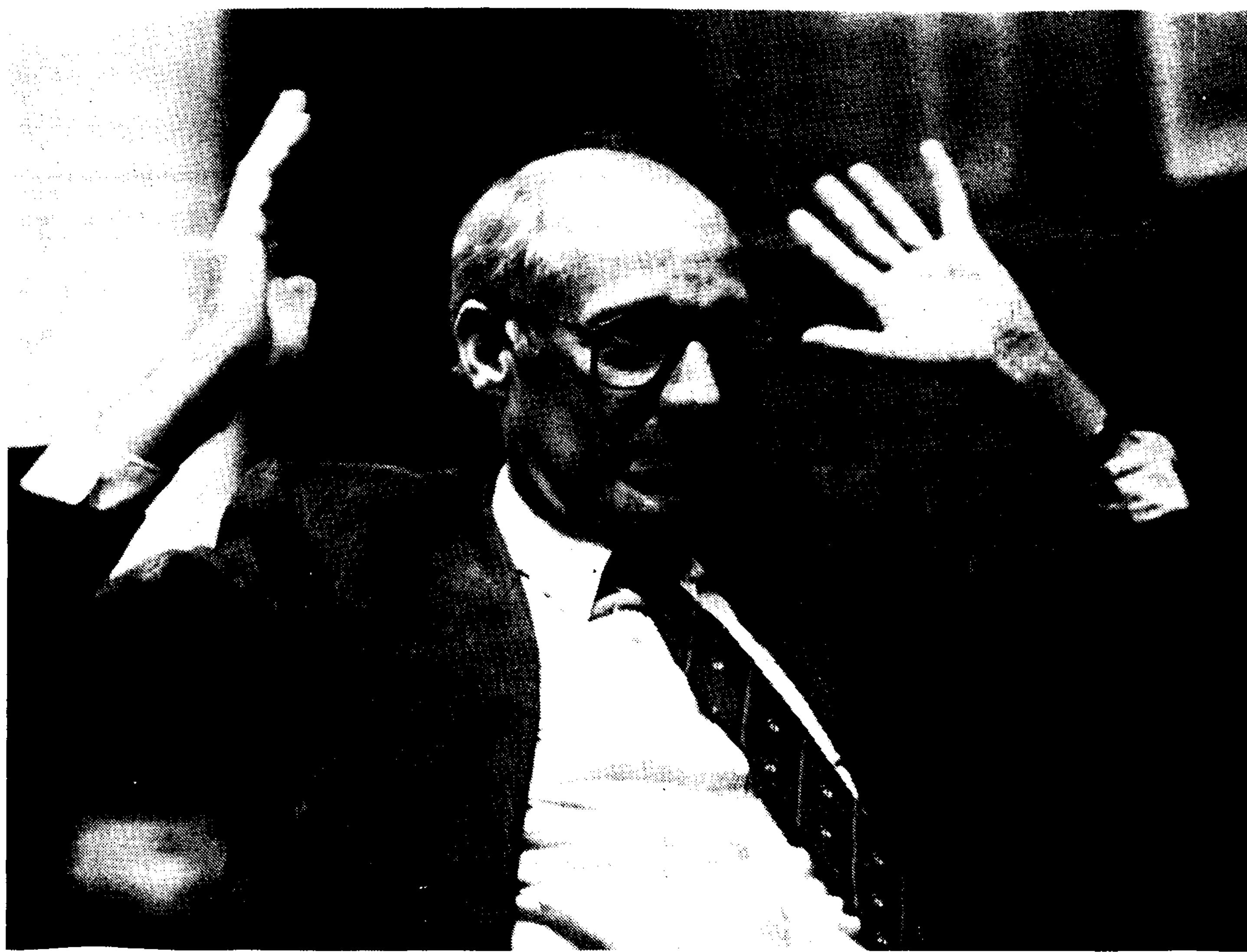
Hoofdlijnen

Een onbeschreven blad was Kerkrade zeker niet voor de nieuwe burgemeester. „Ik heb me van tevoren goed geörienteerd. Mijn vader die in Heerlen woont, liet ik alle kranten bewaren", rechtvaardigt hij zijn snelle, moedige start.

„Al snel kreeg ik door dat men zich in de Kerkraadse raad flink te lijf ging over onderwerpen als openbaar onderwijs, het wel of niet verlenen van het ere-burgerschap aan burgemeester J. Smeets en de toewijzing van een paar standplaatsen voor woonwagens in Kerkrade-West. 't Moest gezegd worden. Ik ben gedwongen me te beperken tot de hoofdlijnen. De raad dient dat ook te doen."

De financiële situatie van Kerkrade is volgens hem té penibel om over kleine zaken te bakkeleien. „Een raadstuk waar bedragen in staan van laat ik zeggen 150 gulden, dat lees ik echt niet meer."

De komende jaren zal Kerkrade jaarlijks meer dan vier miljoen gulden moeten bezuinigen. „Hij heeft ons geleerd wat knijpen is", zeiden de raadsleden bij Mans' afscheid in Meerssen. Die bezuinigings-aanpak zal hij nu ook in Kerkrade moeten hanteren. Hij voorop. De rest van het college er achter aan, lijkt het wel. „Nee", zegt hij, „ik heb wethouder Lei Hermans enkele maanden moeten vervangen. Die is ziek geweest en ik heb de portefeuille financiën toen overgenomen."

Een kernpunt van beleid blijft voorlopig om een immense lap braakliggende grond op industrieterrein Dentgenbach te slijten. Dit jaar hapten plots vijf bedrijven toe. Het zou te ver gaan om dat alleen aan het élan van de nieuwe burgemeester toe te schrijven. Maar neemt u maar aan dat Jan Mans geen mogelijkheid onbeproefd laat.

„Toen ik onlangs las dat Aken geen plaats had voor een groot Japans bedrijf met 700 werknemers zijn we daar meteen achteraan gegaan. Eerst via de Kamers van Koophandel en de Gewesten. Helaas heeft dat geen succes gehad. Maar we moeten dit soort zaken structureel aanpakken. Op dit moment zijn ze in Aken nog bang dat er een bedrijf naar Kerkrade gaat en omgekeerd misschien ook. Ik zeg: als hier vlak over de grens een grote fabriek komt, dan heeft dat ook voor ons een positieve uitstraling. En wat dacht je van 1992?"

In Kerkrade zelf is de houding van de gemeenteraad hem ondertussen honderd procent meegevallen. „Strijdpunten worden niet in de persoonlijke sfeer getrokken en na afloop drinkt men samen een glaasje. Dat is goed", aldus de burgemeester, die er niet toe te bewegen is uitgebreid in te gaan op de kwaliteit van de raad. Voor één keer neemt hij een nadrukkelijke denkpauze. „Niet anders dan elders", zegt hij dan diplomatiek, gevolgd door een glimlach.

Maar in het algemeen is Mans openhartig. „De inwoners moeten in staat zijn zich een oordeel te vormen over het bezuinigingsbeleid. Beslotenheid kweekt wantrouwen. En wantrouwen kweekt tegenstellingen die meestal op niets gebaseerd zijn", zei hij in zijn eerste toespraak voor de Kerkraadse raad.

Nu een half jaar later, blijkt de raad moeite te hebben met die openheid. In de laatstgehouden beschouwingen vond nota bene de PvdA dat Mans in zijn openheid te ver was gegaan: „Wij dienen dat als eerste te weten en niet de pers." „Jammer", aldus de reactie van Mans: „maar ik zal blijven praten met de pers. Ook als dat de raad niet zint."

Aan het burgemeestersambt zit zoals bekend meer vast dan alleen besturen. De eerste burger dient ook in contact te komen met de Kerkraadse burgers. „Ik vertoon me dit eerste jaar zoveel mogelijk in de stad, zonder enige selectie. Ik zeg op alles ja, zolang ik maar niet op twee plaatsen tegelijk moet zijn."

„Wat, hoezo? Natuurlijk vind ik dat leuk. Want ik vind dit vák leuk. Maar ik moet eerlijk zeggen dat ik op mijn vrije zaterdagmiddag ook wel eens liever in mijn spijkerbroek blijf rondlopen. Maar van de andere kant: als ik mijn kostuum eenmaal aan heb, dan blijkt zo'n receptie of winkelopening best leuk te zijn."

En kent Jan Mans zijn 'onderdanen' inmiddels?
„Ach, je komt bepaalde mensen steeds weer tegen."
De plaatselijke maffia?
„Ach, noem ze gerust de plaatselijke elite. Dat is ook de term die gebruikt wordt in de sociologie. Zo'n groep van mensen beweegt zich voortdurend in het machtscentrum. Ze zitten vaak in veel verenigingen en bekleden daar bestuursfuncties."

Muur

Een slotgedachte. Voor Mans staat als een paal boven water dat er onvoldoende gebruik wordt gemaakt van de kracht van Zuid-Limburg als geheel.

„Kijk, Zuid-Limburg is qua omvang vergelijkbaar met Amsterdam. Wat me dan opvalt, is dat er blijkbaar een enorme muur staat tussen enerzijds het 'Maastrichtse' deel van Zuid-Limburg en anderzijds een deel van de provincie waar Kerkrade toe behoort. Tussen beide gebieden lijkt bijna geen communicatie te bestaan."

Voor de man die jarenlang in het 'Maastrichts circuit' heeft gewerkt, levert Kerkrade dan ook de nodige ontdekkingen op. „Neem nou het MECC in Maastricht. Dat kent iedereen. Maar voordat ik naar Kerkrade kwam, had ik nog nooit gehoord van het congrescentrum Rolduc. De Maastreechter Staar. Ook zo'n voorbeeld. Tot in Groningen kennen ze die zangvereniging, terwijl ik het Koninklijk Kerkraads Mannenkoor Sint Lambertus even goed vind." Zijn enthousiaste blik laat daar geen twijfel over bestaan. Vol zelfvertrouwen.

Jos van den Camp
Joos Philippens

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: Oudjaarsavond gesloten. Willow, dag. 15 18.15 en 21 uur. **Rivoli:** Oudjaarsavond gesloten. Scrooged, dag. 16 19 en 21.30 uur. De Reddertjes, dag. 14.30 uur. Oudjaarsavond gesloten. Beetlejuice, dag. 15 17 19.15 en 21.30 uur. **H5:** Oudjaarsavond gesloten. Moonwalker, dag. 14 16 en 19 uur. Who framed Roger Rabbit, dag. 14.30 16.30 18.45 en 20.45 uur. Frank en Frey, dag. 14.15 en 16.15 uur. Pippi Langkous, dag. 14 en 16 uur. Coming to America, dag. 14 16 18.45 en 21 uur. Die Hard, dag. 18.15 en 21 uur. Buster, dag. 19.15 en 21.15 uur. Made in Heaven, dag. 21 uur. **De Spiegel:** A month in the country, vrij en zo t/m ma 21 uur. **Kinderfilmhuis De Spoel:** Rasmus en de vagebond, wo 15 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino: Die Hard, do vrij zo 20 uur. Beetlejuice, do vrij zo 22.15 uur. Bambi, zo 18 uur.

● **KERKRADE**
Wijngrachttheater: L'Innocente, di 20 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Oudjaarsavond gesloten. Willow, dag. 14.30 18.30 en 21 uur. De Reddertjes, dag. 14.30 uur. Beetlejuice, dag. 19 en 21.30 uur. Coming to America, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur. Big, dag. 14.30 18.45 en 21.15 uur. **Cinema-Palace:** Oudjaarsavond gesloten. Moonwalker, dag. 14.15 16.45 en 19 uur. U2, Rattle and Hum, dag. 21.30 uur. Who framed Roger Rabbit, dag. 14 16.15 18.45 en 21.15 uur. Frank en Frey, dag. 14 uur. Pippi Langkous, dag. 16.15 uur. Action Jackson, dag. 18.45 en 21.15 uur. **Palace 2:** Pornoprogramma, dag. beh. za doorl. v.a. 13.30 uur, zo v.a. 16 uur. **Ciné-K:** Spoorloos, dag. beh. za 20 en 22.15 uur. **Lumière:** Oudjaarsavond gesloten. Un Ragazzo di Calabria, dag. 20 uur. Tampopo, dag. 21 uur. Dr. Strangelove, dag. 22 uur.

● **GELEEN**
Roxy: Oudjaarsavond gesloten. Willow, dag. 20.30 uur, zo wo ook 15 uur. **Studio Anders:** Oudjaarsavond gesloten. Big, dag. 20.30 uur. Bambi, zo wo ook 15 uur.

● **SITTARD**
Forum: Oudejaarsavond gesloten. Moonwalker, dag. 20.30 uur, vr t/m zo ook 15 uur. Coming to America, dag. 20.30 uur. My little pony, vr t/m zo 15 uur.

exposities

● **HEERLEN**
Welterhof, Kennedylaan. Werk van André Offermans. T/m 15/1, open dag. 9-21 uur. **Stadsgalerij,** Raadhuisplein. Werk van Peter Wehrens. T/m 8/1, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **De Spiegel,** Akerstraat 40. Werk van Ingeborg Meulendijks. T/m 12/1. **Thermenmuseum,** Coriovallumstraat 9. Jan Stuyt. T/m 8/1, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Signe,** Akerstraat 82 a. Werk van marianne Aartsen. Van 4/1 t/m 28/1, open wo t/m zo 14-17 uur.

● **KERKRADE**
Galerie Hoogh Anstel, Kasteel Erenstein. Thema 'Natuur'. T/m 4/1, open za en zo 14-17 uur.

● **HOENSBROEK**
● **Kasteel Hoensbroek.** Foto's van Hans Schrijen. T/m 30/12, open dag. 13.30-17 uur. **ABN-bank.** Werk van Stan Caudron. T/m 15/1, open 9-16 uur. **Bibliotheek,** Pastoor Schleidenstraat 39. Werk van Nol Pepermans. Tot 15/1, open ma, wo en do 10-18 uur, di en vr 10-20 uur.

● **BRUNSSUM**
D'r Brikke-oave, Lindeplein 5a. Werk van Wim Meys. Van 8/1 t/m 29/1, open ma t/m vr 9.30-12.30 uur, 13.30-17 uur en 10-21 uur, zo 14-17 uur.

● **VOERENDAAL**
Gemeentehuis. Werk van Jacqueline Klinkers en Kees Verhoeve. T/m 31/1, open op werdagen 8.30-12.30 (di ook 13.30-16.30 uur).

● **AMSTERADE**
Galerie To Crijns-Beckers, Hoofdstraat 58-60. Werk van Marlies Prieckaerts, Dörte Ahrenkiel en To Crijns-Beckers. T/m 8/1, open do t/m zo 14-17 uur.

● **SITTARD**
Venster, Steenweg 86. Werk van Hans Smeekes. Van 4/1 t/m 28/1, open do t/m za 12-17 uur. **Kritzraedthuis.** Werk van Jos Hameleers. T/m 7/1, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Den Tempel,** Gruizenstraat 27. Tempelschatten. 489 nieuwe aanwinsten. T/m 22/1, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● **GELEEN**
Maaslandziekenhuis. Werk van Osabel Langen. T/m 31/1.

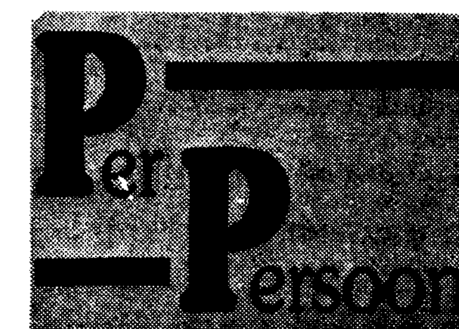
LIMBRICHT
Volkskundig museum, Allee 1. Het kerstgebeuren. T/m 15/1, open di t/m vr 13-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● **CADIER EN KEER**
De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Werk van Marli Hommel en Hennie van Overbeek. T/m 3/1. Open vr t/m zo 14-18 uur.

● **VAALS**
Kopermolen, Van Clermontplein 11. Wat aarde bewaarde, archeologische bodemvondsten. Permanente expositie. Open za, zo 14-17 uur. **Kopermolen,** Von Clermontplein 11. Werk van Doris Becke. T/m 8/1.

● **ROERMOND**
Galerie Wansink, Neerstraat 76. Winter '89 (recente aanwinsten). Van 7/1 t/m 5/2, open wo t/m za 11-17 uur, zo 14-17 uur. **Gemeentemuseum,** Andersonweg. Vormen in glas. T/m 29/1, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● **OOL-HERTEN**
Galerie Ruelle, Kleine Kemp. Werk van Humberto Wouters, George Devlin, Toon Slegers, Wijnand Thönissen en Dolf Wong. T/m 15/1, open vrij t/m zo 14-17 uur.

Geslaagd

H.G.M.J. Voncken uit Kerkrade slaagde onlangs aan de Katholieke Universiteit Nijmegen voor tandarts.

Jaaroverzicht

September

Staatssecretaris Van Houwelingen bezoekt hoogstpersoonlijk Onderbanken. De gemeenteraad blijft echter bij zijn besluit om nee te zeggen tegen het AWACS-akkoord.
In het Heerlense De Wever-ziekenhuis wordt een reageerbuis-baby geboren. In Landgraaf gaat het HALT-project van start dat bedoeld is om jongeren door hun aangerichte schade te laten herstellen. De onderwijsstichting Sint Bernardinus verwerpt het nieuwe schoolreglement van bisschop Gijsen.
Het Kerkraadse ziekenhuis wijst een fusie met de ziekenhuizen van Heerlen en Brunssum pertinent af.
De Grünen in Aken presenteren een plan voor een stadstrein tussen Aken en Heerlen. De Kamer van Koophandel zegt meer in een volwaardige intercity-verbinding te zien. Volkomen onverwacht gaat de raad van Onderbanken tijdens een dramatische vergadering tóch akkoord met de AWACS-deal. In Heerlen worden de plannen gepresenteerd voor een nieuw 35 miljoen gulden kostend zwembad. In de Schinveldse bossen wordt meteen begonnen met het kappen van bomen, maar al na een paar dagen bepaalt de Raad van State dat daar mee gestopt moet worden.

Oktober

Gravin Felicitas von und zu Hoensbroech is persoonlijk aanwezig als Hoensbroek op 1 oktober het feit herdenkt dat het plaatsje 600 jaar geleden een zelfstandige Heerlijkheid werd.
Op 5 oktober druppelt het woonwagenkamp in Heerlen bijna leeg. Er zal een onderzoek worden ingesteld naar mogelijke verontreiniging van de bodem.
De buurtraden in Kerkrade zien het niet meer zitten. Ze vinden dat ze niet serieus genomen worden door de gemeente. In 1989 zijn nieuwe buurtraadverkiezingen, maar er wordt getwijfeld aan het nut van deze instellingen.
Er zijn rellen na de voetbalwedstrijd Nederland-West-Duitsland in de Nieuwstraat. Nederlandse jongeren komen na de westrijd uit een café en maken amok aan Duitse zijde. Een grote politiemacht komt op de been.
Pronsebroeck, een natuurgebied tussen de Schelsberg en de Heksenberg in Heerlen loopt gevaar. De eigenaar van het gebied is van plan 2000 bomen te kappen. Natuuractivisten en politici komen eind oktober in het geweer tegen die plannen. De protesten zijn zo hevig dat de eigenaar van het gebied van de plannen afziet.

November

De paus verklaart mgr. Savelberg uit Heerlen eerbiedwaardig. Hij leefde van 1827 tot 1907.
Volgens de Landgraafse politiecommissaris Oosterbosch wordt in deze regio jaarlijks voor 18 miljoen gulden uitgegeven aan harddrugs.
De raad in Nuth besluit tot sloop van vijftien woningen aan de Spoorstraat. De emoties bij de bewoners laaien hoog op.
Overal duiken in deze maand valse snippen op.
Minister Van Dijk opent het nieuwe gemeentehuis in Nuth. Hij wordt bij aankomst in Nuth opgewacht door honderden (boze) politieagenten.
In Simpelveld heeft men een manier gevonden om diefstal op het kerkhof tegen te gaan: scheermesjes in de grafstukken.
De presentatie van het boek van May Quaedflieg uit Landgraaf zet hele volksstammen in beweging. Alle vliegen die min of meer dezelfde naam hebben houden een feestje in Landgraaf.
Het afvallenstoffenbureau PBI uit Sittard komt met resultaten over de bodem in Zeswegen op de proppen: deze is vervuild met PAK's en kwik. Bewoners en winkeliers van de Bockstraat in Heerlerheide protesteren massaal tegen komst van een methadonhuis.

December

De dag na Sinterklaas maakt de Explosieven Opruimingsdienst (EOD) in Hoenbroek een autobom onschadelijk. De bom is geplaatst onder een auto aan de Albert Schweitzerstraat. De politie vermoedt dat het hier een criminele afrekening betreft.

Een dolblije burgemeester Van Zeil van Heerlen, tevens voorzitter van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg, maakt medio december bekend dat de Europese Gemeenschap 16,6 miljoen gulden beschikbaar stelt voor projecten die de economie in deze regio moeten stimuleren.
DSM maakt praktisch op hetzelfde moment bekend dat men een vezelfabriek wil bouwen op industrieterrein De Beitel in Heerlen. Ongeveer 75 werknemers zullen hier een baan vinden.
Ook in Kerkrade komt een nieuw bedrijf en wel op industrieterrein Dentgenbach, hier gaat het om Kaddock Elektronics, waar tussen de 50 en 60 mensen komen te werken.
Twee heroïnedoden zijn er in Heerlen te betreuren in één week. Daarmee komt het totaal dit jaar op acht.
De politie doet op vrijdag 16 december een inval in een Heerlerheids drugscafé. Vijftien personen worden opgepakt en twee dagen erna wegens gebrek aan bewijs weer vrijgelaten.
Aan het eind van het jaar dreigen bejaarden in Heerlen met de oprichting van een bejaardenpartij, omdat ze vinden dat de bestaande partijen te weinig voor hen doen. Met Kerstmisneemt de Heerlense gemeenschap de geheel gerestaureerde Pancratius weer in gebruik.

Ook in 1989
weer tot uw dienst

REZA
OOSTERSE TAPIJTEN

SITTARD
Kerkstraat Stad 1
Tel. 04490-15259

GELEEN
Rijksweg-Zuid 193
Tel. 04490-55052

Wij wensen onze cliënten een voorspoedig en gelukkig 1989.

Wij danken al onze relaties voor het genoten vertrouwen in 1988 en hopen ook in 1989 u weer van dienst te kunnen zijn.

Topoccasioncentrum:
auto limburg
Stein 38474
BOVAG

Met Bovaggarantie, Mauritsweg 126, Stein, tel. 04490-38474/38413

„Cuisine excellente"
RESTAURANT
La Source
Rijksweg-Noord 21, 6114 JA Susteren, tel. 04499-3150
wenst gasten en clientèle een gelukkig nieuwjaar

Peugeot-Talbot-dealer met accent op service
JASPER b.v.
Wintraak 29, Munstergeleen
Bovenaan Wintrakerberg, gem. Sittard
Tel. 04490-21944
Ook uitgebreide keuze in GEBRUIKTE AUTOMOBIELEN!

Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar. Wij hopen ook in 1989 u met onze service ten dienste te staan.

AUTOMOBIELBEDRIJF
OFFICIAL Ford DEALER
Jos Bogman B.V.
Wethouder Sangersstraat 7, Beek. Tel. 04490-75353.
Hamstraat 70, Kerkrade. Tel. 045-423030.

AUTO KÖNINGS B.V.
OFFICIAL Ford DEALER
wenst u en de uwen een gelukkig 1989!
Mgr. Vranckenstr. 20, tel. 04490/6046, 6131 AD Sittard

Wij wensen onze clientèle een voorspoedig 1989
Slagerij-Traiteur

JEAN BAGGEN
Burg. Lemmensstraat 8, Geleen
Tel. 04490-43702

GRAAG EEN BRIL DRAGEN

SILHOUETTE FIRST CLASS COLLECTION
Te zien bij:

OPTIEK
Steenweg 6
Sittard
Tel. 04490-13982

Wij wensen onze clientèle een voorspoedig 1989
van mulken
Keukens - Tegels - Badkamers
Den Hoekstraat 4, Stein
Telefoon 04490-33536

Autobedrijf **NIZET bv**
Industriestraat 14, Sittard. Tel. 04490-11051

Bedrijfswagens
Wij wensen onze clientèle een voorspoedig 1989

Wij danken al onze cliënten voor het door hen in ons gestelde vertrouwen, wensen hen een goede jaarwisseling en een voorspoedig 1989

MESTRECYCLING
STASSEN-Schinnen
Panoramaweg 23, 6155 LZ Puth-Schinnen. Tel. 04493-2083

Wij wensen onze klanten, vrienden en bekenden een voorspoedig 1989
REEDS MEER DAN

REEDS MEER DAN

Tunnelstraat 30
Geleen

Wij zijn Nieuwjaarsdag geopend
Restaurant **Sumatra**
ECHT INDONESISCH ETEN

Wij wensen u een voorspoedig 1989
T.o sporthal (Stein-Nieuwdorp)
Keuken 12.00-22.00 uur geopend; 's maandags gesloten.
Tevens organiseren wij Pasar Malams in: Geleen - Heerlen - Maastricht - Valkenburg.
Ook uw reisburo

Ook in het nieuwe jaar staan wij vol enthousiasme voor U klaar en leren wij U in 1 seizoen plezierig, snel en goed dansen.
danscentrum WEISSCHER
Wij wensen U een, in alle opzichten, gelukkig en gezond nieuw jaar!

Wij danken al onze cliënten en relaties voor het door hen in ons gestelde vertrouwen in het afgelopen jaar en wensen hen een gelukkig en voorspoedig 1989

AUTOBEDRIJF
W. KEES
Dorpsstraat 64, Schinnen
Tel. 04493-1721

Wij danken al onze relaties en klanten voor het genoten vertrouwen in 1988 en wensen u een gelukkig nieuwjaar.
Uw MAZDA-dealer
AUTOBEDRIJF LEYMBORGH BV
Bornerweg 2-8, LIMBRICHT
Tel. 04490-15838

Wij wensen iedereen prettige feestdagen en een voorspoedig 1989
H. van Dooren
Kantoormeubelen
Handelsstraat 23
Sittard
Tel. 04490-14867

Wij wensen u voor 1989 een leven vol geluk, voorspoed en zekerheid.
DE BRUIJN Assurantiën Geleen
Nachtegaalstraat 91, 6165 BK Geleen, Postadres: Postbus 277, 6160 AG Geleen, tel. 04490-40955

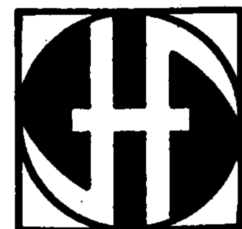
Technisch Buro Nieuwstadt
Wij danken u voor het genoten vertrouwen.
Verder wensen wij u en de uwen een gezond en voorspoedig 1989
Technisch Buro Nieuwstadt
Markt 18
6118 BC Nieuwstadt
Tel. 04498-53802
Totaal Installateur
Centrale verwarming
Sanitair installaties
Electro Techniek
Kunststof en alu-projecten

Vadah Autocenter-Sittard b.v.
Rijksweg Zd. 90-100. Tel. 04490-15200
da's op en top service ook weer in 1989
Wij wensen onze clientèle een voorspoedig 1989 toe!

Ook in 1989 weer tot uw dienst

Dank aan allen die ons vertrouwen gaven in 1988, wij wensen hun een voorspoedig en een gezond 1989 toe.

Mechanisatiebedrijf
Frissen B.V.
Mechanisatiecentrum

Tuin en Park B.V.
Vroenhof 86-92,
Valkenburg a/d Geul
Tel. 04406-40338*

Directie en medewerkers wensen U een gezond en voorspoedig 1989

Bestuur, directie en medewerkers van het
Cultureel Centrum Maastricht
wensen u een voorspoedig 1989

De kassa, inf.balie
Generaalshuis
Vrijthof 47, Maastricht
Tel. 043-293828

Dancing l'Etoile

De beste wensen voor
1989

Raadhuisstraat 118
Tel.: 04405-2007
Hulsberg

Wij wensen U een voorspoedig 1989

NEBA BV
complete woninginrichting

Hoensbroek/Brunssum/Maastricht 045-210908/215460/252128

MAASTRICHT en omgeving

BOUWMATERIALEN - DOE-HET-ZELFSHOP
Timmerbedrijf
BROUNS
Westbroek 68. Tel. 043-641472, Geulle
wenst haar clientèle een gelukkig nieuwjaar

J.M. ROMPELBERG-DOHMEN
Drogisterij „'t Veldsje"
Reform - cadeauartikelen - parfumerie
verw.-behang - speelgoed - fotoart.
Wij wensen alle vrienden en cliëntèle een gelukkig en voorspoedig 1989

ULESTRATEN

Wij wensen al onze clienten, familie en bekenden een in alle opzichten
EEN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR
A. GEBR. FRANSEN
STIJLDEUREN EN HOUTBEWERKING
Burg. Visschersstraat 135, Ulestraten (L.)
Telefoon 043-643800

Wensen alle stervelingen op deze aardbol een voorspoedig en gelukzalig 1989
Ladderfabriek
Zeegers B.V.
Burg. Visschersstraat 129
Tel. 043-642077. Ulestraten

LANDBOUWMECHANISATIEBEDRIJF
HUB SCHOUTETEN
RENAULT-TRACTOREN
[illegible]zon 15, Ulestraten. Telefoon 043-643210
Wenst clientèle, vrienden en bekenden een zalig nieuwjaar

Restaurant
„DE DORPSKROON"
Dorpstraat 2, Ulestraten
wenst alle klanten, familie en bekenden
EEN VOORSPOEDIG 1988

Transport & brandstoffen
P. BRASSE
Gr. Berghem 42, Ulestraten
wenst alle klanten, vrienden en bekenden het allerbeste in 1989
043-642081

Machinehandel
[illegible]SEN-LATASTER B.V.
[illegible]weg 50, Ulestraten. Tel. 043-643782
[illegible] al zijn afnemers, familie en vrienden een zalig en gelukkig nieuwjaar

EYSDEN

ABN Bank
Wij wensen al onze relaties een voorspoedig en gelukkig 1989
Wilhelminastraat 1ᴬ, Eijsden
Tel. 04409-1830

BUNDE

SPORTHUIS „DE ESCH"
Roger Houben
Vliegenstraat 41, 6241 NE Bunde. Tel. 043-646411
De beste wensen voor 1989

AMERIKAANSE HAL
F.H.B. JEUKENS
wenst alle cliëntèle, vrienden en bekenden een gelukkig '89
VLIEGENSTRAAT 30, 6241 CH BUNDE
TELEFOON 043-641604

AUTOMOBIELBEDRIJF
Nic Nijsten B.V.
Sportlaan 22
Bunde - Gem. Meerssen
Telefoon (043) 641644-641781
wenst alle clientèle, vrienden en bekenden een zalig nieuwjaar

GEULLE

Gebr. Bollen
Kunststof ramenfabriek
Timmerfabriek
Broekhoven 1, Geulle
Wij wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989

KOMPLETE WONINGINRICHTING
COEN VISSERS
Hulserstraat 83, Geulle. Tel. 043-641308
wenst zijn vrienden en clientèle
GELUKKIG NIEUWJAAR

RALON CARAVAN-IMP.
José en Wiel Ramakers
Brommelen 58ᴬ Geulle - 045-645079
Tevens: STACARAVANS
Zalig nieuwjaar fam., vrienden en begunstigers

WIJLRE

BOERENBOND WIJLRE E.O.
Parallelweg 15, Wijlre
Kerkstraat 2a, Ubachsberg
wenst haar clientèle een gelukkig nieuwjaar

Haarmode „Ligne"
voor hem en haar
Knipstr. 37, 6321 AM Wijlre, tel. 04450-1973
wenst iedereen een voorspoedig 1989

MARGRATEN

Jan Opreij
.....een goede partij
wand- en vloertegels, natuursteen, keukens en sanitair, bouwstoffen, bestratings- en tuinmaterialen, gereedschappen, afbouwprodukten

Rijksweg 72, 6269 AD Margraten. Tel. 04458-1541. Open: ma.-vr. 8.00-17.00, za. 8.00-14.00
Heerderweg 39, 6219 LA Maastricht. Tel. 043-634311. Open: ma.-vr. 8.00-17.00, za. 8.30-13.00
Afbouwcentrum Hoofdstraat 41, 6269 AW Margraten. Tel. 04458-1782. Open: ma.-vr. 9.00-18.00, za. 9.00-16.00

Schilder- en behangbedrijf
F. PITTIE
Julianaweg 23, St.-Geertruid, tel. 04408-1736, wenst al zijn cliëntele, vrienden en familie een voorspoedig 1989.

ST.-GEERTRUID

Rolluiken, zonneschermen en lamelgordijnen
FONIMA
Fon Curfs-Bessems
Korenhof 1, 6265 AT St. Geertruid. Tel. 04408-2178
wenst alle vrienden, cliëntèle voorspoedig 1989.

Boerenbond „Mergelland"
[illegible]eg 6ᴬ, St.-Geertruid. Tel. 04408-2355
wenst u allen een voorspoedig 1989

Schilderwerken
v. Tiggelen B.V.
wenst alle relaties, vrienden en kennissen een gezond en prettig nieuwjaar

Wij wensen al onze cliëntèle, benevens familie en bekenden een in alle opzichten zalig en voorspoedig nieuwjaar. **BOON**, Libekerstr. 9, St.-Geertruid.

Rabo Bank
ST.-GEERTRUID
JULIANAWEG 25
[illegible] alle cliënten een zalig nieuwjaar

Wij wensen alle abonnees een gelukkig en voorspoedig 1989
W. Martinussen. Tel. 2926
☆
R. Wintjes. Tel. 2161
ST.-GEERTRUID
Bezorgers LIMBURGS DAGBLAD in St.-Geertruid

Friture
„TON + JACK"
wenst al hun vrienden en klanten een voorspoedig 1989

GRONSVELD

Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het genoten vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar.
Wij wensen onze vrienden en relaties een voorspoedig en gelukkig 1989.
CONINX KEUKENS B.V.
Rijksweg 59a Gronsveld. Tel. 04408-1900

Accountantskantoor
SEGERS
Gronsveld
Mgr. Willigersstraat 10.
Tel. 04408-1575
wenst cliëntèle, familie en bekenden een gelukkig nieuwjaar

Gebr. P. en H. Schrijnemaekers
Oliehandel
Stationsstraat 75, Gronsveld, tel. 04408-1245/1230
wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989

MECHELEN

LOONBEDRIJF V.O.F. MERTENS
Wij wensen onze begunstigers, familie, vrienden en bekenden een voorspoedig 1989
Onze hartelijke dank voor het vertrouwen in onze zaak gesteld
Hilleshagerweg 43-45, Mechelen. Tel. 04455-1305

wenst al haar cliëntèle, vrienden en bekenden een voorspoedig 1989
Hilleshagerweg 33ᴬ, 6281 AD Mechelen. Tel. 04455-1950

Een voorspoedig nieuwjaar wensen wij al onze klanten, familie, vrienden en bekenden.
Loon- en grondverzetbedrijf
P. ROCKS
Hilleshagerweg 110ᴬ
Mechelen
Tel. 04455-1875

NOORBEEK

Gubbels Bouwbedrijf B.V.
Dorpsstraat 25, 6255 AM Noorbeek. Tel. 04457-1546*
wenst u
EEN VOORSPOEDIG 1989

„CAMPING
DE WOLFSBERG"
[illegible] 14ᴬ, Noorbeek
wenst alle vrienden en bekenden een goed 1989

Een voorspoedig 1989 wenst aan cliënten, familie, vrienden en bekenden
Loonbedrijf Fr. Tychon
Mechelen
Hilleshagerweg 124

Onderhoudstechniek en installatie W & W b.v.
Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989
H. Wereldsstraat
Paviljoenstraat 11, 6255 AH Noorbeek
Tel. (04457) - 1880

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989
John en Riny
Noorbeek - Café-restaurant „Schilberg"

Wij wensen al onze relaties, vrienden en bekenden prettige feestdagen en een voorspoedig nieuwjaar
aannemingsbedrijf
van Marrewijk
Brigidastraat 5
6255 AW Noorbeek
Tel. 04457-1468

MAASTRICHT

Videotheek 2000
Stein - Rekem (B), Heer-Maastricht - Gulpen, Eysden en
Mickey's Lektuurhal
Maastricht
wensen alle bekenden, vrienden en klanten een voorspoedig 1988

SCHOLS
INTERN. EXPEDITIE EN TRANSPORTBEDRIJF
Gespecialiseerd in: ● Vervoer van vloeistoffen per tankwagen ● Bulkvervoer per silowagen ● Vervoer naar en van Zuid-Duitsland, Ruhrgebied, Noord-Frankrijk en Groot-Brittannië ● Volumevervoer
Ambyerstraat-Zuid 29, 6226 AV Maastricht-Nederland. Postbus 1304-6201 BH Maastricht. Telefoon: 043-62.23.33. Telefax: 043-63.12.14. Telex: 56029
Industrieweg 8, 3760 Lanaken-België. Telefoon: 011-722681. Telefax: 011-722686. Telex: 39890.
Wenst eenieder een voorspoedig 1989

NIEUWJAARSWENSEN NIEUWJAARSWENSEN

Limburgs Dagblad

Zaterdag 31 december 1988 ● Pagina 21

Komen en gaan van bondscoaches duurt voort

'Hattrick' in Hongarije

BOEDAPEST – Voor de derde keer dit jaar heeft het Hongaarse voetbalelftal een nieuwe bondscoach. Het is de technisch-directeur van Honved Boedapest, Bertalan Bicskei, die vrijdag werd benoemd.

De 44-jarige Bicskei is de zesde man in drie jaar tijd, die zich met de nationale selectie mag bemoeien; juist nu er in Hongarije een omkoopschandaal aan het licht is gekomen. Hij volgt Gyorgy Mezey op, die vijf maanden aan het bewind was. Elf dagen geleden moest hij aftreden, toen zijn verzwakte selectie in een wedstrijd voor de voorrronden van het wereldkampioenschap door Malta op een gelijkspel (2-2) werd gehouden. Ongeveer veertig spelers en officials van zeven eerste divisieclubs worden verdacht van poging tot omkoping en het „regelen" van uitslagen gedurende de laatste drie seizoenen. Allen, met inbegrip van zestien huidige en vroegere internationals, zijn geschorst in afwachting van de resultaten van het politie-onderzoek.

Bicskei, die het doel verdedigde van kampioen Honved en tussen 1966 en 1975 vaste keus was voor het Hongaars elftal, keerde bij het begin van het seizoen 1986/87 naar zijn oude club terug als manager. Zijn contract als bondscoach heeft in principe een looptijd van drie en een half jaar: tot en met het Europees kampioenschap van 1992.

● ECHT – Frans Houben uit Maria-Hoop, de enige Limburgse voetbalscheidsrechter op de internationale lijst, heeft zijn FIFA-badge reeds in ontvangst mogen nemen. „Vroeger moest je hiervoor eerst twee A-interlands achter de rug hebben", aldus Houben, die na de jaarwisseling opgeroepen wordt voor het arbitrale werk op mondiaal niveau.

● STEIN – Het traditionele zaalvoetbaltoernooi van De Ster in Stein is voor de derde achtereenvolgende keer gewonnen door Almania. In de eindrangschikking na vier wedstrijden had de ploeg uit Broeksittard weliswaar evenveel punten als Sittard, maar het doelsaldo van eerstgenoemde was beter. Eindstand: 1. Almania 4-5; 2. Sittard 4-5; 3. Haslou 4-4; 4. De Ster 4-4; 5. Born 4-2.

● *Frans Houben, geen wachttijd.*

voetbalallerlei

● ZÜRICH – Het Zwitserse Grasshoppers is van mening dat FC Utrecht veel te veel geld vraagt in de transferonderhandelingen over verdediger Gerrit Plomp. Het management van de ploeg uit Zürich gaat er vooralsnog van uit, dat Plomp niet naar Zwitserland komt. Nog afgezien van de problemen rond de kostprijs is de B-international uit Nederland niet de enige, die in beeld is bij de ploeg uit Zürich.

● LONDEN – Derby County heeft zware boetes gekregen voor het ronselen van leerling-profs bij andere clubs. De eerstedivisieclub trok twee 17-jarige spelers aan: Jason Kavanagh van Birmingham City en Kris Sleeuwenhoek van Wolverhampton Wanderers. Het aantrekken van leerling-profs is streng gereglementeerd in Engeland.
Derby County moet Wolverhampton 40.000 pond sterling (130.000 gulden) betalen voor Sleeuwenhoek en 25.000 pond (100.000 gulden) aan Birmingham voor Kavanagh. Deze boetesommen worden telkens verdubbeld als de spelers debuteren in de hoofdmacht van Derby County en nog eens de helft moet worden overgemaakt als ze international worden.

● KERKRADE – Het nieuwjaarstreffen van Roda JC is maandag 2 januari in café Sportpark op Kaalheide. Deze jaarlijkse bijeenkomst voor spelers, bestuur en supporters duurt van 19.00 tot 23.00 uur. De spelersgroep hervat maandagmorgen de training.

● ROTHEM – De Rothemse derdeklasser RVU houdt 6 januari om 20.00 uur een nieuwjaarsreceptie voor leden, supporters en sympathisanten in de kantine van het clubgebouw.

● LONDEN – De capaciteit van Wembley, het grootste voetbalstadion van Engeland, wordt teruggebracht 98.000 naar 87.000. De staanplaatsen achter beide doelen worden vervangen door zitplaatsen.

Limburgs sportjaar '88

MAASTRICHT – Omroep Limburg brengt morgen een overzicht van het Limburgse sportjaar 1988. De terugblik is verdeeld over twee luisterperiodes: van 11.00 tot 12.00 uur en van 18.00 tot 19.00 uur.

Volleybal-spektakel

Cuba toch sterker dan Oranje

Van onze medewerker
PAUL DEMELINNE

APELDOORN - Geen Oranje boven in het volleybaltoernooi Apeldoorn. Ondanks de de onvoorwaardelijke steun van een opnieuw tjokvolle Americahal - de Veluwse volleybalvierdaagse trok deze editie een record aantal van bijna 15.000 toeschouwers - moest Nederland na een zinderende slotspektakel opnieuw de palmares aan rivaal Cuba laten: 3-1 (16-17, 16-14, 13-15, 15-9).

De netverdediging vervulde, evenals tijdens de andere drie confrontaties in de afgelopen tien dagen, een cruciale rol. Het verschil tussen beide topteams is dermate klein dat Selinger's manschappen een scorend blok nodig hebben om de Cubaanse katapulten te kunnen controleren. En juist dat spelfacet leverde gisterenavond iets te weinig rendement op tegen de splijtende smashes van de onvermoeibare prijsschutters Jo'el Despaigne en Abel Sarmientos. Een troostprijs was er voor Rob Grabert uit Horn, die werd uitgeroepen tot beste allrounder van het toernooi.

De vrouwenploeg van bondscoach Wuqiang Pang rehabiliteerde zich tegen Olimpia Ravenna voor de zware nederlaag die men eerder in het toernooi van de Italiaanse Europa Cuphouder te slikken kreeg. Nederland speelde zo dominant en agressief dat Pang geen enkele wissel en in totaal slechts een time-out nodig had om de vijfde plaats zeker te stellen:: 3-0 (15-8, 15-5, 15-6). De donkere Cubaanse superatletes veroverden voor de vijfde maal de hoofdprijs in Apeldoorn. Europees kampioen DDR was andermaal in de finale niet opgewassen tegen de explosieve sprong- en slagkracht van Cuba, waarbij vooral de hoekaanvalsters Mireya Luis en Sonia Lescaille imponeerden: 3-0 (15-2, 15-5, 15-5).

Uitslagen slotdag Dynamotoernooi Apeldoorn: Vrouwen: Peru-Dynamo: 3-1, Olimpia Ravenna-Nederland: 0-3, China-Tjechoslowakije: 1-3, Cuba-DDR: 3-0. **Eindstand:** 1. Cuba, 2. DDR, 3. Tjechoslowakije, 4. China, 5. Nederland, 6. Olimpia Ravenna, 7. Peru, 8. PZ Dynamo.
Mannen: PZ/Dynamo-AS Grenoble: 0-3, DDR-Finland: 0-3, Canada-West Duitsland: 3-2, Nederland- Cuba: 1-3. **Eindstand:** 1. Cuba, 2. Nederland, 3. Canada, 4. West Duitsland, 5. Finland, 6. DDR, 7. AS Grenoble, 8. PZ/Dynamo.

Peugeots maken nog steeds dienst uit in Parijs-Dakar

Ickx ongenaakbaar

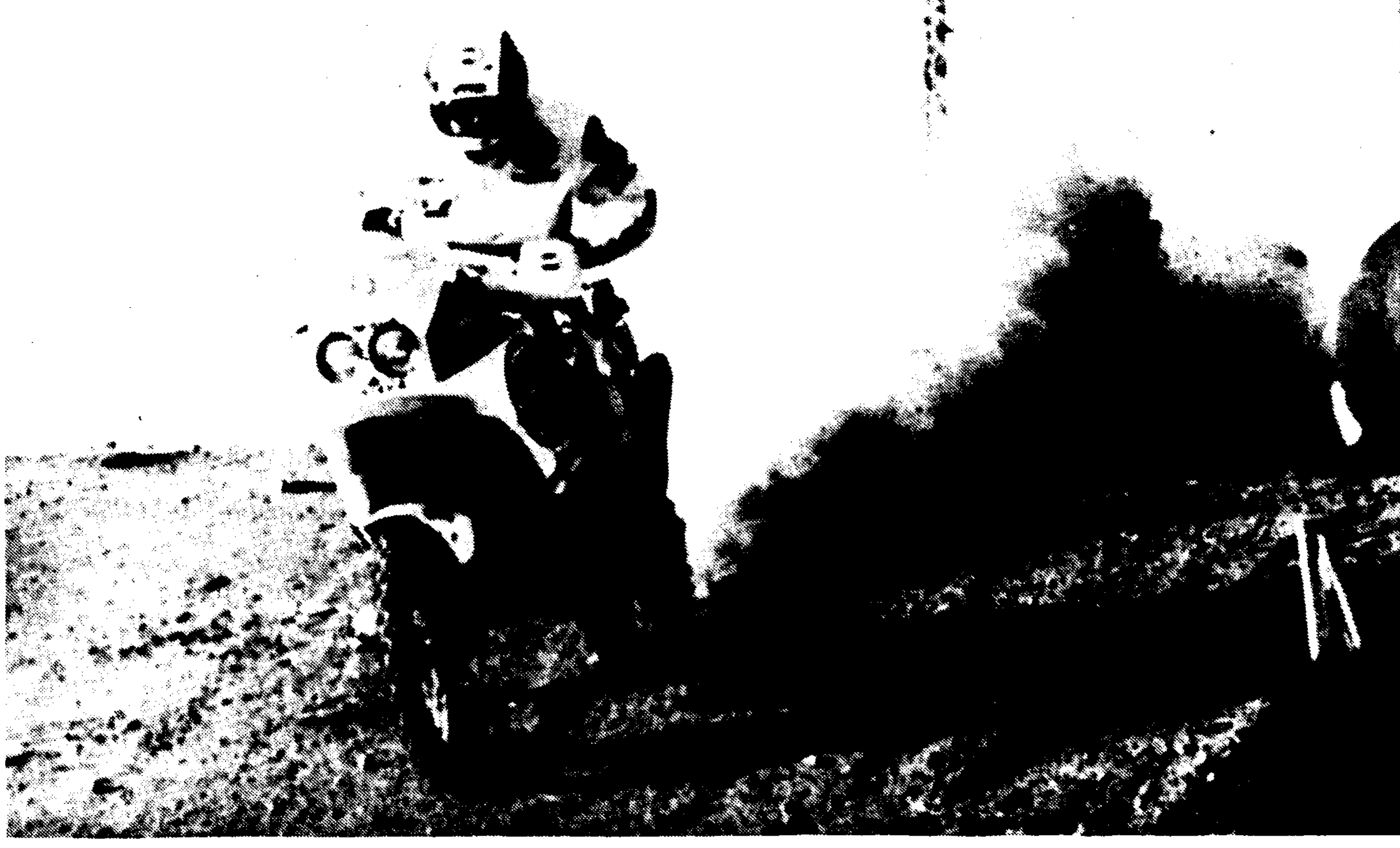
SABHA – De speciaal geprepareerde Peugeot 405 turbo 16 van Jacky Ickx is ongenaakbaar in de speciale etappes van de elfde Parijs-Dakar. Vrijdag won Ickx en zijn coequipier Christian Tarin ook de tweede proef van de woestijnrally met grote overmacht.

Het verschil met de als tweede aankomende Peugeot van Vatanen was na de 469 kilometer van Darj naar Idri op Libisch grondgebied bijna dertien minuten. Het werd overigens geen tweede drievoudige zege voor Peugeot. De Fransman Jean-Pierre Fontenay (Mitsubishi Pajero) klasseerden zich juist voor Guy Frequelin (Peugeot 205 Turbo 16). Wel staan in het algemeen klassement de drie Peugeots bovenaan.

Het parcours is tot dusverre niet extreem moeilijk geweest. Na de eerste speciale etappe telde de organisatoren 65 uitvallers: 31 motoren en 34 autos. Daarbij bevond zich geen enkel fabrieksteam.

Bij de motoren voelde de Spanjaard Carlos Mas (Yamaha) zich in de lichte mist het best op zijn gemak. Tussen hem en de als tweede arriverende Italiaan Franco Picco (Yamaha) scheelde het slechts vijftien seconden, maar het verschil met de nummer drie, de Fransman Stephane Peterhansel (Sonauto-Yamaha), was niet minder dan zestien minuten. In het algemeen klassement heeft Picco een voorsprong van 24 seconden op Mas en van 8 minunten 48 seconden op Peterhansel.

● *De strijd in Parijs-Dakar is nog altijd in de beginfase en het aantal uitvallers is gering, maar het gevaar en de tegenslag liggen op de loer. Geconcentreerd zoekt de Italiaan Terruzzi zijn weg door de woestijn.*

Blomdahl zege tot besluit

TOKIO – Torbjörn Blomdahl heeft zijn voortreffelijke seizoen besloten met de overwinning in Tokio. Het was de laatste wedstrijd in de reeks voor de wereldbeker, die voor het begin reeds in handen was van de Zweedse biljarter. Tegen de Japanse gastspeler Shimada maakte hij in de finale een prestigeduel: 2-1. Blomdahl speelde gemiddeld 2.163 tegen Shimada 1.566.

Eindklassement wereldbeker: 1. Blomdahl 84 punten; 2. Kobayashi 59 p; 3. Ceulemans 53 p; 4. Komori 45 p; 5. Muller 35 p; 6. Dielis 24 p; 7. Bitalis 21 p; 8. Lieberkind 19 p; 9. Jonnesson 17 p; **10. Van Bracht** 15 p.

● *Dieter Thoma, dolgelukkig.*

Thoma beste schansspringer

OBERSTDORF – Dieter Thoma heeft in Oberstdorf de eerste wedstrijd van het vierschansentoernooi gewonnen. De Westduitse leider in het tussenklassement voor de wereldbeker schansspringen haalde voor 30.000 toeschouwers afstanden van 115 en 110 meter. Drievoudig Olympisch kampioen Matty Nykänen uit Finland eindigde als derde. Tussenstand wereldbeker: 1. Thoma 106 punten; 2. Boeklov 86 p; 3. Laakonen 80 p.

Frank van Bakel geeft Van der Poel nakijken

ETTEN-LEUR – Cyclocrosser Frank van Bakel heeft vrijdag in Etten-Leur zijn vierde seizoenszege behaald. De wielerprof uit Deurne bracht met een voorsprong van dertig seconden op allrounder Adri van der Poel een nationale cross op zijn naam.
Henk Baars werd op drie-kwart minuut derde. Het drietal had van af de start het initiatief.

De uitslag: 1. Van Bakel; 2. Van der Poel op 30 sec; 3. Baars op 45 sec; 4. Kools op 1.10; 5. Frank Groenendaal op 1.15; 6. Stofmeel op 1.20; 7. Jansen op 1.25; 8. Van Korven op 1.45; 9. Guyt op 2.00; 10. Martens op 2.10.

Rompelberg

● MAASTRICHT – Fred Rompelberg, die in het weekeinde terugkeert van vacantie in Spanje, is zowel vandaag (tussen 14.00 en 18.00 uur) als maandag (21.15-22.00 uur) studiogast in respectievelijk het radioprogramma Langs de Lijn en de TV-uitzending Studio Sport. Beide keren vormen de aanvallen van de Maastrichtse wielerprof op het wereldsnelheidsrecord het onderwerp.

Thurau stopt

KEULEN – Didi Thurau is niet meer teruggekeerd in de zesdaagse van Keulen. Een lichte hersenschudding en een gescheurde enkel, als gevolg van de val die hij donderdagavond maakte, dwongen hem tot een vroegtijdig afscheid. Waarschijnlijk betekent dit ook, dat hij definitief zijn wielerloopbaan heeft beëindigd. Ook Diehl is gewond uit de Keulse zesdaagse verdwenen. Zijn koppelgenoot Clark vormt nu een ploeg met Thurau'x ex-bondgenoot Doyle.

De stand: 1. Tourné-De Wilde 111 p; 2. op 1 ronde Kappes-Hermann 123 p; 3. Clark-Doyle 98 p; 4. op 6 ronden Günther-Märki 76 p; 10. en laatste op 26 ronden Wijnands-Cornelissen 26 p.

Jeugd-schaaktitel voor Lemmers

SITTARD – Het Limburgs jeugdschaakkampioenschap is dit jaar gewonnen door de Venray-speler Oscar Lemmers. In de slotronde speelde hij remise tegen Frenken. De enige die nog roet in het eten kon gooien, Ruddie van Gool verloor op tijd van L. van Tol. Tweede werk Mark Huizer voor Ruddie van Gool. In de B-groep stond Maarten Strijbos van SC Venlo de leidende positie die hij gedurende het gehele toernooi had niet meer af. Frank Wuts bleef zijn belangrijkste rivaal. De laatste twee toernooi-dagen speelde ook de jongste jeugd mee waardoor het aantal spelers op eenentachtig kwam. **Overige groepswinnaars: Jongens:** Gijzen, Utama en Dambacher. **Meisjes:** H. Wuts, J. Strijbos, B. Betko en J. Schiffelers.

Remise genoeg voor hoofdprijs

GRONINGEN – De Australiër Ian Rogers heeft het grootmeester schaaktoernooi van Groningen gewonnen met een voorsprong van één punt op de Joegoslavier Ftacnik. In de laatste ronde kwam Rogers remise overeen met Piket, terwijl Ftacnik won van Hoeksema. Joris Brenninkmeijer haalde het halve puntje binnen, dat hij nodig had voor een (tweede) meesterresultaat. Zijn partij tegen Rudy Douven nam tien (!) zetten in beslag.

Pascal Hos twee keer finalist in Hoensbroek

Armand Custers op dreef

Van onze tennismedewerker

WARMOND – Armand Custers heeft zich in het nationale A-toernooi van Warmond voor de halve finale van het heren-enkelspel geplaatst. In de kwartfinale versloeg de Hoensbroekenaar zijn opponent Mikael v.d. Berg met 6-2, 6-4. Ook in het dubbelspel kwam Custers, met Remco Heethuis, tot winst. Het duo Sauer-Kempers werd met 6-3, 6-4 verslagen.

Bij de dames werden de twee Limburgse deelneemsters, Evelyne Dullens en Mara Eijkenboom, uitgeschakeld. Evelyne Dullens ging met 3-6, 2-6 tegen Heleen van de Berg onderuit en de als tweede geplaatste Mara Eijkenboom was kansloos tegen Joke Ritman: 0-6, 2-6. In het dames-dubbelspel kwam Mara Eijkenboom met Margot van Overloop tot winst: 6-4, 6-3 tegen Ming Yu Tjong en Eveline Buerman.

● HOENSBROEK – Pascal Hos uit Susteren bereikte in het toernooi in Hoensbroek twee enkelfinales. In de categorie tot en met 18 jaar versloeg hij in de halve finale Jean Swagers met 14–1. Vandaag wordt Roger van Biljouw (die met 6–4 Roel Nijsten de baas bleef) de tegenstander van Hos in de eindstrijd. In de categorie tot en met 21 jaar bereikte Hos de finaleplaats ten koste van Arjen Timmers, die met 12-2 werd weggespeeld. De tweede finaleplaats is in deze categorie voor Jeroen de Jong, die met 6–3 Yoeri Vojacek versloeg.

Bij de meisjes tot en met 18 jaar staan de nummers een en twee van de plaatsingslijst Arlette Lochtman en Marinka Jacobs in de finale. Arlette Lochtman won in de halve eindstrijd met 7–4 van Andrea Kriescher en Marinka Jacobs versperde Vera Bakker met 6-2 de weg. Vandaag vinden vanaf 9.30 uur tot circa 15.30 uur de finales plaats in sportpaleis Hendriks.

● ARLON – In het jeugdtoernooi van Arlon heeft Ramon Lacroix uit Beek de eindstrijd bereikt door zijn Engelse tegenstander met 6–4, 6–2 te verslaan. Met Lara Bitter wist Lacroix ook de finale van het mixed-dubbel te bereiken waarin zij een Spaanse combinatie ontmoeten. Ook Lara Bitter heeft in het enkelspel de finale bereikt.

● PERTH – Olympisch kampioen Miloslav Mecir heeft in het landentoernooi in Perth de tweede achtereenvolgende nederlaag geleden. Hij werd door de Zweed Pernfors met 3-6, 2-6 verslagen. Desondanks plaatste Tsjechoslowakije zich voor de finale, waarin het gaat tegen de winnaar van Australië - Bondsrepubliek Duitsland. Steffi Graf maakte na een afwezigheid van bijna zes weken haar rentree op de tennisbaan met een 6-2, 6-1 zege op de Francaise Pascale Paradis.

Kemkers mist baanrecord

INZELL – Met een seizoentopper van 6 minuten en 55,73 seconden op de vijf kilometer heeft Gerard Kemkers de tweede dag van de schaatswedstrijden van het Driebanentoernooi in Inzell naar zijn hand gezet. De 21-jarige kernploegrijder bleef minder dan een seconde verwijderd van het baanrecord, dat tijdens de wereldtitelstrijd van 1986 door Hein Vergeer werd gevestigd (6.54,91). In het eindklassement, opgemaakt over drie afstanden, moest Kemkers de Oostenrijker Michael Hadschieff voor zich dulden. Hadschieff zegevierde donderdag reeds op de 500 en 1500 meter.

Bij de sprinters boekte Jan Ykema een dubbele zege. In de eindrangschikking kwam hij daardoor op gelijke hoogte met de Westduitser Uwe Streb. Zowel de 38,10 (500 meter) als de 1.16,63 (1000 meter) van de Fries waren van goed gehalte.

Jonita Westheim toont klasse in KLM Swim Meet

Duizend piek voor MZPC

MAASTRICHT – De door een voortreffelijke organisatie (de zwemclubs MZPC uit Maastricht en ZON uit Heerlen) gekenmerkte KLM Swim Meet leverde eerstgenoemde vereniging een prijs van duizend gulden op. Dit bedrag had betrekking op de overwinning in het clubklassement.

Opvallend in het evenement was, dat de buitenlandse zwemmers niet bepaald tot grootse dingen in staat waren.
De finale 200 wisselslag bij de dames was spannend. In de series had Gudule van der Meer (Mosa Regio) zich nog één seconde sneller getoond dan haar tegenstandster, maar in de finale was Jonita Westheim op haar beurt één seconde sneller dan Van der Meer. De tijd van Jonita Westheim: 2.30.56. Zij was ook eerste op de 100 meter vrije slag. Chantalle Soomers (MZ en PC) legde met een tijd van 34.09 seconden beslag op de overwinning in de 50 meter schoolslag.
Bij het ter perse gaan van deze editie waren de resterende uitslagen nog niet bekend.

Trainerscarrousel

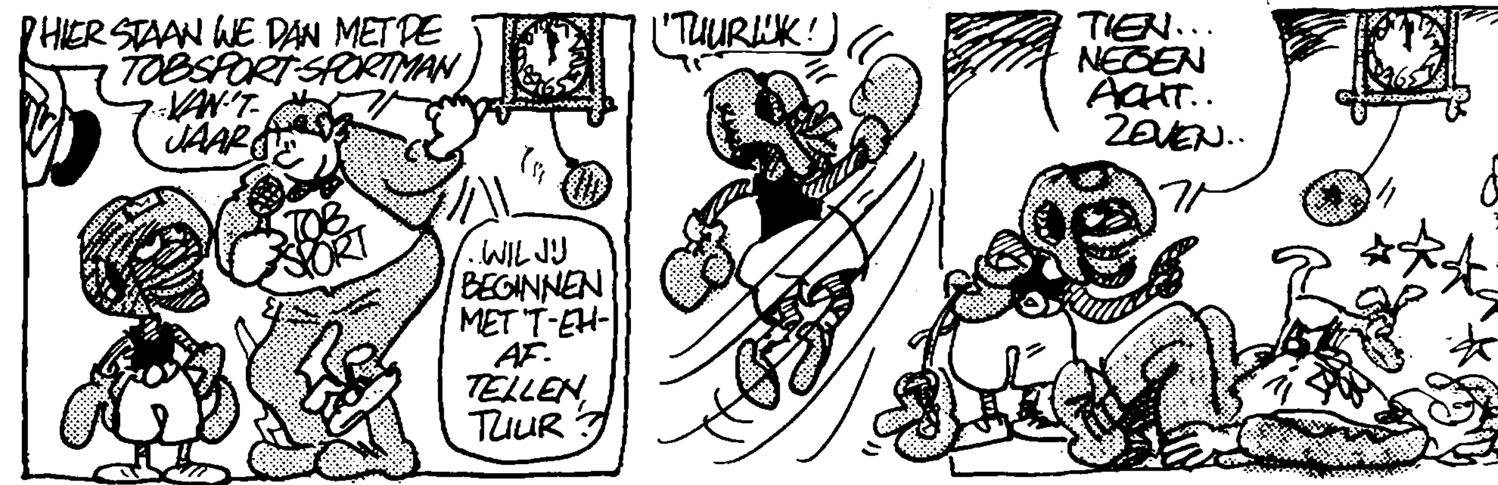
NEDERWEERT/EIND – Jan Helwegen uit Herten verlaat na dit seizoen vierdeklasser Eindse Boys. Hij is daar twee jaar werkzaam geweest.

Schaesberg in cijfers

SCHAESBERG – De eerste uitslagen van de vrijdag op de baan in Schaesberg gehouden koersen zijn:
Oliebollenprijs, 2100 m: 1. Commercie (H. Grift) 2.57,0 - 1.24,3, 2. Cor Berg, 3. Chianty Way.
Champagneprijs, 2100 m: 1. Cora Dillon (W. van Buytene) 2.55,8 - 1.23,7, 2. Brain Pitt, 3. Brutus ter Lune.
Vuurwerkprijs, 1609 m: 1. Baukje Hanover (P. Sikking) 2.12,7 - 1.22,5, 2. Bartje Dakota, 3. Coppo dIle.
Sylvesterprijs, 1609 m: 1. Veric Brach (H. Grift) 2.00,4 - 1.17,9, 2. Wanda Volo, 3. Ydelheid Fortuna.
Verrasschenprijs, 2100 m: 1. Cay van Hoafer (J. van de Pijl) 2.52,1 - 1.22,0, 2. Centipede, 3. Cid Olympic.

turbo's tobsport

door dik bruynestyn

Het sportjaar 1988. Goed hè!

Smaakmakend en spraakmakend. Zo kan het sportjaar 19 worden samengevat. Smaakmakend om Oranje's voetbaltriomf, om Yvonnes driedubbel Olympisch schaatsgoud, om het beroemde duel tussen Johnson e Lewis in Seoel, om de fabuleuze Nederlandse verrichtingen de Tour de France. En spraakmakend om diezelfde sprint-seconden in Zuid-Korea, om diezelfde bijna-winna van de Tour. Tussen lachen en huilen, tussen triomf en nederlaag ligt maar een flinterdun verschil...

Wie vergeet ooit de dubbele Nederlandse wielertriomf in h inmiddels tot 'Hollands grondgebied' verklaarde l'Alpe d'Hue compleet met Steven Rooks in de bolletjestrui? Of het driedubbele pak slaag dat spontane Yvonne van Gennip het Olympische Calgary de Oostduitse schaatssterren toebracht? Of dat tiende deel van die seconde dat Carl Lew langzamer was dan ene Ben Johnson? Of het gouden voetbal van een toch wel luckey Oranje-team met Marc voetballer-van-het-jaar van Basten met die echte wereldgoal? Of dat ogenblik waarop onze kanovaarste Annemiek Derckx en Annemarie Cox Olympisch brons veroverden. Of die avond in Oostenrijk waarop Jean Bessen kunstig de wereldtitel op het groene laken afdwong?

Op deze pagina laten we een klein deel van het sportjaa 1988 voor u herleven. Nog even een brok wegslikken en daarna wordt het bijgeschreven in de annalen van de geschiedenis.

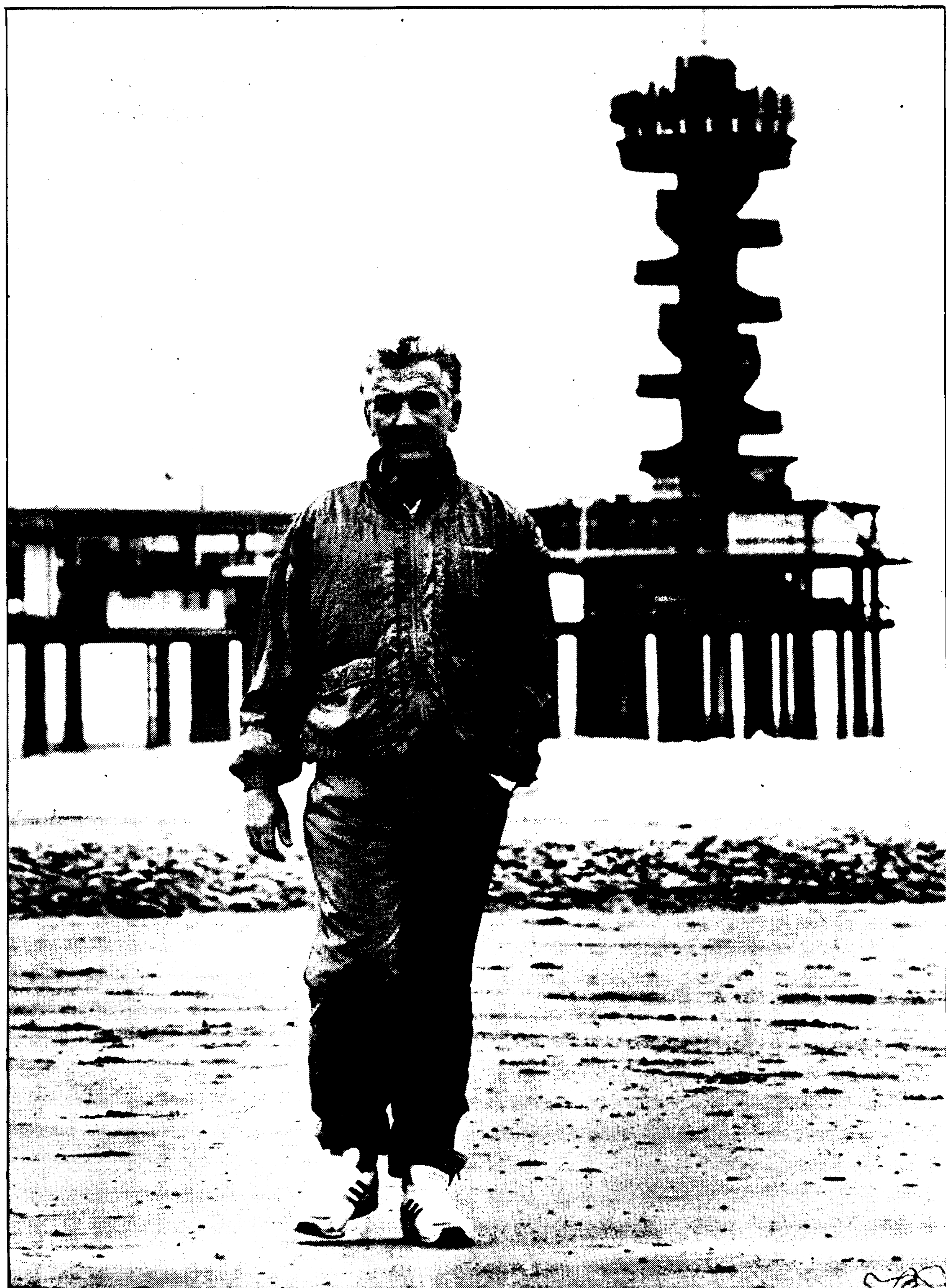
Foto's: DRIES LINSSEN, ANP, EPA en AP.

SCHEVENINGEN – De laatste deur links. Voordat het Zwartepad begint. Een onopvallende, te smalle entree. „Deze ingang komt te vervallen. Dat is niets. Te verscholen. De mensen weten je niet te vinden. Nee. Dat moet veranderd. Je hebt hier ook geen overzicht. De routing is niet juist. De nieuwe ingang komt waar nu die kapsalon is. Daar kun je de mensen beter ontvangen, bovendien heb je vandaar een beter overzicht. Eind januari moet het allemaal klaar zijn. De verbouwing. Dan open ik officieel". En in gedachte ziet Joop Castenmiller het nieuwe logo dat hij net heeft laten ontwerpen. 'Joop Castenmiller Carlton Beach Health Center'. Op de nieuwe deur van de nieuwe ingang. Daar waar koningin en prins regelmatig in het zadel klimmen. Om vervolgens de duinen en de vloedlijn in galop onder zich door te laten glijden. Aan het begin van het Zwartepad. In de buurt van die onopvallende laatste deur links. Toen Joop Castenmiller en zijn levensgezellin Gerda die deur voor het eerst openden, begon voor hen een nieuwe toekomst. „Dit was het van meet af aan. Mijn nieuwe uitdaging. Nog één keer wilde ik het proberen. Nog één keer 'n nieuw begin. Daar, op de plek waarvan ik wist dat ik er ooit zou terugkeren". Scheveningen. Het monotone aanrollen van de golven klinkt Joop Castenmiller aangenamer in de oren dan het geluid van de rinkelende telefoon in De Baandert. „Ik heb alleen veel te lang nodig gehad om het verschil te horen". De manager was een beetje doof en een beetje blind geworden. En als je nog goed kunt horen en zien, is dat doodzonde. Dat besef leidde tot het vertrek uit Sittard. Joop Castenmiller praat over zijn nieuwe doel, zonder voetbalveld en tribunes eromheen. Over Fortuna, Hemelsley, Pier en het leven op een vulkaan.

● Joop Castenmiller terug thuis, genietend van het geluid van de branding.

Ex-Fortuna-manager Castenmiller: nieuwe uitdaging aan zijn Scheveningse strand

Joop zit weer goed

De plastic beschermhoesjes zijn van inferieure kwaliteit. Joop Castenmiller weet dat en houdt er rekening mee als hij de onooglijke dingen om zijn trimschoenen knoopt. „Ik heb zand onder mijn schoenen en ik ben niet van plan dat overal waar ik loop achter te laten. Dit is het zwembad". En met een ferme zwaai opent hij een deur en ons de blik op een schaars geklede jongedame die met een ferme plons verkoeling zoekt. Castenmiller had van oudsher al gevoel voor timing. De korte rondleiding langs de fittnessruimte, sauna etc. eindigt in de bar bij het zwembad. „Dit is mijn nieuwe domein. Hier heb ik mijn spaarcentjes in gestopt en een nieuwe uitdaging gevonden". Het gespetter van de Haagse waternymf, overstemde Joop Castenmillers uitingen over zijn toekomstperspectief. „Kom, ik weet een rustige plek".

Trap op, rechts af, lange gang met bonte vloerbekleding, linksaf, trap af en we staan in de lobby van het Carlton Beach Hotel. „Mijn Health Center", licht de ex-Fortuna-manager toe, "maakt deel uit van dit schitterende hotel. Ik heb het met die mensen op een akkoordje kunnen gooien. De hotelgasten mogen gebruik maken van m'n accommodatie, terwijl het hotel een fikse bijdrage levert in de energiekosten".

Hoeveel energie heeft het eigenlijk gekost om op Castenmillers leeftijd (51) nog zo je nek uit te steken? De manager van het Scheveningse gezondheidscentrum glimlacht zelfverzekerd. Een teken dat hij die vraag in elk geval had verwacht en er goed op is voorbereid.

„Energie? Met energie had het niet veel uit te staan. Tijd, dat had ik nodig. Tijd om na te denken over mijn leven. Over het gedeelte dat achter me lag en over mijn toekomst. Ik kwam tot de ontdekking dat ik jaren ouder was geworden zonder het echt in de gaten te hebben. Ik leefde niet, maar werd geleefd. Ik kan daar niemand de schuld van geven, enkel en alleen maar mezelf. Ik was manager van Fortuna Sittard en wilde een goede manager zijn. Nee kon je aan niemand verkopen; je was altijd in touw voor de club. Tot diep in de nacht. Ik heb genoten van het werk. Begrijp me goed; ik beklaag me niet. Maar er komt een moment dat je bij jezelf te rade gaat. Dat je je afvraagt of dit hét is. Hoe lang of hoe vaak je 's nachts nog uit je bed wordt gebeld met een vraag in de trant van: Meneer Castenmiller, we zitten hier in De Bierpul en ik heb gewed voor honderd gulden. Maakte Maessen dat doelpunt tegen PEC Zwolle drie jaar geleden, of was het Eleveld?"

Joop Castenmiller kon zich niet losmaken van het gevoel dat hij in slaap dreigde te sukkelen ondanks de nachtelijke interventies. Dat gevoel manifesteerde zich meer en meer naarmate de fysieke gesteldheid achteruit ging. Castenmiller zat in zijn laatste Fortuna-jaar op een vulkaan. Zijn energie werd in toom gehouden door de dikke korst van de wetenschap dat hij met Fortuna niet verder kon dan het bereiken van de subtop. Een begroting van drie miljoen gulden opent niet de poorten tot meer.

„Meer in letterlijke zin sloeg dat zitten op een vulkaan op mijn gezondheid. Ik had last van een fistel, een abces met meerdere vertakkingen, op mijn zitvlak. Een jaar lang ben ik aan het kwakkelen geweest. Ik kon niet zitten. Een jaar lang heb ik met een windring gelopen. Om gek te worden. Een operatieve ingreep garandeerde geen genezing bij voorbaat. De specialist in Nijmegen wees een van zijn patiënten aan en zei: kijk, die meneer daar heb ik al twintig keer aan een soortgelijk euvel geopereerd. Dokter Abs Meij had mij te verstaan gegeven dat ik, als ik pech had, regelmatig geholpen moest worden. En, met wat geluk, kon die ontsteking weg blijven. Voor onbepaalde tijd. Ik durfde geen operatie aan, omdat het gevaar van incontinentie door mijn hoofd spookte. Nog een keer speelde die ontsteking op, toen werd ik poliklinisch behandeld. Daarna heb ik geen last meer gehad. Afkloppen".

Joop Castenmiller zat niet lekker meer bij Fortuna. „Wat doe je op je werk", vroeg de specialist. Blijf thuis. Je hebt een ontsteking op je zitvlak en jij gaat er bovenop zitten. Je lijkt wel gek. Maar wat moest ik de hele dag thuis? Liggen op de bank? Zitten kon immers niet. Ik werd zo gaar als een aap. Op een gegeven moment woog ik 92 kilo".

In die periode van fysieke tegenslag realiseerde hij zich maar al te goed dat hij in Sittard geen stap meer verder kon. „Ik had tijd om na te denken. Over mezelf. Geleidelijk aan vestigde zich in mij het gevoel, dat er iets anders moest zijn. Een nieuwe uitdaging. Ik was eenenvijftig en voelde als ik die stap nu niet zou maken, dat het er niet meer van zou komen. Daarnaast wist ik dat we eens terug zouden gaan naar het westen. Niet dat het leven in Limburg niet goed zou zijn. Dat had daar niets mee te maken. Mijn dochter woont in Den Haag, die heb ik amper zien opgroeien. Ook al omdat ik gescheiden ben. Nu zie ik haar dagelijks".

Toen het besluit vast stond, kwam alles in een stroomversnelling. Het huis in Sittard was snel verkocht. Het telefoontje naar broer Castenmiller, hielp Joop aan een makelaar. „Henk van Leeuwen. De oud-Roda JC-speler. Wij bezochten samen wat appartementen en in de gesprekken opperde Van Leeuwen dat hij misschien iets had, wat voor mij geschikt zou zijn om in mijn toekomstige onderhoud te voorzien". Samen gingen ze die laatste linkerdeur binnen vlak voor het begin van het Zwartepad. Aan het eind van de boulevard, waar de duinen de bebouwing een (voorlopig) halt toeroepen. „Ik zag het meteen zitten".

Een dikke streep dus onder Castenmillers voetbalhoofdstuk. Als voetballer was hij actief bij VUC en Holland Sport. Bij die laatste club vond hij emplooi als assistent-trainer. Unitas, Hermes DVS, Excelsior, Telstar en Fortuna waren de volgende haltes als coach. De laatste acht jaar ging Joop Castenmiller als Fortuna-manager door het voetballeven. Een keurige heer; visitekaartje van zijn club. Als speler, trainer en manager kent hij de populairste sport in Nederland door en door. „Voor de spelers is het een serieus beroep geworden. Er wordt amper nog gelachen in de kleedkamers. En als er al grappen worden gemaakt dan gaan die meestal niet verder dan het losse dekseltje op het zoutvaatje zodat de eerstvolgende gebruiker een lading zout over zijn eten krijgt".

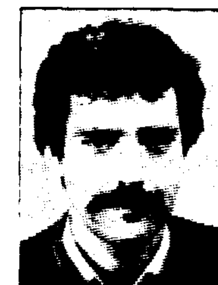
Coach Castenmiller beperkte zijn modegrillen enkel tot de kleding. Er zat geen trainingspak in de dug-out, maar een blazer of een keurig pak. Hij was niet het type dat een gehele wedstrijd langs de lijn op en neer draafde of op zijn knieën aan de zijlijn hogere machten smeekte het tij te doen keren. Evenmin was hij de koele kikker die met prachtige volzinnen de finesses van het spel analyseerde. Castenmiller was Castenmiller of het iemand zinde of niet. Bert Jacobs imiteerde, in de periode dat hij de touwtjes bij concurrent Roda JC in handen had, collega Castenmiller herhaaldelijk. Een act, die aansloeg in Kerkrade, zij het dat Jacobs zijn haar nooit zo prima in model kreeg.

Vijanden had manager Castenmiller niet. „Je moest wel eens impopulaire maatregelen nemen. Dat word je niet in dank afgenomen. Dat bracht de functie met zich mee. Als je mensen moest ontslaan, was dat nooit een leuke bezigheid. Of salarisverlaging en dat soort dingen. Het hoort bij je vak. In het begin was het zo, dat als er prettige dingen te vertellen waren, deed het bestuur dat. Daar heb ik me tegen verzet en uiteindelijk ook mijn gelijk gekregen. Als mens had ik vaak wroeging. Sommige beslissingen waren verschrikkelijk. Maar als er goede argumenten waren, had ik er minder moeite mee. Ik hield me niet aan smoesjes op en koos voor duidelijkheid. Soms vond men mij te rechtlijnig. Het kwam weleens hard over, maar achteraf waren de mensen blij, dat ze wis- [illegible] at ze aan mij hadden".

zijn S[illegible] aan ergerde Castenmiller zich in [illegible] iode wel eens [illegible] zoals hij het noemt, „zichzelf kleineren van veel Limburgers. Waarom? Dat heb ik me altijd afgevraagd. Ze voelen zich kleiner dan mensen uit de grote stad. Er zitten zoveel mensen met enorme vaardigheden en een gezond stel hersens. Met voetballers is dat precies hetzelfde. Ze voelen zich vaak kleiner dan ze in werkelijkheid zijn. Daarom is het werk van een trainer zo belangrijk. Ik heb iedere dag dat ik in Sittard was, geleerd.

Fortuna Sittard heeft een stel vaardige bestuursleden. Hun manier en methode om een bepaalde problematiek aan te pakken, daarvan heb ik een hoop opgestoken. Zoals ik al zei, ik ben nogal rechtlijnig. Dat was in de onderhandeling niet altijd de geschiktste weg. Ik hou niet van omwegen, maar toch zag ik na verloop van tijd dat via een wat tactischer aanpak het resultaat beter was".

Tekst:
Fred Sochacki

Foto's: Peter Dejong

De man die niet van omwegen hield, is nu weg bij Fortuna Sittard. De vacature is er nog steeds. Het bestuur wikt en weegt en van afstand volgt Joop Castenmiller nieuwsgierig de ontwikkelingen. „Mijn opvolger komt bij een van de best georganiseerde clubs in Nederland terecht. Als die nieuwe manager bewijst dat hij het vak verstaat, kan hij lekker zelfstandig werken. Het is echter geen sinecure. Dat kan ik je vertellen. Zo iemand moet beseffen waaraan hij begint. Dat vak vraagt tegenwoordig zoveel specialisme, dat je je op dat hele werkterrein zult moeten oriënteren. Eind vorig seizoen nog, heb ik een marketingcursus gevolgd, die door de FBO werd gegeven. Je moet bijblijven. In Sittard moet je vooral goed kunnen luisteren. Er zijn genoeg bekwame mensen bezig met de club. Lui die, als ze zelf geen bedrijf hadden, een goed clubmanager zouden kunnen zijn. Ze weten echt wel waar ze over praten. Dus de vent die daar in de toekomst binnenstapt, moet zeker geen eigengereid type zijn. En iemand, die in de kleedkamer heeft gezeten. Want het grote probleem in dat specifieke wereldje is het vertalen van management naar het voetbal toe".

Joop Castenmiller is nog steeds manager, maar heeft nu een eigen bedrijf. Hij wil van zijn Health Center een gezonde en nette zaak maken. Zoals het Castenmiller betaamt. Geen gestoei met anabolica, geen louche figuren. „Ik wil mijn bedrijf een gezonde basis verschaffen. Als je vroeger als clubmanager een fout maakte, en wie doet dat niet, trok je je de haren uit je hoofd bij wijze van spreken. Als je nu fouten maakt kost het geld. Je eigen geld. Ik wil hier mijn brood verdienen en zal er met Gerda hard voor moeten werken. En als ik op het eind van de rit de zaak verkoop en dat ervoor terug wat ik erin heb gestoken, ben ik tevreden. Ik denk dat ik een jaar nodig heb om de zaak op poten te krijgen. Ik sta nu nog niet helemaal achter dit bedrijf. Er ligt nog te weinig van onszelf in. Maar als straks de verbouwing rond is kunnen we de zaken goed op een rijtje zetten. Tegen die tijd zit er overigens ook een heleboel eigen kapitaal in. Ik besef dat ik met deze stap een risico heb genomen. Ik heb mijn hele leven risico's genomen. Dat zit in mijn aard. Het klinkt misschien een beetje pedant, maar alles wat ik totnutoe heb gewild, heb ik ook gekregen. Waarom zou dit nou fout moeten gaan"?

Terug in zijn geboortestreek komt Joop Castenmiller tot de ontdekking dat hij nog een stukje Limburg in zijn koffer heeft zitten. In de bar van het Carlton Beach Hotel is hij de enige die zijn pilsje uit een zogenaamd pijpje drinkt. Hij praat ook nog steevast over 'wij' als Limburg ter sprake komt. Zo moest hij ook wennen aan de Scheveningse sauna- en stoombadrituelen. „Ik heb wel even staan kijken toen de directeur van een grote Haagse bank met zijn personeel de sauna indook. Kun je je dat bij 'ons' voorstellen. De directeur met de portier en de typistes en noem maar op in de sauna? Of de leraren van de HEAO die samen met de leerlingen een stoombad nemen. Ik vond het merkwaardig. Maar hier kan dat allemaal en is het de normaalste zaak van de wereld".

ST ANTON – Alberto Tomba. Op Mount Allen in Nakiska maakte de Italiaanse skiër zich tijdens de Olympische Winterspelen in februari onsterfelijk. In navolging van Stenmark, Killy en Sailer bemachtigde het corpulente rijkeluiszoontje uit Bologna goud op de slalom en de reuzenslalom. Italië lag aan zijn voeten, sponsors stonden met getrokken beurzen in de rij en vader Franco tastte eens diep in de buidel om zijn zoon de beloofde Ferrari cadeau te doen. Tomba la Bomba, de ti-ta-tovernaar, playboy, lachebek, dikzak en perfectionist, die tevens met overmacht de wereldbeker slalom won, werd in één klap wereldberoemd. Dit seizoen kwam aan de eruptie van Tomba een abrupt einde. Daar waar hij enkele maanden geleden de concurrentie nog moeiteloos verpletterde, daar stuntelt hij nu doorgaans als een desperate Don Quichote. Tomba is lang niet meer de Bomba van begin dit jaar; eerder een opgeblazen fenomeen. De vraag hoe 'vulkanisch' hij nog is, laat de skireus na zijn zoveelste ontgoocheling liever onbeantwoord. Maar hij lacht en grijnst stilletjes zich voor zich uit. „Jullie zullen me nog leren kennen"...

ALBERTO TOMBA

een man van uitersten

St. Anton is de zoveelste aanlegplaats voor de skinomaden. Trefpunt ook voor zij die graag gezien willen worden. De voormalige voetbalsterren Gerd Müller en Uli Hoeness bijvoorbeeld, maar ook popster Kim Wilde verdringt zich tussen de nouveau-riche; de sportmiljonairs van de jaren negentig. Onder een strakke azuurblauwe hemel worden in het kader van de wereldbeker de 53ste Arlberg-Kandahar-Rennen afgewerkt. De 22-jarige Alberto Tomba, die vorig seizoen een slordige miljoen op zijn bankrekening kreeg overgemaakt en deze jaargang naar verluidt vijf miljard lire toucheert (circa 7,5 miljoen gulden), geldt samen met Marc Girardelli als de grote favoriet. De eerste doorgang verloopt nagenoeg vlekkeloos. Tomba wentelt zich weinig elegant, maar brutaal en agressief langs de stokken om zich, eenmaal over de finish, traditiegetrouw te presenteren voor de batterij microfoons en camera's. De vijfde tijd biedt nog voldoende perspectief op een overwinning.

Twee uren later gaat de vedette tot grote ontzetting van de meegereisde tifosi zonder pardon op zijn bek. Hoogmoed komt voor de val. In al zijn gretigheid struikelt Tomba over een paaltje, dat volgens hem niet recht in de sneeuw was geplant. „Alberto, piano piano", schreeuwt coach Pietrogiovanni, die het tafereel van dichtbij meemaakt. Tevergeefs, want Tomba geeft de strijd op. Witheet van woede glijdt hij de berg af. Ongenietbaar, sjagerijnig. Beneden aangekomen lijken de emoties echter bekoeld, staat hij netjes op dicteersnelheid de pers te woord en blikt hij weer vooruit. „Volgend jaar sla ik terug. Dan sta ik gelukkig niet meer onder die enorme druk van het moeten presteren. De wereldbeker is voor mij 'finito'. De prijzen zijn zowat verdeeld".

Een onweerstaanbare combinatie van trotse strijdlust en sardonische humor („Zo slecht gaat het nu ook weer niet") heeft van Alberto Tomba een bijna overal geliefd skiër gemaakt. Bijna, want „zij die hem niet kennen zouden wel eens geïrriteerd kunnen raken door de elegante vertoning, die hij altijd is", zegt Serge Lang, de afgetreden skipaus en het brein achter het wereldbekercircuit. Alberto Tomba is zijn favoriet en beschermeling. Geboren in San Lazzaro di Severa (omgeving Bologna) en deels opgegroeid in de villa van zijn rijke ouders, hoog in de bergen van de Apennijnen. „Daar kreeg ik de beginselen van het skiën geleerd".

Alberto Tomba, gitzwart haar, stoppelbaard, komiek en komediant. Faalde driemaal voor zijn schoolexamens, maar sloeg in de skischool enkele klassen over. Hij ontpopte zich al snel als een bewegingsgenie. In 1983 verwierf hij zich een plaats in de Squadra B. Vervolgens ging het in ijltempo naar de top. De echte doorbraak kwam in november verleden jaar, toen hij een wereldbekerwedstrijd op zijn naam schreef en er prompt nog acht overwinningen aan toevoegde. Hoogtepunt was uiteraard zijn dubbele gouden triomf in Calgary. „Ik ben trots dat ik de eerste stadsmens ben, die het in de skiwereld zo ver heeft geschopt", zegt Tomba met een brede glimlach.

„Skiën is niet meer dan een liefhebberij, maar als ik race dan wil ik ook winnen", luidt de uitgesproken mening van Tomba. „De slalom is een spel; een gelegenheid bij uitstek om je in uit te leven. Elke wedstrijd is een uitdaging. Ik ski puur op intuïtie. Denken blokkeert mijn prestatie. Overigens nemen de meeste mensen en vooral de doorgewinterde volgers van het skicircus de races vaak nog te serieus op. Voor mij is het een aardigheidje". Zijn grootste passie is het feest. „In al zijn facetten. In het café of aan de tafel en uiteraard bij de voetbalwedstrijden van Bologna".

Tomba is zoals hij is. Opgeruimd en netjes. Spontaan en eerlijk. Een losbol en flierefluiter. Een zorgeloos type. Maar in de wedstrijden super geconcentreerd, kalm en precies. Een man van tegenstellingen ook: vriendelijk en lastig, frivol en fanatiek, geringe schoolopleiding en toch intelligent. Soms wint hij een wedstrijd met dik verschil, een andere keer lijdt hij behoorlijk gezichtsverlies. „Ik heb vaak moeite met de mythe die men rond mijn persoontje heeft gecreëerd. Soms heb ik de neiging om de knop gewoon eens om te zetten; om lekker vakantie te nemen om alleen maar te genieten. Maar aan de andere kant heb ik ook mijn verplichtingen. Ten aanzien van IMG McCormack, waarbij ik onder contract sta en ten aanzien van mijn vrienden uit Bologna. Zij verlangen prestaties".

In Italië barstte de kritiek op Tomba al in alle hevigheid los, nog voordat de eerste sneeuw was gevallen. Steevast werd het natuurtalent uit de Po-vlakte in de media afgebeeld met grote borden spaghetti voor zijn neus. Zijn vraatzucht, zijn overgewicht en losbandige levensstijl werden in alle facetten uit de doeken gedaan. „Toen ik aan het seizoen begon had ik inderdaad tien kilogram overgewicht. Door fitnesstraining en bodybuilding ben ik het overtollige vet echter snel weer kwijtgeraakt. Nu zit ik weer op mijn ideale gewicht van 87 kilogram", weerlegt hij de kritiek, die hem nog steeds blijft achtervolgen.

Ook de Italiaanse journalisten, met hun scherp gepunte potloden, zitten steevast in de slipstream bij Tomba. „De tol die je betaalt als je bekend bent. Maar af en toe word ik er gek van en trek me terug bij mijn ouders. Thuis kan ik nog rust vinden. Vooral in de tuin, waar ik wat kan golfen. Dat is ook mijn grote droom voor de toekomst: een professioneel golfer worden. Of misschien wel acteur in Hollywood".

Tomba houdt niet van gecompliceerde zaken. Wedstrijdtactiek en analysie zijn hem wereldvreemd. De Messias van het skicircus heeft ook geen verklaring voor de dramatische nederlagen van dit seizoen. Serge Lang en coach Pietrogiovanni schrijven ze toe aan het 'Schicksal' van een topsporter. Anderen beweren dat Tomba werd verblind door het goud van Calgary. „Het is in elk geval een leerzame periode", meent het lijdend voorwerp zelf. „Eigenlijk heb ik nog te weinig ervaring en weet ik mijn krachten nog niet juist te doseren. Bovendien kan ik, eenmaal aan de start, mezelf nauwelijks nog afremmen".

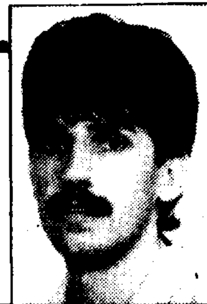
In Italië staat vooral de losbandige levensstijl van Tomba ter discussie. De internationale skifederatie (FIS) reageerde begin dit seizoen adequaat en gaf Tomba's vriendin Christine een baantje. „Zodat hij niet aan zijn lot wordt overgelaten en niet altijd bij zijn geheimzinnige manager Alberto Marchi, die in Italië beter bekend is als Paletta, hoeft aan te kloppen", weet Lang. Het voormalige ski-opperhoofd vindt dat Tomba gewoon zijn eigen gang moet blijven gaan. „Je moet Tomba niet willen veranderen, want dan is hij Tomba niet meer. Onlangs heb ik nog voorgesteld om hem een cursus engels met kerstmis cadeau te doen. Maar hij weigerde pertinent. Ik ben Italiaan, zei hij". Zelf wijt de Bolognees zijn falen „aan gewoon domme pech.

Een poortje missen, een paaltje scheef in de sneeuw, net iets te laat remmen. Daarmee wil ik niets afdoen aan de kritiek van de journalisten en de fans. Veel daarvan is terecht. Ik kan het echter ook niet helpen. Ik wil me ook niet veranderen. Ik wil mezelf blijven. Ik heb altijd gegeten wat ik graag wilde eten. Ik heb gedaan wat ik altijd graag wilde doen".

Tomba is verwend. Met geld en met succes. Daarom is hij ook kwetsbaar. Velen willen van hem profiteren. Tomba leeft, maar wordt ook geleefd. Door bijvoorbeeld het bureau IMG McCormack, dat zijn zaken behartigt. Contactpersonen van McCormack speelden het zelfs klaar om twee Nederlandse journalisten tijdens wereldbekerwedstrijden in Frankrijk 5.000 dollar te vragen voor een exclusief verhaal met hun ster. „Het geval heeft in Italië een heuse rel ontketend", herinnert tv-verslaggever Sandro Vidrih zich. „Het is op televisie en in de kranten geweest. De agenten van Tomba zijn sindsdien huiverig geworden voor Nederlandse journalisten".

Tekst:
Frans Dreissen

Foto's:
Christa Halbesma

Winst in de slalom van Madonna di Campiglio is tot op heden het enige wapenfeit van Alberto Tomba. In de rangschikking om de wereldbeker staat hij op een onoverbrugbare achterstand op zijn rivalen Zurbriggen en Girardelli. „Toch heb ik het idee dat ik dit seizoen sterker ben geworden. Ik heb extra op kracht getraind en heb mijn techniek op de zachte sneeuw en de bochten naar links geperfectioneerd".

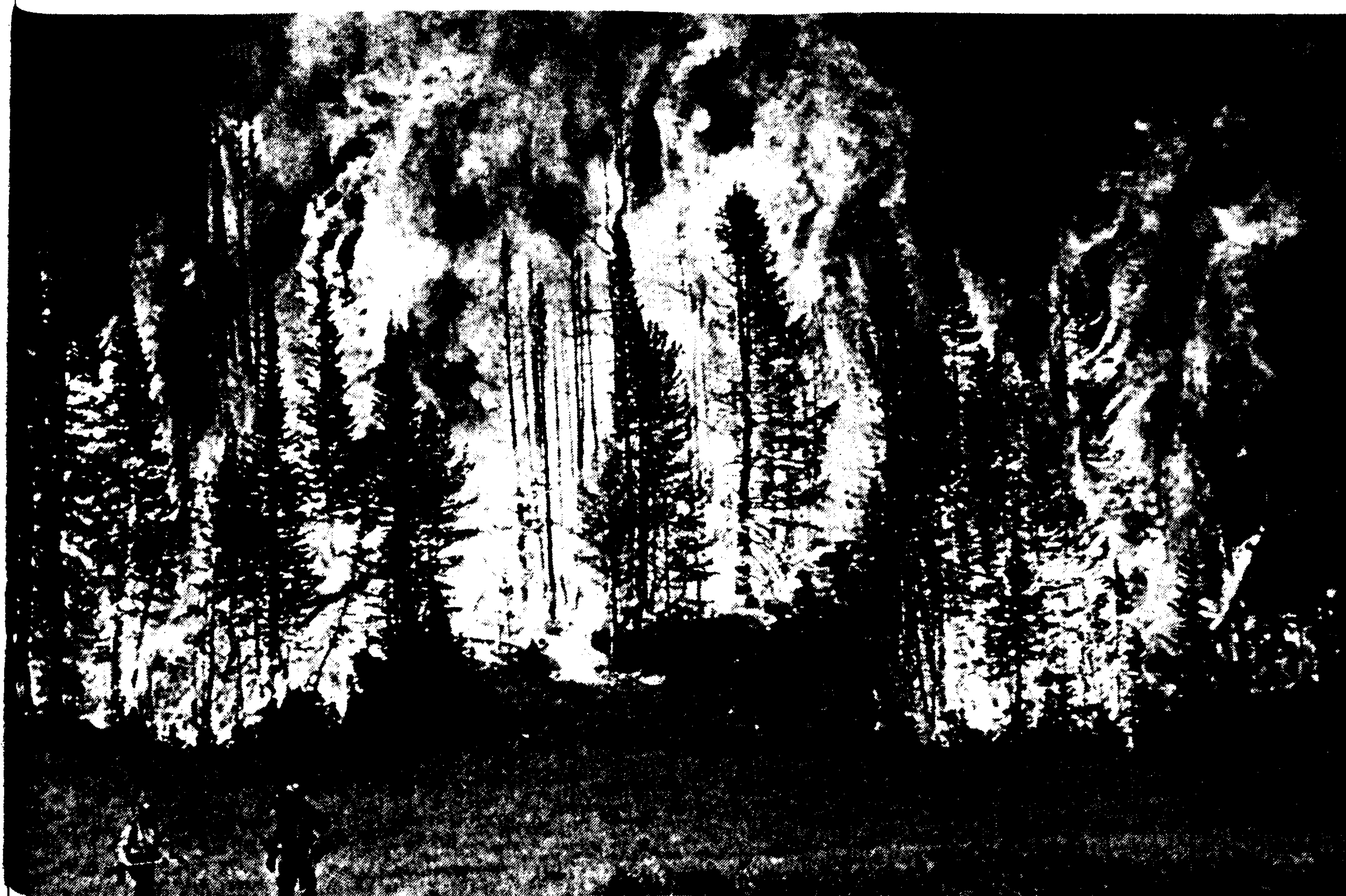
„Als hij nog iets meer nadenkt, dan is hij echt onverslaanbaar", beweert de Italiaanse bondscoach Pietrogiovanni. „Hij skiet nu nog te veel op eigen intuïtie. Hij zal zich nu meer moeten toeleggen op de snelheid en de aerodynamische houding, die ongetwijfeld enkele honderdsten van seconden winst kunnen opleveren. De snelle start is zijn handelsmerk, de wendbaarheid een voornaam wapen. Daar waar hij accelereert, daar moeten anderen nog remmen. Tomba is atletisch en explosief, maar hij kan nog beter".

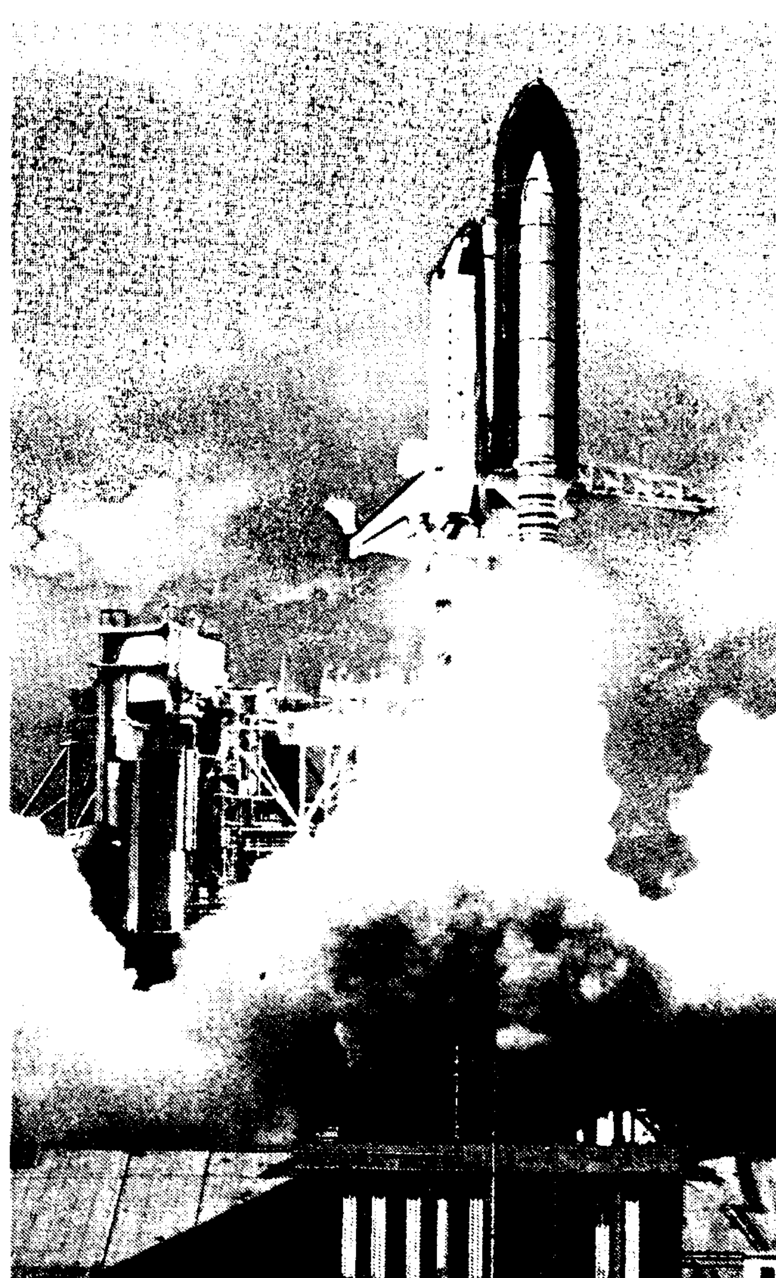
Tomba is geliefd, ook bij zijn kameraden. „Er doen geruchten de ronde als zou Tomba niet goed in de groep vallen. Dat is niet waar. Hij komt wel eens te laat voor de training of hij blijft eens wat langer in bed. Maar Tomba is nu eenmaal een uitzonderlijk figuur. Een man van de vlakte tussen mannen uit de bergen. Hij verdient wel eens een schop onder de kont, maar och ... zo is Alberto nu eenmaal".

Anders dan anderen. Een 'Einzelgänger', die zich afgelopen zomer zonder schroom tussen de zogenaamde 'happy few' bewoog en contacten legde met mensen uit de sport, politiek en show. Zo plukte hij nog de vruchten van het vorige seizoen, terwijl iedereen al druk bezig was met de voorbereidingen op het volgende jaar. Verzilveren van het goud heette het. „Ik kon het hem niet kwalijk nemen. Gelukkig sloot hij zich kort daarna weer bij de groep aan, zodat de slechte resultaten niet aan een slechte voorbereiding zijn te wijten", aldus Pietrogiovanni. „Gedraag ik me anders dan anderen? Ik geloof van niet. Ik voel me thuis in de groep en kan goed met de teammakkers overweg", vult Tomba zelf aan.

Ingemar Stenmark was altijd al het grote voorbeeld voor Tomba. De Zweed was een van de eersten die in hem een toekomstig winnaar zag. „Hij heeft een aantal minder prettige ervaringen achter de rug, maar hij slaat ongetwijfeld terug. Hij is beter dan wie ook, maar zal wat zuiniger met zijn lichaam moeten omspringen. Ik heb de terugval bij Tomba zien aankomen. Het gebeurt met bijna elke topper. Volgend jaar skiet hij daarom des te beter".

Het 'enfant terrible', dat zich vanwege de hoge risico's nog niet waagt aan de afdaling, laat zich door de nederlaagserie nauwelijks ontmoedigen, maar begint toch met een herboren gevoel aan het nieuwe jaar. „Ik laat me niet meer gek maken. Door niets en niemand. Ik ga mijn eigen weg". De toevoeging La Bomba is hij ook meer dan zat. „Ik vind het te patserig, te opgeblazen. Ik wil weer de Tomba zijn van een jaar geleden".

Weet u nog wie dit jaar het Eurovisie Songfestival won? En wie de duizendste hartpatiënt was die in het Academisch Ziekenhuis in Maastricht werd geopereerd? En wat beweegt de voorzitter van de Vereniging 'Geen uitbreiding Vliegveld Beek' om het hele jaar door in het nieuws te blijven?

De redactie van het Limburgs Dagblad bladerde de kranten van het afgelopen jaar door en vroeg zich af: wat gebeurde er nádat deze of gene in de krant had gestaan? Het resultaat vindt u in deze Oudejaarskrant, getiteld 'Finale 1988'

Op de pagina hiernaast en aan de achterzijde van dit katern een greep uit het fotonieuws. Wat was 1988 voor een jaar? Wellicht zal het de geschiedenis in gaan als het jaar van de natuurrampen. Of misschien van het jaar waarin een aantal oorlogen afliep, of waarin er een glimp van vertrouwen begon te ontstaan tussen de supermachten.

Maar misschien is 1988 wel het jaar waarin uw baby voor het eerst naar de crêche ging, of dat uw voetbalclub kampioen werd; of het jaar waarin uw dat diploma haalde...

Van die laatste drie hebben we natuurlijk geen foto, een andere keer beter, misschien. Hier brachten we wat dingen bijeen die de wereld deden opkijken.

Bijvoorbeeld de bosbranden in het Yellowstone-natuurpark in Amerika, waarbij voor het eerst werd gedacht aan mogelijke samenhang met het broeikaseffect; de hervatting van het Amerikaans ruimteprogramma: met de lancering van de Discovery werd de gedachte aan de ramp van januari 1986 een beetje verdrongen; 1988 was ook het jaar van de Intifada, de volksopstand van de Palestijnen in de door Israël bezette gebieden, waaraan maar geen einde lijkt te komen.

Het meest schokkende nieuws in Limburg was ongetwijfeld dat van de IRA-moorden in Roermond en Bergen - op de foto (van Jan-Paul Kuit) een van de doden, enkele minuten na de aanslag gefotografeerd in Roermond.

De botsing tussen de vliegtuigen van een Italiaans stuntteam op de Amerikaanse vliegbasis Ramstein eind augustus maakte de discussie los over de vraag hoe gevaarlijk het gestunt is boven honderdduizenden toeschouwers. De unieke foto werd door zo'n toeschouwer gemaakt, trouwens.

Het nieuws van de grootste aardbeving sinds jaren, die in Armenië, was de laatste weken niet van de voorpagina. Op de foto wordt een van de tienduizenden doden in een kist gelegd temidden van de puinhopen in Leninakan.

Finale 1988

Samenstelling en eindredactie:
SANTE BRUN

Vormgeving:
SJEF MEIJERS

KERKRADE en omgeving

SCHAESBERG

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989!

Total garage en servicestation L. ZDROJEWSKI B.V.
tevens
A-Z B.V.
Voor al uw reparaties, APK, auto wassen en drogen, banden, accu's en accessoires. Tevens voor uw LPG-installaties

Uw adres voor al uw carrosserieledelen
Daelderweg 17, Nuth. Tel. 045-244242
Garagebedrijf Schaesberg
Ampèrestraat 18. Tel. 314646
Wenst clientèle, vrienden en kennissen een voorspoedig 1989

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989

Glashandel en schildersbedrijf SJEF VAN OOYEN
Streeperplein 10, Landgraaf. Tel. 045-311413

Auto A-Z b.v.
Verkoop nieuwe auto's en betere occasions
Heerlenseweg 200, Schaesberg-Landgraaf, tel. 045-720002-728484
Kampstr. 15, Schaesberg-Landgraaf, tel 045-315065

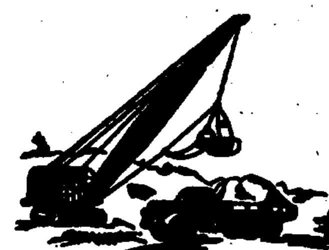
Dierenkliniek Strijthagen
WENST U EEN VOORSPOEDIG 1989!

E. Burgers, dierenarts
Miriam
Angela
Anni

Stenen Brug 2, Landgraaf, tel. 045-315292

ABDISSENBOSCH

Reparatie electromotoren wikkelbedrijf
Henk Antes b.v.
Wij wensen al onze vrienden, bekenden en cliëntèle een gelukkig nieuwjaar
Tel. 045-317264 Landgraaf
Buizerdweg 1 Abdissenbosch-Ubach o. Worms, 6374 BS Landgraaf

DE GROOT & ZONEN B.V.
ZAND-, GRIND- EN KLEI-EXPLOITATIE
Europaweg-Noord 192, 6374 CL Landgraaf-Ubach o. Worms
Tel. 045-312438
Wij wensen u een gezond en voorspoedig nieuwjaar

HEUSCHEN-SCHROUFF B.V.
„Oriental Foods"
Reeweg 137, Landgraaf
wenst haar familie, vrienden, kennissen en cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

Autoschade W. Beckers
Buizerdweg 11, 6334 BS Landgraaf
Directeur: W. Beckers
Bedrijfsleider: J. Vonderhoff
Privé: W. Beckers
Wilhelminastraat 8
6065 AL Montfort
Telefoon 04744-1937
Wij wensen al onze vrienden, bekenden en cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

KERKRADE

Onze vrienden en relaties wensen wij een voorspoedig 1989
Nic Hommel B.V.
Holzstraat 7, Kerkrade

wij danken onze cliëntèle voor het vertrouwen in het afgelopen jaar en wensen onze relaties, vrienden en kennissen een voorspoedig 1989
architecten- en bouwadviesbureau
h.j.g. rikers n.a.v. b.v.
annastraat 5-7, 6462 xw kerkrade

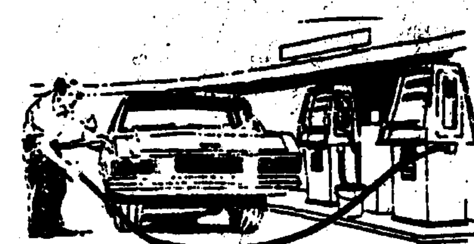
Café „Koffere Huuske"
wenst al haar familie, bekenden en cliëntèle een gelukkig nieuwjaar
ST.-PIETERSTRAAT 22, KERKRADE
TELEFOON 045-464614

Wij danken al onze relaties voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen allen een gelukkig en voorspoedig 1989
GERARDS
KERKRADE-CHÈVREMONT
ST.-PIETERSTRAAT 18
TELEFOON 045-459200

Onze vrienden en relaties wensen wij een voorspoedig 1989
Fa. Style et Comfort
Bleijerheiderstraat 174, Bleijerheide

GALERIE FOR ART
Einderstraat 13, 6461 EM Kerkrade. Tel. 045-455770
Honigmanstraat 45, 6411 LJ Heerlen. Tel. 045-740101
Bank: N.M.B. Heerlen rek. nr. 67.28.78.658

Dankt u voor het genoten vertrouwen.
Wij wensen al onze cliëntèle, familie en bekenden in alle opzichten een gezond en een gelukkig nieuwjaar.

Tankstation & Autobedrijf G. BEMELMANS
Uw adres voor:
- In- en verkoop gebruikte auto's
- Oliewissel
- Taxaties

Hoek Kokelestr./Nieuwstr. te Kerkrade
Tel. 045-456288
Wij danken u voor het in het afgelopen jaar in ons gestelde vertrouwen en wensen u een voorspoedig 1989.
Vera en Ger Bemelmans en personeel

Wij wensen onze relaties een voorspoedig 1989 en danken voor het genoten vertrouwen in het afgelopen jaar
Straet-Snijders B.V.
Assurantie-, financierings-en hypotheekkantoor
Deken Quodbachlaan 29. 6461 XP Kerkrade. Tel. 045-453360
nva-assurantieadviseurs

B. en L. Vroomen-Engbers
Bleijerheiderstraat 131[a]
Tel. 456664
wenst familie, vrienden en cliëntèle een zalig nieuwjaar

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989.
Autocentrum Keulartz
LOCHT 42[B], KERKRADE

CHÈVREMONT

HANDWERKHUIS
DERWALL-WETENKAMP
St. Pieterstraat 32, Chèvremont
wenst vrienden, kennissen en cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

J. HUNTJENS
Groothandel in chocolade en suikerwaren
Kokelestraat 105, Bleijerheide
wenst familie, vrienden en cliëntèle
EEN ZALIG NIEUWJAAR

Fa. Dorscheid
h/o P.M. Thomas, Franciscanerstr. 61, Bleijerheide
wenst familie, vrienden en cliëntèle
EEN ZALIG NIEUWJAAR

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989
H.J. BISCHOFF - IJZERWAREN
MARKT 36, KERKRADE

Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar
Wiertz Geschenkenhuis
Hoofdstraat 48 - Kerkrade

OPTIEK ROMIJN
HOOFDSTRAAT 33, KERKRADE
Bedankt voor het genoten vertrouwen en wenst zijn cliëntèle een gelukkig nieuw en voorspoedig 1989

Wij wensen al onze afnemers een in alle opzichten
ZALIG EN EN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR

Autobedrijf
F. VANHAUTE
In- en verkoop van gebruikte auto's. Tevens voor al uw reparaties, onderdelen en A.P.K.-keuringen
Hoek Kaalheidersteenweg/Dentgenbach
Tel. 045-423288

Zalig Nieuwjaar aan vrienden en afnemers
C.H. Krey
Bloemen- en planten Myosotis
Wijngracht

Groothandel in auto/electromaterialen, starter- en dynamoservice.
J. Borkowitz
Niersprinkstraat 68, Kerkrade. Tel. 045-
Wenst u allen een zalig nieuwjaar

Zalig en gelukkig nieuwjaar aan onze klanten en bekenden
Adolf Wolters en Zn.
Sportstraat 16, Kerkrade

☆ GELUKKIG NIEUWJAAR ☆
Bandenspecialist Sjir Somers
HOLZSTRAAT 73, HOLZ-KERKRADE
TELEFOON 456684

Op het einde van het oude jaar danken wij u voor uw vertrouwen en de goede samenwerking
GELUKKIG NIEUWJAAR
SIGRID KNOBEN EN CO.
Lottbannahmestelle Herzogenrath

EYGELSHOVEN

HONG-KONG
Chinees-Indisch restaurant
Veldhofstraat 77 - Eygelshoven - Tel. 045-353781
wenst haar cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

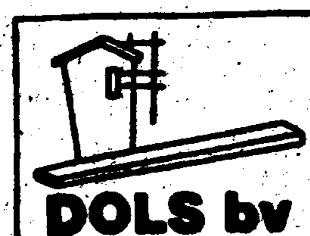
Wij wensen onze cliëntèle, familie en bekenden allen een
ZALIG EN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR
GEBR. GELISSEN B.V.
Transportbedrijf - containerverhuur
Levering zand, grind en bouwblokken
Molenweg 41, Eygelshoven. Tel. 045-351365
Mareweg 15, Schimmert. Tel. 04404-1724

Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar
KEURSLAGERIJ JEURISSEN
Laurastraat 9
Eygelshoven

KERKRADE-WEST

Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het genoten vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar 1988. Wij wensen onze vrienden en kennissen een voorspoedig 1989.
Dierenspeciaalzaak Hengelsport
JAN BERGSMA
Hammolenweg 3
6466 XT KERKRADE
Tel. 045 - 46 94 15

Assurantiebedrijf Offermans
Kaalheidersteenweg 107, Kerkrade. Tel. 045-410500
wenst zijn cliëntèle, familie en kennissen
een gelukkig nieuwjaar

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989

Aannemers-, timmer- en meubelbedrijf
DOLS B.V.
Hamstraat 187, 6465 AE Kerkrade (West)
Postbus 1056, 6460 BB Kerkrade
Telefoon 045-412945

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1988.
Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar toe.
Paardenslagerij L. Kroes en Zn.
Kleingraverstraat hoek Romeinenstraat, Kerkrade-West

Stiba Autosloperij en DHZ Stiba Joep Wolters
wenst al zijn relaties, familie en bekenden een voorspoedig en gezond
1989
Sportstraat 14, Kerkrade-West

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in de voorafgaande jaren en wensen alle klanten, vrienden, kennissen en familie
een voorspoedig en gelukkig 1989
Bovag-autobedrijf
ROSENBAUM
Locht 73, Kerkrade-West

TECHNISCH BURO „SORA"
Oude Maar 53 - Kerkrade-West
Wij danken onze cliëntèle voor het genoten vertrouwen in 1988 en wensen hun een voorspoedig 1989

SIMPELVELD

FOTO KALDENBACH
SPECIAALZAAK IN FOTOGRAFIE
Dorpstraat 21, Simpelveld. Tel. 045-441658
Maastrichterlaan 90, Vaals. Tel. 04454-3331
wenst familie, vrienden en cliëntèle
EEN ZALIG NIEUWJAAR

Café Jos Frijns & Yvonne Smits

Tevens uw adres voor al uw bruiloften en feesten!

Z.N. aan fam., vrienden en cliënten wenst u electr. - brom- en rijwielhandel
FIRMA JANSSEN
Kloosterstraat 8
Simpelveld

Rutters en Smits
Paleisstraat 11, Simpelveld. Tel. 045-441354
VOOR ALLE BOUWMATERIALEN

UBACHSBERG
Een voorspoedig 1989 wenst aan cliëntèle, familie, vrienden en bekenden
Loonbedrijf SENDEN
Ubachsberg

SUPERMARKT
FRANKORT-DIDDEN
Stampstraat 47, Simpelveld. Telefoon 045-441492

Zalig nieuwjaar

autobedrijf WOLTERS bv
INKOOP — VERKOOP
Caravan- en botenstalling "De Locht"
Tevens onderhoud en taxatie.
P.J. Wolters Locht 48A
6466 GW Kerkrade Tel. 045-415547

Masson's verdediger mr Hans Pfeil kan fluiten naar zijn geld

'Nederland, rechtsstaat? Laat me niet lachen!'

„Een kater? Een hele grote kater heb ik er aan overgehouden. Maar nog veel erger is dat mijn rechtsgevoel alle geweld is aangedaan. Niet het rechtsgevoel van Pfeil, de advocaat, maar dat van de mens Pfeil. Ik vind het ten hemel schreiend."

Die woorden worden gebruikt door de anders zo bedachtzaam formulerende, voorzichtig pratende, weloverwogen handelende Maastrichtse advocaat mr Hans Pfeil. Hij doet die uitspraken een paar dagen nadat het Gerechtshof in Den Bosch besloten heeft dat zijn cliënt mr drs Ed Masson, berucht en beroemd uit het ABP-proces, slechts een minimale schadevergoeding zal krijgen. In elk geval geen bijdrage uit Rijks schatkist voor de kosten van zijn advocaat. Dus geen ruim 800.000 gulden voor mr H. Pfeil, die hem vanaf 1984 tot aan de geruchtmakende vrijspraak in juni van dit jaar verdedigde.

Aangeslagen

„Ik ben door die uitspraak zwaar aangeslagen. Uiteraard omdat ik nu nauwelijks nog enige kans maak op betaling van dat honorarium. Het is natuurlijk een bedrag waar je niet zomaar afstand van doet. Ook bepaalde mensen bij de belastingdienst zullen flink gescholden hebben toen zij vernamen dat er geen vergoeding van de gemaakte kosten en geen smartegeld werden toegekend. Want daar zou de fiscus minstens de helft van hebben genomen.

Waar ik echt kwaad om ben is de rechtsongelijkheid die in Nederland kennelijk bestaat en die steeds erger wordt. Nederland een rechtsstaat? Laat me niet lachen. De rechten van de burger worden hoe langer hoe meer beknot. Het Openbaar Ministerie kan straffeloos en risicoloos zijn gang gaan. De burger heeft nauwelijks enig verweer. Hij kan zomaar opgepakt worden op een vage beschuldiging. Hij kan zes uur vastgehouden worden zonder dat zijn advocaat erbij mag zijn. Daarna kan door de rechter-commissaris een langdurige hechtenis bevolen worden, nog altijd op vage gronden. Pas na vier dagen kan de burger rechtsbijstand claimen, maar verlenging van hechtenis blijft nagenoeg onbeperkt mogelijk. We hebben dat bij Masson gezien die negen maanden in voorarrest heeft doorgebracht, steeds weer verlengd door de rechtbank. En wat is er uiteindelijk van gekomen ? Vrijspraak".

Mr Pfeil is echt kwaad. Begrijpelijk want vooral hij en niet alleen zijn cliënt Masson is uiteindelijk de echte verliezer geworden van het slepende, geruchtmakende ABP-proces. Hij uiteindelijk is blijven zitten met een stapel niet-betaalde rekeningen van totaal meer dan 800.000 gulden. Hij heeft in de afgelopen weken de euforie van de vrijspraak zien veranderen in een financiële en morele nederlaag. Enkel en alleen omdat het Hoger Gerechtshof in Den Bosch niet de lijn van volledige vrijspraak voor Masson en de medeverdachten Van Zon en Hemmes doortrok en hen allen een volledige schadevergoeding toekende.

Cijfertjes

Even de cijfers erbij. Oud-ABP-directeur Masson vroeg 2,8 miljoen gulden schadevergoeding en kreeg 6000 gulden toegekend. Zijn zakenrelatie ir Kobus van Zon vroeg 1,5 miljoen en kreeg 3500 gulden. De Rotterdamse zakenman Niels Hemmes heeft nooit willen vertellen hoe groot zijn claim bij de Nederlandse Staat was, maar hij kreeg 69.000 gulden. Waarmee hij gemakkelijk de kosten van zijn advocaat mr Van Sloun uit Maastricht kan betalen. Ook de advocaat van ir Van Zon, mr Adriaan Duynstee, heeft geen slechte kerstmis gehad. Want het privé-vermogen van Van Zon is nog steeds ruim voldoende om de door Duynstee ingediende declaraties te kunnen voldoen. Wat het duo Van Zon/Duynstee overigens niet zal verhinderen bij een hogere instantie alsnog hun gelijk trachten te gaan halen.

De 2,8 miljoen gulden schadevergoeding die Masson vroeg bestond uit verschillende partjes. Een deel werd gevormd door geleden materiele schade door de negen maanden detentie, reiskosten, verblijfkosten, kosten voor het laten horen van getuigen, kosten van de raadsman, andere kosten van de verdediging. Daarnaast een fiks bedrag als schadevergoeding wegens hem en zijn familie aangedaan leed, aantasting van eer en goede naam. Van al die claims heeft het Hof in Den Bosch alleen de werkelijk gemaakte reiskosten toegekend. Een schijntje van het totale bedrag.

Eigen schuld

Maar Pfeil heeft niets gekregen. Slechts één betaling, de allereerste nota in 1984, en daarna niets meer.
"Waar ik mij heel bijzonder aan stoor is de overweging die het Hof in Den Bosch hanteerde om aan Masson slechts de wettelijk verplichte reiskosten te vergoeden en de rest af te wijzen. Het Hof heeft namelijk geoordeeld dat het de schuld van Masson zelf is geweest dat het ABP-proces zo lang geduurd heeft en zo ingewikkeld is geworden. Wat een verdraaiing van de feiten. Wat een onzin! Dus wanneer een burger gebruik maakt van de mogelijkheden die de wet hem biedt dan wordt hij daar achteraf toch voor gestraft. Omdat Masson het niet eens was met de feiten zoals die in de dagvaarding genoemd werden en dus in beroep ging (waarbij het Hof hem ook nog gedeeltelijk gelijk gaf) dan moet hij daar later wel heel zwaar voor boeten.
Wie heeft de zaak vertraagd en getraineerd. Het Openbaar Ministerie toch zeker? Dat iedere keer met nieuwe zaken kwam aanzetten, iedere keer verder ging graven omdat het – helaas voor het OM – nog altijd niets concreets gevonden had. Dat verder terug ging in de tijd. Eerst zaken van 1982 en 1983, toen naar 1976 en 1978 en dat, toen dat nog niets opleverde, zelfs naar 1972 teruggreep om toch maar aan te kunnen tonen dat Masson een bedrieger en oplichter was.

Wie heeft door gebruik te maken van verkeerde wetsartikelen gezorgd voor een vertraging van het onderzoek op Kanaaleiland Jersey? Niet meneer Masson, maar het Openbaar Ministerie. En nu zegt de president van het Hof in Den Bosch: 'Eigen schuld, dikke bult, Masson. Je krijgt geen cent'. Als dat rechtsgelijkheid is, dan weet ik het niet meer."
Mr Pfeil heeft na de verrassende en voor hem zo pijnlijke uitspraak in Den Bosch veel reakties gekregen. "Niet alleen van vrienden en zakelijke relaties, maar ook uit kringen van de advocatuur. En zelfs van rechters en vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie, die mij toevertrouwden de uitspraak van het Hof onvoorstelbaar te vinden", vertelt Pfeil.

Hij wijst met een voor hem ongebruikelijke felheid ook op andere punten, die hem een gevoel van een ernstig aangetast rechtsgevoel hebben gegeven. „In de geruchtmakende zaak van de Slavenburgs Bank heeft een van de verdachten, ondanks een gedeeltelijke veroordeling toch een aanzienlijke som aan schadevergoeding toegekend gekregen voor dat deel, waarvoor hij vrijgesproken werd. „Hoe moet ik dat rijmen met de uitspraak in de zaak Masson," vraagt Pfeil zich af. „Ernstige rechtsongelijkheid dus, en niets anders."

Balans

Is, na ruim vier jaar ABP-proces, voor de advocaat van Masson een balans op te maken en in welke richting slaat die balans dan uit?

Pfeil: „Die balans slaat beslist in negatieve richting uit. Ook zonder de recente uitspraak van het Hof in Den Bosch zou ik dat gezegd hebben.
Positief is de opgedane ervaring in het aanpakken van een grote, gecompliceerde zaak. Zo mag je de ABP-zaak wel noemen, dacht ik. Ik heb ervaren dat je als eenling heel veel kunt doen. Vergeet daarbij niet dat wij als verdediging hebben moeten opboksen tegen een rechercheteam dat, op haar hoogtepunt, ruim 25 deskundigen omvatte. En tegen een Openbaar Ministerie dat alle geld en tijd aan de zaak kon besteden. Er is ooit gezegd dat de hele ABP-zaak justitie meer dan acht miljoen heeft gekost. Dat is nooit ontkend, dus ik vrees dat het werkelijke bedrag nog hoger ligt. Daar sta je als cliënt en verdediger als David tegenover Goliath. Maar deze zaak heeft mij geleerd dat het kan.
Een andere positieve ervaring was het omgaan met de pers. De belangstelling van de media is gedurende het hele proces groot geweest. In het begin had ik een gezond wantrouwen tegen persmensen. Daarna is een periode gekomen dat ik me volledig voor de pers afsloot, mede na een paar zeer negatieve publicaties. Daarna heb ik de les geleerd dat je redelijk tot goed met de pers kunt omgaan, mits je je goed realiseert wát je aan wié vertelt."

Maar de negatieve elementen uit het ABP-proces overheersen?
„Ja, heel duidelijk", zegt mr Pfeil. Zowel zakelijk als privé heeft de zaak Masson de laatste jaren een enorm beslag op mij gelegd. Ik heb spanningen gevoeld, risico's ondergaan. Daar merk ik nu nog de gevolgen van."
Maar de meest negatieve ervaring van de hele affaire vindt mr Pfeil dat het recht geweld aan is gedaan. „Dat heb ik tijdens het proces bij herhaling beweerd en dat blijkt nu, door het niet toekennen van een schadevergoeding waarop mijn cliënt alle rechten heeft. Als advocaat doe je je werk. Je verdedigt vaak mensen waarvan je weet dat ze het een of ander uitgevreten hebben. Je probeert voor die mensen het meest gunstige resultaat te bereiken. Dat is je werk, je plicht als advocaat.
Bij de zaak Masson heeft het voor mij anders gelegen. Ik ben overtuigd dat Masson slachtoffer is geworden van een politiek proces. Steeds weer. De druk op het Openbaar Ministerie om 'iets' te vinden, om hem veroordeeld te krijgen, is te groot geweest. En diezelfde druk van justitie en uit politieke hoek heeft ook nu weer verhinderd dat, ondanks een duidelijke vrijspraak, de terechte vergoeding van de geleden schade, materieel en geestelijk, is uitgebleven. Dat is geen recht doen, dat is onrecht".

Gaandeweg het ABP-proces heeft mr Pfeil een eigen visie ontwikkeld op de manier waarop in Nederland fraudezaken worden aangepakt.
„Het is wat men noemt een 'hot item'. Het ten val brengen van hoog geplaatste kopstukken doet het altijd goed bij het publiek. En de politiek, de Tweede Kamer, die wil het zo. Wat zie je dus in ons land. Als wildemannen storten justitie, FIOD en politie zich op een fraudezaak zoals recent bij Ajax. Met een ongelooflijke inzet van mankracht. Maar om hier in Maastricht een overval op een juwelier op te lossen, waarbij zwaar lichamelijk letsel is toegebracht, daarvoor heeft men geen mensen beschikbaar.
Mijn vraag is nu: wat is belangrijker? Dat er een geval van belastingontduiking wordt opgelost, waarbij wellicht een kopstuk de bak in draait. Of dat misdrijven met lijfelijk geweld opgelost worden."

Hypotheek

Enkele dagen nadat het Gerechtshof in Den Bosch op 7 juni van dit jaar Masson en de twee andere verdachten in de ABP-affaire vrijsprak nam mr Pfeil met zijn kantoorgenoot mr Joseph Goumans in een fraai pand aan het Maastrichtse Vrijthof een nieuwe advocatenpraktijk in gebruik. Heeft het niet betaald krijgen van de Masson-guldens nog gevolgen voor het voortbestaan van dat jonge advocatenkantoor?
„Nee, gelukkig niet. Bij de afstemming van het budget voor onze nieuwe praktijk hebben we het nog uitstaande honorarium van Masson niet meegeteld. Dat zou te riskant geweest zijn omdat toen geen uitzicht bestond hoe het Hof zou oordelen. Maar het zou voor onze zaak wel beter zijn wanneer we het geld gekregen hadden. Alhoewel, ik kan gelukkig zeggen dat ik nog steeds vrij ben van enige hypotheek..." merkt Pfeil tussendoor op.

De vroegere ABP-directeur Masson gaat tegen de uitspraak van het Hof in Den Bosch in beroep bij het Europese Hof in Straatsburg. In Nederland is geen hoger beroep meer mogelijk omdat de uitspraak al gedaan is door een hoger gerechtshof. Masson wordt bij die gang naar Straatsburg, ondanks alles, toch weer bijgestaan door mr Pfeil.
„Nee, ook nu laat ik Masson niet in de steek. We hebben samen niets meer te verliezen. Ik weet niet wat de mogelijkheden bij het Europese Hof zijn. Wij gaan ons beroepen op artikelen in het Verdrag van Rome, waarin de rechten van de burger zijn neergelegd. Ook de rechten wanneer die burger verdachte in een strafzaak is. Daarin staat ook dat men recht heeft op vergoeding wegens onterecht ondergane hechtenis. Voor zover mij bekend is er echter geen enkele jurisprudentie bij dit Hof over al dan niet toekennen van schadeclaims. Het is best mogelijk dat dit mede daarom een baanbrekende zaak wordt. Ik acht het weinig waarschijnlijk dat het Europese Hof zelf een schadebedrag zal toekennen. Waarschijnlijker is dat men, in een voor ons gunstige uitspraak, de Nederlandse Staat zal terechtwijzen, waarna het hele proces rond schadeclaims in Nederland weer opnieuw gaat beginnen.

De ABP-affaire is nog lang niet voorbij. Wie daarop gerekend had toen op de bewuste 7e juni Masson, Van Zon en Hemmes vrijgesproken werden na bijna vijf jaar procederen, die heeft mis gerekend. Masson en Pfeil zullen nog heel wat keren voor hun zaak moeten pleiten en nog heel wat keren de ordners van de omvangrijkst zaak in de Nederlandse rechtsspraak moeten openen. 1988 betekent voor hen zeker niet het einde van 'de affaire'.

Martin Huppertz

Wim Willems (GUVB): „De slechte boodschap is dit jaar gebracht"

● *Wim Willems op het vliegveld dat al tien jaar zijn aandacht heeft: 'Bedrijven worden gewoon gematst'.*

„De slechte boodschap is dit jaar al gebracht. Dat merk ik heel goed aan de reacties van de Limburgse bestuurderen, die nu plotseling beginnen te kakelen dat rechters het in dit land voor het zeggen hebben en meer van die onzin. Maar de overheid is er eindelijk zelf achter gekomen dat de uitbreiding van vliegveld Beek niet kan. Het milieuprobleem dat dan rijst is immers onoplosbaar."

Wim Willems, sinds de oprichting in 1981 voorzitter van de Vereniging Geen Uitbreiding Vliegveld Beek, gelooft er na een decennium aktie voeren nog steeds heilig in: de Oost-westbaan zal nooit worden aangelegd en aan de nachtvluchten (momenteel zo'n veertig per dag tussen 23 en 4 uur) komt binnenkort ook een einde. „De politiek kan dit probleem niet blijven afwentelen op de omwonenden en de rechters."

Dit jaar was het precies tien jaar geleden dat de werkgroep ontstond, waaruit drie jaar later de nu 400 betalende leden tellende vereniging voortvloeide. Voor de georganiseerde tegenstanders van de Oost-westbaan was 1988 dus min of meer een jubileumjaar. De voorzitter heeft daar nog geen moment bij stilgestaan. In zijn ogen was 1988 wel het jaar waarin de Staat met de neus op de feiten werd gedrukt door een zeer negatief advies van de Raad van State over de door haar gevolgde procedures. En 1989 zal, zo is zijn overtuiging, het jaar van de waarheid zijn.

Wim Willems herinnert zich dat hij eigenlijk bij toeval tot voorzitter van een inmiddels landelijk bekende vereniging werd gebombardeerd. „Ik was gewoon lid van die werkgroep. Toen we besloten deze een juridische grondslag te geven, moest er iemand voorzitter worden. Ik werd gevraagd en zei gewoon ja. Van huis uit ben ik echter helemaal geen actievoerder. Ik ben ingenieur in de energie- en milieutechniek en was destijds nog afdelingshoofd bij een technisch bedrijf. Vanuit die hoek komen normaal niet de voorzitters van actiecomités, hoewel milieuzaken mij gezien mijn vakgebied natuurlijk wel liggen. Maar ik werd vooral voorzitter omdat het gewoon nodig was."

Veel in het oog springende acties heeft de vereniging nooit gevoerd. Willems herinnert zich er zo snel eigenlijk maar een. „We hebben ooit tussen Schimmert en Beek een weg geblokkeerd en pamfletten uitgedeeld. Maar op die manier hebben we ook nooit aan de weg getimmerd. We hebben de kranten nooit gevraagd of ze ons adres wilden vermelden. Waarom zouden we ook. We komen met het huidige ledental financieel rond. Meer leden betekent eigenlijk alleen maar meer administratieve rompslomp. De tijd die we daaraan kwijt zouden zijn, hebben we hard nodig om alle procedures goed te volgen."

Voor Willems is dat al bijna tien jaar lang de enige zinvolle manier om de uitbreiding van 'Beek' te bestrijden. „De politiek heeft immers al in 1978 tot de aanleg besloten. De eerste jaren daarna hebben we nog getracht via een lobby op provinciaal niveau daar iets aan te doen. Maar al vrij vlug werd ons duidelijk dat dit alleen langs juridische weg mogelijk zou zijn. Het standpunt van de politiek is in fysiek opzicht alleen te veranderen door een complete volksopstand. Maar die zal er nooit komen, zeker niet in Limburg. En een mars naar Maastricht is zinloos. Daar kom je immers toch aan bij een provinciebestuur dat geen oren heeft."

Willems veert overeind als hij wordt geconfronteerd met de uitspraak van hoogleraar Tak, dat de vereniging ondanks winst in een aantal van in totaal twintig gevoerde procedures feitelijk nog steeds niets in handen heeft. „Dat is beslist niet waar. We hebben nu een vonnis waaruit blijkt dat nachtvluchten op Beek niet alleen hinderlijk zijn, maar ook schadelijk voor de volksgezondheid van duizenden mensen. Dat is niet meer aanvechtbaar. Dankzij de vereniging zijn daarom in het gebruik van de nachtvluchten het laatste jaar wat beperkingen gekomen. Wij hebben bij het Hof de norm van 55 decibel afgedwongen. Daardoor kunnen de bedrijven 's nachts niet met van die grote kisten vliegen en moeten ze het gebruik van straalvliegtuigen ook uit hun hoofd laten."

Deze beperking en dus het werk van de vereniging is volgens de voorzitter helemaal nog niet nadelig geweest voor de exploitatie van de Limburgse luchthaven. Die is naar zijn mening gewoon in de kern ongezond. De opmerking dat er nu, en niet zoals aanvankelijk verwacht pas in het jaar 2000, al duizend man werken, imponeert hem niet. „Hoe meer mensen op Beek werken, hoe meer verlies er wordt gedraaid. Wat er feitelijk gebeurt is dat in het vliegveld jaarlijks 20 miljoen aan overheidsgeld wordt gepompt. Je moet heel wat mensen aan het werk zetten om dat geld kapot te slaan. Dat valt niet mee, maar het gebeurt wel al tien jaar lang. En de bedrijven die zich rond het vliegveld vestigen, profiteren ook volop mee. Die zitten er bijna voor nop. Ze zouden wel gek zijn als ze niet naar Beek kwamen, want ze worden gewoon gematst. Maar het vliegveld interesseert de meeste geen barst."

Bij het noemen van eén alternatief voor al deze investeringen, denkt Wim Willems onder meer aan zijn eigen vakgebied. „Het is toch onzinnig zoveel geld in een milieuvervuilende zaak te stoppen. Het kan veel beter worden gebruikt om het milieu weer schoon te maken. Daarin ligt de werkgelegenheid van de toekomst. We hebben er nog nauwelijks know-how voor, laat staan de industrie."

Om het dreigend vertrek van pakketkoerier XP International van Beek kan Willems alleen maar lachen. „Daar geloof ik geen barst van. XP gaat pas weg als de rechter het bedrijf daartoe dwingt met een verbod op nachtvluchten. Eerder niet. En ik betwijfel of XP dan wel zal gaan, want waar wil het heen. Ze willen het nergens anders. XP brengt weinig geld in het laatje, maar heeft wel veel nachtvluchten nodig. En andere luchthavens willen die liever niet. Dat betekent toch alleen maar sores met de omgeving. De meeste banen elders in het land liggen vlakbij woonbebouwingen. Lelystad zou kunnen, maar alleen voor de kleinste toestellen."

„Overigens begrijp ik niet waarom die koeriers per se 's nachts moeten vliegen. De enige reden dat ze al om 4 uur vanaf Beek moeten vertrekken, en die reden wordt nooit genoemd, is dat ze voor achten op andere luchthavens niet mogen landen. Die zijn dan nog dicht. En wat maakt het nu in hemelsnaam uit of een pakje 's morgens om 9 uur of om 12 uur in Milaan arriveert. Aan dat streven en de winst van enkelen kun je toch niet de nachtrust van hele steden opofferen."

De noodzaak voor XP om uit Beek weg te gaan of een nieuwe bedrijfsopzet te bedenken, kan nog komend voorjaar duidelijk worden. Op 19 januari komend jaar staat op de rol bij het Gerechtshof in Den Haag de behandeling van de bodemprocedure over de nachtvluchtenbeschikking, de nachtvluchten zelf en het isolatieprogramma dat in verband daarmee is uitgevoerd.

Willems weet zeker dat het kabinet rustig afwacht wat het Hof daarin beslist, alvorens het de aanwijzingsbeschikking voor vliegveld Beek afgeeft, het uiteindelijke startsein voor de aanleg van de Oost-westbaan. „Met de uitspraak in deze procedure staat of valt de toekomst van vliegveld Beek."

Een uitspraak wordt algemeen binnen twee maanden verwacht.

Dan wordt waarschijnlijk ook duidelijk of de jarenlange strijd van een milieu-vereniging en enkele pro deo-advocaten tegen veel grotere machten uiteindelijk wel of niet wordt beslist in het voordeel van de vele omwonenden, die vliegveld Beek heel bewust maar niet Maastricht Airport willen noemen? „Wij hebben straks het liefst weer gewoon een regionale luchthaven. Een die alleen overdag open is, van acht tot acht. En dat gaat er van komen. Eerder stoppen we niet, al moeten we ervoor naar het Europese Hof."

De vliegveldgemeente Beek ziet het allemaal zo somber niet in. Integendeel. In de gloednieuwe gids van de gemeente is een advertentie opgenomen over het nieuwe, luchthavengebonden bedrijvenpark 'Technoport Europe'. Beek laat de ondernemers alvast het volgende weten: 'Maastricht Airport, Nederlands tweede luchthaven in omvang, ontwikkelt zich steeds verder. Naast de huidige start- en landingsbaan van 2.500 meter zal omstreeks 1991 een tweede baan van 3.500 meter zijn gerealiseerd.' Of deze nieuwe druk en de titel 'Beek, een kleine naam, een grote toekomst' snel verouderd zullen zijn, ligt aan de rechters van het Haagse Gerechtshof.

Eric van Dorst

Wie won eigenlijk het Eurovisie Songfestival?

Johnny Logan won tweemaal het Eurovisie Songfestival. Met 'What's in a year' zong deze Ier zich al eerder, in 1981, naar de top van vrijwel elke hitparade. En nu, op de valreep van dit jaar, even een vraag op de man en op de vrouw af: weet u eigenlijk nog wie dit jaar het Songfestival won? Denk eens goed na... Nou, pijnig uw hersens ook maar niet langer, want de dertig mensen aan wie wij het vroegen moesten ook lang, héél lang nadenken. Droevig, teleurstellend, misschien wel een teken aan de wand. Bijna acht maanden na datum weet dus niemand van de ondervraagden meer wie die ster was. En dat terwijl we op de eerste zaterdagavond van mei van dit jaar met z'n allen in Eurovisieverband in méér dan twintig landen de competitie van dit jaarlijkse spektakel hebben kunnen bekijken! Met maar liefst 500 miljoen mensen waren we 'aan de buis gekluisterd', zoals dat zo mooi heet. Dus na 'What's in a year', nu – zeg maar – 'What's in a name?'

Twee van de dertig door ons tijdens een bliksemenquête ondervraagde mensen dacht dat dit jaar Johnny Logan de winnaar was (maar die reikte omdat die vorig jaar voor de tweede maal won, alleen maar de prijs uit). Van de overigen kwamen er twee nog tot de vaststelling dat Zwitserland dit jaar het songfestival zou hebben gewonnen. Om u niet langer in spanning te houden: het was de 20-jarige Canadese Céline Dion die met 'Ne partez pas sans moi' en met 137 punten (ééntje meer dan Groot-Brittannië) het beste scoorde.

Mooi liedje

De jury vond het een heel mooi liedje. Maar ja, zoals dat nu eenmaal gaat met al té mooie liedjes: je hoort er letterlijk nooit meer iets van. In het geval van Céline Dion haalde 'Ne partez pas sans moi' in de meeste landen gevallen zelfs niet eens de laatste plaats van de hitparade. Kun je je dus voorstellen hoe het met het verkoopresultaat van het winnende liedje geweest moet zijn. Om daar eens wat meer over te horen zijn we ons licht eens gaan opsteken bij de platenmaatschappijen. CNR in Hilversum vertegenwoordigde in Nederland Céline's zakelijke belangen. Aan de paar plaatjes, die over de toonbank gingen, heeft CNR geen stuiver verdiend. Foto's en biografieën van deze winnares kan men journalisten nog steeds niet leveren. En wanneer u alsnog in het bezit van het plaatje 'Ne partez pas sans moi' wilt komen, dan moet u dat maar snel vergeten. Men heeft geen enkel singeltje meer in voorraad en – gezien de geringe vraag – is men ook niet van plan een nieuwe serie 'aan te maken' oftewel nieuwe plaatjes te laten persen. Verder kan niemand bij CNR bevestigen noch ontkennen of Céline nog een contract met deze platenmaatschappij heeft.

Met de platenmaatschappij die Céline in België vertegenwoordigt is het al niet beter gesteld. Carrère in Brussel laat vriendelijk en bijzonder 'overtuigend' weten dat men van deze 'Française' geen plaat meer op de plank heeft. Hoe zo, Française? Het was toch een Canadese. „Neem ons niet kwalijk, maar ja ze zong toch in het Frans. Of niet soms?" Kortom: in België werden we ook geen slag wijzer rond het reilen en zeilen van Céline.

Chauvinisme

Dan maar even proberen of we in Duitsland wat aan de weet kunnen komen. Teldec in Hamburg neemt de honneurs voor Céline waar en hoe! Na enig aandringen weet de afdeling 'voorlichting international' van deze platenmaatschappij zich te herinneren dat het winnende Songfestival-liedje ooit op de plaat werd uitgebracht. Verkoop: 29 stuks. Niet meer en niet minder. Ja, dit nog wel: om te plaat te 'promoten' werden de mensen van radio, tv en pers nog heel eventjes bestookt. In totaal raakte Teldec 500 exemplaren aan hen kwijt. Geen verkoopsucces dus. En toch wilde men het met Céline nog wel eens proberen. Ze mocht een elpee volzingen, in de Franse taal met als titel 'Survivre'. Céline Dion – en ook haar Duitse platenmaatschappij – overleefde het niet.

Duits chauvinisme mocht ook niet baten. Aankondigingen op radio en tv dat Céline ook in die taal nog een elpee zou maken moeten haar de stuipen op het lijf gejaagd hebben. De winnares verdween uit het vizier, bleek telefonisch nergens bereikbaar en moet volgens enkele Duitse boulevardbladen ergens in Canada zitten. Teldec in Hamburg twijfelt eraan of het platencontract dat men met haar heeft nog wel geldig is. „Eine ganz grosse Schweinerei," is het commentaar van de firma in Hamburg. Het wordt nog even spannend wanneer we vragen naar een manager of een contactadres van de zangeres. „We zijn het spoor met haar kwijt geraakt. We weten trouwens helemaal niet meer of ze nog zingt."

„Ne partez pas sans moi" oftewel 'ga niet weg zonder mij'. Céline Dion is in ieder geval wel vertrokken, van de ene dag op de andere na het succes in Dublin. Naar Montreal, horen we. En die inlichting kan de Zwitserse radio- en tv-omroep SRG ons geven en die kan het weten, want door de zege voor Zwitserland zit men daar nu met de organisatie voor het volgende en 34ste Eurovisie Songfestival, opgezadeld. Het spektakel moet op 2 mei 1989 in Bern plaatsvinden, maar wie zal dat betalen? Trouwens waarom stuurde Zwitserland dit jaar een Canadese als representante? Bij de afdeling 'Unterhaltung' van SRG reageert men hierop slagvaardig. Een bijna voorspelbaar antwoord: „De collega's van de Franstalige omroep hebben afgelopen keer de kandidate geleverd. Die werken op hun beurt veel samen met de omroepen van Frankrijk, België (RTBF) en ook Canada. In Zwitserland was geen goede (Franstalige) kandidate, dus is men 'uitgeweken' naar Canada."

Zwitserland won overigens in 1956 ook al het Songfestival, toen Lys Assia het land een zege bezorgde.

Omdat de Zwitserse omroep nu diep in de geldbuidel zal moeten tasten voor het komende Songfestival, staat één ding vast: de kandidaat of kandidate dit land vertegenwoordigt, zal zeker niet de beste moeten zijn. Stel je voor dat men nog eens zou winnen...

In 1992 gaan we naar een Verenigd West-Europa, de binnengrenzen gaan open. Een Europees evenement in ieder geval al 33 jaar: het Eurovisie Songfestival. Wie zei daar ook alweer: maar 'What's in a name?'

Harrie Cremers

● *Céline Dion, in mei nog bejubeld, intussen in vergetelheid gedompeld.*

TEST UW F

Hier zijn we weer. Voor de achttiende maal. Onze Oudejaarsquiz omvat zoals vorig jaar 87 vragen, te weten 85 tekstvragen en twee opgaven aan de hand van foto's.
Wat de vragen 1 tot en met 86 betreft, is telkens maar één van de antwoorden achter elke vraag het juiste. Opgave 87 – een reeks van 40 portretten – geldt als één vraag. Zij moet dus **in haar geheel** goed beantwoord worden. Het is de bedoeling dat u de getallen vóór de omschrijvingen aanbrengt in de hokjes onder de bijpassende foto's, die in het tableau door elkaar staan.

Het Limburgs Dagblad looft de volgende prijzen uit:

HOOFDPRIJS VAN ƒ 500,-
en verder
tweede prijs van ƒ 250,-
derde prijs van ƒ 125,-
vierde prijs van ƒ 100,-
vijfde prijs van ƒ 75,-

en vervolgens acht prijzen van elk ƒ 50,- en twaalf prijzen van elk ƒ 25.

WIE WINT?

Winnaar van de hoofdprijs is degen... oplossing foutloos inzendt dan wel he... aantal punten (meeste goede ant... heeft. Zijn er meer goede inzendinge... schikbare prijzen, dan zullen de prijs... door middel van loting aangewezen ...

Als u wilt meedingen – en dat kan als... nee van het LD bent – dient u uw op... adresseren aan: Puzzelredactie ...

1 Tijdens de Tweede Wereldoorlog nam hij deel aan de geallieerde luchtlandingen in Noorwegen en op Sicilie. Hij werkte mee aan meer dan 70 speelfilms, onder andere met Orson Welles in The Third Man naar de roman van Graham Greene. Hij overleed op 71-jarige leeftijd in Bushey (Hertfordshire). Hoe is de naam van deze acteur?
a) Errol Flynn
b) Humphrey Bogart
c) Trevor Howard

2 Geflankeerd door twee hindoepriesters en staande tegenover parlementsvoorzitter Jaggernath Lachmon legde hij op 25 januari in Paramaribo de eed af als president van Suriname. Wie?
a) Henck Arron
b) Ramsewak Shankar
c) Desi Bouterse

3 In januari werd bekend dat de officiele werkloosheid in ons land gedurende 1987 gedaald was met
a) 47.700
b) 25.200
c) 33.300

4 Tot aan zijn arrestatie in 1949 slaagde hij erin jarenlang zeer geheime informatie betreffende het Amerikaanse en Britse nucleaire onderzoek aan Moskou door te spelen. Hij deed dat uit overtuiging, niet voor geld. Nadat hij 9 van de 14 jaar waartoe hij was veroordeeld, had uitgezeten, werd hij in 1959 aan de DDR uitgeleverd. Daar overleed hij op 28 januari. Wie?
a) Guy Burgess
b) Kim Philby
c) Klaus Fuchs

5 Het Miljoenenlijntje is ter ziele. Per 1 mei hield het op te bestaan. Al in januari had minister Smit-Kroes (Verkeer) aangekondigd dat deze lijn opgeheven zou worden. Het Miljoenenlijntje moest er aan geloven
a) omdat dit traject gereserveerd is voor de TGV.
b) aangezien wegens het geringe aantal reizigers op de exploitatie geld toegelegd moest worden.
c) doordat zich op het traject voortdurend bodemverzakkingen voordoen, met als gevolg dat haast jaarlijks dure reparaties uitgevoerd moesten worden, die in geen verhouding stonden tot de baten.

6 Andrea Ehrig werd het middelpunt van de internationale belangstelling door een prestatie die er zijn mocht. Zij
a) vestigde een nieuw wereldrecord hoogspringen: 1,96 meter.
b) won als eerste vrouw een race in de Formule-I-reeks.
c) triomfeerde op de Europese schaatskampioenschappen op alle vier afstanden.

7 Deining, niet alleen in de kunstwereld, maar ook daarbuiten. Acteur Jules Croiset bekent tegenover de Rijkswacht in Brugge dat hij verzonnen heeft begin december in België door een neofascistische groep te zijn ontvoerd. Ook geeft hij toe verantwoordelijk te zijn geweest voor de valse bommelding in het theater 't Venster, waar eind november '87 het omstreden toneelstuk 'Het vuil, de stad en de dood' zou worden opgevoerd. Het betreft hier een werk van
a) Günther Grass
b) Rainer Werner Fassbinder
c) Rolf Hochhuth

8 Voor de zesde achtereenvolgende maal werd de Oostduitse Katarina Witt Europees kampioene kunstrijden op de schaats. Daarmee evenaarde de 22-jarige het record van de legendarische
a) Sjoukje Dijkstra
b) Sonja Henie
c) Marika Kilius

9 Een internationale commissie van historici overhandigde een rapport over het oorlogsverleden van de Oostenrijkse president Kurt Waldheim aan de Oostenrijkse bondskanselier Vranitzky. Daarin stond dat Waldheim
a) uit vrees voor repercussies tegen zijn persoon actief had meegewerkt aan de deportatie van Griekse en Albanese politieke gevangenen.
b) niet persoonlijk betrokken was geweest bij oorlogsmisdaden op de Balkan, maar daar wel meer van af had geweten dan hij had gezegd en er niets tegen had ondernomen.
c) niet zo had moeten liegen, omdat hij zich daardoor extra verdacht had gemaakt.

10 Op de topconferentie van de EG te Brussel in februari werd volledige overeenstemming bereikt over een pakket van maatregelen
a) waarmee het landbouwbeleid gesaneerd en de financiering van de EG verzekerd moest worden.
b) dat uiteindelijk op een veto van Nederland strandde.
c) betreffende een economisch ontwikkelingsprogramma voor Zuidelijk Afrika.

11 Milieuminister Nijpels en de fabrikanten van spuitbussen ondertekenden in Den Haag een overeenkomst om het gebruik van schadelijke chloorfluorkoolwaterstoffen (cfk's) – zoals drijfgas in spuitbussen – voor de Nederlandse markt in 1990 grotendeels te beëindigen. Van cfk's is vastgesteld dat ze
a) de beschermende ozonlaag rond de aarde aantasten.
b) de regen nog zuurder maken dan die al is.
c) betonrot veroorzaken.

12 Op Cyprus werd Georgios Vassiliou tot president gekozen voor een ambtsperiode van vijf jaar. Vassiliou kreeg in de beslissende verkiezingsronde 51,63 procent van de stemmen. Zijn rivaal van rechts bleef op 48,73 procent staan. Dat was
a) Glafkos Kleridis
b) Spiros Kyprianou
c) Vassos Lyssaridis

13 Het kabinet besloot onverhoeds tot afschaffing van de WIR (Wet investeringsrekening) en maakte duidelijk dat de middelen die door de afschaffing van de wet vrijkomen, in hun geheel het bedrijfsleven ten goede blijven komen. Hoe reageerden de grote fracties in de kamer?
a) Met uitzondering van het CDA gingen alle fracties akkoord met de maatregel.
b) VVD en D'66 waren ronduit tegen de verdwijning van de WIR.
c) Alle grote fracties steunden het besluit van het kabinet.

14 Etnische onlusten in de Transkaukasus. Honderdduizenden Armeniërs gaan de straat op en betogen voor inlijving van de Armeense enclave Nagorno-Karabach. Enkele dagen later komen bij ongeregeldheden in Soemgait aan de Kaspische Zee zeker 31 mensen om het leven. De slachtoffers vallen voornamelijk onder het Armeense deel van de bevolking. Nagorno-Karabach ligt in
a) Georgië
b) Oezbekistan
c) Azerbadjzjan

15 Trilogie in goud voor Yvonne van Gennip op de Olympische Spelen in Calgary. Bovendien vestigde zij er twee wereldrecords. Op welke afstanden?
a) 3000 en 5000 meter
b) 1500 en 3000 meter
c) 500 en 1000 meter

16 'Sollicitudo rei socialis' is de naam van de zevende encycliek van paus Johannes Paulus II, die in februari verscheen. De paus zegt hierin onder meer dat
a) het conflict tussen Oost en West de belangrijkste oorzaak van de onderontwikkeling van de Derde Wereld is.
b) er nooit vrede zal zijn, als het Warschaupact zijn overwicht aan conventionele bewapening niet reduceert tot het peil van de westelijke.
c) er om redenen van rechtvaardigheid een verregaande nivellering tot stand gebracht moet worden in de sociale systemen van de rijke en de onderontwikkelde landen, zodanig dat er op deze wereld geen armoede meer zal zijn.

17 Een opvallende uitslag had een van de halve-finalewedstrijden in het toernooi om de Spaanse voetbalbeker. Voor eigen publiek in het Bernabeustadion te Madrid
a) deklasseerde Real de tweede-ligaformatie uit Granada met 13-1.
b) eindigde de match Real-Atletico in 1-1 en viel de beslissing ten gunste van Real pas, nadat de teams elk 13 (!) strafschoppen hadden benut.
c) versloeg Real Sociedad de Koninklijke uit Madrid met 0-4.

18 Voor het eerst na tien jaar was er sprake van een Grieks-Turkse ontmoeting op het hoogste niveau. De premiers Özal en Papandreou spraken af dat er twee commissies opgericht zullen worden, die zich zullen buigen over de toekomstige samenwerking en over de politieke geschillen tussen beide landen. Deze aanzet tot een 'doorbraak naar normalisering' van de betrekkingen werd gerealiseerd in
a) Nicosia
b) New York
c) Davos

19 In de tweede week van maart bracht de Parlementaire Enquêtecommissie Bouwsubsidies haar eindverslag aan de Tweede Kamer uit. De commissie kwam tot de conclusie dat
a) het departement van VROM ernstig tekort geschoten is bij de uitvoering en toepassing van subsidieregelingen voor woningbouwprojecten van beleggers.
b) de verantwoordelijke staatssecretaris Gerrit Brokx er geen potje van gemaakt had en terecht zijn ontslag had aangeboden.
c) onduidelijke regelgeving er de oorzaak van was geweest dat tallozen er regelmatig een wat te luchthartige interpretatie van de voorschriften op na gehouden hadden.

20 In deze stad voltrok zich in maart een ware genocide. Door toedoen van Irak verloren er zo'n 5000 mensen, hoofdzakelijk Koerden, het leven. Zij werden door de luchtmacht van Saddam Hoessein bestookt met gifgas en stierven een wrede dood. Hoe heet die rampstad?
a) Qom
b) Halabaja
c) Rawanduz

21 De Tweede Kamer debatteerde drie dagen over de kabinetsvoornemens met betrekking tot het sociaal-economische en financiële beleid tot 1990, zoals die eerder door premier Lubbers waren geannonceerd. Een van de resultaten van het debat was dat het plan om werklozen een half jaar eerder naar de bijstand te sturen
a) afgezwakt werd.
b) een krappe meerderheid kreeg.
c) van de baan was.

22 Op 8 maart van dit jaar opende kroonprins Hans Adam er met de traditionele troonrede het nieuwe parlementaire jaar. Hij sprak zich opnieuw uit voor een toetreding van zijn land tot de Verenigde Naties en riep parlement en regering op „een stap in de juiste richting te zetten." Welk land is in het geding?
a) San Remo
b) Andorra
c) Liechtenstein

23 De Limburgse schrijfster Hermine de Graaf kreeg dit jaar een belangrijke Nederlandse literaire prijs. Welke?
a) De P.C. Hooftprijs
b) De Anna Bynsprijs
c) F. Bordewijkprijs

24 De fameuze dirigent Herbert von Karajan vierde zijn 80ste verjaardag. De in Salzburg geboren en nadien ook tot technisch ingenieur opgeleide Karajan heeft niet alleen in Oostenrijk, maar ook daarbuiten, in geheel Europa, een enorme greep gehad op het muziekleven. Van 1934 tot 1941 was hij – eerst als dirigent van de Stadtoper en later als intendant – werkzaam in
a) Berlijn
b) Londen
c) Aken

25 In het Palais des Nations te Genève werden de documenten ondertekend van het Afghanistan-akkoord, dat de terugtrekking van de Sovjettroepen uit Afghanistan regelt en de neutrale status van genoemd land garandeert. De terugtrekking is reeds voor een groot deel geëffectueerd. Het akkoord werd ondertekend door
a) Afghanistan en de Sovjetunie.
b) Afghanistan, de Sovjetunie en Pakistan als garantiemogendheid.
c) Afghanistan, de Sovjetunie, Pakistan en de VS.

26 Vladimir Titov en Moessa Manarov vestigden een nieuw ruimterecord. In de Sojoez TM-6 keerden zij op aarde terug na een verblijf in het heelal van
a) meer dan een jaar.
b) minder dan een jaar.
c) precies 365 dagen.

27 Johan Demjanjuk wordt in Jeruzalem ter dood veroordeeld. De rechtbank acht bewezen dat 'Ivan de Verschrikkelijke' verantwoordelijk is geweest voor de dood van honderdduizenden joden in het nazi-concentratiekamp
a) Mauthausen
b) Treblinka
c) Auschwitz

28 Met twee draws schakelde PSV in de halve finales van het Europabekertoernooi I Real Madrid uit. In Madrid werd het 1-1, in Eindhoven 0-0. De ontmoeting in Eindhoven werd geleid door
a) de Zwitser Galler
b) de Westduitser Pauli
c) de Fransman Vautröt

29 Het einde van de Tweede Wereldoorlog in 1945 betekende niet het einde van oorlogen in de wereld. Sindsdien zijn bij talloze gewapende conflicten in de wereld opnieuw veel mensen, in hoofdzaak burgers, omgekomen. Weet u hoeveel ongeveer? Onderzoeken, onder andere van de VN spreken over:
a) ruim 17 miljoen
b) vijf miljoen
c) 950.000

30 Cynthia Janssen stond plotseling in het middelpunt van de belangstelling. Hoezo?
a) Deze ex-stewardess van de KLM volgde met succes een pilotenopleiding en is thans gezagvoerder in een Boeing-747 op intercontinentale vluchten.
b) Zij kwam in april ter wereld en is de 75.000ste baby die in de Vroedvrouwenschool te Heerlen het levenslicht aanschouwde.
c) Deze activiste-van-huis-uit, die sinds enkele maanden voorzitster van de Dienstenbond FNV is, sleepte er bij de laatste CAO-onderhandelingen voor de werknemers in de dienstensector een reële loonsverhoging van 1,5 procent uit.

31 De televisiezender Nederland III kwam in de ether en prompt werd het Commissariaat voor de Media in Hilversum vanuit het hele land overstelpt met klachten die er op neerkwamen dat
a) Studio Sport om onverklaarbare redenen niet meer in kleur kon worden gevolgd.
b) praatprogramma's dermate uitliepen, dat het journaal en sportprogramma's steeds te laat begonnen.
c) de zender lang niet overal ontvangen werd.

32 Terug bij PSV: het bestuur van de Eindhovense club bestrafte Ronald Koeman disciplinair met ƒ 10.000 en schorste hem voor één wedstrijd wegens uitspraken in een voetbalblad. Daarin noemde hij de 'doodschop' van PSV'er Hans Gillhaus tegen een Franse speler 'klasse'. De speler die door Gillhaus tegen de vlakte werd geschopt, was
a) Jean Tigana.
b) Michel Platini
c) Juste Fontaine

33 De 22-jarige Ossenaar die vorig in de derde minuut van de WK-kwalificatiewedstrijd Nederland-Cyprus in Rotterdam een zelfgemaakt projectiel op het speelveld smeet ten gevolge waarvan de Cyprische doelman uitgeschakeld werd en de UEFA Nederland gevoelig bestrafte, werd hiervoor door de rechtbank (voorlopig) veroordeeld tot
a) tien maanden gevangenisstraf, waarvan zes voorwaardelijk en een verbod tot het betreden van stadions gedurende drie jaar.
b) het schoonvegen gedurende vijftien achtereenvolgende maandagen van de staantribunes van het Feyenoordstadion.
c) honderdvijftig uur dienstverlening.

34 België kreeg een nieuwe regering: Martens VIII. In de tweede week van mei legde de centrum-linkse regering de eed af in de handen van koning Boudewijn. Dat gebeurde nadat formateur Jean-Luc Dehaene na moeizame pogingen en tegen de verwachting in een akkoord had weten te bereiken over de kwestie-Voeren. 'Martens VIII' is samengesteld met ministers uit
a) CVP (Christelijke Volkspartij), PS (Waalse socialisten) en Volksunie.
b) CVP, Volksunie, en PSC (Waalse christen-democraten).
c) Volksunie, PSC, SP (Vlaamse socialisten), PS en CVP.

35 Ronald Reagan was vijf dagen in Moskou, waar hij voor de vierde maal een ontmoeting had met president en partijleider Michail Gorbatsjov. Bij hun eerste gesprek kwamen beide staatslieden fors in aanvaring. Reagans stafchef, Howard Baker karakteriseerde de eerste bijeenkomst zelfs als „tumultueus". Welk onderwerp stond toen ter discussie?
a) de kwestie van de mensenrechten.
b) het Amerikaanse voornemen om – ondanks legio Russische bezwaren – toch door te gaan met het ontwikkelen van SDI (Strategisch Defensie Initiatief).
c) het voortdurend afluisteren door de KGB van telefoongesprekken die op de ambassade van de VS in Moskou gevoerd werden.

36 Op 14 mei overleed – bijna 102 jaar oud – de Nederlandse staatsman Willem Drees. Vier kabinetten droegen zijn naam. Het vierde en laatste kabinet-Drees strandde
a) toen de PvdA-ministers opstapten in verband met de verlenging van de tijdelijke Wet op de Belastingverhoging.
b) doordat de PvdA niet akkoord wenste te gaan met het nieuwe omroepbestel in Nederland, dat voorzag in de grootst mogelijke pluriformiteit.
c) nadat de oppositie te kennen had gegeven dat zij en bloc tegen invoering van de Noodwet Ouderdomsvoorziening – de basis van de latere Algemene Ouderdomswet (AOW) – zou stemmen.

37 Nederland kreeg zijn vijf-guldenmunt. In alle opzichten – gewicht, een duurzaam goudkleurig uiterlijk, diameter en dikte – verschilt hij van andere munten, zelfs als bij wijze van truc twee stuivers op elkaar worden geplakt. Tenminste één buitenlandse munt bestaat er, die behoorlijk op het vijfje lijkt:
a) het Spaanse muntstuk van 100 peseta's
b) de nieuwe Britse munt van 1 pond
c) het Griekse muntstuk van 5 drachmen

38 Welke EG-lidstaat is het onveiligste autoland? Hierover bestaat een Frans rapport.
a) Griekenland
b) Nederland
c) Portugal

39 De paus benoemde een nieuwe apostolische pro-nuntius in Nederland als opvolger van mgr. Edward Cassidy. De nieuwe nuntius is mgr. Audrys Juozas en afkomstig van
a) Litouwen
b) Ierland
c) Sicilië

40 De IRA sloeg toe in Limburg. De organisatie eiste de verantwoordelijkheid op voor een bomaanslag en een schietpartij, waarbij drie Britse militairen op slag werden gedood en drie anderen gewond. De aanslagen werden gepleegd in
a) Bergen en Roermond.
b) Venlo en Nieuw-Bergen.
c) Roermond en Nieuw-Bergen.

41 Koninklijke Nederlandse Papierfabrieken (KNP) verplaatsten hun hoofdkantoor van Maastricht naar Naarden, bij Amsterdam. De reden daarvoor was, dat
a) De leden van de Raad van Bestuur het daar gezelliger vonden.
b) De top van het bedrijf dichter bij het financieel centrum van Nederland wilde zitten.
c) Limburg niet meer voldoende investeringspremies opleverde.

42 Volvo kwam met een nieuw model op de markt, de Volvo 440. De auto is gebaseerd op
a) zijn voorganger, de 480 ES (turbo).
b) een sedan-uitvoering die nog in de DAF-tijd werd ontwikkeld.
c) een volstrekt nieuw concept dat in het geheim in Zweden tot stand kwam.

43 Na de mislukte ouverture tegen de Sovjets (0-1) herpakte Nederland zich formidabel. Engeland, Ierland en West-Duitsland werden overwonnen. Toen stond Oranje in de finale van de Europese kampioenschappen voetbal. Tegenstander was weer de Sovjetunie. Gullit en Van Basten schoten Nederland naar de titel. Maar weet u nog wie in de halve-finalewedstrijd tegen de Westduitsers de eerste goal voor Nederland maakte?
a) Ronald Koeman uit een strafschop.
b) Marco van Basten met een magistraal vleugelschot, dat later tot het fraaiste doelpunt uit het hele toernooi bestempeld werd.
c) Invaller Wim Kieft met een, naar hij zelf bekende, half mislukt schot.

44 Internationaal tumult en grote verontwaardiging alom: boven de Straat van Hormoez schoten de Amerikanen op 3 juli een Iraanse Airbus-300 neer. Dit passagiersvliegtuig van Iran Air was die dag om 10.47 uur opgestegen van het vliegveld Bandar Abbas voor lijnvlucht 655 naar Dubai. Alle 290 inzittenden, onder wie de 16 bemanningsleden en 66 kinderen, kwamen om. De Airbus werd omlaaggehaald door
a) een van de kruiser Vincennes afgevuurde Standard-raket.
b) mitrailleurvuur van een squadron F's-16 van de USAF.
c) een patrouillerend AWACS-toestel.

45 Winnaar van de 75ste Ronde Van Frankrijk werd de Spanjaard Pedro Delgado. Aan zijn triomf kleeft nochtans een bijsmaak. Delgado is namelijk de eerste Tourwinnaar die
a) zich bij de beklimming van de steile Puy de Dôme buiten het gezichtsveld van de officials door een solexrijder zo'n 500 meter liet duwen.
b) bij dopingcontrole positief werd bevonden.
c) in de beslissende tijdrit naar Parijs ongestraft gedurende een half uur in het wiel van zijn drie minuten eerder gestarte, grootste rivaal kon rijden, hetgeen in strijd met de reglementen is.

46 Kolossale verontwaardiging in Roemenie en daarbuiten. In het kader van de 'systematisering en modernisering van het platteland' wil president Ceausescu 7000 van de 13.000 dorpen in het land laten afbreken. Daarvoor in de plaats moeten de mensen
a) in 'moderne industriële agrarische centra' gaan wonen.
b) genoegen nemen met onderbrenging in massale staatsboerderijen.
c) zich in de steden gaan vestigen.

47 Zaterdag 20 augustus eindigde de oorlog tussen Iran en Irak. De partijen kamen overeen onder leiding van VN-chef, Perez de Cuellar, vredesbesprekingen te beginnen. De Golfoorlog die aan honderdduizenden mensen het leven heeft gekost, duurde
a) 18 maanden
b) precies twee jaar en drie maanden.
c) ruim acht jaar.

48 In dit Aziatische land zette in september het leger de burgerregering af. De coup werd uitgevoerd onder leiding van de opperbevelhebber van de strijdkrachten, generaal Saw Maung, die nu het door militairen gedomineerde kabinet leidt. Waar speelde een en ander zich af?
a) Zuid-Korea
b) Birma
c) Cambodja

49 De Landelijke Studentenvakbond spande een kort geding aan tegen de Staat der Nederlanden in verband met de harmonisatiewet. In deze wet zijn de voorwaarden geregeld (inschrijvingsduur, collegegelden) waaronder men kan studeren aan inrichtingen van het wetenschappelijk onderwijs of het hoger beroepsonderwijs. Bij het geding ging het om het punt dat de wet ook gold voor studenten die voor de inwerkingtreding ervan op 27 juli '88 aan een tweede studie begonnen. De studenten vonden... billijk. Rechter Wijnholt, de pre... van de rechtbank in Den Haag
a) stelde dat minister Deetma... rect had gehandeld en ... noodzaak van een stringe... zuinigingsbeleid de gew... maatregel rechtvaardigt.
b) gaf de Studentenvakbond ... gelijk en verbood de uitv... van dit deel van de wet.
c) deed een klemmend beoep... minister en de studenten ... poging te doen in gezam... overleg naar een comprom... te werken.

50 Dit land in Centraal-Afrik... de ook een uitbarsting v... nisch geweld. Het was de derde... confrontatie tussen twee stamm... het land, de Hoetoes en de T... sinds het gebied op 1 augustus... onafhankelijk werd. Volgens o... opgaven werden zo'n 5000 mens... dood, maar waarnemers in het ... fen gebied geloven dat het d... dichter bij de 20.000 ligt. In wel... voltrok zich dit bloedbad?
a) Rwanda
b) Oeganda
c) Boeroendi

51 Het LSO heeft sinds he... zoen 1988-1989 een ni... vaste dirigent. Hoe is zijn naam?
a) Pablo Sanchez Torella
b) Salvador Mas Conde
c) Ed Spanjaard

52 De grootste luchtramp al... den bij een vliegshow ko... West-Duitsland tientallen men... vens. Het ongeluk gebeurde o... Amerikaanse luchtmachtbasis ... stein. Daar kwam een brand... straaljager tussen een dichte toes... wersmenigte. Het toestel
a) was er een van een fo... Westduitse Starfighters.
b) raakte bij een acrobatische ... noeuvre een boomtop.
c) maakte deel uit van het Italia... stuntteam Frecce Tricolori.

53 De Westduitser Mathias ... die per Cessna illegaal ... Moskou vloog en hiervoor vier ja... vangenisstraf kreeg, kwam in aug... vervroegd vrij. Tegenover een ve... gever van het Amerikaanse persb... AP zei Rust dat hij
a) wilde bewijzen dat de Ru... hem op zijn vlucht van Fi... naar Moskou niets in de weg... den leggen.
b) met zijn stunt een verbe... had bewerkstelligd van de... trekkingen tussen Mosko... Bonn.
c) reeds een volgende stunt in ... had.

54 „Voornaamste reden echte... thans mijn ontslag te vrag... het feit dat ik de stellige indruk g... gen heb, dat de vertrouwensbasis... de geestverwante fractie zodanig... minderd is, dat deze in politieke ... onvoldoende moet worden ... schouwd." Woorden van
a) premier Andreas Papand... van Griekenland na massiev... tiek vanuit zijn fractie – de so... listische Pasok – nadat hij zo... blikken of blozen aan het h... van zijn vriendin, de ex-ste... dess Dimitra Liani, op de EG-... conferentie te Rhodos was... men aanwaaien.
b) Elisabeth Kopp, de Zwitserse... nister van justitie, die met d... sluit de consequenties trok... het schandaal rond het w... sen van drugsdollars, w... haar man betrokken was.
c) staatssecretaris René van ... Linden in een brief aan pre... Lubbers, waarin eerstgeno... na felle kritiek op zijn perso... verband met de paspoort... zijn ontslag aanbood.

55 Turbulente politieke ontw... lingen en toenemend gew... Haïti. Omstreden verkiezingen b... ten op 17 januari van dit jaar burge... sident Leslie Manigat aan het be... Vijf maanden later knikkerde we... Namphy Manigat van de troon. N... phy zelf werd op zijn beurt ook v... ven. Dat gebeurde medio septe... door
a) de ijlings uit Franse balling... teruggekeerde Jean-Claude ... valier.
b) brigade-generaal Prosper Av...
c) een regering van Nationale ... zoening, waarvan de burge... ter van de hoofdstad, Po... Prince, Frank Romain, pr... werd.

56 Minister Ruding van Finan... diende op 20 september ... Tweede Kamer de begroting voor... in, die zoals gebruikelijk gepaard... met een toelichtend stuk: de miljoe... nota. In de voorgestelde begroting... onder meer opgenomen dat
a) het algemene BTW-tarief va... naar 18,5 procent gaat en da...

Op 30 september van dit jaar trad de Sovjetrussische president Andrej Gromyko af als lid van het Politburo. Een dag later was hij ook geen staatshoofd meer. De foto toont de stemming over het voorstel om Gromyko van het presidentschap te ontheffen.

Andrej (79) – onderste rij in het midden – kijkt star voor zich uit, als hij door de leden van het Politburo „uitgewuifd" wordt. Uiterst rechts op de foto zit de huidige president en partijleider Michail Gorbatsjov. Wie is de man links op de onderste rij?
a) Vladimir Krjoetskov, het nieuwe hoofd van de KGB.
b) Nikolaj Ryzjkov, de huidige premier.
c) Edoeard Sjevardnadze, minister van buitenlandse zaken.

TENKENNIS

lad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

voldoende als u achter de nummers van gen de juiste letter (het goede antwoord) bij voorbeeld: 1 = c, 2 = a enzovoorts.

vraag 87 opgelost hebt, zult u merken dat tallen van 1 tot en 40 in de hokjes onder to's door elkaar staan. Dat kan ook niet s. Welnu, in uw antwoord achter vraag t u de getallen in de door u gevonden rde. Let wel: u begint linksboven op het u en werkt achtereenvolgens in horizontale richting rij na rij af. Voorbeeld: vraag 87: 7-34-18-9 enzovoorts.

Op de briefkaart c.q. in de linkerbovenhoek van de envelop dient duidelijk vermeld te worden: Oudejaarsquiz.

Iedere abonnee kan slechts één oplossing inzenden.
Oplossingen dienen uiterlijk maandag 23 januari 1989 in ons bezit te zijn. Vermeld bij uw oplossing uw bankrekening- of gironummer.

Uitslag

Over deze Oudejaarsquiz wordt geen correspondentie gevoerd. Personeelsleden van het LD en hun familieleden zijn van deelneming als hierboven omschreven uitgesloten.

In ons nummer van zaterdag 4 februari 1989 zullen wij de uitslag van de quiz en de namen van de prijswinnaars bekendmaken.

Veel succes allemaal en een voorspoedig 1988.

lage tarief op zes procent gehandhaafd blijft.
er naar het voorbeeld van talrijke andere Europese landen één BTW-tarief komt van 16 procent.
de BTW afgeschaft en vervangen wordt door een nieuwe vorm van omzetbelasting.

57 Het Eurovisiesongfestival werd gewonnen door
Frankrijk
Zwitserland
Ierland

58 De Oscar voor de beste film ging in 1988 naar een produktie, ook in Limburg maandenlang volle en trok. Hoe heet deze film?
The Last Emperor
De ondraaglijke lichtheid van het bestaan
Children of a lesser God

59 De Limburgse dichter Rob Molin maakte in 1988 zijn prozadebuut. Wat is de naam van de verhalenbundel?
Aardbeien in september
Pruimen in november
Kersen in december

60 Naar schatting 30 miljoen mensen in dit Aziatische land werden in september getroffen door ernstige overstromingen. Zij verloren zowat alles wat zij bezaten. Welk land overkwam deze natuurramp?
Indonesië
Bangladesh
India

61 Een commissie die agressief gedrag bij honden onderzocht, adviseerde in een rapport aan minister Braks onder andere:
pitbull-terriërs zouden alleen gemuilkorfd en kort aangelijnd op straat mogen komen.
een nachtelijk uitgaansverbod voor pitbull-terriërs is alleszins gewenst.
het fokken van pitbull-terriërs moet met onmiddellijke ingang verboden worden.

62 Donderdag 29 september op de Olympische Spelen in Seoel: scheidsrechter Abdul Hani uit Irak stopt de bokspartij
als Arnold-Vanderlijde tegen de Amerikaan Ray Mercer tijdens de tweede ronde voor de derde keer tegen de grond gaat.
nadat Koreaanse officials en toeschouwers de ring bestormen en de arbiter wegens een vermeende foutieve beslissing afrossen.
c) **noodgedwongen; het licht valt uit en de Russische en Zairese zwaargewichten die de finale moeten bestrijden, zien elkaar niet meer**

63 Tijdens een speciale zitting van de Opperste Sovjet op 1 oktober werd partijleider Michail Gorbatsjov gekozen tot voorzitter van het Presidium van de Opperste Sovjet en daarmee tot president van de Sovjetunie. Gorbatsjovs verkiezing ging hand in hand met het definitieve vertrek van Andrei Gromyko uit de Sovjet-politiek. Gromyko
a) **werd in 1943 ambassadeur in Washington en had een actief aandeel in de conferenties van Teheran, Jalta en Potsdam en aan de oprichting van de Verenigde Naties.**
b) **aanvaardde na de Tweede Wereldoorlog de post van ambassadeur in de VS en werd in 1952 minister van buitenlandse zaken van de Sovjetunie.**
c) **trad uit de actieve politiek met een rede tot de opperste Sovjet, waarin hij benadrukte, dat Gorbatsjov met zijn hervormingsbeleid het paard van Troje binnenhaalde.**

64 Kent u hem: Alberto Tomba?
a) **Nationaal wielerkampioen van Italië.**
b) **Veroverde gouden medailles in Calgary.**
c) **Europees kampioen 200 vlinderslag.**

65 Bij de zesjaarlijkse verkiezingen ter hernieuwing van de 589 Belgische gemeenteraden boekte het ultra-rechtse Vlaams Blok opvallende successen. Het Blok dat campagne had gevoerd onder het thema 'Eigen volk eerst' behaalde in een Vlaamse stad zelfs 17,7 procent van de daar uitgebrachte stemmen. In welke stad was dat?
a) **Hasselt**
b) **Leuven**
c) **Antwerpen**

66 De Tweede Kamer debatteerde in oktober drie dagen over het voorgenomen regeringsbeleid voor 1989. Uit het credo van de politieke partijen de navolgende 'paragraaf' in telegramstijl. „Niet eens met gedrag van vissers in Vlissingen, maar is het nodig dat op zondagmorgen twee vissers met veel machtsvertoon van hun bed worden gelicht? Jezus-film en 06-sexlijnen werken verloedering en normvervaging in de hand." Welke partij is hier aan het woord?
a) **Staatkundig Gereformeerde Partij**
b) **Pacifistisch Socialistische Partij**
c) **Partij van de Arbeid.**

Vraag 87

1. Amerikaanse atlete die olympisch kampioene op de zevenkamp werd.
2. Zijn team behaalde op het EK voetbal geen enkel punt.
3. Commissaris in de televisiefilm De Octopus.
4. Zij was kandidaat voor het voorzitterschap van de Westduitse FDP, maar moest het bij de stemming afleggen tegen Otto Graf Lambsdorff.
5. Volgde Wim van Eekelen op als minister van defensie.
6. Binnenkort krijgt hij een eredoctoraat in de rechtsgeleerdheid aan de Rijksuniversiteit Limburg.
7. Voorzitster van de PvdA.
8. Maurits, zoon van prinses Margriet en mr. Pieter van Vollenhoven.
9. Onder zijn leiding bereikten de VN in het afgelopen jaar opvallende successen.
10. Dimitra, de spraakmakende vriendin van de door schandalen geplaagde Griekse premier Andreas Papandreou.
11. Gewaardeerd EG-commissaris in Brussel.
12. De VS wilden de uitlevering van deze Panamees.
13. Omwenteling in Pakistan: Benazir Bhoetto wordt premier.
14. Secretaris-generaal van de NAVO.
15. Bendjedid Chadli kondigde op 10 oktober in een toespraak tot de Algerijnse natie politieke hervormingen aan.
16. 'En nu naar bed', de beste musical van deze schrijfster wordt in het seizoen 1990-'91 opnieuw opgevoerd.
17. „Aangenaam, ik ben John Tower uit Texas. Onder het presidentschap van George Bush treed ik op als minister van defensie."
18. Schaakgrootmeester die vorige maand in Amsterdam overleed.
19. De meeste Britse eieren zijn besmet met salmonellabacteriën, zei zij. Prompt daalde de eierverkoop met ruim de helft. Resultaat: staatssecretaris Edwina Currie trad af.
20. Hij wilde de PC Hooftprijs niet.
21. Autocoureur Ayrton Senna, wereldkampioen Formule I.
22. Zij kreeg de Oscar voor de beste actrice.
23. Ook hij krijgt een eredoctoraat, niet in Maastricht maar aan de Rijksuniversiteit Groningen.
24. Vermaarde dirigent.
25. Romario de Sauza Faria, de miljoenenaankoop van PSV.
26. Zij overleed in Zuid-Amerika. Haar vader was reder en heette Aristoteles.
27. De gekozen vice-president van de Verenigde Staten.
28. Cabaretier die in november de landelijke studentenmanifestatie in Den Haag leidde.
29. 's Werelds beste marathonloopster.
30. Op het Eurosongfestival in Dublin slechts negende met 70 punten.
31. Wereldvermaarde cineast die dit jaar 90 werd.
32. Nelson Mandela 70 jaar. Reden voor een groot concert in het Londense Wembley-stadion. En deze bekende zangeres uit de VS trad daar ook op.
33. Hij eindigde achter Pedro Delgado als tweede in de Tour de France.
34. Zij was presentatrice op het Unicef-gala in het Maastrichtse MECC.
35. Hij liep weliswaar een fantastische race maar ook tegen de lamp.
36. Zanger en guitarist; stierf in deze maand op 52-jarige leeftijd.
37. Bekende Sovjetrussische popzangeres.
38. Limburgs enige internationale scheidsrechter.
39. Tekende voor Zuid-Afrika het vredesprotocol van Brazzaville dat in onafhankelijkheid voor Namibië moet uitmonden.
40. Wereldrecordhoudster op de 100 meter hardlopen.

67 Er was overal grote verbazing over de plotselinge mededeling van FNV-voorzitter Hans Pont dat hij de Federatie van Nederlandse Vakverenigingen ging verlaten. Naar hij zelf zei, deed hij dit „voor een baan die zich maar één keer aandient". Welke 'job' beoefent Pont sinds 1 oktober jongstleden?
a) **President-directeur van de geprivatiseerde PTT.**
b) **Hoofd verkoopleider Fokker, speciaal belast met het aan de man brengen van de Fokker-100.**
c) **Directeur-generaal management en personeelsbeleid van het ministerie van Binnenlandse Zaken.**

68 Enkele dagen voordat een nieuwe compositie van zijn hand in Utrecht in première zou gaan, overleed onlangs de Nederlandse componist Herman Strategier. Wat is de naam van deze compositie?
a) **Missa da requiem.**
b) **Missa ultima.**
c) **Missa in extremis.**

69 Tijdens een jachtpartij op het landgoed van een vriend overleed de Beierse minister-president en voorzitter van de CSU, Franz Josef Strauss, een van de bekendste en invloedrijkste, maar ook een van de meest omstreden politici van de Bondsrepubliek. De grote wens van Strauss om bondskanselier te worden, is nooit in vervulling gegaan. Als kanselierskandidaat werd hij in 1982 verslagen door
a) **Helmut Kohl**
b) **Helmut Schmidt**
c) **Willy Brandt**

70 Met een flinke meerderheid sprak het Chileense volk zich per referendum uit
a) **voor een onmiddellijk aftreden van president Pinochet.**
b) **tegen een nieuwe ambtstermijn van Pinochet.**
c) **voor een plan van de regering om ook vrouwen in Chili actief en passief kiesrecht te verlenen.**

71 Er woedden ook onlusten in Kosovo, de in de republiek Servië gelegen en aan Albanië grenzende provincie, waar de etnische Albanezen ver in de meerderheid zijn. De demografische en politieke ontwikkelingen aldaar zijn een doorn in het oog van Servië, dat volledige zeggenschap over dit autonome buitengebied wil herwinnen. Het Servische protest wordt geleid door
a) **Slobodan Milosevic**
b) **Milovan Sogorov**
c) **Branko Mamula**

72 Wegens ontvoering van en moord op Ahold-topman Gerrit Jan Heijn veroordeelde het gerechtshof in Amsterdam Ferdi E. in hoger beroep tot 20 jaar gevangenisstraf en terbeschikkingstelling van de regering. In juli had E. op dezelfde beschuldiging al voor de rechtbank in Haarlem terechtgestaan. Toen
a) **werd hij tot een gelijkluidende straf veroordeeld.**
b) **kreeg Ferdi E. een levenslange straf.**
c) **luidde het vonnis 30 jaar en terbeschikkingstelling.**

73 George Herbert Walker Bush (63), sinds 1981 vice-president onder Ronald Reagan, werd met 54 procent van de stemmen (47,9 miljoen) gekozen tot staatshoofd van de VS. In 40 van de 50 Amerikaanse staten behaalde hij een meerderheid. Bush' rivaal Dukakis won in de overige 10 staten en in het 'District of Columbia'. Van 1971 tot 1973 was Bush onder president Richard Nixon
a) **ambassadeur bij de Verenigde Naties.**
b) **leider van de Amerikaanse delegatie bij de Weense besprekingen tussen Oost en West over troepenvermindering in Europa.**
c) **belast met het ontrafelen van het Watergateschandaal, hetgeen hem niet lukte.**

Samenstelling
FRITS SCHILS

74 Boze specialisten draaiden in juni 'even' zondagsdiensten, o.a. uit protest tegen
a) **de voorgenomen verlaging van de vergoeding voor de praktijkkosten van specialisten.**
b) **de eenzijdig door minister De Koning doorgedrukte maatregel om hun norminkomen te verlagen van ƒ 181.000 tot ƒ 148.500 per jaar.**
c) **de ongebreidelde tewerkstelling van buitenlandse specialisten in Nederlandse ziekenhuizen tegen een inkomen van tweemaal modaal.**

75 Medio november... „In naam van Allah en in naam van het Arabisch-Palestijnse volk proclameert de Palestijnse Nationale Raad (PNC) de stichting van de staat Palestina op ons Palestijnse grondgebied met het heilige Jeruzalem (Al-Qods Al-Cherif) als hoofdstad." Woorden van Yasser Arafat
a) **uit een militante rede die hij in 1947 in de Algemene Vergadering van de VN hield.**
b) **tijdens de buitengewone zitting van de PNC – het parlement in ballingschap van de PLO – te Algiers.**
c) **die hij uitsprak op de recente vergadering van de Algemene Vergadering van de VN in Genève.**

76 De politiebonden riepen maandag 14 november uit tot landelijke actiedag. De politiebonden ACP, NPB en ANPV wilden op deze manier
a) **van de regering een reële loonsverhoging van 2,5 procent afdwingen alsmede de belofte dat politiemensen voortaan geen overuren meer hoeven te maken.**
b) **de ministers Korthals Altes en Van Dijk onder druk zetten om op korte termijn over te gaan tot een herwaardering van de politiefunctie.**
c) **protesteren tegen de volgens hen inferieure apparatuur, waarmee in het land de alcoholcontroles werden gehouden.**

77 Minister Smit-Kroes van Verkeer is zeer verontwaardigd over een plan van haar Westduitse collega Warnke om
a) **het rijverbod voor het beroepsgoederenvervoer over de autosnelwegen in West-Duitsland gedurende het weekeinde te verlengen tot 's maandags 11 uur.**
b) **de minimumsnelheid op de Autobahnen te verhogen tot 90 kilometer.**
c) **vrachtwagens – ook buitenlandse – tol te laten betalen voor het gebruik van doorgaande autowegen in de Bondsrepubliek.**

78 „De reacties hebben mij bijzonder bedroefd. Mijn toespraak werd door veel toehoorders niet begrepen op de wijze die ik bedoelde. Dat spijt mij bijzonder en het doet me pijn als ik de gevoelens van anderen heb gekwetst." Woorden van
a) **de wegens een nachtelijk incident in Zwolle in verlegenheid geraakte burgemeester van de Friese gemeente Smallingerland.**
b) **ex-burgemeester José Happart van Voeren uit een toespraak van recente datum, waarin hij aankondigde dat hij als eerste burger van Voeren zal terugkeren, zodra de Voerstreek bij de provincie Luik heringelijfd is.**
c) **de voorzitter van de Westduitse Bondsdag, Philipp Jenninger, die aftrad een golf van kritiek op een rede van hem ter gelegenheid van de 50ste herdenking van de 'Kristallnacht'.**

79 Haar excentrieke leefstijl en haar vier huwelijken brachten haar regelmatig in de publieke belangstelling. Zes weken geleden overleed deze steenrijke vrouw. Wie?
a) **Rita Hayworth**
b) **Christina Onassis**
c) **Lilli Palmer**

80 Het koeriersbedrijf XP International dreigde maandenlang 'vliegveld Beek' te verlaten, omdat
a) **er 's nachts niet gevlogen mocht worden.**
b) **bewoners in de buurt te vaak klaagden over vliegtuiglawaai.**
c) **de luchthaven c.q. het ministerie van Verkeer niet tijdig garanties konden geven voor toekomstige uitbreidingsplannen.**

81 De Tweede en Eerste Kamer gingen akkoord met de privatisering van DSM. Hoewel in principe alle aandelen verkocht mogen worden, is in eerste instantie 'slechts' 30 procent verhandelbaar, omdat
a) **de PvdA tegen onmiddellijke verkoop van alle aandelen was.**
b) **de raad van bestuur nog niet weet of er genoeg belangstelling is voor alle aandelen.**
c) **de effectenhandel een grotere financiële belasting niet aankan.**

82 De Nobelprijs voor de Vrede 1988 werd door de Noorse koning Olaf in Oslo uitgereikt aan
a) **Michail Gorbatsjov en Ronald Reagan wegens het door hen gerealiseerde INF-akkoord.**
b) **de VN-vredesmacht in de persoon van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Javier Perez de Cuellar.**
c) **de alom bekende Moeder Theresa voor haar vredelievende werk in de sloppenwijken van Calcutta en andere verpauperde Aziatische miljoenensteden.**

83 Een krachtige aardbeving teistert de Sovjetrepubliek Armenië in de Kaukasus. Er zijn tienduizenden doden. Gorbatsjov, op bezoek in de VS, keert onmiddellijk terug en neemt in het rampgebied de leiding van de hulpacties op zich. Een massale internationale actie van bijstand komt op gang. Een van de getroffen steden is dermate verwoest dat daar na verloop van tijd het zoeken wordt gestaakt en overlevenden worden geëvacueerd. Dan zal de stad worden geëgaliseerd en in een „eeuwig kerkhof" veranderd zijn. Welke stad is dit?
a) **Leninakan**
b) **Spitak**
c) **Kirovakan**

84 Een oud Nederlands dagblad vierde een gedenkwaardig jubileum. Het bestond deze maand 175 jaar.
a) **De Nederlandse Staatscourant**
b) **Haarlems Dagblad**
c) **Limburgs Dagblad**

85 Vier dagen voor Kerstmis stort een jumbojet van Panam bij het Schotse stadje Lockerbie neer. Alle 258 inzittenden van het toestel en een aantal inwoners van het getroffen stadje komen om het leven. Het staat vrijwel vast dat de ramp door sabotage veroorzaakt is. Het toestel was opgestegen in Londen en had als eindbestemming
a) **San Francisco**
b) **New York**
c) **Chicago**

SITTARD en omgeving

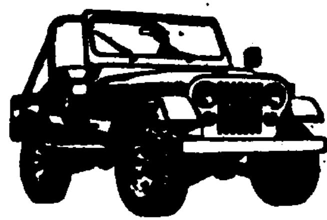
SITTARD

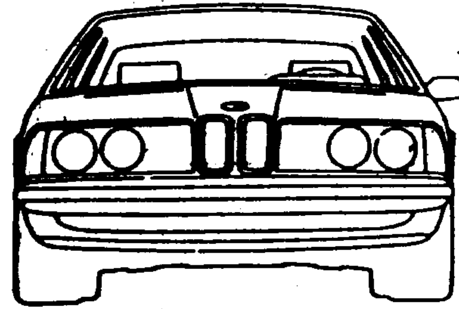
Autoschade Kurvers
Nusterweg 67ᵃ, Sittard. Tel. 04490-16066
Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het genoten vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar. Wij wensen onze vrienden en relaties
EEN VOORSPOEDIG EN GELUKKIG 1989

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989
JAN PALMEN
Shell Zelftankstation en wasstraat
Leyenbroekerweg 102, Sittard
Tel. 04490-15009

Johnnie van Nijkerk
KAPSALON
Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1988. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar.
Oude Broeksittarderweg 13 - Tel. 04490-19015 - Sittard

Wij wensen onze vrienden en relaties een voorspoedig en gelukkig 1989
Warmtetechnisch installatiebureau
R. v.d. Brock B.V.
Stationsplein 16, Sittard. Telefoon 12470

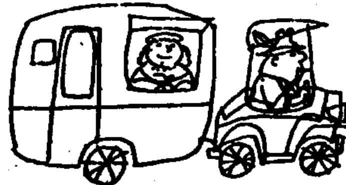

Garage H. Frijsinger
Overhoven 69, 6136 EB Sittard
☎ 04490-11428
Wij wensen onze klanten, vrienden en bekenden een voorspoedig 1989

JOIN AUTO'S
J. Zwakhalen
Klaverstraat 1
6135 GR Sittard
Tel. 04490-14769
Wij wensen onze vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig nieuwjaar toe

Fa. Vink's Slagerijen
Steenweg 18 - Paardestraat 22, Sittard
Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1988
Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en bekenden
FAM. DEN DEKKER-SCHMEITZ
Dorpstraat 38 - Broeksittard

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989.
Friture en snackbar DE ROTONDE
John, Loly en Tanna

Jongen Recreatie
Dr. Nolenslaan 105
6136 GL Sittard
Tel. 04490-15623
Wij wensen onze klanten, vrienden en bekenden een voorspoedig 1989

SIMUNT
JUWELIERS - DIAMANTAIRS
Limbrichterstraat 32 Sittard. Tel. 04490-21965
Grote Gracht 11, Maastricht. Tel. 043-253081
Wij wensen allen een voorspoedig en gelukkig nieuwjaar

DE SPAR
A. Rutten-In 't Zandt
Veestr. 22, Sittard
Wenst u allen prettige kerstdagen en een zalig nieuwjaar

Onze klanten en vrienden een gelukkig en voorspoedig 1989
Caris en Reiner B.V.
Industriestraat 29, Sittard. Tel. 04490-12230
Gas-, water- en sanitaire installaties

De Kopieerder
Vestigingen: Sittard en Roermond
Danken onze cliëntèle voor het aan ons geschonken vertrouwen in 1988 en wensen hen een
VOORSPOEDIG EN GEZOND 1989
toe!

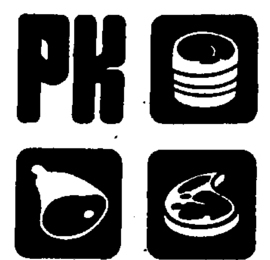
BOUWBEDRIJF
C.J. Savelkoul b.v.
dir.-eig.: H.A.S.M. Kessen
Utiliteitsbouw, nieuwbouw, renovatie, onderhoud
Hoofdvestiging: Nieuwstadterweg 3, tel. 04490-15637, Sittard
Nevenvestiging: Locht 163, Kerkrade, tel. 045-417066
Zalig nieuwjaar

WORMS TECHNIEK
Sittard, Bergerweg 49
Tel. 04490-27878
Specialist in: ***– pijpleidingen en kabelwerken***
– verhuur van machines en gereedschappen
Gelukkig nieuwjaar

jongeneel b.v. produkten voor de bouw
Handelsstraat 8, Handelscentrum Bergerweg Sittard. Tel. 04490-15544
wenst haar clientèle een gelukkig nieuwjaar

MUNSTERGELEEN

CAFÉ „'T TREPKE"
Peterstraat 9, Munstergeleen
☎ 04490-28811
Wenst haar clientèle een gelukkig Nieuwjaar!

slagerij p. keuler
Houbeneindstraat 1
Munstergeleen
Telefoon 04490-13054
Wij wensen u allen een voorspoedig 1989

ELS BRANDTS
HANSWINKEL 15, MUNSTERGELEEN
NATUURGENEESKUNDIGE
wenst haar patiënten en bekenden een voorspoedig 1989!

NIEUWSTADT

Heidy en Jan Feller
Café De Duif
Millenerstraat 13, Nieuwstadt. Tel. 54310
Wij wensen onze vrienden en bekenden een voorspoedig nieuwjaar toe.

Autorijschool L. Habets
Limbrichterstraat 10, 6118 AL Nieuwstadt. Tel. 04498-54...
wenst haar leerlingen en oud-leerlingen een
GELUKKIG NIEUWJAAR

Zalig nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers

Wij wensen een gelukkig en voorspoedig 1989 aan vrienden en onze gasten uit
CAFÉ DE PIEP
HEIN EN LENIE HABETS
Limbrichterstraat 10, Nieuwstadt
Tel. 04498-54672

Aan al onze cliëntèle, vrienden en bekenden hartelijk dank voor het genoten vertrouwen in 1988.
Wij wensen u allen een voorspoedig 1989
RESTAURANT OP DE VOS
OP DE BAAN 11, NIEUWSTADT. TELEFOON

GREVENBICHT

INTERNATIONAAL HANDELS- EN TRANSPORTBEDRIJF
DE ZWART B.V.
Julianalaan 58-60, Grevenbicht
Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het genoten vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar 1988
Wij wensen onze vrienden en relaties een voorspoedig en gelukkig 1989

W. Zenden-Buijsen
Boulevard 5 - Grevenbicht
Tel. 04497-1706
wenst u allen een voorspoedig 1989

VARIA
PROXAN NEDERLAND
SCHILDERSBEDRIJF
KUNSTSTOF APPLICATIE EN VERKOOP
NIEUWSTRAAT – GREVENBICHT
Wij wensen al onze vrienden en cliënten een gezond en kleurrijk nieuwjaar

EINIGHAUSEN

Jongerencentrum
CARNA
wenst allen een gelukkig en voorspoedig 1989
Heistraat 6, Einighausen

URMOND/BERG A.D. MAAS

Wij danken u voor het in ons bedrijf gestelde vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u in alle opzichten een voorspoedig nieuwjaar.

schildersbedrijf autospuitinrichting en tectyl m.i. station
VERHAEG
Heirstraat 30 6129 PK Urmond
Telefoon 04495 - 2553

Int. handels- en transportbedrijf
MEULENBERG B.V.
Urmond. Tel. 1273
Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1988. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar.

Kwaliteitsslagerij
WILLY HUBERT
Beatrixplein 19
Berg aan de Maas
Tel. 04495-1285
wenst u allen een voorspoedig 1989

Wij wensen al onze klanten benevens familie en bekenden een in alle opzichten gelukkig en voorspoedig Nieuwjaar.
BREMMERS B.V.
Horeca- en levensmiddelengroothandel
STEENWEG 3 - BERG a/d MAAS

J. Steins-Römers, Obbichterstr. 2, Berg-Urmond. Telefoon 1683. Textielhandel + postagentschap. Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1988. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar.

Jan en Fieny Halbersma-Ruijters
Torenstraat 1, 6129 EE Urmond. Tel. 04495-5829
wenst cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

ROOSTEREN

GARAGE KUSTERS
Maaseikerweg 38, 6116 AG Roosteren.
Tel. 04499-1071
wenst zijn clientèle, vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig Nieuwjaar

Timmerbedrijf **SANDERS B.V.**, Lanterdijk 3, Roosteren, wenst alle clientèle en familie een voorspoedig 1989.

Supermarkt **COURAGE**, Maasheuvel 1, Roosteren wenst alle clientèle een voorspoedig 1989 en bedankt hen voor het genoten vertrouwen.

BORN

TEL 04498-53000
Taxibedrijf Bor-Tax
wenst cliëntele, vrienden en bekenden een gelukkig en voorspoedig 1989!
24-UURSSERVICE

Marmer- en steenhouwersbedrijf
J. Reijnen
6121 JT Born, Industrieterrein Sluisweg
Mortel 10. Tel. 04498-53493
wenst vrienden, clientèle en bekenden een zalig nieuwjaar, dankt voor het genoten vertrouwen in het afgelopen jaar en hoopt iedereen in het nieuwe jaar weer naar wens te kunnen bedienen.

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen alle clientèle, vrienden en bekenden een gelukkig en voorspoedig 1989
Loonbedrijf W.J. Fuchs
Obbichterweg 2, Born
Telefoon 04498-55209

LIMBRICHT

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989
Antiek- en electrowinkelier
Sjra Vleeshouwers-Herman
Burg. v. Boxtelstraat 4, Limbricht. Tel. 04490-15502
Zwartboekstraat 5, Roermond. Tel. 04750-11772

SUSTEREN

direktie en medewerkers wensen u een voorspoedig 1989
carrosserie philippen b.v.
baakhoverweg 45, susteren. tel. 04499-2929

FA. SUËSTRA
RIJWIELEN - BROMFIETSEN
en aanverwante artikelen
Hendriklaan 2, 6114 CL Susteren
Tel. 04499-1379
WENST HAAR CLIENTÈLE EEN GELUKKIG NIEUWJAAR

BEEK

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1988.
Wij wensen u een zalig 1989

NISSAN-DEALER
CRUTZEN AUTO'S
Stationsstraat 115
Beek
(Bij overweg)
tel. 04490-71727

Beurskens Schoenmode
Markt 14-15 Beek, tel. 04490-71298
... voorspoedig 1989

Hoedemakers
Markt 25 - Beek Tel. 04490-71658
wenst haar cliëntèle een gelukkig nieuwjaar

Drog. „DE SALAMANDER"
Burg. Janssenstr. 12, Beek, 04490-71220
wenst zijn clientèle een
GELUKKIG NIEUWJAAR

Verzorging van:
diners, party's, recepties, hors d'oeuvres en koude buffetten
Maastrichterlaan 122, Beek
Tel. 04490-71994
Wij wensen onze klanten, vrienden en bekenden een voorspoedig 1989

RENÉ HERMANS
COIFFURES
Nieuwstraat 17, Beek. Tel. 04490-75921
Wij wensen u allen een voorspoedig 1989

Wenst haar clientèle
GELUKKIG NIEUWJAAR
SCHOONHEIDSSALON
haarstudio **Hairdo**
marc klinkers
Behandeling volgens afspraak.
Raadhuisstraat 21 Beek (L) Tel. 04490-76397

MEERSSEN

Kapsalon B...
voor hem en haar, Erckenstr. 7, Meerssen (04490) 34656. Wij wensen u allen een voorspoedig 1989.

MEERSSEN en omgeving

● *Edmée Janssen: stank voor dank.*
Foto: CHRISTA HALBESMA

Nuth blaast niet meer van de Toren

Hoe ironisch. Op de novemberdag dat de gemeente Nuth zich opmaakt voor de feestelijkste gebeurtenis van het jaar, de opening van het nieuwe gemeentehuis, fronsen buiten voor de automatische deur twee rechercheurs van de fiscale politie hun wenkbrauwen.

Ze hebben meer oog voor de hoge gasten die het gemeentehuis binnenlopen dan voor hun collega's die *en masse* wachten op Minister Van Dijk om hem de grieven van het popolitiepersoneel kenbaar te maken.

Hoe sjiek gekleed de gasten ook zijn, de rechercheurs denken terug aan de meest smaakmakende gebeurtenis van 1988 in Nuth: de zaak Op den Toren.

Dat Nuthse bejaardencentrum gold volgens officier van justitie mr Van Hilten jarenlang als een kleine Makro voor de hele gemeenschap in Nuth. Op rekening van Op den Toren werd van alles aangekocht, voornamelijk ten behoeve van de directie. De baas van de Technische Dienst kluste bovendien bij alle Nuthse notabelen.

Wantoestanden

Veelbetekenend knipogen de rechercheurs als de ambtenaar langskomt die begin dit jaar ter zitting opgepakt werd op verdenking van meineed. Ook een der getuigen komt langs, aannemer Habets, die even later de meest verfrissende speech zal houden ter ere van de opening.

Over Op den Toren spreekt vrijwel niemand meer in Nuth. De inwoners volgden weken lang het nieuws, maar kwamen enigszins tot bedaren toen Math B., de hoofdverdachte de beschuldigende vinger priemde richting diezelfde mensen en in Elsevier een artikel verscheen waarin Nuth werd afgeschilderd als een dom dorp waarin zaken als deze voor het oprapen liggen. Volgens de hoofdverdachte profiteerde iedereen mee van Op den Toren. Tijdens de reünie ook aanwezig Edmée Janssen, als eega van raadslid Jan Janssen. Zij ging indertijd als bestuurslid van Op den Toren op onderzoek naar wantoestanden en fraude. Maar in tegenstelling tot wat je zou denken, de kwestie behoort immers toch tot het verleden, blijkt Edmée Janssen 'verbitterd tot op het bot'.

„Ik kan nu zonder al teveel emoties over de affaire praten," belooft Edmée Janssen aan de telefoon. Maar als we een dag later om de tafel schuiven, blijkt ze die belofte moeilijk waar te kunnen maken. Ze kon de nacht tussen de afspraak en het gesprek maar moeilijk de slaap vatten, en in de loop van het gesprek komen de emoties weer boven. Ze kan niet anders dan met vuur, en soms met afgrijzen over de affaire praten.

Edmée Janssen behoorde begin jaren tachtig tot de nieuwlichters in het Algemeen Bestuur van Op den Toren. De sneeuwbal kwam aan het rollen toen zij (zelfs) in de winkel werd aangesproken door mensen die foeterden over het beleid in het Nuther bejaardencentrum.

Geheim

Het werd van kwaad tot erger. Niet alleen zou het beleid niet deugen, ook zou er door de directie van Op den Toren van alles worden aangekocht op kosten van het bejaardencentrum. Van wijn tot video's, fotomateriaal en tapijttegels. Ook zouden er geheime rekeningen zijn geweest.

Samen met Lenie Budé besloot ze de zaak aanhangig te maken bij het bestuur, inmiddels had het duo al een en ander aan bewijsmateriaal weten te vergaren.

Sef Petit, de penningmeester, werd aan het onderzoeksteam toegevoegd, en langzaam maar zeker werd de sneeuwbal groter en groter.

Het bestuurslid Janssen werd, toen de politie ingreep, meteen tot kroongetuige gebombardeerd, niet alleen omdat zij samen met Petit en Budé de boekhouding van Op den Toren aan een onderzoek had onderworpen, ook al omdat ze een dagboek had bijgehouden waarin alle feitjes en gebeurtenissen accuraat genoteerd werden.

Enfin, de directie was reeds aan de kant gezet toen zij gebeld werd om bij deputé Mastenbroek op 13 mei 1987 belde of zij en Lenie Budé aanwezig wilden zijn bij het ontslag van het Dagelijks Bestuur. Daar wachtte een ijskoude douche: het hele bestuur werd aan de kant gezet, Budé en Janssen inclus.

„Omdat voorzitter Schmedding c.s. niet alleen wilden opdraaien voor een fout beleid," legt Edmée getergd uit. „Mastenbroek stelde me gerust: ik zou in november weer worden aangenomen. Maar later op de dag realiseerde ik me pas goed wat er gebeurd was. Na alles wat we gedaan hadden werden we gewoon ontslagen." Stank voor dank dus.

Edmée Janssen wil geen standbeeld, ook hoeft geen straat naar haar genoemd te worden, maar dat ontslag viel wel heel rauw op de maag. Overigens moesten de ontslagen bestuursleden nog één belofte doen aan deputé Mastenbroek: niet met de pers praten.

Wantoestanden

Alsof Edmée Janssen daarmee nog niet genoeg gekrenkt was hoorde ze koud een paar dagen later via Habets dat burgemeester Coenen haar verweet dat ook zij nooit iets aan de wantoestanden had gedaan.

Woedend was ze op de burgemeester. En eiste dan ook meteen rehabilitatie. Een week na haar ontslag zat ze samen met Lenie Budé bij Coenen. Maar deze wilde van geen excuus weten eer de onderste steen boven was gekomen in deze zaak. „En als ik dan toch met alle geweld mijn gram wilde halen, dan moest ik maar een journalist in de arm nemen."

Tien maanden lang werkten tenminste drie politiemannen aan de zaak Op den Toren. Het onderzoek behelsde de jaren '80-'87. Ongeveer negentig getuigen werden verhoord, het dossier telde meer dan 2000 pagina's. Op de tiende zittingsdag werd hoofdverdachte en ex-directeur van Op de Toren Math B. veroordeeld tot zes maanden gevangenis waarvan vijf voorwaardelijk. Hij werd veroordeeld wegens valsheid in geschrifte, verduistering en het tillen van de fiscus. Zijn broer, voormalig hoofd van de Technische Dienst, Ger.B., werd veroordeeld tot een maand voorwaardelijk en een boete van 500 gulden. De derde verdachte, J.Q., hoofd Civiele Dienst, werd vrijgesproken. Officier van justitie mr P.van Hilten had tegen beide broers tweemaal een celstraf geëist van acht maanden waarvan drie voorwaardelijk. Tegen de vrijgesproken Q. had hij een voorwaardelijke gevangenisstraf en tienduizend gulden boete geëist.

Met de zaak Op den Toren werd Edmée Janssen in een klap beroemd in haar woonplaats Nuth. Als kroongetuige en opstarter van de onderzoeken werd ze steeds op straat en in de winkel aangehouden. „Ik heb me vanaf toen bewust afzijdig gehouden. In de gemeenschap hier wilde men smeuïige verhaaltjes horen. Hoe het zat met de porno-banden (niet ter zitting behandeld, red) en dergelijke. Ik werd er in ieder geval niet wijzer van."

Het was eigenlijk niet haar bedoeling geweest het proces te volgen. Maar toen de directiesecretaresse als getuige werd gehoord, besloot ze uit solidariteit te gaan. Ze bleef buiten op een bankje wachten. Maar de vierde zittingsdag schoof ze aan de tafels van politie en pers. Niet om met een glimlach te vernemen welke straffen de directieleden zouden krijgen, maar eenvoudig uit interesse. „Dat Math. B. straf verdiend had vond ik logisch. Vrijspraak was onverteerbaar geweest," zegt Edmée Janssen. Toch, ondanks deze kleine 'genoegdoening', ligt de zaak Op den Toren haar nog steeds zwaar op de maag. En dat heeft niets te maken met de verdachte boosdoeners.

Emile Hollman

De toekomst van de Russen slaapt nog

In de maanden oktober en november trokken de wedstrijden van Roda JC tegen het Russische Metallist veel aandacht. Even werd de onbekende miljoenstad Charkov in de Oekraine een gespreksonderwerp. En namen als Tarasov, Jakoebovski en Baranov bleken ineens ook uit Limburgse kelen vandaan te kunnen komen.

Roda kan in maart zijn Europese zegetocht voortzetten, maar de illusies van Metallist zijn vernietigd. Dromen over nog meer 'hifi'-trips in het westen vielen in duigen. De spelers verdronken het verdriet na de wedstrijd met vele flessen champagne. De manager ontlaadde zijn frustratie zelfs door een van zijn spelers tot twee keer toe tegen de vlakte te slaan.

De spelers van Roda JC zijn weer terug in hun mooie huizen en rijden in veelal indrukwekkende auto's. De voetballers van Metallist kennen daarentegen een geheel andere 'alltag'. Dat is de reden dat de boomlange Alexander Baranov openlijk solliciteerde naar een baantje als profvoetballer in Nederland. Hij stond er ook op dat we eens een blik wierpen in zijn eenkamer-appartement. „Dan zie je hoe goed jullie het hebben en hoeveel er bij ons nog moet veranderen."

Op bezoek bij een gemiddelde Russische eredivisie-voetballer. Het is tevens een momentopname van een land dat volop geniet van de 'glasnost', maar dat nog steeds worstelt met de 'perestrojka'.

De taxi stopt in een donkere, besneeuwde woonwijk van de miljoenenstad Charkov. Alexander Baranov, twee meter lange middenvelder van de plaatselijke voetbalclub Metallist, duwt de chauffeur twee roebels in de hand. Het is een koude nacht. Baranov is zojuist door het Kerkraadse Roda JC van zijn laatste illusies in de Europacup beroofd en heeft ook al geen auto.

Dat er een gigantisch woningtekort heerst in de Sovjetunie is bekend. Dat de woningbouw alleen op hoeveelheid en nauwelijks op kwaliteit gebaseerd is ook. Maar een bezoek aan een Russische flat is steeds weer ontnuchterend. Reeds in het geheel verveloze traphuis beginnen de verontschuldigingen. Tonja, zijn echtgenote, waarschuwt dat het de verwende westerling tegen zal vallen: „Ik schaam me een beetje."

Op de zoveelste verdieping van het niet onderhouden flatgebouw lukt het pas na diverse keren aanbellen de vader van Tonja half wakker te krijgen. Hij is op bezoek in verband met de wedstrijd tegen Roda.

Als de ogen wat aan het donker gewend zijn, blijkt de kamer ongeveer vier bij vijf meter groot te zijn. Ze bevat: een kinderbox, een tweepersoons bed, een fiets en - zeer prominent - de hifi-installatie die Baranov in Heerlen buit maakte. Aan de muren valt geen spatje verf en geen fragmentje behang te ontdekken. Later op de avond wordt duidelijk waarom.

Schoonpa duikt meteen weer in het bed, waar hij een stevige arm legt om de rustig slapende driejarige Ivan. De trots van de Baranovs is ongeveer gelijktijdig met de perestrojka geboren. Een wolk van een kind. In een omgeving waarin het stro maar net ontbreekt.

Met een keukentje van drie bij twee is het appartement compleet. De behuizing van een bevoorrechte Rus. Terwijl Tonja onmiddellijk de perfecte gastvrouw gaat spelen, haalt topvoetballer Alexander maar weer eens de schouders op. Hij tovert ook zijn flauwe glimlach tevoorschijn. De lichaamstaal zegt: ach wat doe je d'r an.

Dan knipoogt hij samenzweerderig. „Je moet ook eens het toilet bekijken", maar de pretoogjes verraden zijn bedoeling. „Als je dat maar láát!", krijt Tonja: „Ik zou me dood schamen." Een uur later wordt de nood zo hoog dat een bezoek aan het kleinste kamertje absoluut niet meer is tegen te houden. Boven de wc-pot een rek met levensmiddelen. Onsmakelijk toppunt van plaatsgebrek.

Onder het genot van een nachtelijke maaltijd, bestaande uit een soort linzen, wat vlees en zelfs een paar vruchten, ontstaat een bewogen gesprek. Champagne maakt de tongen extra soepel. „Weet je dat we hier officieel niet eens wonen?", informeert Alexander. De club heeft hem drie jaar geleden een eigen appartement beloofd, maar dat heeft hij nog steeds niet. „Waarom dat zolang duurt, weet ik ook niet precies," bekent Baranov: „We hebben drie jaar lang gedacht dat we elk moment een nieuwe woning konden krijgen. En dan ga je niet uitgebreid verven en behangen, vandaar...

Maar verdorie jongen, jij als bekende voetballer kunt daar toch zeker tegen protesteren?

Het antwoord is ontnuchterend: „Dat zal ik je eerlijk vertellen. Zo gaat dat hier niet. Je hebt gezien dat we zelfs het hotel van de Rodaspelers bijna niet binnenkwamen. En bovendien vrees ik dat de trainer me aan het eind van het seizoen niet meer wil. Hij vindt dat ik een te grote mond heb. En dan ben ik dit appartement gewoon kwijt. Er rest ons in dat geval niets anders dan bij de ouders van Tonja te gaan wonen. In Kiev dus."

Als topgerecht krijgt de gast zelfs een Russische perzik, uit Jerevan en keihard. „We kunnen in Charkov overigens geen suiker krijgen," meldt Tonja. Pardon, geen suiker? De zoetstof blijkt op de bon te zijn, en die is alleen in je woonplaats inwisselbaar. Schoonpa heeft nu vanuit Kiev twee kilo suiker meegebracht, die bijna als een trofee gekoesterd wordt.

„Ja ja, ik verdien inderdaad even veel als een minister. Maar het gaat niet om geld, het gaat erom of je privileges hebt. Met geld kun je immers niks kopen. Kijk maar om je heen en je ziet hoe we er voor staan," spuit Alexander met een mengeling van zelfspot en -medelijden.

Om meteen te vervolgen dat hij alle hoop richt op de glasnost. „Je moet beslist over deze toestanden schrijven. Dan alleen verandert er misschien iets." Tonja kreunt zachtjes. „Zij heeft veel minder vertrouwen," 'vertaalt' Alexander: „Volgens haar blijft alles toch maar bij het oude. Ze is traditioneel ingesteld. En bang."

Tonja tovert een vermoeide glimlach te voorschijn. Enkele typisch Russische klatergouden tanden komen bloot. „Hij praat teveel. Dat kan nooit goed zijn," mompelt ze. Ze knijpt Alexander even in de heup. Deze zegt vervolgens in het Engels: „Ik vraag me wel eens af of ze het zal aandurven om bij me te blijven."

Alexander wil best een paar jaar in Nederland komen voetballen. En die bange Tonja dan? „Nederland?" zeggen haar tanden verrassend gretig. „Natúúrlijk, als dat zou kunnen!" Ze heeft gehoord dat vrouwen in Nederland zelfs een electrisch apparaat hebben om vruchten te persen. Of dat waar is. En ja echt, wachten vrouwen in Nederland met kinderen krijgen omdat ze willen werken? Nee, dat kan echt niet. Kinderen verdienen immers jonge, krachtige ouders! Tonja zou dolgraag nog een kind nemen, maar ja het plaatsgebrek...

Om twee uur 's nachts volgt het afscheid. Dat kan niet zonder een laatste blik te werpen op kleine Ivan. „Misschien kan zijn generatie profiteren van de veranderingen," oppert Alexander.

De parallel met een slapend jochie zo'n tweeduizend jaar geleden is bijna onontkoombaar. Ook Ivan is de hoopgever. En ook deze ouders slapen voor hem op de vloer.

Joos Philippens

● *Alexander Baranov, toen hij nog westerse pakken kon uitzoeken.*
Foto FRANS RADE

● Grada en Guill Vaessen bekijken het plakboek van de hartoperatie.
Foto DRIES LINSSEN

Het kon Guill niks schelen dat hij de duizendste was

Herhaaldelijk vergissen ze zich allebei een beetje: dan hebben ze het over 'onze operatie'. Het was uiteraard een hartoperatie, want man en vrouw zullen bij een galblaas- of prostaatoperatie niet zo gemakkelijk van 'onze operatie' spreken. Die hartoperatie vond plaats op 27 januari van dit jaar, de duizendste die in het Academisch Ziekenhuis Maastricht werd uitgevoerd. Hem, Guill Vaessen, 60 jaar, kon het toen en ook niet zoveel schelen de hoeveelste hij was. Maar dat hij aan de beurt was, dat was een hele opluchting. „We hebben nog even gedacht dat particuliere patiënten voor gingen. Maar dat bleek gelukkig niet waar te zijn: we werden allemaal geholpen, zo gauw het kon."

Guill kreeg al jaren 'geen lucht'. Een hartritmestoornis gecombineerd met een vernauwing van de kransslagaderen hadden Vaessen al bijna veranderd in een invalide. De vele medicijnen die hij moest slikken vormden zo ongeveer een permanente overdosis: iedere keer als hij met het recept bij de apotheek kwam moest van daaruit gebeld worden met de voorschrijvende arts, of het allemaal wel klopte. En herhaalde katheterisaties versomberden het beeld met de dag: het werd alleen maar erger.

De kransslagaderen werden vervangen door een bypass, vervaardigd uit bloedvaten in het onderbeen- de hartritmestoornis heeft men niet kunnen opheffen. „Je zult altijd wel een kneusje blijven," heeft de dokter hem opgewekt toegevoegd.

Tuin

En Vaessen en zijn vrouw Grada kan dat laatste trouwens ook weinig schelen. Hij voelt zich werkelijk uitstekend, werkt weer in zijn tuin. Dit jaar zijn ze al drie keer op vakantie geweest, naar Lourdes, naar Wenen en naar Joegoslavie. Met de bus gaan ze niet meer, want dat is veel te vermoeiend, maar daarin staan de Vaessens natuurlijk niet alleen.

Guill Vaessen behoefde niet opgelapt te worden voor het arbeidsproces, want daar neemt hij al een jaar of tien niet meer aan deel. Hij was achttien jaar mijnwerker, werd na het sluiten van de mijnen omgeschoold voor Curver Plastics in Brunssum. En vandaag ging hij in 1978 de WAO in. „Ik heb gevochten om te mogen blijven, maar ik had uitgesleten nekwervels, en voor de ZOL was ik te duur."

Thuis zitten, daar moet je gewend zijn. Grada: „Vroeger vonden de mensen dat als je niet werkte, dan was je lui. Maar in die tijd werkte er hier op het dorp geen een meer."

Thuis zitten kan ook lastig zijn, de echtelieden Vaessen moesten in die tijd behoorlijk aan elkaar wennen. Grada herinnert zich dat haar oudste zoon zich indertijd tot haar wendde met de opmerking, dat 'papa zich overal mee bemoeit'. Kort daarna begon Guill's hart in toenemende mate op te spelen en was de WAO lang niet zo absurd meer als tien jaar geleden had geleken.

Bewondering

Vaak hebben mensen grote bewondering voor de artsen en verpleegkundigen die een medische ingreep keurig verzorgd hebben, maar in het geval van Guill Vaessen schijnt van overdrijving geen sprake te zijn. De artsen drongen er op aan, dat Guill en Grada voor de operatie 'hun zaken in orde zouden hebben'. Van diezelfde artsen vernamen zij hoe belangrijk het in een situatie waarin een ingrijpende operatie aanstaande is, goed en open met elkaar te kunnen praten.

Vrouw en dochter waren van harte welkom bij de voorlichting over de operatie. Grada is nog vol lof: over het feit dat de vooraf de intensive care mochten kijken ('het leek de technische dienst wel') over de opvang, over de wijze waarop uit en te na werd uitgelegd wat er allemaal ging gebeuren tijdens de operatie.

Het laatste dat Guill Vaessen hoorde voor hij 'onder zeil' ging in de operatiekamer was de zin die de anesthesist uitsprak: „We hebben een mooie ader gevonden." Uren later werd hij wakker, het was vier uur in de nacht, en vroeg naar zijn tanden. Pijn geleden? „Ik geloof dat je na een blindedarmoperatie meer pijn hebt. Je ligt alleen aan een overdreven massa slangen en infuzen."

Pers

Grada was intussen thuis gaan slapen. De grootste schrik werd weer eens veroorzaakt door de pers: de chirurg die Guill had geopereerd, Van Swieten, belde de tweede avond om half tien. Hij wilde vragen of mevrouw Vaessen toestemming gaf voor foto's en interviews omdat de operatie van Guill de duizendste was in het academisch ziekenhuis in Maastricht. Grada: „Mijn zoon Paul nam op, en toen ik hoorde dat het Van Swieten was en dacht hardop: 'Verdomme, is er nou toch nog wat mis gegaan?'" Het misverstand was snel opgelost. „Maar ik was ontzettend geschrokken, als ik hem bij de hand had gehad zou ik hem er een geveegd hebben," zegt Grada, die inderdaad af en toe raak kan formuleren, achteraf.

Wat is het grootste verschil met vroeger?

Guill: „Vroeger was je altijd bang. Jarenlang niets dan angst. Ik durfde niet alleen naar de tuin, bang dat er iets zou gebeuren en dat ik daar dan hulpeloos zou liggen. Als ik buikpijn had dacht ik dat het van het hart kwam. Als ik verkouden was en dan een beetje op de borst kreeg, dan was dat de schuld van het hart."

Waar veel mensen niet bij stil staan: „We hebben deze hele zomer heel geleefd, kaarten met de broers, waarbij hij zich nu niet meer zo opwindt als vroeger." De revalidatie was Grada af en toe te bar. „Zaalvoetbal deden ze. Dan lagen ze te rollebollen, ik kon dat soms gewoon niet aanzien."

Dat het de duizendste operatie was, dat kan Guill en Grada werkelijk geen bal schelen. „Aan weerszijden van mij lagen nummer 999 en 1001," zegt Guill. „Al was ik de miljoenste geweest. Ik dacht er gewoon niet aan. Ik was al lang blij dat ze me geholpen hadden."

Sante Brun

Borken worstelt, maar komt (nog) niet boven

Borken mag dan een stad heten, bij binnenkomst in het plaatselijke café Zum Alten Markt wordt het stil aan de bar. Dat was het daar op 1 juni en de twee onheilspellende dagen daarna ook, zij het dat de ingelaste nieuwsuitzendingen van de Hessischer Rundfunk desttijds tenminste nog reacties bij de stamgasten losmaakten. Nu, een half jaar later, geen enkele reactie. Totdat de man in de blauwe overall zegt wat hij al bij binnenkomst van de vreemdelingen vermoedde: „Journalisten hè?"

De pers heeft zich in de uren na de ramp niet bepaald een goede naam verworven tijdens haar werkzaamheden op de onheilsplek en op plaatsen waar 'iets te halen viel'. Cameraploegen van internationale televisiestations wrongen zich in allerlei bochten om in de nachtelijke uren na de ramp de schijnwerpers te kunnen richten op het gelaat van de schreiende weduwe. Redacteuren van de Duitse schandaalpers hulden zich in soutane of werkkleding die moest doorgaan voor die van de electriciteitescentrale van Preußen Elektra. Bij nabestaanden werd aangebeld. Onoprecht betoonden zij hun medeleven en in een verloren moment werd die dierbare foto van de schoorsteenmantel gejat. „Uw vakbroeders hebben zich niet netjes gedragen," drukt de man in overall zich eufemistisch uit.

Het in Noord-Hessen gelegen dorpje Stolzenbach, deel van het 15.000 zielen tellende Borken, wordt op 1 juni 1988 getroffen door een catastrofe die de opstellers van het plaatselijk rampenplan nooit voor mogelijk hebben gehouden. Een explosie van bruinkoolstof maakt die dag om 12.37 uur een abrupt einde aan het leven van 51 mijnwerkers. Zes kompels, die zich aan het einde van een drie kilometer lange onderaardse gang bevinden, worden dood gewaand. Vijfenzestig uur na de explosie worden zij gered: het *Wonder van Borken* is een feit. Klagende weduwen van Turkse gastarbeiders en verbeten strijdende *einheimische* vrouwen blijven achter. Nu, precies een half jaar later, zou Borken weer Borken zijn. „Als de klokken met de kerst weer luiden, dan leeft deze stad weer als vanouds," heeft burgemeester Bernd Hessler per slot van rekening gezegd.

Louise Romer, sociaal werkster in dienst bij Preußen Elektra, tekent het zwart/wit: „*Es ist die Presse die hier die Wunden hinterlassen hat.*" „Twee dagen nadat de lijken geborgen waren en opgebaard lagen in de sporthal is een fotograaf van een Duits boulevardblad binnengeslopen in de hal. Hij heeft een werknemer van Preußen Elektra voor grof geld proberen om te kopen om een plaatje te kunnen maken van een dode. 'Zoek er een goeie voor me uit. Niet zo eentje die vredig slaapt. Je weet wel wat ik bedoel'... had de fotograaf volgens Louise Römer aan de portier van het nood-mortuarium gezegd. „Begrijpt u nù waarom u hier niet met open armen ontvangen wordt?"

Troosten

Louise Römer was op 1 juni anderhalf uur na de ondergrondse explosie van bruinkoolstof op het mijnterrein om de familieleden bij te staan: een arm om de schouder. „Meer kun je in zulke situaties niet doen." Twee dagen lang heeft haar werk bestaan uit alleen maar troosten. De dagen daarna bezocht zij de nabestaanden thuis: „Met een kloppend hart stond ik steeds weer voor een nieuwe deur. En steeds weer vroeg ik me af: wat kan ik zeggen? De vrouwen hebben me gezien, ze hebben me gehoord, maar ze hebben niet geluisterd. Ze wisten wat er gebeurd was. Maar: ze realiseerden zich dat niet."

'Gedeelde smart is halve smart' gaat in Borken niet meer op. „Die ervaring hebben de vrouwen en hun familieleden wel gehad. De eerste weken was het voor velen een troost dat er collectief gerouwd werd. Dat is nu niet meer. Ik kan dat niet verklaren, maar ik merk dat. De weduwen beginnen langzamerhand ook over iets anders te praten: soms over het weer. Ons werk bestaat nu uit het meehelpen invullen van bijvoorbeeld belastingformulieren en andere formaliteiten. Ook bij de problemen die hun kinderen hebben, bijvoorbeeld op school, proberen we te doen wat we kunnen. Maar voor de meesten zal het nog zeker twee jaar duren voordat het leed geleden is."

Zorgeloos

Financieel gezien is er voor de nabestaanden in, het uit vijftien gehuchten bestaande, Borken geenszins sprake van lijden. Aan iedere halfwees is meteen na de ramp 10.000 DM uitgekeerd. Preußen Elektra, eigenaresse van deze laatste ondergrondse bruinkoolmijn in West-Duitsland, garandeert de weduwen en hun achtergebleven kinderen – totdat zij volwassen zijn – een uit financieel oogpunt zorgeloos leven. De electriciteitsmaatschappij heeft zelfs niet nagelaten meteen na de identificatie van de slachtoffers 1.000 DM per gezin beschikbaar te stellen voor de aanschaf van rouwkleding. Een plaatselijk comité houdt zich inmiddels bezig met de besteding van het miljoenenbedrag dat meelevend Duitsland gestort heeft op een bankrekeningnummer dat één dag na de ramp bekend werd gemaakt.

Macaber

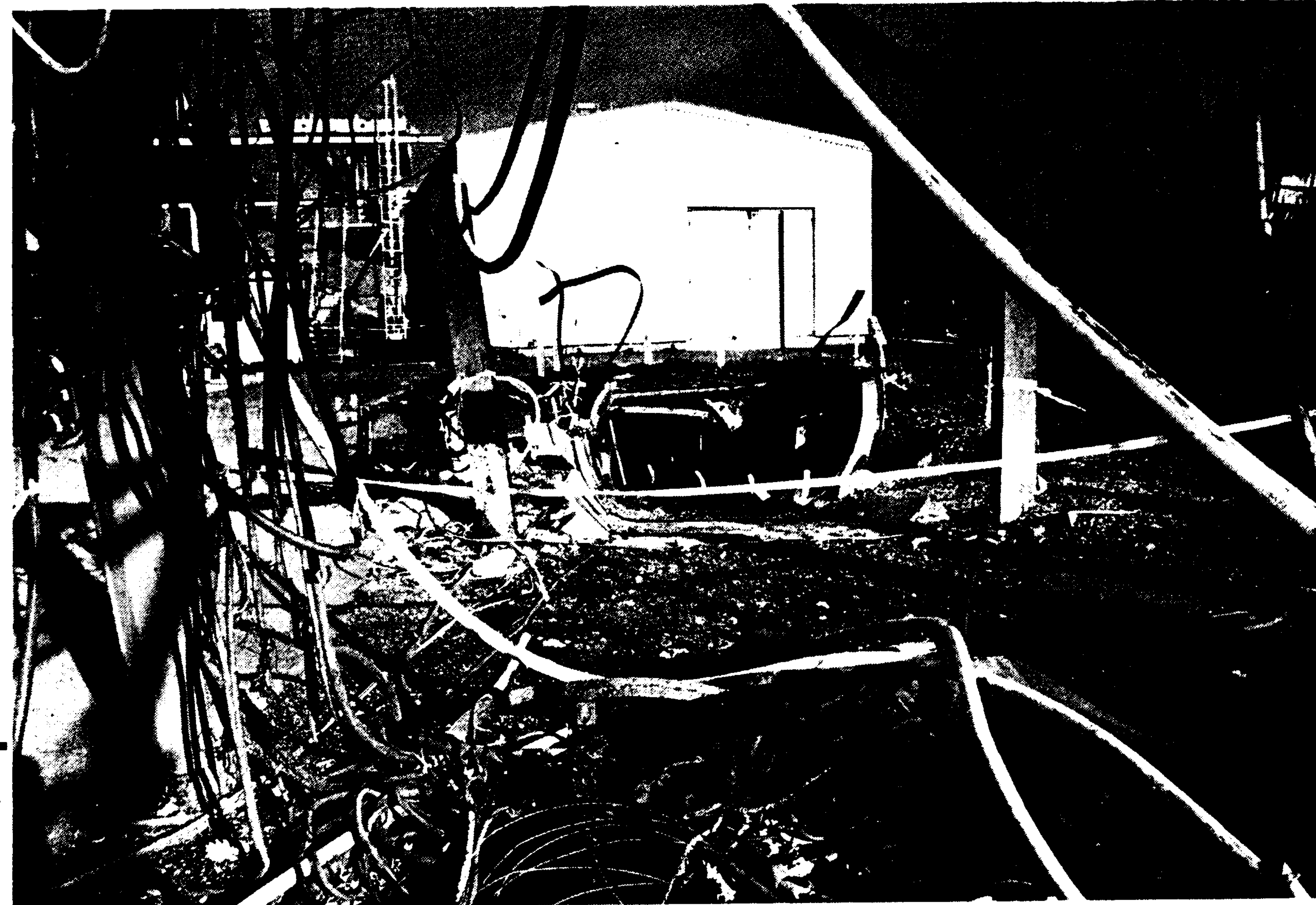
Burgemeester Bernd Hessler houdt zich daar niet mee bezig. Hij denkt aan de toekomst van Borken. Hij is de boer op; onderhandelt met een gegadigde, die op zoek is naar een nieuwe vestigingsplaats voor zijn bedrijf. Georg Strauß, de gemeentesecretaris, voert het woord en verontschuldigt zich bij voorbaat voor hetgeen hij nu zegt: „Het is macaber. Het ongeluk heeft tot gevolg gehad dat Borken in het centrum van de belangstelling staat. Van overal krijgt Borken momenteel financiële steun. Alleen al de deelstaat Hessen heeft 10 miljoen gulden gestoken in een plan voor de toekomst van Borken tot het jaar 2000."

Tien procent van de inwoners van Borken is nu werkloos. En de stad gaat donkere tijden tegemoet. Na het ongeluk is de bruinkoolmijn stilgelegd. De overgebleven mijnwerkers zullen over een tijd elders werk moeten vinden. Wellicht nog enkele jaren binnen de hekwerken van de enorme electriciteitscentrale die even buiten Borken te vinden is maar begin jaren negentig zal sluiten. AEG vestigt zich over enige tijd in Borken en wil daar electriciteitsleidingen gaan fabriceren. Het bedrijf kan 270 werknemers gebruiken. Sinds 1974 wordt in Hessen al gesproken over de vestiging van een nieuwe electriciteitscentrale in de buurt van Borken, mogelijk een kerncentrale.

Standbeeld

Een handvol kompels ziet nu dagelijks nog toe dat water uit de mijn wordt gepompt en wacht af totdat Preußen Elektra de verlossende woorden spreekt: 'Sluiten en slopen'. Dan zullen de verwoeste gebouwen op het terrein van de 'spookmijn' tegen de grond gaan. Dan zal aan de schacht een standbeeld verrijzen ter nagedachtenis. Dan zal ook de kleedkamer van de reddingsbrigade en het daar op de muur geschilderde '*Wir halten Wacht, Tag und Nacht*' niet aan de sloopkogel ontkomen.

Jos van de Camp

● *Verstrengelde kabels en een ontoegankelijke schacht op het verwoeste mijnterrein in Borken.*
Foto: WIM KUSTERS

VALKENBURG en omgeving

GELEEN

Zalig nieuwjaar aan onze clientèle

Brood- en banketbakkerij

Dominique Eussen en Zoon

PIETERSTRAAT 5, GELEEN. TELEFOON 41724

Caessens Assurantiën

Uw bekend adres voor al uw verzekeringen
Rijksweg Zuid 195, Geleen. Tel. 04490-50047

dankt alle clientèle voor het genoten vertrouwen en wensen u een voorspoedig nieuwjaar

BRAMUCO B.V.

Heiweg 4, 6161 DA Geleen. Tel. 04490-49300
WENST ALLE RELATIES EEN VOORSPOEDIG 1989

Aannemersbedrijf van grond- en kabelwerken

P.H. Brandts en Zonen B.V.

Heiweg 4, 6161 DA Geleen. Tel. 04490-42493
WENST ALLE RELATIES EEN VOORSPOEDIG 1989

Centrale Volksbank

Past. Vonckenstraat 1a Geleen
04490-45808

wenst zijn clientèle
GELUKKIG NIEUWJAAR

CVB BANK

ELSLOO

Auto- en schadebedrijf
John Dohmen
Schutterstraat 2, Elsloo
04490-74732
wenst alle klanten, vrienden en bekenden het allerbeste in 1989

Bekkers Tectyl Tectyleerbedrijf
Schutterstraat 5
Elsloo. Tel. 04490-79060
wenst alle klanten en bekenden het allerbeste in 1989

NEERBEEK

Aan al onze relaties hartelijk dank voor het genoten vertrouwen. Wij wensen allen een voorspoedig 1989

AUTO-, CAROSSERIE- EN SPUITBEDRIJF

S. SMEETS EN ZONEN B.V.

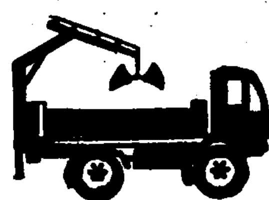
Beek-Neerbeek, Fattenbergstraat 54. Telefoon 04490-72074/78441

DIRIX Transporten en Bouwstoffen b.v. CONTAINER VERHUUR

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen U een gelukkig en voorspoedig 1989

- zand - grind - siergrind - rode split
- cement - stukadoorsmateriaal - diverse soorten sierpleisters
- wasbetontegels - klinkers - diverse soorten bestratingen
- bielsen - tuinpaaltjes - rolborders - vijvers - potgrond - turf
- briketten
- metsel- en stukadoorsgereedschap
- bevestigingsmateriaal
- zand en grind in zakken verkrijgbaar
- verf - bijts - latex - muurverf - behang - verfbenodigdheden

Stationsstraat 192 - 6181 AM Elsloo, Telefoon 04490-76262

Wij wensen familie, vrienden en bekenden een gelukkig en voorspoedig 1989

MIEP EN SJEER

Café „De Keulsteeg"

NEERBEEK - ☎ 04490-73311

STEIN

Autobedrijf Ridorff B.V.

Arnoldenstaat 16, Stein. Tel. 04490-38453/34221

RIDORFF BV

Wij wensen onze vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig nieuwjaar toe.

L.W.J. Meuleberg

Aannemingsbedrijf van grond-, sloop-, en straatwerken
Recycling van puin en asfalt
Nieuwstraat 19, Stein. Tel. 04490-33181

Aan al onze relaties onze hartelijke dank voor het genoten vertrouwen dat wij van hen mochten ontvangen in het afgelopen jaar 1988. Wij wensen onze vrienden en relaties een voorspoedig en gelukkig 1989

WIJ DANKEN U VOOR HET GENOTEN VERTROUWEN IN HET JAAR 1988 EN WENSEN U
EEN GELUKKIG EN VOORSPOEDIG 1989

TIMMERBEDRIJF JANSSEN

Maasbanderkerkweg 5, Stein. Telefoon 04490-31706

Schilderwerken Woninginrichting Verf- en Behang Speciaalzaak

SMEETS

Wilhelminaplein 11 Stein Telefoon 31243
wenst haar clientèle een gelukkig 1989

J. Keulers

Autohandel en sloperij. Steskensstraat 39, Stein
Tel. 04490-35060
Wij wensen onze klanten, vrienden en bekenden een voorspoedig 1989

Foto Hans Jonker

Winkelcentrum II Stein. Tel. 32216
wenst haar klanten een zalig en voorspoedig nieuwjaar en zeggen dank voor het genoten vertrouwen in 1988

GELEEN en omgeving

BEEK

TILLMANNS

Brugstraat 5 - Beek - Tel. 04490-72540
Marisstraat 61 - Geleen - Tel. 04490-43295
Pr. Hendrikstraat 124 - Brunssum - Tel. 045-2518
■ ROLLUIKEN ■ BEHANG
■ GLAS ■ VERF

Voor genoten vertrouwen in het jaar 1988 zeggen wij onze dank. en wensen u

ZALIG NIEUWJAAR

Beeker Tuincentrum
J.F. WALTHER
Adsteeg 31, 6191 KH Beek (L). Tel. 04490-72881
Alles voor uw tuin
Wij wensen u allen een voorspoedig 1989

HEIN GELISSEN
TWEEWIELERS
Heirstraat 2a. Tel. 04490-71676
GELUKKIG NIEUWJAAR

Gelukkig Nieuwjaar wenst u

Dansinstituut
Rien en Betty Decker
Hubertusstraat 77, 6191 PB Beek Lb.
Tel. 04490-73273

KLIMMEN

Taxi KLEINBUS- EN ROLSTOELVERVOER

Craubekerstraat 35, 6343 RC Klimmen. Telefoon 04405-1603

ZALIG NIEUWJAAR

ROUWETTE autobanden

Putweg 49, Klimmen. Telefoon 04405-1286

Specialist in auto- en landbouwbanden - sportwielen - uitlijnen - balanceren

Wij wensen onze vrienden en relaties een voorspoedig en gelukkig 1989

CAFETARIA-FRITURE
„Het Haantje"
W. Waltmans-Boesten
Klimmenderstraat 6, Klimmen
Zalig en voorspoedig nieuwjaar

Het jeugdkoor de „KLIMMENDER NACHTEGALEN" dankt u allen voor de ondervonden steun en sympathie in het afgelopen jaar en wenst u een VOORSPOEDIG 1989

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1988. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar.

GARAGE BP-AUTORETTE
ALBERT MAESSEN
Verkoop van nieuwe en gebruikte automobielen
KLIMMENDERSTRAAT 95, KLIMMEN
TEL. 04405-1358

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989

Slagerij en vleeswarenbedrijf
WEERTS B.V.
PUTWEG 13 - KLIMMEN

EPEN

VOORDELIG VRIENDELIJK EN VERTROUWD
J. BESSEMS-PLOEMEN

Wilhelminastraat 15, 6285 AS Epen ☎ 04455-1229

wenst clientèle, familie en bekenden een gelukkig nieuwjaar.

GULPEN

HOTEL-PENSION ONS THUIS

Dorpstraat 10-12, Gulpen
wensen aan alle vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig 1989.
Tevens uw adres voor zaalverhuur, koffietafel, feesten en bruiloften.
Telefoon 04450-1562

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen iedereen een gelukkig en voorspoedig 1989

ELECTRO PLUM GULPEN
Dorpstraat 30. Gulpen. Tel. 04450-2280

Wij hebben een eigen servicedienst.
Radio - T.V. - Huishoudelijke apparaten - Verlichting - Reparatieafdeling.

Wij danken u voor het genoten vertrouwen en wensen u een voorspoedig 1989
Fa. J. Alberts-Wijers
Gulpen

Een voorspoedig nieuwjaar wenst u
Assurantiekantoor J. NELISSEN
Limburgerstraat 125, 6267 CC Cadier en Keer.
Tel. 04407-1594

Adviesbureau, verzekeringen financieringen, hypotheken

EYS

Electro techniek Conjaerts B.V.

wenst haar clientèle een gelukkig Nieuwjaar.
Eys - Grachtstraat 11^A, tel. 04451-1441.

NYSWILLER

elektro
BERGMANS & WIJNEN
NIJSWILLER
☎ 04451-2244

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u een gelukkig en voorspoedig 1989

HULSBERG

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1988. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar

Excelsior Tours

Aalbekerweg 4, Hulsberg. Telefoon 04405-3232

VALKENBURG

Wij wensen onze leerlingen en oudleerlingen, familie, vrienden en kennissen EEN VOORSPOEDIG 1989

AUTORIJSCHOOL **BLAAUW**

Pijler 104
6372 MN Schaesberg
Tel. 045-311594
en
Berkelplein 148
6301 ZJ Valkenburg a/d Geul
Tel. 04406-12783

CADIER EN KEER

Aannemersbedrijf Gebr. Heusschen B.V.
Gebr. Heusschen Beheer B.V.

Gevestigd Raadhuisplein 6 - Cadier en Keer
Tel. 04407-2187

Een gelukkig en zeer voorspoedig nieuwjaar wenst u
Timmerbedrijf
A.G. Schreurs en zoon
Limburgiastraat 123, Cadier en Keer

H. LARDENOYE
Reklameschilderwerken
wenst zijn clientèle, familie en vrienden een gelukkig nieuwjaar
Heerderweg 1, Cadier en Keer

Wij wensen al onze relaties een in alle opzichten voorspoedig 1989
q. wijnands bouwmaterialen
Rijksweg Cadier en Keer (tel. 04407-2121*)
Geopend: maandag t/m vrijdag 8-17 uur, zaterdag 9-14 uur

J. Gilissen b.v.
sanitair - gas - water - c.v.-installatie - dakbedekking
Heerderweg 3, 6267 NH Cadier en Keer
Tel. 04407-2220
Wij wensen onze vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig nieuwjaar toe

SCHIMMERT

Wij danken u voor het genoten vertrouwen in het jaar 1988 en wensen u een

gelukkig en voorspoedig 1989

REMIGIUS HOEVE

KLEIN HAASDAL 63
SCHIMMERT
TEL. 04404-2057.

MEERS

Aan al onze klanten van harte dank voor het genoten vertrouwen in 1988. Wij wensen u een zalig en voorspoedig nieuwjaar.

SLAGERIJ J. LAMBRICHTS-LEMMENS

Grotestraat 33, Meers-Stein
Tel. 04490-31297

BERG EN TERBLIJT

OPEL BERGSTEIJN

wenst clientèle een voorspoedig 1989

RIJKSWEG 61
TELEFOON 04406-41700

Automobielbedrijf

BIERMANS B.V.

Rijksweg 24, Berg en Terblijt
wenst u een voorspoedig 1989
Dealer Volvo-personenauto's; dealer Man- en VW-trucks

Grondwerken en verhuur van grondverzetmachines
Kultuurtechnische werken Agrarisch loonbedrijf

Cerfontaine bv
wenst iedereen een voorspoedig 1989
Rijksweg 5, 6325 PE Berg en Terblijt Tel. 04406-40082

Wij wensen onze clientèle, benevens familie en bekenden een
VOORSPOEDIG 1989
Centrale-verwarmingbedrijf

MAIGRAY B.V.

RIJKSWEG 129 - VILT-BERG EN TERBLIJT

VILT

B.V. STAALBOUW FRIJNS

Leijstenstraat 2-6, Vilt-Valkenburg a/d Geul
Telefoon 04406-40633

Wij wensen vrienden en bekenden een zalig en voorspoedig nieuwjaar toe

Prinses Juliana – ook wel 'de Oude koningin' bezocht Maastricht op de da dat officieel werd gevierd dat het naar genoemde kinderdagverblijf Juliana 75 jaar bestond. Het ziet er naar uit dat de kleine 'klantjes' van de crêche (op de foto van Frits Widdershoven) precies beseffen wie hen daar een 'aanwijzing geeft...

In Bloemendaal en omgeving vond de reconstructie plaats van de moord op Gerrit-Jan Hein. De moordenaar, Ferd E. (rechts op de foto) werkte in alles me en kreeg twintig jaar cel en TBR.

Een van de mensen in Nederland die h zwaar te verduren had was de minist van onderwijs, drs Wim Deetman. In Amsterdam werd hij tijdens de studentendemonstraties tegen de bezuinigingen zelfs zodanig belaagd d de politie hem moest ontzetten. Zijn 'baas', premier Lubbers, moest zich in Heerlen ook de ogen uitwrijven tijdens de politie-acties die ongeveer tegelijk plaats vonden, zoals blijkt uit deze foto van Dries Linssen.

President Reagan bezocht in mei Moskou en maakte daar onder andere een wandeling op het Rode Plein, in gezelschap van partijchef Michajl Gorbatsjov.

De oorlog tussen Iran en Irak liep dit jaar min of meer af, die in Afghanistan niet. Wel begonnen de Sovjets hun troepen terug te trekken. Op de foto lachende gezichten: de Russen zijn al lang blij dat ze naar huis kunnen.

Waar begin van het jaar nog de nijvere diesels van het Miljoenenlijntje bromden waren in het najaar de bloemen alweer heer en meester. In 1988 viel het doek over Nederlands schilderachtigste treindienst. (Foto Dries Linssen)

Limburgs WOONBLAD

Zaterdag 31 december 1988 ● Pagina 37

Bezorgd over veiligheid huishoudapparaat na '92

Gasinstituut werkt aan nieuw kwaliteitsmerk

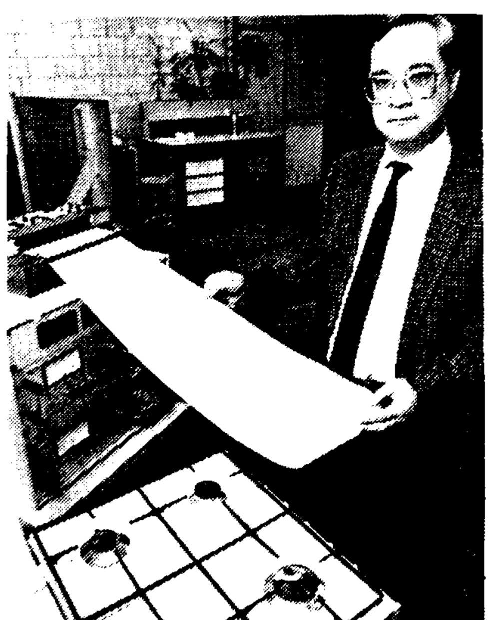
Gasinstituut in Apeldoorn beert een kwaliteits-keurk op te zetten voor huisdelijke gastoestellen. Het traal technisch instituut n de gasbedrijven vreest dat veiligheidseisen in ons land peler zullen worden, wanr er een Europees keurrk komt dat voor alle partlanden zal gelden. Ing. F. tter, adjunct-directeur keugszaken van het Gasinstituut, maakt wel duidelijk dat de Europese normen zich beperken tot de veiligheid en dat de Giveg-eisen veel verder reiken.

De koninklijke vereniging van gasfabrikanten KVGN heeft al bezorgd gereageerd op de komst van het E-merk dat het dertig jaar oude Nederlandse Giveg-merk moet vervangen. Volgens de voorzitter kan dat leiden tot kwaliteitsverlies van gastoestellen in ons land. Die bezorgdheid heerst ook bij het Gasinstituut dat nu bezig is de Nederlandse fabrikanten van apparatuur te polsen over de mogelijkheid van een nieuw keurmerk.

De Giveg-keur is eveneens uitgegaan van de gasindustrie zelf. Er is geen wettelijke verplichting aan gesteld. Toch zijn alle leveranciers eraan gebonden. Dat komt omdat alle gasbedrijven erop toezien dat bij aansluiting alleen apparaten met dit keur worden geaccepteerd. Bovendien mogen alleen erkende installateurs de toestellen aanbrengen. Daarbij moet worden uitgegaan van de gasinstallatie-voorschriften, de zogenaamde Gavo-normen.

Ondanks de beperkingen vormen de drie pijlers van het systeem - het verplicht gesteld keurmerk, de erkende installateur en de Gavo-normen - voor een sluitend geheel, vertelt ing. Mutter. Voor het Giveg-keurmerk wordt niet alleen gelet op de veiligheid. De apparaten moeten ook voldoen aan normen voor rendement van een toestel, levensduur, onderhoud en gebruiksgemak (zoals een goede regelbaarheid), daardoor ontstaat een hoge kwaliteit met als gevolg veilig gebruik en minder ongevallen.

Dat blijkt uit de pas gepubliceerde cijfers over ongevallen met gas in Nederland. In de afgelopen tien jaar deden zich jaarlijks gemiddeld 91 ongevallen voor. En dat terwijl er op het ogenblik 13 miljoen toestellen in Nederlandse woningen staan. En er zijn 5,5 miljoen huishoudelijke gasaansluitingen.

● *Ing. F. Mutter bij een van de test- en meetapparaten*

Omdat het keurmerk van de Giveg door de solidariteit van de gasbedrijven toch verplicht is, kunnen de EG-partners van Nederland dit beschouwen als belemmering van de vrije handel binnen de gemeenschap. De uitvoer van hun produkten (zonder Giveg-merk) naar Nederland kan hierdoor immers worden geremd. Daarom moet Nederland het eigen systeem laten vallen.

De lidstaten zullen een zekere mate van compromisbereidheid moeten tonen om tot harmonisatie van de nationale wettelijke voorschriften te komen. Met andere woorden: ook Nederland zal, zo nodig, genoegen moeten nemen met minder strenge eisen dan nu het geval is.

Al jarenlang wordt getracht te komen tot internationale normen binnen het Europese normalisatie-instituut, maardoor gebrek aan compromisbereidheid is daar niest van terecht gekomen. De eenwording van de EG is al enkele keren uitgesteld en de deelnemers binnen de interntionale normcommissie zagen de noodzaak van de harmonisatie niet in.

De industrie heeft zich intussen gerealiseerd dat Europa een goede tegenhanger kan zijn van de Verenigde Staten. Daarom is de bereidheid om compromissen te sluiten toegenomen. Maar als de afstanden tussen de normen van de lidstaten te groot is, wordt het dwaasheid.

Verschillen in cultuur, woningbouw en klimaat bepalen in sterke mate de veiligheidsnormen ten aanzien van plaats en gebruik van gastoestellen.

In hoever de EG eisen gaat stellen gesteld aan andere aspecten, zoals de levensduur van een toestel, moet worden afgewacht. De levensduur kan ook bepalend zijn voor de veiligheid. Daarom valt te verwachten dat er na 1992 toestellen op de Nederlandse markt komen die niet aan de Giveg-normen voldoen. Dat gevaar probeert het Gasinstituut af te wenden door een kwaliteits-keurmerk.

Als het kwaliteits-keurmerk van de grond komt kunnen uiteraard alle producenten, ook de buitenlandse, en de importeurs dit verwerven voor hun produkten.

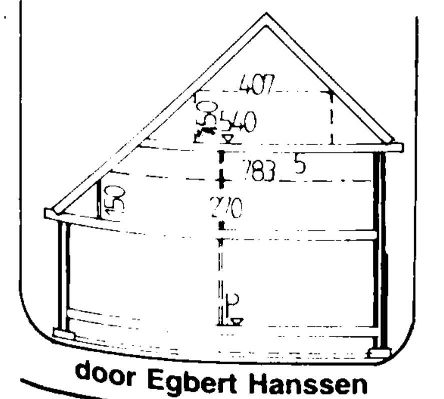
● *Architect Richard Bertels voor 'zijn aanleunwoningen' bij het bejaardenhuis Sterrebos in Thorn*

'Hoe moeilijker, hoe spitser ik moet zijn'

Deze week was ik weer voor het eerst sinds lange tijd in Thorn. Drie jaar heb ik er gewoond. Een bijzonder dorp, dat zal iedereen met me eens zijn. De 'bokken' en de 'geiten' komen regelmatig in het nieuws net als de 'kerkelijke' en de 'koninklijke' harmonie.

Wat me behalve de mensen en hun muziek fascineert zijn de huizen. Stuk voor stuk gerestaureerd. Oude architectuur is hier bewaard gebleven voor het nageslacht. In andere dorpen heeft men de beulbal geprefereerd. Ook in Thorn staan hier en daar gloednieuwe woningen tussen de monumenten. Alleen zie je dat er niet aan af omdat alles wit is geschilderd.

Nader bekeken past de nieuwbouw in de oude kern wonderlijk

door Egbert Hanssen

goed bij de eeuwenoude panden. Hier is natuurlijk een architect aan het werk geweest die zijn hart verpand heeft aan het witte stadje. Een van die mensen in Richard Bertels (47) uit Noorbeek.

Hij heeft al menige restauratie uitgevoerd in Thorn. „Als een restauratie klaar is en er komen nieuwe bezoekers die niet zien dat het gerestaureerd is, ben ik pas tevreden", zegt hij.

Maaskeien

Bertels heeft verleden week trots de opening van een seniorenhof in Thorn feestelijk meegevierd. Een hofje, dat met een lelijk woord ook wel 'aanleunwoningen' wordt genoemd. Enfin, een hofje dat er zijn mag qua architectuur. Het straalt wat uit. Gezelligheid, eenvoud. Dezelfde intimiteit als de Maaskeienstraten in de oude dorpskern.

Bertels is dik tevreden. „Ik maak altijd mijn ontwerpen zo mooi dat ik er zelf zou willen wonen", zegt hij. „Ik heb het zo gemaakt dat men aan de voorzijde helemaal niet denkt aan woningen bij een bejaardenhuis. Ze lijken aan de voorzijde gewoon op privé-woningen. Aan de achterzijde zie je echter, hé daar staat een bejaardenhuis achter. Die psychische opzet, daar heb ik naar gestreefd."

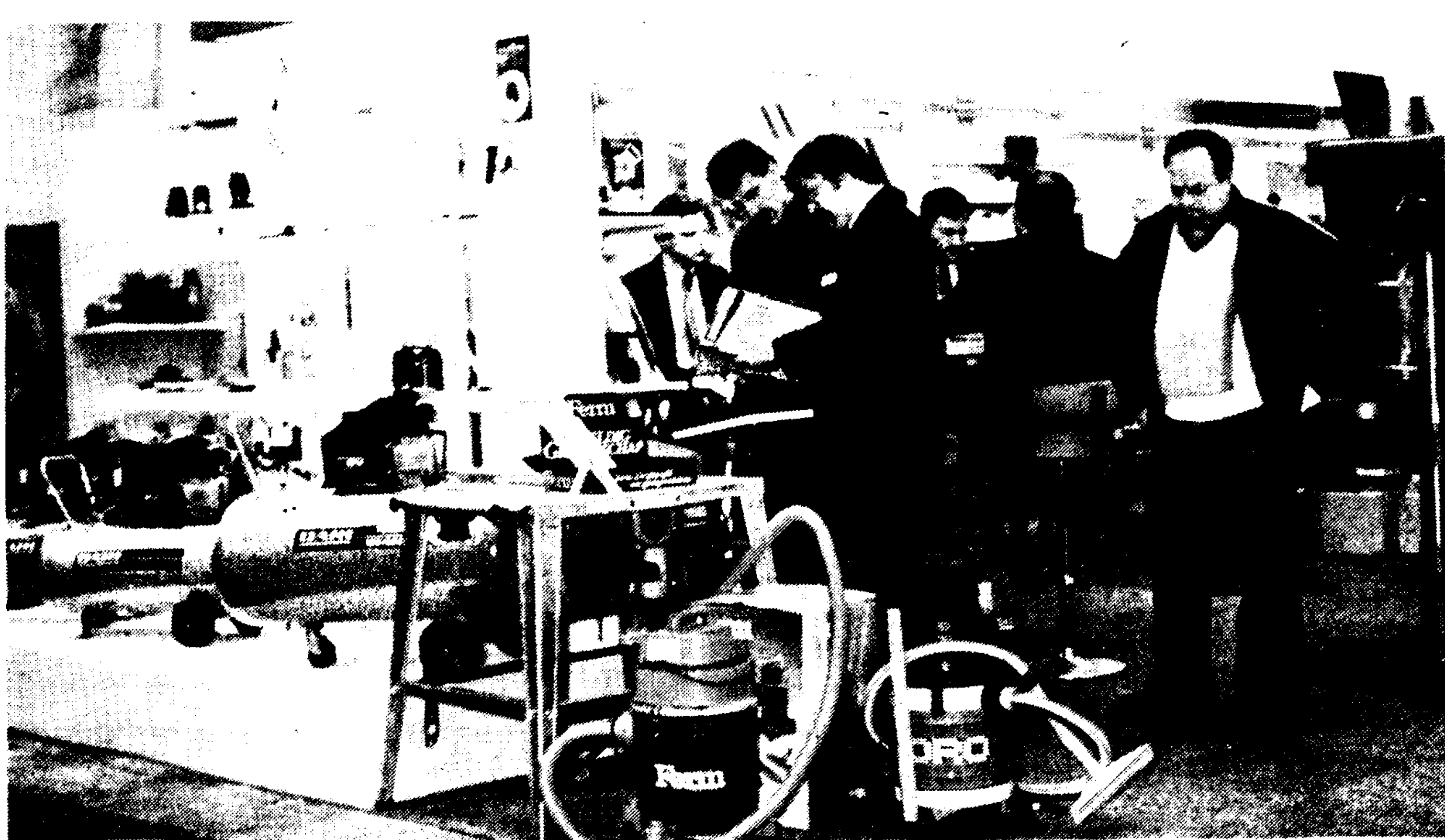
De bouwmeester zegt dat hij met de bouw van dit hofje bewezen heeft dat een mooi ontwerp niet duurder hoeft te zijn dan normale woningwetwoningen, die er vaak allemaal eender uitzien. „Elk echtpaar is een ander boek. Die kun je niet allemaal in hetzelfde huisje stoppen. Dat zou een morele moord zijn."

Het feit dat hij tegen een zeer laag budget dit hofje moest ontwerpen gaf hem de spirit om er wat moois van de maken. „Het is net als met een boom. De mooiste bomen groeien tegen de verdrukking in. Zo voel ik dat ook. Hoe moeilijker de situatie, hoe spitser je je moet maken voor een oplossing en je op je qui vive moet zijn. Gelukkig heb ik van de stedebouwkundige de nodige vrijheid gekregen hier in Thorn."

Intimiteit

Het hofje ligt net tussen de oude kern en het bejaardenhuis Sterrebosch in. De architect vindt overigens dat het bejaardenhuis daar nooit gebouwd had mogen worden. „Nee", zegt hij. „Dat is echt een vergissing geweest om het op deze plek te bouwen. Maar goed. Ik heb de 'vergissing' opgenomen in mijn plan en het hofje aan de oude structuur van Thorn vastgemaakt. Met een binnenhofje zoals er in de oude kern meer liggen. Met een zekere intimiteit."

Behalve Bertels zelf is ook burgemeester drs. J. Smeets van Thorn in zijn nopjes. Hij heeft zelfs al plannen in de la liggen voor nog zo'n complex. „Deze architect aanvaardt niet de grijsheid van menig project in de sociale huursector. Grijs vanwege de normen van het rijk waar schraalhans keukenmeester is. Hij heeft bewezen dat met een laag budget mooie woningen kunnen worden gebouwd", zegt hij.

● *Een van de stands op de beurs 'Karwei'*

Verwachte toename van bestedingen dhz-markt

Uit de toename van de bestedingen in het eerste halfjaar met 7% vergeleken met dezelfde periode van het vorig jaar blijkt dat de dhz'ers ook dit jaar niet hebben stilgezeten.

Weliswaar was de toename in het derde kwartaal iets lager. De algemene verwachting is dat in het laatste kwartaal van dit jaar de ontwikkeling ook positief zal zijn. Gebaseerd op deze gegevens zal de geldwaarde van de dhz-markt in 1988 met ongeveer 6 à 7% stijgen, rekening houdend met het feit dat de prijzen dit jaar met gemiddeld 2% zullen toenemen.

De definitieve uitkomst kan uiteraard afwijken van deze prognose onder invloed van een positieve of negatieve afwijking van het vierde kwartaal.

Uitgaande van de te verwachten stijging van 6% ten opzichte van 1987 zal de omzet in 1988 3.783 miljoen gulden gaan bedragen.

Vrouwvriendelijk

De laatste jaren is er veel gezegd en geschreven over de rol van de vrouw bij het opknappen van klusjes thuis. In veel gevallen neemt zij het initiatief en - gestimuleerd door zowel eenvoudig te verwerken produkten als door meer handelbare machines en gereedschappen - neemt ook zij vaker deel aan het opknappen van de woning.

De detailhandel signaleert dat in veel zaken het merendeel van de klanten vrouwen zijn. Het komt meer voor dat het hele gezin het onderhoud van de woning als gemeenschappelijk doel gaat zien. Een trend die bij voortzetting zorgt voor verdere groei van de dhz-markt.

Detailhandel

De omzet van dhz-produkten bij warenhuizen/hypermarkten daalt sterk ondanks het feit dat de consument daar wel gemakkelijk mee te nemen courante produkten zullen blijven kopen.

Zowel de publieksvriendelijke gemaakte bouwmarkten als het meer op kwaliteit gerechte assortimen trekken de consument met als gevolg dat het marktaandeel van deze markten in 1988 een behoorlijke groei te zien geeft.

De detailhandel heeft ook goed resultaten geboekt als gevolg van de interesse van de consument om bepaalde produkten bij speciaalzaken te kopen. Goed voorbeeld zijn de verf- en behangspeciaalzaken die in 1988 in omzet vooruit zijn gegaan. Een goede basis dus om het imago als speciaalzaak uit te bouwen.

Aanbevelenswaard zijn tips om zich meer in de markt te profileren als speciaalzaak. Een meer persoonlijke behandeling van de klant. Bij de promotie van artikelen in en buiten de zaak zoveel fantasie in het aanbod te brengen, dat de consument aangespoord wordt te komen kopen.

Door deze ontwikkeling zal er meer concurrentie ontstaan met de bouwmarkten, hetgeen nog versterkt kan worden als voor de consument de persoonlijke verkoop en service duidelijker herkenbaar worden.

Het aantal organisaties, waarbij kleinschalige detaillisten zijn aangesloten, hebben het afgelopen jaar hun bestaansrecht bewezen. De consumenten-benadering en de reclame-activiteiten beginnen steeds meer een tegenwicht te vormen met die van de bouwmarkten. Maar er ontstaat ook een onderlinge concurrentie tussen de georganiseerde detailhandel.

Uit veel factoren kan men opmaken dat, ondanks de te verwachten prijsstijgingen, ten gevolge van een schaarser aanbod van diverse grondstoffen, de dhz-markt ook in 1989 gunstig zal ontwikkelen.

Uitgaande van een te verwachten groei van 3 tot 4% de komende twee jaar zal in 1990 de vier miljard grens van de omzet worden doorbroken.

● *Produktie van een cadmiumgele verf.*

Rijkdom aan kleuren zonder doublures

Extra fijne olie- en plakkaatverven

In Rembrandts tijd maakten de vele schilders hun kleurmaterialen nog zelf. En met succes. Een korte wandeling door een aantal musea maakt dat al heel snel duidelijk. De uitstraling van de verf gebruikt door diverse meesters, de gloed en samenhang van kleuren zijn kenmerkend voor hun schilderijen.

Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van pigmenten geven de huidige olieverven van Koninklijke Talens in Apeldoorn een zuiverheid, kleurintensiteit en fijnheid, waar Rembrandt en zijn vakbroeders slechts van konden dromen.

Types

De fabrikant gebruikt de namen Rembrandt en Van Gogh als typeaanduiding voor twee verschillende soorten olieverf.

Voor de Rembrandt olieverf wordt als grondstof het bindmiddel lijnolie gebruikt samen met zeer kostbare pigmenten met de hoogst mogelijke kleurkracht en een zeer lange houdbaarheid. Het kleurassortiment is praktisch volmaakt. Het bestrijkt het gehele gebied met transparante, halftransparante, halfdekkende en dekkende kleuren. Het bevat 115 kleuren, die chemisch gezien volledig betrouwbaar zijn, zowel puur als in onderlinge mengingen. De tweede groep omvat 6 kleuren, die om hun speciale karakter worden gevraagd.

Van Gogh olieverf is nauwkeurig afgestemd op de eisen van de typische gebruikers: leerlingen van kunstacademies, amateurkunstschilders en decorateurs. Ook de beroepskunstenaars waarderen de Van Gogh serie bijzonder wanneer het om het maken van studies gaat. Het assortiment omvat 53 zuivere kleuren. Ook van deze serie zijn de kleuren volledig betrouwbaar, zowel puur als in onderlinge mengingen.

Plakkaatverf

Voor het maken van verfijnde lay-outs, werktekeningen en gouaches maakt het bedrijf in Apeldoorn extra-fijne plakkaatverven. Het bindmiddel daarvan bestaat uit zuiver geselecteerde dextrine- en gomsoorten waarmee hoogwaardige pigmenten worden gemalen tot de gewenste fijnheid. De verven zijn mat, dekkend en egaal opdrogend. De toevoeging primaire bij citroengeel, magenta bij donkerrose en cyaan bij lichtblauw is speciaal voor de ontwerpers gedaan vanwege de kleurovereenkomst met bekende drukkerskleuren. Voor reprodukties in vierkleurendruk leveren deze drie kleuren de beste kleurweergave.

Speciaal voor de zogenaamde infrarood-methode beveelt Talens een aantal plakkaatverfkleuren aan. De pigmenten die als kleurend bestanddeel de lichtechtheid bepalen, worden ook in andere kunstschildersverven toegepast. Speciaal voor grafici en ontwerpers zijn ook enkele zeer heldere kleuren toegevoegd waarvan de lichtechtheid niet zo hoog is.

Het boekje 'Plakkaatverftechnieken' bevat veel en uitgebreide informatie over toepassingsmogelijkheden van deze verf. Bestelno.: 8870-2651. Verder is er over 'kleur' en 'kleuren mengen' een fraai en degelijk uitgevoerd boekje te verkrijgen, dat op duidelijk wijze informatie verschaft over kleur en kleurenleer en is voorzien van tientallen kleurenillustraties. Bestelno.: 8870-4051.

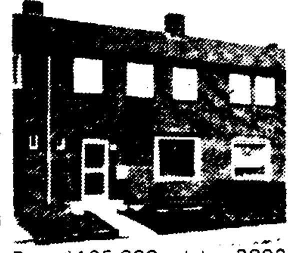

GOED ONDER DAK MET STIENSTRA

UW PROFESSIONELE MAKELAAR IN ZUID-LIMBURG.

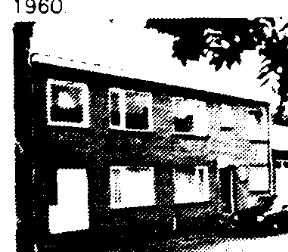
*** BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW ***

BOCHOLTZ H
Goed onderhouden woonhuis met veel ruimte, prov.kelder, L-vorm. woonk., woonkeuken, grote berging, 3 slaapk., badk. berging en zolder. Met nieuwe koz. en therm. begl.

Prijs ƒ 105.000,-- k.k. 2892

BOCHOLTZ H
Woonhuis evt. geschikt voor dubb. bewoning met keuken, douche, woonk., slaapk., berging. 1e Verd. keuken, woonk. en slaapk. Bwjr 1960.

Prijs ƒ 65.000,-- k.k. 2295

BOCHOLTZ H
Uitst. onderhouden halfvrijst. woonhuis met garage, woonk. met open keuken, 3 slaapk., badk. en ruime bergzolder.
Prijs ƒ 119.500,-- k.k. 2755

BOCHOLTZ H
Quelle. Tussengel. drive in woning met garage, tuink., woonk. met ged. open keuken ca. 41 m², 3 slaapk., badk. met ligbad, douche en 2e toilet.
Prijs ƒ 118.000,-- k.k. 2788

BOCHOLTZ H
Op eerste klas lokatie gel. halfvrijst. landhuis in uitst. staat van onderhoud met blijvend vrij uitzicht aan achterzijde, woonk. met ged. open kompl. keuken ca. 62 m², open haard, plav.vl., 3 slaapk., luxe badk., bergzolder, zeer groot souterrain ca. 71 m² met prov.ruimte en grote garage. Mogelijkh. voor praktijkruimte. Rondom een goed aangelegde tuin.
Prijs ƒ 285.000,-- k.k. 2825

BRUNSSUM H
Nabij ziekenhuis gel. woonhuis met garage, tuin, L-vorm. woonk., dichte keuken met eiken install., bijkeuken, 3 slaapk., badk. en zolder.

Prijs ƒ 129.000,-- k.k. 2843

BRUNSSUM H
Goed onderhouden woonhuis met berging, tuin, kelder, bijkeuken, eet- en zithoek, slaapk., luxe badk. met ligbad en 2e toilet en vaste trap naar zolder met 3e slaapk.
Prijs ƒ 105.000,-- k.k. 2877

BRUNSSUM H
Rustig gelegen woonhuis met inp. garage, tuin, 3 ruime slaapk., 2 badk., woonk. met aansl. dakterras, keuken met moderne install., dubb. beglazing en spouw- en dakisolatie.
Prijs ƒ 99.000,-- k.k. 1855

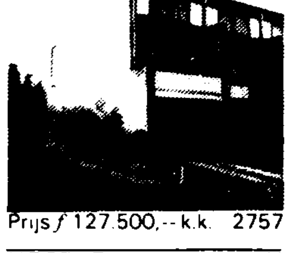
BRUNSSUM H
Centrum. Riant gel. appartement met uitzicht op vijverpark, berging, woonk. met open keuken ca. 41 m², aansluitend groot terras met elektrische zonneschermen, 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en geh. met hardh. koz.
Prijs ƒ 199.000,-- k.k. 2813

HEERLEN H
Schaesbergerveld. Woonhuis met tuin, geheel onderkelderd, woonk., aparte keuken met div. app., 3 slaapk. en badk.

Prijs ƒ 79.000,-- k.k. 2611

HEERLEN H
Zuid. Goed onderhouden woonhuis met zonnige tuin, inp. garage, royale woonk., gezellige eetkeuken, 3 slaapk. en badk. met ligbad.

Prijs ƒ 127.500,-- k.k. 2757

HEERLEN H
De Stack, goed onderhouden woonhuis met berging, tuin, grote woonk., halfopen keuken met install., 3 slaapk. en badk.
Prijs ƒ 102.000,-- k.k. 2633

HEERLEN H
Bekkerveld, maisonette op 1e verd. met ruime woonk., gesloten keuken, garderobekast, 3 slaapk., badk. en zolderruimte. Achterzijde roll.
Prijs ƒ 69.000,-- k.k. 2468

HEERLEN H
Centrum, keurig appartement met lift, kelderberging, huren parkeerplaats mogelijk, royale woonk. met balkon, aparte keuken met luxe install., slaapk. en badk.
Prijs ƒ 79.000,-- k.k. 2621

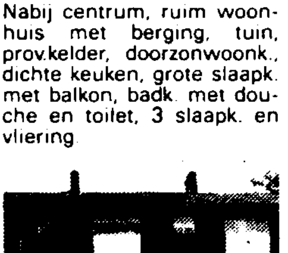
HEERLEN H
De Stack, woonhuis met berging en tuin, zonnige woonk. met schuifpui, keuken, 3 slaapk., badk. met ligbad, zolder. Pand grotendeels voorzien van kunststof koz. en dubb. begl.
Prijs ƒ 115.000,-- k.k. 2095

HEERLEN H
Douve Weien. Uitst. onderhouden vrijst. landhuis met tuin, garage voor 2 auto's, wijnkelder, representatieve kantoorruimte, L-vorm. living ca. 60 m², luxe keuken, 4 slaapk., 2 badk. en bergruimte.
Prijs ƒ 460.000,-- k.k. 2686

HEERLEN H
Centrum. Modern appartement met lift, berging, inp. garage, royale woonk. met open keuken, balkon, 2 slaapk. en badk.
Prijs ƒ 82.000,-- k.k. 2882

HEERLEN H
Heerlerheide, woonhuis met kelder, tuin, dubb. garage, bouwperceel, grote woonk., aparte eetkeuken met compl. install., 4 slaapk. en zolder.
Prijs ƒ 189.000,-- k.k. 2652

HOENSBROEK H
Nabij centrum, ruim woonhuis met berging, tuin, prov.kelder, doorzonwoonk., dichte keuken, grote slaapk. met balkon, badk. met douche en toilet, 3 slaapk. en vliering.

Prijs ƒ 99.000,-- k.k. 2591

HOENSBROEK H
Mariarade. Halfvrijst. woonhuis gel. aan plantsoen met kelder, woonk., dichte keuken, serre, binnenhofje met berging, 3 slaapk., badk. en vliering. Het pand verkeert in zijn oorspronkelijke bouwstaat.
Prijs ƒ 85.000,-- k.k. 2855

HOENSBROEK H
Centrum. Groot appartement op 1e etage met souterrainberging, woonk., dichte keuken, bijkeuken, 4 slaapk. en badk.
Prijs ƒ 79.000,-- k.k. 2894

KERKRADE H
Landhuis met grote garage, barruimte en hobbyruimte (tot. ca. 60 m²) in souterrain, living ca. 46 m² met open haardpartij, keuken met install. en alle app., 4 slaapk., luxe badk. met ligbad, douche, bidet en toilet en grote zolder bereikbaar via vaste trap. Uitst. geisol., ged. roll. Zeer luxe afgewerkt met kostbare en duurzame materialen.

Prijs ƒ 275.000,-- k.k. 2417

KERKRADE H
Holz. Woonhuis met garage, kelder, L-vorm. woonk. met plankenvl., ruime eetkeuken, badk. met ligbad, 3 slaapk. en vaste trap naar zolder. Tuin ca. 13 m. diep en vrijwel geheel met roll.

Prijs ƒ 92.000,-- k.k. 2845

KERKRADE H
Woonhuis met tuin, carport, zolder, living ca. 30 m², luxe keuken met install. en app., 3 slaapk., badk. met ligbad en nagenoeg hele pand met roll.

Prijs ƒ 135.000,-- k.k. 2761

KERKRADE H
Vink, zeer ruim woonhuis gedeeltelijk onderkelderd, grote woonk. c.q. winkelruimte, dichte keuken, hof met div. bergingen, 5 slaapk., bergzolder en 3 slaapk, tuin ca. 20 m. diep.
Prijs ƒ 89.000,-- k.k. 2774

KERKRADE H
Ruime stadswoning met tuin, 2 kelders, woonk. ca. 32 m², dichte keuken met luxe eiken keukeninstall. met app., 4 slaapk., badk. met ligbad en grote zolder. Direkt nabij centrum gel. Dit pand moet u beslist van binnen zien. Garage is bespreekbaar.
Prijs ƒ 129.000,-- k.k. 2884

KERKRADE H
Ouder tussengel. woonhuis met kelder, tuin 30 m. diep, woonk., keuken met eenvoudige install., bijkeuken, berging, 4 slaapk., badk. met ligbad en toilet. Gel. op loopafstand van centrum.
Prijs ƒ 77.000,-- k.k. 2700

KERKRADE H
Zeer goed onderhouden karakteristiek halfvrijst. herenhuis met kelders, grote tuin, dubb. garage, woonk., aparte keuken met install., zeer luxe badk., grote slaapk., woonk., keuken met luxe install. en app., 2 slaapk., 2e badk. en zolder. Pand geschikt voor dubb. bewoning. Dit pand moet u beslist van binnen zien.
Prijs ƒ 159.000,-- k.k. 2584

KERKRADE H
West. Uitst. onderhouden woonhuis met L-vorm. woonk. met allesbrander, dichte keuken met witte kunststof install., 3/4 slaapk., badk. met ligbad, douche en 2e toilet, tuin ca. 12 m. diep, carport en berging.
Prijs ƒ 119.000,-- k.k. 2797

KERKRADE H
Appartement op de 3e verd. met 2 slaapk., royale woonk., open keuken met kunstst. install., badk., balkon, berging in souterrain en vrijwel geheel met therm. begl. Netto maandlast ca. ƒ 395,-- per maand.
Prijs ƒ 69.000,-- k.k. 2886

KLIMMEN H
Bungalow met tuin, inpandige garage, L-vorm. woonk. met open haard, ruime keuken met luxe install., werkk., 3 slaapk., 2 luxe badk. en bergruimte. Nagenoeg met dubb. begl., dak- en spouwisol. en uitstekend onderhouden.

Prijs ƒ 289.000,-- k.k. 2749

NIEUWENHAGEN H
Rustig gel. hoekwoning met c.v., kelder, woonk. ca. 25 m² met parketvl., halfopen keuken met keukenblok, serre, berging, tuin 12 m. diep met terras en garage, 3 slaapk., badk. met douche, vliezotrap naar beplankte en beschoten zolder.

Prijs ƒ 104.500,-- k.k. 2152

NIEUWENHAGEN H
In jonge, rustige wijk gel. eengezinswoning met tuin, garage, woonk. ca. 30 m², wit keukenblok, alle app., 3 slaapk. (waaronder 5.20 x 3.00), badk., hobbyruimte, 2 bergingen en 4e slaapk. Grotendeels met roll.
Prijs ƒ 124.500,-- k.k. 2442

OIRSBEEK H
Aan plantsoen gel. goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met garage, L-vorm. woonk. met openhaardpartij, separate keuken met Poggenpohl install., tuin op zuiden, 3 slaapk., badk. en uitgebouwde zolder. Spouw- en dakisol.
Prijs ƒ 159.000,-- k.k. 2812

SCHAESBERG H
Woonhuis met garage, tuin, berging, woonk. met ged. open keuken, ruime bijkeuken, grote hobbyk., 3 slaapk., badk. met douche en vaste trap naar zolder.
Prijs ƒ 132.000,-- k.k. 2879

SCHAESBERG H
Koempel. Uitst. onderhouden woonhuis met berging, tuin, woonk. met open keuken met kompl. install., 3 slaapk., badk. en zolder.
Prijs ƒ 115.000,-- k.k. 2878

SCHAESBERG H
In jonge wijk gelegen eengezinswoning met tuin ca. 10 m. diep op zuiden met berging, woonk. ca. 36 m² met open haard, keuken, plav.vl. met vloerverwarming, 3 slaapk., badk. met ligbad en 2e toilet, ruime bergzolder. Dubb. begl. op part. Optimale isol.
Prijs ƒ 114.500,-- k.k. 1991

SCHAESBERG H
Goed onderhouden woonhuis met tuin, berging, zijingang, prov.kelder, woonk., woonkeuken met kunst. install., badk. met ligbad, 3 royale slaapk. en vaste trap naar zolder.
Prijs ƒ 109.000,-- k.k. 2719

UBACH O/WORMS H
Op rustige lokatie goed onderhouden woonhuis met tuin, garage, uitgebouwde woonk. met open haard en parketvl., keuken, terras/tuin ca. 12 m. diep met tuinberging, 3 slaapk., badk. en bergzolder. Met roll.

Prijs ƒ 144.500,-- k.k. 2803

UBACH O/WORMS H
Rustig gel. en uitst. onderhouden halfvrijst. woonhuis met garage. In moderne grijze steen opgetrokken, hal, woonk. ca. 28 m², ruime eetkeuken aan voorzijde, open verbinding, goed onderhouden tuin met terras, garage met extra berging, 3 slaapk., badk. met toilet. De woning is geheel voorzien van therm. begl.
Prijs ƒ 139.500,-- k.k. 2392

UBACH O/WORMS H
Rustig gelegen halfvrijst. woonhuis met tuin, garage en kelder, L-vorm. woonk. ca. 23 m², grote eetkeuken ca. 14 m², badk. met ligbad, waskeuken, 2 slaapk., zolder.
Prijs ƒ 99.500,-- k.k. 2123

Te k. van part. zeer mooie antieke EIKEN kasten 04406-12090.

Antiekhandel Simons biedt u een ruime keuze in antieke MEUBELS en kleingoed tegen betaalbare prijzen met service en garantie. Do. koopavond Dorpstr. 45a Nuth t.o. kerk naast Chin. restaurant, tel. 045-243437.

Diversen

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Borsboom en Moers, Streeperstr. 29, Schaesberg. 045-315921.

Voor het ZAGEN van eiken of dennen balken en alle voorkomend industriehout. Pakken brandhout ƒ 10,– per pak afgehaald. Houtindustrie Pelzer B.V., Rijksweg 36, 6286 AG Wittem. Tel. 04451-1218/04450-2168.

TV-REPARATIE zonder voorrijkosten. Z.-Limburg tv-service. Tel. 045-314122.

Voor alle koelkast- en diepvriesreparaties VROKO. Tel. 045-441566 of 461658.

STOELMATTERIJ vernieuwd rieten, biezen en rotanstoelen m. gar. 045-418820.

GERARD HERMANS, voor toekomst, problemen, stoppen met roken. 073-139065.

Paragnost medium helderziende voor deskundige hulp in elke PROBLEEMSITUATIE. Tel. 045-726301.

Wij wensen u en de uwen een voorspoedig en vooral gezond 1989. Ook het komende jaar staan wij weer voor u klaar m.b.t. financiële administratie - belastingaangiften, enz. ADMINISTRATIEKANTOOR Baars-Rutten, tel. 045-324466.

Landbouw

Te koop: Steeds wiss[elende] voorraad van ± 1[...] bruikte TRACTOR[EN] Linde heftrucks, va[n] 2,5 en 3 ton. G. Corne[lissen] Mill, 08859-51072.

AANHANGWAGENS [...] Knops, Rijksweg Zd[...] Sittard. Tel. 04490-1[...]

Kärcher Koud- en W[...] WATERREINIGERS [...] lé, Nusterweg 90, [...] tel. 04490-19980.

Te h. gevr. LAND[BOUW]GROND tegen ƒ 15[...] jaar. Br.o.nr. HK 614 [...] Dagblad, postbus [...] 6401 DP Heerlen.

Te k. gevr. VELDG[...] aardappelen. Tel. 751830.

Te k. gevr. NOODS[...]TINGEN. Tel. 045-7[...]

Jij komt toch ook [...] jaarsdag naar het [...]TERSBAL in zaal F[...] Simpelveld?.

SILO-verharding, [...] etc. vlgs. nw. stab[...] meth. Kallen Stabi[...] Kerkrade. Tel. 045-4[...]

BOOMSNOEIER [...] kend met boerenwe[...] nog werk aanneme[n] 045-413181 of 425486.

Te k. aangeb., [...] VEEWAGEN, [...] H.Y., Pr. ƒ 2500,.

–. Tel. 045-419830
Te k. MELKONTRO[...] en botervat 04459-1[...]

BEDRIJFSPAND te huur gevraagd, ca. 300 m2 voor elektronika ingenieursbureau. Mag ook zijn: ruimte in ander bedrijf, ruime vrijliggende woning aan de grote weg, etc. Tel. 04490-10313.

Bouwvak

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

Te k. **AANHANGWAGENS:** Jo Knops, Rijksweg Zd. 195, Sittard. Tel. 04490-12718.

Kuvasz-kennel Grote von Riessenberg heeft nog 3 PUPS kampioensafstamming tel. 09-3287686792.

Te k. zwarte DWERGPOEDELS ingeënt en ontwormd m. stamb. Tel. 04750-16590.

Te k. DWERGPOEDEL pups, zwart, 8 wk., geënt en ontw. 04754-2944.

Gratis af te halen 2 jonge POESJES 7 weken, Emmastraat 34, Hoensbroek, tel. 045-225830.

Te k. BOUVIER pup 4 mnd. tevens bouvier teef, 4 jr. en reu 12 mnd. 045-244867 b.g.g. 258825.

Grote KERSTSHOW bij Wijshoff Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum op 29, 30 en 31 december. Tel. 045-211976.

Antieke KEUKENKASTEN vanaf ƒ 475,–, 3-drs. eiken kasten vanaf ƒ 475,–, toogkasten vanaf ƒ 975,–, cylinder bureaus ƒ 1375,–, slaapkamers vanaf ƒ 1275,–. Souren (witte boerderij bij Makro) te Nuth. Tel. 045-243860.

Te k. oude KARBIEDLAMPEN helemaal intact (fiets) voor de liefhebber Tollisstr. 22, Brunssum..

1600 m² antiek, voor elk wat wils, Pierre COUMANS Stein, Heerstraat nrd. 144 en Industrieweg 15, richting haven.

Te k. ant. JACHTBANK + Louisse bankje en clubs. Vr.pr. ƒ 3000,–; 04490-28722.

T.K. antieke KACHEL kleine brabander. Tel. 045-322862.

Dieren

Te k. prachtige BOBTAILPUPS m. stamb., ouders HD-vrij, tevens is ons 1e nest ned. schapendoesjes geboren. Inl. P. Janssen (kennel Ruchiëng) 04747-2910.

CHOW-CHOW pups met stamb., rood en zwart. Kennel Buchiëng, tel. 04747-2910.

Te koop aangeb. zeer mooie POINTERPUPS, ingeënt, ontwormd en met stamboom. De pointer is een middelgrote, kortharige hond die zéér lief en aanhankelijk is, vooral met kinderen. Inl.: Hubert J.G. Hoenen, Stationsstraat 32, Hoensbroek, 045-214998.

Maandag 9 januari as. v.a. 20 uur starten weer de elementaire GEHOORZAAMHEIDSCURSUSSEN 1 en 2 voor alle honden in de manege te Voerendaal. Inl. G. Roeleven en M. Kleinjens 045-229030 of 242961.

Cursussen met hond. Gehoorzaamheid/show/behendigheid. Ma-woe-do-avond. Inf. inschrijving 4 jan. 20.00 uur, Limbricht, manege De Klipper. Inf. kynologenclub Geleen, 04750-16637 en 04406-41886.

TECKELS, yorkshires en foxterriers, boemerhondjes en bouviers, alle pups. Walem 11a, Schin op Geul, 04459-1237.

T.k. NEWFOUNDLANDERPUPS, zwart en bruin, m. stamb. en HD-garantie. Melickerweg 4, Herkenbosch. Tel. 04752-1115.

Te koop GOLDEN-RETRIEVERPUPS. Prima stamboom (kampioensafstam.), ouders HD-vrij. Lid v. Golden-Retrieverclub. Tel. 04118-1826.

LAMMEREN te k. 10 st. in een koop. Mariabergstr. 10 Schinveld.

PAPEGAAIEN: div. tamme en pratende blauwvoorhoofdamazones, grijze roodstaarten, geelkuifkakatoes en ara's. Jonge amazonepap. met kooi nu ƒ 350,-. jonge beo's nu ƒ 150,-, met kooi ƒ 195,-. Kwekerij Handels, Pr. Mauritslaan 2, Beek. 04490-75359.

Te k. blonde BOUVIERPUPS ƒ 400,–, tevens dwergschnautzers (peper en zout). Tel. 04929-63176.

Golden RETRIEVER pups met stamboom en gezondheidsgarantie. Tel. 04135-1931.

BOBTAILPUPS met dierenpaspoort en gezondheidsgarantie. Tel. 04135-1931.

Te k. jonge BOUVIERS met stmb. uit kamp. afst. Tel. 045-320870.

Te k. Mechelse HERDER met certificaat, mechelse herder 8 wkn. oud en Dobermann, tel. 04490-38119.

Te k. YORKSHIRE terrierriertjes, zeer klein, tel. 04490-71833.

Jap. NACHTEGAAL nu ƒ 15,-; Kutilang nu ƒ 50,-; zangkanarie nu ƒ 12,50, met kooi ƒ 37,50. Handels, Pr. Mauritslaan 2, Beek.

RASHONDJES. Puppies van Duitse staanders, collies (lassies), rotweilers, Ierse setters, spaniels, dobermans, golden retrievers, bouviers, Yorkshire terriers, pekineesjes, maltezers, zwarte en grijze keeshondjes en diverse soorten bastaardhondjes. Gediplomeerde kennel, ook alle hondenartikelen. Lochterweg 8, Budel-Schoot (achter Weert). Tel. 04958-1851, dagelijks geopend. 1 Januari en dinsdag gesloten.

DOBERMANPUPS te k. ouders HD-vrij m. stamb. en kamp-afstam. Rijksgedipl. Kennel Von Leuchtenstern. Tel. 045-310948.

Te k. BOUVIER pups 2 reu, met stamb. Tel 045-315878.

T.k. SCHAPEN, bokken en ooien tel. 045-455030.

Kunst/antiek

INTERART, antiek Simpelveld, een van de mooiste collectie's v.h. zuiden in strakke eiken en grenen meubelen, o.a. 1 en 2 drs., vitrines, eethoeken, salontafels, secretaires, cylinderbureaux enz. alle meubelen puntgaaf weg. eig. restauratie en logerij. Irmstraat 64, Simpelveld. Tel.: 045-443161.

RTV/muziek

PIANO'S en vleugels in alle prijsklassen. Stemm., rep., verh., transp. H.J. Schetters, Ford Willemweg 28, Maastricht. 043-217700.

PIANO'S te koop va. ƒ 1500,- tevens pianoverhuur v. 1-36 mnd voor ƒ 600,-. pianohandel Wieland, Rijksweg Noord 13, Geleen, tel. 04490-54140.

PIANOS te huur, spec. huursysteem voor beginners, van 1 tot 36 mnd., voor ƒ 600,–. Inl. 04490-45033.

Te k. Technics KEYBOARD z.g.a.n., tel. 045-460399.

Te huur aangeboden

Jurgen AUTOVERHUUR. Langheckweg 36-40, tel. 045-463333.

Te h. een BEDRIJFSHAL 1320 m2, gel. aan de Kissel te Heerlen, totaal geïsoleerd, voldoende park.gelegenh., 5 jr. oud. Inl. Biallass b.v. Tel. 045-412189 b.g.g. 045-310557.

Geheel gerenov. TUSSENWONING te Lindenheuvel-Geleen, tel. 04490-48670.

Valkenburg, te huur APP. alle comfort inl. 04406-13178 b.g.g. 15390.

Te h. BOVENWONING, aparte ingang, centr. Eygelshoven voor rustige mensen. Br. ond. nr. KE 049 LD, Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Te huur te Schinveld, gemeub. ZIT-/SLAAPKAMER, keuken, douche en wc, ƒ 450,– p.mnd. incl. Tel. 045-254408.

APPARTEMENT te. h. voor alleenst. of paar, in Kerkrade-Vink. Tel. 045-725667.

Te h. halfvrijst. HERENHUIS m. 4 slp.k. + garage geheel met parket. te Heerlen, Akerstr. Huur ƒ 1100,- tel. 421660 of 717845.

Mooi 1 pers APP. best. uit zit/slpk keuken, badk. Cremersstr. 4 Valkenburg.

KAMERS te huur voor rustige mensen, hartje Hoensbroek. tel. melden na 12.00 uur: 045-224509.

Te huur op goede stand BENEDENWONING. Aanvaarding direct. Tel. 04492-1266.

Te h. EENKAMERAPPARTEMENT. Tel. 045-257332. Na 18.00 uur.

Te h. gemeub. KAMER m. eigen kitchenette en douche. Pr. ƒ 450,- incl. 045-254385.

Te k. event. te h. goedlopende FRITURE, omg. Brunssum. Br.o.nr. BR 320 L.D. Rumpenerstr. 81, 6443 CC Brunssum.

WINKELPAND te h. in de Streeperstr. Tel. 045-322134.

Gemeub. zit/slaapk., c.v., douche, keuken. Pannesheiderstr. 1 of 19 K'rade.

Te h. APPARTEMENT te U.o.W.-Landgraaf best. uit: zit-eetk./badk., w.c., 1 slpk., c.v. aanw. dubb. begl. Spoedig aanv. 045-715071.

Te h. KANTOORPAND Hrl. centr. met 7 parkeerplaatsen. Inl. 045-711617.

Te h. ruime gemeub. KAMERS aan rustige huurders, eigen ingang. 045-458329.

KAMER te h. met alle voorzieningen bij centr. Kerkrade. Tel. 045-461870/452269.

Te h. KAMER in centr. Roermond, 5 x 4 m, met gez. gebr. v. keuken, w.c., douche, kelder, fietsenberg. en tuin, per 1 febr. ƒ 350,- incl. g.w.e. Tel. 04750-18359.

Te h. 1-pers. APP. best. uit zit/slpk., badk. m. toil. + hal, huur ƒ 500,- per mnd. incl. water-licht + c.v. naast Rest. Lotus, Kampstr. 17 Schaesberg. Te bevr. 04455-2236.

Te. h. aang. 3-KAMERAPP. in villa m. park m. terras, eigen parkeerpl. nabij station V'burg. Inl. dag. tus. 14 en 17 uur. Tel. 04406-12491.

Te huur gevraagd

Te huur of te koop GARAGE of loods. Tel. 04405-2936.

Kritiek op voorwaarden vervroegde aflossing

Ontwerp Gedragscode laat te wensen over

edragscode voor verstrekking van hypotheken die de ban- deze week hebben afgesproken, houdt weinig in. Volgens ereniging Eigen Huis is de code op het punt van de boete- vervroegde aflossing zelfs een verslechtering ten opzichte de hypotheekvoorwaarden die veel banken in de praktijk eren.

dragscode is tot stand geko- nder druk van de overheid, de le Kamer en het ministerie Economische Zaken. Eigen vindt de opstelling van de ge- code op zich een positieve ont- eling, maar is teleurgesteld dat onsumentenorganisaties niet e opstelling betrokken zijn. r zo pakt Economische Zaken u eenmaal aan", aldus woord- der B. Luyer van de consumen- ganisatie.

Overleg

Hij ziet in de code vooral een aanzet om een aantal punten in het overleg met de banken verder uit te werken. Dat er nu is afgesproken de voorlichting te standariseren, zodat de consument sneller weet waar hij aan toe is, werd volgens Luyer 'hoogste tijd'. Tot nu toe was het voor consumenten heel moeilijk te achterhalen welke hypotheek voor hem het meest gunstig was.

Luyer noemt het positief dat banken nu hebben afgesproken in hun advertenties in toekomst de werkelijke hypotheekrente te vermelden. Tot nu toe was de opgegeven rente altijd lager dan de kosten die een koper uiteindelijk had.

Maar op een van de belangrijkste punten, het boetevrij vervroegd aflossen, heeft hij forse kritiek: „De afspraken die nu gemaakt zijn, gaan minder ver dan de regelingen die de meeste banken zelf in de afgelopen jaren hebben gemaakt. Dat zet de deur open om in een aantal gevallen toch weer boetes te gaan berekenen waar dat nu niet gebeurt."

Aanpassen

De boetes bij vervroegde aflossing van hypotheken waren de consumentenorganisaties vroeger een doorn in het oog. Huiseigenaren die wilden verhuizen, kwamen daardoor voor hoge extra kosten te staan. Veel eigenaar-bewoners zagen daarom maar van een verhuizing af. Onder druk van onder meer Eigen Huis hebben de meeste banken in de afgelopen twee jaar al hun hypotheekvoorwaarden aangepast.

De meeste hypotheekregelingen geven de consument nu alle vrijheid om bij verkoop van het huis boetevrij af te lossen. Volgens de gedragscode kunnen banken hun klanten echter verplichten om de hypotheek mee te nemen bij de aankoop van een nieuw huis. Doet de koper dat niet en stapt hij over naar een andere bank, dan kan alsnog een boete worden berekend.

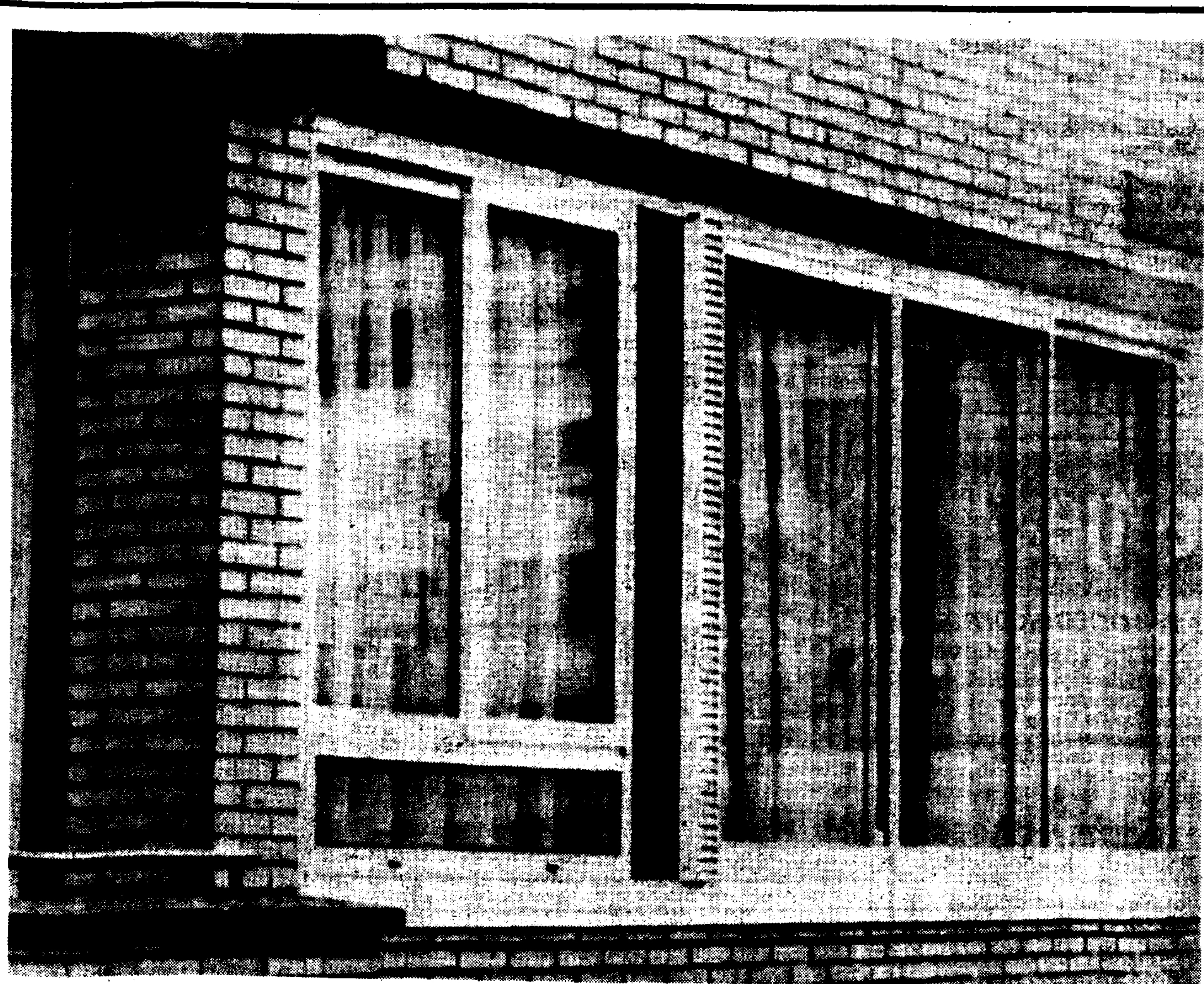
Ook de voorwaarden bij gedwongen verkoop veslechteren als banken de code gaan volgen. Wie gedwongen zijn huis uit moet, zal dan moeten aantonen dat het niet zijn eigen schuld is om geen boete opgelegd te krijgen.

Start opleiding vastgoed-adviseur

reniging Bemiddeling Onroe- goed (VBO) heeft het initiatief nen voor een opleiding tot goed-adviseur'. De vereniging, ngeveer driehonderd leden meent met de opleiding in te n op de grote vraag naar een jkgerichte opleiding voor de deling bij onroerend goed. Zij aarmee het monopolie van de e makelaarsopleiding te heb- oorbroken.

leiding begint in januari met eer honderd cursisten. Zij t verzorgd door de Centrale Christelijk Handelsonderwijs. een tweejarige opleiding, ver- over vier blokken van ieder half jaar. De vier blokken om- en bouwkunde, rechts- en wet- nis, economische-, administra- en commerciële vaardighe- en praktijkleer. In alle delen het werken in de praktijk een rijke plaats.

volgen van de cursus is een van oorwaarden om te kunnen wor- toegelaten tot de VBO. Voorzit- de Gier meent dat zijn vereni- met het invoeren van de oplei- in korte tijd is uitgegroeid tot olwaardige beroepsorganisatie vastgoed-adviseurs. Voor de betekent de opleiding dat met een deskundige adviseur ken heeft, zo meent de vereni-

● *Ventileren zonder herrie.*

Ventileer regelmatig...

Regelmatig ventileren is belangrijk, ook al gaat daardoor wat warmte en dus energie verloren. Zelfs als het vriest is het onverstandig uw huis lange tijd potdicht af te sluiten. In ieder huis wordt immers constant zuurstof gebruikt en waterdamp geproduceerd.

Als u uw huis niet regelmatig ventileert, wordt het snel bedompt en het verwarmen van waterdamp kost extra gas. Zorg daarom dat roosters en ventilatiekanalen open en schoon blijven. Zet af en toe een raam flink open. Een kwartier per etmaal is voldoende. Als u een kamer wilt luchten, draait u de radiatoren een half uur van tevoren dicht.

Wilt u het hele huis grondig luchten draai dan een half uur van tevoren de thermostaat laag om te voorkomen dat tijdens het luchten onnodig warmte verloren gaat. Zet uw ramen echter niet veel langer dan een kwartier open, want dan trekt de kou in de muren en de meubelen. Het kost extra gas om het huis daarna weer op te warmen.

En... vergeet niet zondagavond of maandagmorgen vroeg de stand van uw gasmeter op te nemen, die op de meterkaart te noteren en te vergelijken met de tabel in deze krant. Op de meterkaart staat ook hoe u het energieverbruik van uw verlichting kunt meten. Minder energie gebruiken spaart geld!

Nooduitgangen winkels vaak onbruikbaar

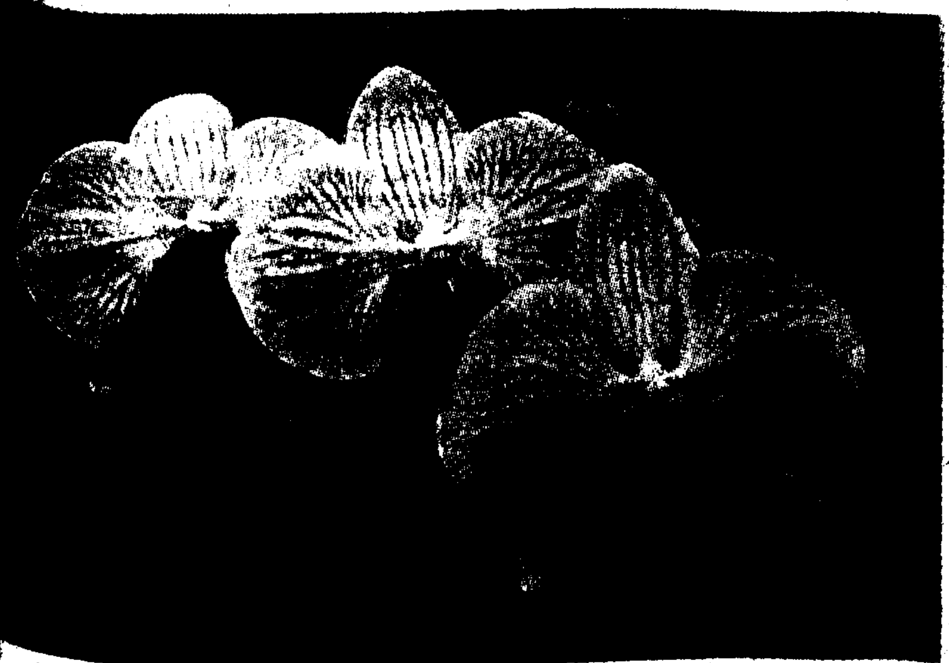
Een aantal werkgroepen van de Consumentenbond ging in diverse steden op pad om onderzoek te doen naar de veiligheid van de consument met betrekking tot vluchtwegen in warenhuizen en winkels.

Leden van die werkgroepen troffen bij hun inspectietocht soms zeer gevaarlijke situaties aan en zij hadden nogal wat kritiek op de nonchalante manier van omgang met deze toch noodzakelijke voorziening. In nogal wat winkels was de nooduitgang geblokkeerd of zelfs op slot. In andere zaken staan achter de deur of nooduitgang spullen, die vluchtende klanten kunnen hinderen. In de meeste winkels is niet of nauwelijks aangegeven waar het publiek de nooduitgang kan vinden.

Een nooduitgang werd van buiten bovendien afgesloten met een stalen balk en geblokkeerd met vaste schappen. Een ander bedrijf versperde de vluchtweg met pallets, dozen en winkelwagentjes.

De werkgroepen maakten zich speciaal zorgen over de veiligheid van mensen in een rolstoel. Bevinden zij zich in geval van brand op de eerste etage van warenhuis of winkel, kunnen ze het pand niet meer verlaten omdat dan geen gebruik gemaakt mag worden van de lift. Bovendien zijn er winkels, die weliswaar valide mensen voldoende vluchtruimte bieden, maar de route te krap maken voor klanten in een rolstoel. In een aantal winkels is de drempel hoger dan twee centimeter waardoor een rolstoelpatiënt de winkel niet in kan. In sommige winkels is het moeilijk om met een rolstoel langs toegangspoortje, doorgang of kassa te komen. In een enkel bedrijf trof de werkgroep speciale winkelwagentjes voor rolstoelgebruikers aan.

Gemeentes, politie en brandweer en de bezochte bedrijven zijn inmiddels ingelicht over de resultaten van het onderzoek. De werkgroepen gaan bekijken welke verbeteringen de diverse warenhuizen en winkels inmiddels hebben aangebracht.

● *In de kas van liefhebber Hutschemaekers in Banholt is het een en al bloeiende pracht aan orchideeën; op de linkse foto een moderne kruising van Phalaenopsis, rechts een 'ouderwetse' kruising, Laeliocattleya.*

Foto WIDDERSHOVEN

Nieuwe boeken voor de tuin

Orchideeën, boerentuinen, droogbloemen

boekbespreking

t is alweer heel wat jaartjes eden dat voor het laatst een k uitkwam dat een gids wil- zijn voor beginnende orchi- en-amateurs in Nederland België. Er was ook weinig leiding, omdat de bestaan- oekjes in de behoefte voor- en. Maar ondanks de inmid- s fiks gestegen kosten van verwarmen van een plan- enkas is er blijkbaar toch weer aanleiding voor een boek, dit- maal 'De Mooiste Orchideeën voor Kamer en Kas' uit het Duits door K. Graebner. Het werd een zeer fraaie uitgave van de uitgeverij Zomer en Keuning, die het vooral moet hebben van de kleurenfoto's. Hetgeen niets afdoet aan de tekst, die zeer modern van opzet is; bij mijn weten is 't het eerste boek dat recht doet aan de milieu-problemen rond de orchideeën. Zo wordt er niet meer gesproken over rechtstreekse import vanaf de vindplaatsen, maar voornamelijk van aankoop van kruisingen, hoewel op de foto's nog wel veel natuursoorten zijn afgebeeld. Het valt tegen dat voor groeisubstraat voor orchideeën nog altijd, onder het plengen van de nodige krokodilletranen, tropische varenwortel wordt aanbevolen.

Het boek is uiteraard bepaald niet goedkoop, het kost namelijk 55 gulden. Het is een mooi cadeau voor elke beginnende liefhebber.

De laatste jaren zijn er wel pogingen gedaan boeken te maken met artikelen en foto's over Nederlandse tuinen. Ik wil niet beweren dat dat niet gelukt is, maar helaas zijn er ten onzent maar weinig tuinen die zich kunnen meten met de Britse. Dat wordt weer eens getoond in 'Landelijke Tuinen' van John Brookes, uitgegeven door Zomer en Keuning. Het boek is feitelijk 'klakkeloos' vertaald in het Nederlands, zonder veel bewerking dus, en dat is prettig, want het is een illusie dat de omstandigheden in Nederland en Engeland dusdanig vergelijkbaar zouden zijn dat een Engels boek met wat kleine aanpassingen zomaar te gebruiken valt in ons land. Het is dus meer een 'watertand-'boek dan een 'doe'boek, maar niettemin, hoewel de overzichten van gegroepeerd materiaal er heel praktisch uitzien. Ook dit is een mooi cadeauboek.

Gedroogde bloemen – hadden we daar niet reeds een paar boeken over? Zomer en Keuning brengt nu een werkje uit van Penny Black, dat gaat over het maken van collages met behulp van gedroogd plantaardig materiaal. De ontwerpen die zij behandelt – na uitvoerig te zijn ingegaan op de materialen zelf – zijn aardig, hoewel soms wat truttig. Het vereist in ieder geval de nodige ervaring en vakmanschap om echt mooie dingen te kunnen maken, om nog maar te zwijgen van artistiek talent, want daar staat of valt de hele 'kunst' mee, vrees ik. Het boek kost bijna 40 gulden.

Sante Brun

ACTIE ZUINIG STOKEN

Tabel voor de week van maandag 19 december t/m zondag 25 december 1988

Bij een jaarverbruik van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van:	en een totaal-streefverbruik sinds 10 oktober 1988
800 m³	20 m³	219 m³
1000 m³	25 m³	274 m³
1200 m³	30 m³	330 m³
1400 m³	35 m³	384 m³
1600 m³	40 m³	440 m³
1800 m³	45 m³	493 m³
2000 m³	50 m³	548 m³
2200 m³	55 m³	602 m³
2400 m³	60 m³	658 m³
2600 m³	65 m³	713 m³
2800 m³	70 m³	768 m³
3000 m³	75 m³	822 m³
3300 m³	82 m³	906 m³
3600 m³	90 m³	987 m³
3900 m³	97 m³	1068 m³
4200 m³	105 m³	1152 m³
4500 m³	112 m³	1232 m³
5000 m³	125 m³	1371 m³
5500 m³	137 m³	1508 m³
6000 m³	150 m³	1644 m³
6500 m³	162 m³	1783 m³
7000 m³	175 m³	1920 m³
7500 m³	187 m³	2056 m³
8000 m³	200 m³	2193 m³

Het wekelijkse streefverbruik wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde etmaaltemperatuur en enkele andere gegevens.

Overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 27 december 1988

1988 sluit af met een hypotheekrenteniveau dat ca. 0,2 % hoger ligt dan aan het begin van het jaar. De tweede helft van het jaar vertoonde een zeer grillig beeld. Tot twee maal toe steeg de rente; in totaal met 0,6 %. Daarna daalde de rente weer met gemiddeld 0,4 %. Ook nu is het onzeker hoe de rente zich zal gaan ontwikkelen. De stijgende tendens van de afgelopen twee weken is in ieder geval nog geen halt toegeroepen.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	renteprecentages: met gem.-garantie opgave bank	met gem.-garantie werkelijk	zonder gem.-garantie opgave bank	zonder gem.-garantie werkelijk
ANNUÏTEITENHYPOTHEKEN						
A.B.N.	var.¹⁾	1,5	6,1	6,42	6,3	6,64
	1 jaar¹⁾	1,5	6,3	6,64	6,5	6,85
	3 jaar¹⁾	1,5	6,7	7,07	6,9	7,28
	5 jaar¹⁾	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	7 jaar¹⁾	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
	10 jaar¹⁾	1,5	7,3	7,71	7,5	7,93
	15 jaar¹⁾	1,5	7,7	8,15	7,9	8,36
ABP	2 jaar¹⁾*	1	6,0	6,27	6,2	6,48
	5 jaar¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	10 jaar¹⁾	1	6,8	7,12	7,0	7,34
	15 jaar¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
Amrobank	var.¹⁾	1,5	6,1	6,42	6,3	6,64
	2 jaar¹⁾	1,5	6,5	6,85	6,7	7,07
	5 jaar¹⁾	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	7 jaar¹⁾	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
Bouwf. Limb. Gem.	5 jaar¹⁾	1,5	6,5	6,95	6,5	6,95
	10 jaar¹⁾	1,5	6,8	7,27	6,8	7,27
	15 jaar¹⁾	1,5	7,0	7,49	7,0	7,49
	30 jaar¹⁾	1,5	7,4	7,92	7,4	7,92
Centrale Volksbank	2 jaar¹⁾	1	6,1	6,37	6,3	6,59
	5 jaar¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	7 jaar¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	10 jaar¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	idealrente	1	6,6	6,91	6,8	7,12
Direktbank/NCB-bank	1 jaar¹⁾	1	6,2	6,48	6,4	6,69
	3 jaar¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	5 jaar¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
Grens Wis.kant./CDK	1 jaar¹⁾	1	6,3	6,59	6,5	6,80
	5 jaar¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	1 jaar¹⁾	1	6,5	6,71	6,7	6,91
	5 jaar¹⁾	1	7,1	7,33	7,3	7,54
Ned. Midd. Bank	1 jaar¹⁾	1,5	6,3	6,64	6,5	6,85
	3 jaar¹⁾	1,5	6,7	7,07	6,9	7,28
	5 jaar¹⁾	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	7 jaar¹⁾	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
Pancratiusbank	var./5 jr.¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	idealrente	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	7 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,71
	10 jaar¹⁾	1	7,4	7,77	7,6	7,98
Postbank	2 jaar¹⁾	1	6,3	6,64	6,5	6,80
	5 jaar¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	7 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Rabo (adviesrente)	var.¹⁾	1	6,3	6,59	6,5	6,80
	2/3 jaar¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	4/5 jaar¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	stabiel¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	var.³⁾	1	xxxx	xxxxx	6,7	6,91
	2/3 jaar³⁾	1	xxxx	xxxxx	7,1	7,33
	4/5 jaar³⁾	1	xxxx	xxxxx	7,4	7,64
	stabiel³⁾	1	xxxx	xxxxx	7,7	7,96
Rabo Hypotheekbank	3 jaar¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	5 jaar¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	3 jaar³⁾	1	xxxx	xxxxx	7,1	7,33
	5 jaar³⁾	1	xxxx	xxxxx	7,4	7,64
Spaarbank Limburg	1 jaar¹⁾	1	6,2	6,48	6,4	6,69
	3 jaar¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	5 jaar¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	7 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Westland-Utrecht stand.	1 jaar²⁾	1,5	6,3	6,79	6,3	6,79
standaard	5 jaar²⁾	1,5	6,9	7,28	7,1	7,66
standaard	7 jaar²⁾	1,5	7,1	7,66	7,3	7,88
standaard	10 jaar²⁾	1,5	7,3	7,88	7,5	8,10
standaard	15 jaar²⁾	1,5	op aanvraag		op aanvraag	
interim	1 jaar²⁾	1,5	xxxx	xxxxx	6,6	7,12
2e kw. 1988 budget	var.⁴⁾	1,5	6,8	7,13	6,8	7,13

* Rente-Vrijheid Hypotheek

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	met gem.-garantie opgave bank	met gem.-garantie werkelijk	zonder gem.-garantie opgave bank	zonder gem.-garantie werkelijk
'VERBETERDE' LEVENHYPOTHEKEN						
FGH (Kapitaalhyp.)	5 jaar²⁾	1	7,0	7,36	7,1	7,47
	10 jaar²⁾	1	7,4	7,80	7,5	7,91
Pancratiusb.(Spaarhyp)	5 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Spaarbank Limburg (Spaarhyp.)	5 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
			6,8	7,12	6,8	7,12
Zwolsche Alg. (ZA-Hypotheekplan)	5 jaar¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	7 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,2	7,55
	10 jaar¹⁾	1	7,4	7,77	7,4	7,77
	15 jaar¹⁾	1				
LEVENHYPOTHEEK						
NVL-Maatschappijen	5/10 jaar¹⁾	-	7,1	7,34	7,1	7,34
	15/20 jaar¹⁾	-	7,5	7,76	7,5	7,76
Spaarbank Limburg (Spaarhyp.)	5 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Westland-Utrecht (lage lasten)	7 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	14 jaar¹⁾	1	7,4	7,77	7,6	7,98

¹⁾ Maandbetaling achteraf
²⁾ Maandbetaling vooraf
³⁾ Halfjaarbetaling achteraf
⁴⁾ Kwartaalbetaling achteraf

COMFORTABELE PATIO-BUNGALOWS OP LOCATIE HEERLERBAAN/TERWINSELEN

Voor het kleinere gezin.

In het plan 'A gen Giezen' te Heerlen, direkt nabij de doorgaande weg 'Heerlerbaan', worden een 14-tal patio-bungalows gebouwd. Het woonplan is een besloten woonhof zonder doorgaand verkeer.

LOON VAST

De indeling is met recht sfeervol te noemen!

Dit manifesteert zich al in een T-vormige woonkamer (incl. keuken ca. 34 m²) met een royale glaspui t.p.v. de eethoek. De bungalow heeft 2 ruime slaapkamers waarvan één met toegang tot de patiotuin. Een inpandige berging, een badkamer en een separaat toilet kompleteren de bungalow.

Een tweetal bungalows zijn van carport voorzien.

Prijzen van ƒ 143.988,-- v.o.n. tot ƒ 158.520,-- v.o.n.

Op dit projekt is van toepassing de LoonVast-Hypotheek met een netto maandlast van ca. ƒ 637,-

U HEEFT EEN EIGEN HUIS EN WENST VERBETERING?
Informeer naar de mogelijkheid om risicoloos een ander huis te kopen

Makelaardij onroerend goed · Hypotheken · Verzekeringen
stienstra
Stienstra Makelaardij BV
Kruisstraat 56 6411 BW Heerlen Telefoon 045 712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur
Heden geopend van 9.00 tot 16.00 uur

BON
Gaarne vrijblijvend volledige informatie over de patio-bungalows te Heerlen, in het plan "A gen Giezen".

Naam: ....
Adres: ....
Postcode/Plaats: ....
Telefoon: ....
In ongefrankeerde envelop zenden aan Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

809 D LD 31-12

Ben je alleen of met z'n tweetjes?

Maak dan nu een stap vooruit naar een onbezorgde woontoekomst.

DIREKT VOOR BEWONING GEREED

En kies voor een van de laatste appartementen bij het nieuwe winkel- en bestuurscentrum van Nieuwenhagen-Op de Kamp. Een uniek en comfortabel centrum dat aan alle wensen van de huidige consument kan voldoen

EN DAT VOOR NOG GEEN ƒ 425,- NETTO PER MAAND.

Het rijk helpt je nl. met een subsidie van max. ƒ 50.000,–.

Ruil dus je huur snel in voor een bijzonder comfortabel ingedeeld appartement met een living van ca. 32 m² (incl. keuken), 2 slaapkamers van resp. 12 m² en 10 m², een badkamer met ligbad, loggia.

DEZE ARCHITEKTUUR IS TOONAANGEVEND VOOR DE JAREN 2000.

EEN PROJEKT VAN JONGEN

Reeds vele enthousiaste kopers wonen nu in zo'n comfortabel appartement
* met een geheel eigen gezicht
* en het comfort van het winkelcentrum "Op de Kamp" naast de deur

Kom daarom eens kijken in ons OPEN HUIS op Zaterdag 31 december van 14.00 tot 16.00 uur aan de Bachlaan 17.

OPEN HUIS

Makelaardij onroerend goed · Hypotheken · Verzekeringen
stienstra
Stienstra Heerlen Makelaardij BV
Kruisstraat 56 6411 BW Heerlen
045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur
Heden geopend van 9.00 tot 16.00 uur

ZOEKT U EEN HYPOTHEEK?

Dan moet u in ieder geval éérst even kontakt opnemen met Stienstra Afdeling Hypotheken. Doen hoor! In uw eigen belang!

Want Stienstra sluit dagelijks veel hypotheken af. Daarom hebben wij de allerbeste relaties met alle hypotheek-verschaffers: met 't **Bouwfonds, Aegon, Rabobank, ABP, Pancratiusbank, Postbank, ABN, Nationale Nederlanden, NMB, Zwolsche Algemeene, Amrobank, NOG, Delta Lloyd, Woonfonds Holland,** enz. enz. Bij vele van deze instellingen zijn grote kontrakten afgesloten, zodat Stienstra u sterk-concurrerende voorstellen kan doen. Niemand beter dan Stienstra kan u adviseren, welke hypotheek voor u de beste is. Stienstra beschikt over een hypotheek-computer die voor u een objectieve berekening maakt, zodat u zelf de meest ideale hypotheek kunt kiezen.

Bij Stienstra hebt u te maken met betrouwbare, professionele en ongebonden adviseurs. Waar u óók terecht kunt als u bij een andere makelaar een huis hebt gekocht of als u uw bestaande hypotheek wilt oversluiten, waardoor u honderden guldens goedkoper uit kunt zijn.

Daarom: altijd éérst even kontakt opnemen met Stienstra voor een kosteloos advies. In uw eigen belang!

BON
Ja, ik wil kosteloze informatie over hypotheken.
Naam ____
Adres ____
Postcode/Woonplaats ____
Telefoon ____
Ik ben wel/niet in bezit van een eigen huis.
In ongefrankeerde enveloppe zenden aan Stienstra Hypotheken. Antwoordnr 40 6400 VB Heerlen

812 DL-2 31-12

stienstra
HET BESTE ADRES VOOR HYPOTHEKEN!
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen, tel. 045-712255* Wycker Brugstraat 50, 6221 ED Maastricht, tel. 043-252933*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur Zaterdag geopend van 9.00 tot 18.00 uur

---

BRUNSSUM: goed gelegen vrijstaande semi-bungalow met gas-c.v., dubbele garage, zwembad en rondom goed aangelegde tuin. Degelijk en goed verzorgd uitvoeringsniveau. Muren en dak zijn geïsoleerd. Bouwjaar ca. 1976. Ind. o.a.: royale living met vide, openhaardpartij en marmeren vloer (ca. 70 m²), keuken met complete luxe keukeninstallatie, bijkeuken, grote hobbyruimte, werkkamer, drie slaapkamers, twee badkamers. Koopprijs: ƒ 415.000,– k.k.

HEERLEN-Centrum: nog slechts twee woningen met garage, gas-c.v. en tuin. Gelegen aan de Pater Beatusstraat, op loopafstand van het winkelcentrum van Heerlen. Goede isolatie. Indeling: woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer. Dank zij de hoge rijksbijdrage bedraagt de netto maandlast slechts vanaf ca. ƒ 570,–.

HEERLEN-Bekkerveld: ruime woning met gas-c.v., garage met extra bergruimte en tuin. Ook geschikt als kantoor-/praktijkruimte met wonen. Ind. o.a.: twee kelders, woonkamer, tuinkamer, eetkeuken, vier slaapkamers, badkamer en zolder. Prijs: ƒ 159.000,– k.k.

HEERLEN-Centrum - (Pancratiuskerk) - te huur: in aanbouw. **Type A:** (nog drie appartementen). Woonkamer, keuken, twee slaapkamers, badkamer, twee balkons, berging. Bruto opp. ca. 95 m². Huurprijs: ƒ 910,– per maand inclusief servicekosten. **Type B:** (nog twee appartementen). Grote woonkamer, keuken, twee slaapkamers, badkamer, patio. Lift. Bruto opp. ca. 115 m². Huurprijs: ƒ 1.375,– per maand inclusief servicekosten.

HEERLEN-Grasbroekerveld: woonhuis met gas-c.v. en kleine tuin. Geheel onderkelderd. Woonkamer - keuken, drie slaapkamers, badkamer. Vraagprijs: ƒ 93.000,– k.k.

HEERLEN-Zuid: rustig gelegen woonhuis met gas-c.v., berging en tuin (zuiden). Muren en dak zijn geïsoleerd; dubbele beglazing. Ind. o.a.: woonkamer, keuken met een goed uitgevoerde keukeninstallatie met apparatuur, vier slaapkamers, badkamer met ligbad en 2e toilet. Vaste trap naar zolder. Koopprijs: ƒ 149.000,– k.k.

HEERLEN - Schimmelpenninckstraat 12, premie A-woningen

Door aannemer Peters uit Brunssum worden ruime halfvrijstaande woningen gerealiseerd met gas-c.v., berging (mogelijk uit te bouwen tot garage) en tuin. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer en zolder. De premie A-regeling 1988 is op deze woningen van toepassing. Netto maandlast ca. ƒ 595,–.

HEERLEN-Zuid: Douve Weien. Uitstekend gelegen vrijstaande semi-bungalow met gas-c.v., ruime inpandige garage en rondom tuin (totaal ruim 1000 m²). Het pand is geheel geïsoleerd; dubbele beglazing. Ind. o.a.: woonkamer - eetkamer - keuken met plazuivenvloer, open haard, vier slaapkamers, twee badkamers, werk-studioruimte. Het pand is geheel onderkelderd; diverse berg-hobbyruimten. Vraagprijs: ƒ 398.000,– k.k.

HEERLEN: op zeer goede stand gelegen tussenwoning met tuin en achteringang. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, aparte eetkamer, keuken met bijkeuken; 1e verd.: drie slaapkamers, badkamer met douche, groot dakterras, vaste trap naar zolder met bergruimte en mansardekamer. Pand is goed geïsoleerd en voorzien van nieuwe electrische bedrading. Vraagprijs: ƒ 139.000,–.

HOENSBROEK: goed gelegen woonhuis met inpandige garage, gas-c.v. en tuin. Ind. o.a.: T-vormige woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer. Vraagprijs: ƒ 119.000,– k.k.

HOENSBROEK: goed onderhouden tussenwoonhuis met gas-c.v., berging en zeer grote achtertuin. Ind. o.a.: betegelde hal, woonkamer met tegelvloer in open verbinding met keuken, drie ruime slaapkamers, betegelde badkamer, zolder via vliezotrap. Aanvaarding: n.o.t.k. Koopprijs: ƒ 110.000,– k.k.

KERKRADE-Centrum - te huur: winkelruimte met bovenwoning. Achterom bereikbaar, parkeren op eigen terrein. Winkel: ind. o.a.: winkel, keuken, magazijnruimte (totaal ca. 66 m²); bovenwoning: woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, zolder. Huurprijs: ƒ 1.650,– per maand (incl. prec.rechten).

KERKRADE-West: woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Goed onderhouden. Rolluiken. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, serre, keuken, badkamer, twee grote slaapkamers, vaste trap naar zolder, twee slaapkamers en zolderruimte. Prijs: ƒ 89.000,– k.k.

KERKRADE: in rustige woonwijk gelegen woonhuis met gas-c.v., tuin en garage. Ind.: entree met toilet, woonkamer met gedeeltelijk open keuken, berging, drie slaapkamers, badkamer met ligbad, vaste wastafel en 2e toilet. Vliezotrap naar beschoten en begaanbare zolder. Geheel geïsoleerd. Goede staat van onderhoud. Aanvaarding: in overleg. Prijs: ƒ 129.000,– k.k.

KERKRADE-West (Terwinselen)

Royale halfvrijstaande en 1 vrijstaande woning met berging (mogelijkheid voor garage). Gas-c.v. en tuin (ca. 15 meter diep). Royale L-vormige woonkamer - keuken - drie slaapkamers - badkamer - zolder. De premie A-regeling 1988 is op deze woningen van toepassing (vrijstaande woning premie-C). Netto maandlast premie A-woning ca. ƒ 595,–.

KERKRADE-Centrum: woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Ind. o.a.: twee kelders, woonkamer, keuken, badkamer, vier slaapkamers, zolder (vaste trap). Vraagprijs: ƒ 96.000,– k.k.

KERKRADE: tussengelegen woonhuis met grote tuin. Ind. o.a.: keuken met tuincontact, douche, toilet, berging, woonkamer, twee slaapkamers, mogelijkheid voor een zolder. Redelijk onderhouden. Rondom voorzien van rolluiken. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs: ƒ 85.000,– k.k.

NIEUWENHAGEN: prima onderhouden en gerenoveerd tussenwoonhuis met gas-c.v., berging, achterom en grote tuin. Ind. o.a.: betegelde gang, toilet, woonkamer, woon-eetkeuken met eiken aanbouwkeuken met apparatuur, kelder, drie slaapkamers, betegelde badkamer, hobbykamer met dakkapel (2e verd.). Aanvaarding: in overleg. Vraagprijs: ƒ 108.000,– k.k.

NUTH: vrijstaande bungalow met gas-c.v., garage en tuin. Rustig gelegen. Goed onderhouden. Ind. o.a.: royale hal, L-vormige woonkamer met open haard, aanbouwkeuken met apparatuur, bijkeuken, berging, twee slaapkamers, twee badkamers, dubbele beglazing; rolluiken. Muren en dak zijn geïsoleerd. Vraagprijs: ƒ 235.000,– k.k.

SCHAESBERG: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., grote inpandige garage en mooie tuin (zuiden). Rustig en blijvend goed gelegen, op loopafstand van het centrum. Goed onderhouden. Muren en dak zijn geïsoleerd; gedeeltelijk dubbele beglazing. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer, zolder. Koopprijs: ƒ 130.000,– k.k.

SCHAESBERG: woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Bouwjaar 1976. Muren en dak zijn geïsoleerd. Ind. o.a.: woonkamer - keuken met een goed uitgevoerde keukeninstallatie met apparatuur; vier royale slaapkamers, badkamer, zolder (vaste trap). Vraagprijs: ƒ 134.000,– k.k.

SCHAESBERG: vrijstaande bungalow met gas-c.v., ruime inpandige garage (twee auto's) - grote tuin (1.440 m²) met groot zonneterras. Blijvend rustig gelegen. Ind. o.a.: royale hal (ca. 20 m²), ruime living met open verbinding naar de verwarmde serre (ca. 67 m²), open haard; eetkeuken, bijkeuken, kantoor-werkruimte. Ouderslaapkamer met badkamer, drie slaapkamers, saunaruimte met douche e.d., hobbyruimte. Dubbele beglazing. Prijs: ƒ 455.000,– k.k.

SCHAESBERG: nabij winkelcentrum en tegenover plantsoen gelegen prima onderhouden woning met gas-c.v. en aangebouwde woonkamer. Ind. o.a.: geheel onderkelderd (ook van buitenaf bereikbaar), woonkamer met parketvloer (totaal ca. 42 m²), open keuken met eiken installatie met apparatuur, drie slaapkamers, betegelde badkamer; geheel voorzien van kunststof kozijnen met dubbele beglazing. Spoedig te aanvaarden. Koopsom: ƒ 109.000,– k.k.

SCHAESBERG: rustig aan plantsoen gelegen goed onderhouden woonhuis met gas-c.v. en berging. Ind. o.a.: ruime woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer, zolder. Vraagprijs: ƒ 109.000,– k.k.

SCHAESBERG: vrijstaand woonhuis met aparte kantoorruimte, gelegen aan de rand van het industrieterrein „Strijthagen". **Woonhuis:** ind. o.a.: hal, ruime woonkamer, eetkamer, compleet ingerichte eetkeuken, vier slaapkamers, compleet ingerichte badkamer, zolder, kelder. **Kantoor:** totaal ca. 80 m² met uitbreidingsmogelijkheden. Totale perceelsoppervlakte ruim 1.400 m². Aanvaarding: n.o.t.k. Vraagprijs: ƒ 475.000,– k.k.

SCHAESBERG: vrijstaand landhuis-type met bedrijfs-/kantoorruimte (ca. 100 m²) en tuin, gelegen op het industrie-handelsterrein Strijthagen. Muren en dak zijn geïsoleerd. Rolluiken. Uitstekend onderhouden. Ind. o.a.: royale hal, L-vormige woonkamer (ca. 56 m²) met parketvloer, eetkeuken met een goed uitgevoerde keukeninstallatie met apparatuur, bijkeuken, drie ruime slaapkamers, goed uitgevoerde badkamer met o.a. ligbad en douche, zolder. Vraagprijs: ƒ 350.000,– k.k.

SCHAESBERG: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en naastgelegen winkel-, kantoor- of praktijkruimte (ca. 50 m²). Ind. o.a.: kelder, L-vormige woonkamer met parketvloer, keuken met aanbouwkeuken en apparatuur, drie slaapkamers, badkamer, zolder; rolluiken. Vraagprijs: ƒ 159.000,– k.k.

UBACH OVER WORMS: rustig gelegen woonhuis met gas-c.v., grote garage (2 auto's) en tuin. Muren en dak zijn geïsoleerd; gedeeltelijk dubbele beglazing. Bouwjaar 1983. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer. Vraagprijs: ƒ 115.000,– k.k.

UBACH OVER WORMS: goed onderhouden drive-in woning met gas-c.v., garage en direct tuincontact. Ind.: ruime garage, berging, L-vormige woonkamer met tegelvloer, keuken met moderne installatie en apparatuur. Drie slaapkamers, betegelde badkamer met ligbad, toilet en vaste wastafel. Aanvaarding: n.o.t.k. Koopprijs: ƒ 102.500,– k.k.

VALKENBURG-Hekerbeek

Type vrijstaande en halfvrijstaande woningen met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken met bijkeuken, drie slaapkamers, badkamer en vaste trap naar de zolder (mogelijkheid 4e slaapkamer). Verkoopprijs ƒ 162.550,– v.o.n. (excl. renteverlies). Op dit project is de premie B-regeling van toepassing. Totaal ƒ 15.000,–.

Wij wensen al onze relaties een feestelijke jaarwisseling, met zowel in privé als zakelijk opzicht een voorspoedig en gelukkig 1989

Taxaties
Koop en verkoop
Hypotheken

Pickée makelaardij bv 045-414819

NVM
van Itersonstraat 15, postbus 31193, 6370 AD Landgraaf
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 17.00 uur.

Onroerend goed

VERHUIZEN??? Doe-het-zelf! Te huur beste vrachtwagens (hydr. laadlift). Ook ruime keuze in p nenauto's, 9-pers. busjes en campers. Bastiaans Rent Autoverhuur. Heerlen, t.o. busstation, Spoor 50. Tel. 045-724141.

BRUNSSUM, halfvrijst. woonhuis met grote tuin kelder. Beg. grond: woonk., keuk., badk. Verd.: 2 zolder c.v.-inst. ƒ 85.000,- k.k. Tel. 045-226139.

SITTARD: z. ruime halfvrijst. midd.st.woning, gar. tuin. Ind.: hal, L-woonk. 38 m2 m. op. haard, luxe k 6 x 2,5 m, bet. bijk., 2 kelders, 1e verd.: 2 gr. en slpk., nieuwe bet. badk. m. 2 v.w. + douche + toil., trap n. zold., 2 grote slpk., berg. Vr.pr. ƒ 195.000 04490-14695.

VOERENDAAL, te k. Mirbachstr. 4, goed gel. hal woonh. met c.v., ruime berg., carport, kl. tuin op (optim. privacy). Ind.: kelder (ca. 8 m²), hal met ga benis + toilet, woonk. (ca. 65 m² met ged. plav. + haard, keuk. met app. (ca. 7½ m², bijkeuk. (ca. 14 slpk., luxe badk. met ligb., douche, v.w. + 2e toilet ring. ƒ 169.000,–. Tel. 045-752028.

Hulsberg
Churchillstr. 14, halfvrijst. wit woonh. met garage, tuin, 3 slpk., c.v., kelder, zolder (vaste tr.). ƒ 133.000,– k.k.

Heerlerheide
Wannerstr. 18, geleg. midden in winkelcentr., mooie modezaak met ruime bovenwoning en ruime tuin. Alle vestig.vergunn. ƒ 179.000,– k.k.

Valkenburg
v. Meijlandtstr. 1, uniek gerest. mergelhuisje bij fluwelengrot (max. 2 pers. Zien is kopen! ƒ 85.000,– k.k.

Valkenburg
Daalhemmerweg 17, woonh. met 3 slp., zolder, kelder. Opknappen! ƒ 45.000,– k.k.

Klimmen
Klimmenderstr. 27, voormalig cafépand. vrijst. met grote parkeerpl., grote bedrijfsr., 6 slpk., c.v., garage. ƒ 98.000,– k.k.

Jos Storms O.G.
Tel. 04490-42550
Geleen

U wilt een huis kop
U wilt uw huis verko
Vraag vrijblijvend i
Onroerend G
Maatschapp
Jac Stel
Verzekeringen, finan
gen, hypotheken
Schelsberg 132 He
Tel. 045-72186

Hypotheek Centrale
Voor ambtenaren en re beroepen. Rente 5,1% Spaarhyp. va Ook hypotheken tot e.w., tel. 077-519775

BEEK, O.L. Vrouwep k. goed onderh. hal woonh. Geïsol., cent ging, gr. gar., gr. ho heteluchtverw., tuin, kelder, woonk. m. houten plafond, haard, nw. inger. keu slpks., badk. m. lig toilet, bergzolder, kozijnen, dubb. glas. ƒ 149.000,- k.k. Bez. afspr. 04490-73535.

Te k. ruime woning grote voor- en acht Rijksweg Nrd. 277 TARD. Pr. ƒ 119.500 Tel. 04490-14063.

Te k. EENGEZIN NING Kerkrade. Tel 351448.

HEERLEN: Bouwte Fraaie ligging ca. 22 ƒ 90.000,-. Mak. Hen Tel. 425574. He beëd. taxateur. 425574.

GREVENBICHT, uitst. gel. vrijst. woonh. met garage, landhuistype, bwjr. '79, 1230 m2 terras en tuin op zuid., gr. woonk. m. open keuk., 4 slpk., badk. m. ligbad, zolder. Tel.: 04493-1230.

Te k. te Geleen-Zuid, Boerhaavestraat 56: HOEK met garage, schuurtje en berging. Alles in prima Nieuwe vergrootte keuken en douche (geheel bete c.v., 3 slaapkamers, kelder en vliezotrap naar z Prijs ƒ 129.000,– k.k. Tel. 04490-55527.

SITTARD-CENTRUM, Heinseweg. Zeer gunstig halfvrijst. woonhuis. Voor- en achtertuintje, met op c.v. Ind.: kelder, hal met toilet, woonk. met parket zonk., 3 slpk., badk., 2e toilet, zolder. Aanv. direct ƒ 138.000,–. Tel. 043-476000.

Geen verkoop, geen koste

SCHAESBERG, Willem II singel 26, garage, voorraad c.v.-kelder, nwe. ketel. Hal, toilet, gr. woonk., keuken re, bet. gr. tuin, voor en achter terras, 3 gr. slpks., b met ligbad, v.w., zeer rustig gelegen. Vr.pr. ƒ 185.000

BRUNSSUM, Ir. op den Kampstr. 20, zeer luxe 5 ka appartement, centr. gelegen aan de vijver met garage berging. Vr.pr. ƒ 205.000,– k.k.

BRUNSSUM, Klingbemden 48, luxe geh. onderk. v woonh. m. garage, 4 keld., gr. woonk. m. open haard keuk. met aanb. en app., 3 gr. slpk., badk., vaste trap n zolder m. kamer, ben. thermop., rolluik., alarm. ƒ 239.000,– k.k.

BRUNSSUM, Eisenhowerstr. 3, zeer luxe bungalow m tuin m. vijver en veel privacy, 5 slpks. Opp.: 900 m2. ƒ 350.000,– k.k.

HEERLEN, Pappersjans 5a, gunstig gelegen appart berg., keuk., woonk., badk., 2 slpks., voorz. v. parket 100% fin. ƒ 500,– netto p.mnd.

BRUNSSUM, Rumpenerstr. 151, gunstig gelegen g onderkeld. winkel/woonh. m. dames- en herenkapsalo gr. slpks., gr. zold. Vr.pr. ƒ 92.000,– k.k.

BRUNSSUM, Pr. Hendriklaan 152, halfvr.st. win /woonh. incl. winkelinv. Ind.: 3 keld., winkel, woonk., ging, gang, gr. bet. keuken met aanb., 3 gr. slpks., b met ligbad, 2e toilet, ben. rolluiken, electra en san. nie Vr.pr. ƒ 159.000,– k.k.

MERKELBEEK, Belenweg 27a, luxe bungalow. ƒ 295.000,–.

Alle hypotheken

Assurantiekantoor **van Oppen b**
Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum, Tel. 045 - 25 45
maandag t/m vrijdag: 9.00 - 12.00 en 13.30 - 17.30 uur
zaterdag: 9.00 - 12.00 uur

Eenmalige aanbieding voor snelle beslissers

400 m2 systeembinnenwand (geluidsw. 40 D.B.) hoogte 2.80 m. incl. 20 deuren. met alu. kozijnen.
Pr. n.o.t.k.

Voor inlichtingen: 045-442732
04490-71995
04499-2253

113577

Te koop gevraagd

Goud, ZILVER, munt. postz. etc. cont. bet. vrijbl. tax. Groenstr. 109, Geleen.

MÄRKLINTREIN gevr. Club zoekt grote baan of verzameling, tel. 01696-5242.

WATERONTHARDER, cap. 25 l. Tel. 043-475984.

Hobbyist vr. def. KTV, video, stereo. Tel. 045-424981.

Wij kopen GOUD, briljanten enz. Contant geld. Verseveld, Saroleastr. 80a, Heerlen, tel. 045-714666, leg. verplicht.

Wij kopen VIDEO'S VHS, stereo-torens en kleurentv's V.A. 12 kan. defect geen bezwaar 04406 12875.

Gevr. 2 houten TRAPPEN (± 90 br.), geïsol. dakramen, isolatiemateriaal, houten balken, combi cv-ketel, verbeterd rendement. Tel. 04750-18359.

Te koop aangeboden

Scherpe prijzen
Vloerplanken en schrootjes. Tevens alle balkhout, plaatmateriaal, lichtkoepels etc. Tevens bezorgen.
Houthandel Rinkens
Eygelshovenerweg 60, Ubach over Worms.
045-319846.

Te k. royaal BEDRIJFS- annex beleggingspand te U.o.W. Landgraaf. omv. o.a. 2 appartementen, waarv. 1 leeg te aanv. Verder winkel (in gebr. als woonr.) + 1 bedrijfsruimte 10x8 m (in gebr. als sportzaal + douches etc.) met kelderruimtes, alles afz. gas- en lichtmeters te bevr. Tel. 045-715071.

Diversen

Discotheek XENON, Rijksweg-Centrum 3, Geleen, wenst u een gelukkig 1989. Geopend v. donderdag t/m zondag, dond. van 20.00-0.30 uur, vr. 20.00-02.00 uur, zat. 20.00-03.00 uur, zon. 20.00-0.30 uur. Tel. 04490-55894.

Met spoed gevr. tegen vergoeding persoon in het bezit van aannemersdiploma. Br. o. nr. 627 Limburgs Dagblad, Baandert 16, 6136 ER Sittard.

Koelkast- en DIEPVRIES-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 04490-45230. Service binnen 24 uur.

ƒ 300,– beloning. Gezocht WOONHUIS te Heerlen of Hoensbroek. Slechte staat-/achterstallig onderhoud geen bezwaar. Tel. 04490-54256, na 18.00 uur.

Welke VOETBALLER niveau 1e kl. KNVB is direct beschikbaar voor amateurvoetbalver. in O.mijnstreek. Br.o.nr. KE 048 L.D. Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Gevangeniswerkplaats maakt van alles

Van celdeurraampjes tot politie-overhemden

De gedachte dat gevangenen zich voornamelijk bezighouden met het fabriceren van wasknijpers of enveloppen plakken is al lang achterhaald. Deze week werd bekend dat gevangenen zelfs stalen celdeuren gaan maken. Een bajesbericht uit 'De Boschpoort' in Breda.

Op de betonnen vloer van de metaalwerkplaats staan op een houten palet stalen celdeurraampjes gestapeld, in elkaar gezet door gedetineerden. ,,Toch wel bizar, vind je niet?" zegt Mike D. (26) met een lach. ,,Eigenlijk bijzonder deprimerend. Maar je denkt toch niet na bij wat je doet. Werken is verplicht, als je weigert volgen er disciplinaire maatregelen. Dan zit je maar in je cel, geen recreatie da's ook niks. Voor mij heeft het werk dan ook meer een sociale functie, je kunt eens een praatje maken."

Praatjes

De werkplaats ligt er verlaten bij, de meeste gevangenen worden gelucht. De TL-lampen werpen een fel licht over de groenkleurige metaalbewerkingsapparaten als freesmachines, boren, stanzers, lasapparatuur en 'guillotine-scharen'. Radio 3 is de favoriete zender, zo te horen.

Mike D. is weinig gemotiveerd. ,,De directie mag wel mooie praatjes hebben dat je hier een vak onder de knie kan krijgen, maar ik leer niks. De machines zijn ingesteld, ik fungeer in feite alleen als knop."

Een andere gevangene, Ricardo K. (28), ziet het positiever. ,,Ik leer hier wel degelijk. En met plezier. Bij het lassen bijvoorbeeld weet ik precies waar ik op moet letten. Ik ben van plan door te gaan in metaalbewerking, maar ja. Geen werk 'buiten'."

Strafgevangenis 'De Boschpoort' telt 180 gedetineerden, van wie er 120 werkzaam zijn in de zeven werkplaatsen. Het overige deel doet op eigen verzoek klusjes in de cel ('celwerkers'), of is afwezig door arbeidsongeschiktheid of ziekte. De gemiddelde straftijd in de Bredase strafinrichting is 41 dagen; jaarlijks 'brommen' er in de koepel ruim 1500 kortgestraften.

In elke werkplaats werken vijftien tot twintig gedetineerden. Naast hout- en metaalbewerking kunnen gedetineerden kiezen voor de inpak-afdeling, waar ze bijvoorbeeld reserve-onderdelen van auto's in DAF-verpakking stoppen. Verder is er ook montage-werk te doen, zoals het in elkaar zetten van stopcontacten, halogeenlampen of buitenspiegelmotoren van luxe auto's. Op de textielafdeling tenslotte worden naast ondergoed en sportkleding ook politie-overhemden gemaakt. De werkplaatsen krijgen vooral opdrachten van particuliere bedrijven. De gevangen hebben een vijfdaagse werkweek, van 's morgens acht uur tot 's middags half vijf.

IJzerzagen

De werkmeester van de metaalwerkplaats interesseert het 'geen lor' waarvoor de gedetineerden zitten. Kees van Wanrooy: ,,Door ervaring zie je vaak wel wat iemand heeft uitgevreten. Isie wat magertjes, met een wazige blik en slechte tanden, dan is het een drugsverslaafde. Goed verzorgd uiterlijk, joviaal: oplichter. En is iemand aardig, bescheiden en teruggetrokken, dan heb je waarschijnlijk te maken met een pedofiel."

Is het 'erkend geboefte' niet geneigd massaal ijzerzagen achterover te drukken? ,,Welnee," zegt de werkmeester. ,,Hier zitten kortgestraften. Die leven niet met het idee hoe ze zo snel mogelijk kunnen wegkomen. Daarom is de beveiliging hier niet zo stringent als in andere strafinrichtingen. Ze worden aan het einde van de dag niet gefouilleerd en er is geen metaaldetector. Wel controleer ik elke dag het gereedschapbord om te zien of alle zagen en vijlen er nog zijn."

Toch kan Van Wanrooy zich wel een 'zoekgeraakte' ijzerzaag herinneren. ,,Vorig jaar nog.

Nou, dan seint de hoofdbewaarder de nachtdienst in: 'zaag weg'. De bewaarders worden gevraagd op te letten, en wij ondervragen de gedetineerden in de werkplaatsen. En wie schetst mijn verbazing: ééntje vertelde waar die zaag was, hahaha. Trouwens niet eens zo gek hoor. Want als die zaag niet boven water komt, zijn de consequenties voor de gedetineerden vrij vervelend.

Dan worden de cellen overhoop gehaald, en dan kom je wel eens andere zaken tegen, zoals drugs. Een gevangene maakt een afweging en denkt: 'Zo'n zaag is niet zo belangrijk'."

Lage lonen

Een gedetineerde krijgt voor zijn werkzaamheden wekelijks een bedrag van 27,50 gulden. Zijn die lage loonkosten niet aanlokkelijk voor bedrijven? Nee, zegt Karel Keetels, hoofd Arbeid en Beheer van de strafinrichting. ,,De prijs wordt bepaald door de materiaalkosten, de machinekosten en de hoeveelheid man-uren die er zijn besteed aan een order. Daar rolt een prijs uit, die niet extra laag is. Ons machinepark heeft in totaal 4,5 miljoen gulden gekost, en draait maar op 25 procent van de capaciteit.

Bovendien ligt de produktiviteit van gevangenen op dertig procent in vergelijking met het bedrijfsleven."

Keetels benadrukt het belang van de werkplaatsen. ,,De arbeid is gericht op een 'normaal' dagprogramma. Het verhaal houdt niet op bij een veroordeling, na de straftijd is een gedetineerde weer onderdeel van de maatschappij.

Daarom is het dagelijkse levensritme binnen de gevangenispoorten gelijk aan het ritme erbuiten. En, populair gezegd: Daarbij hanteren we een vrije vertaling van de Rechten van de Mens: het recht op arbeid."

Pieter Webeling

Grote LD-puzzelaktie voor de Zonnebloem

KRUISWOORDRAADSEL nr. 5

Men kan aan de puzzelcompetitie deelnemen per giro of per briefkaart. Wie per giro meedoet, dient de gevraagde oplossing op het girobiljet te vermelden onder het woord 'mededelingen' en minstens *f* **2,50** over te maken naar

Puzzelactie
Limburgs Dagblad
Postgiro 1975600
Postbus 1000
6400 BA Heerlen

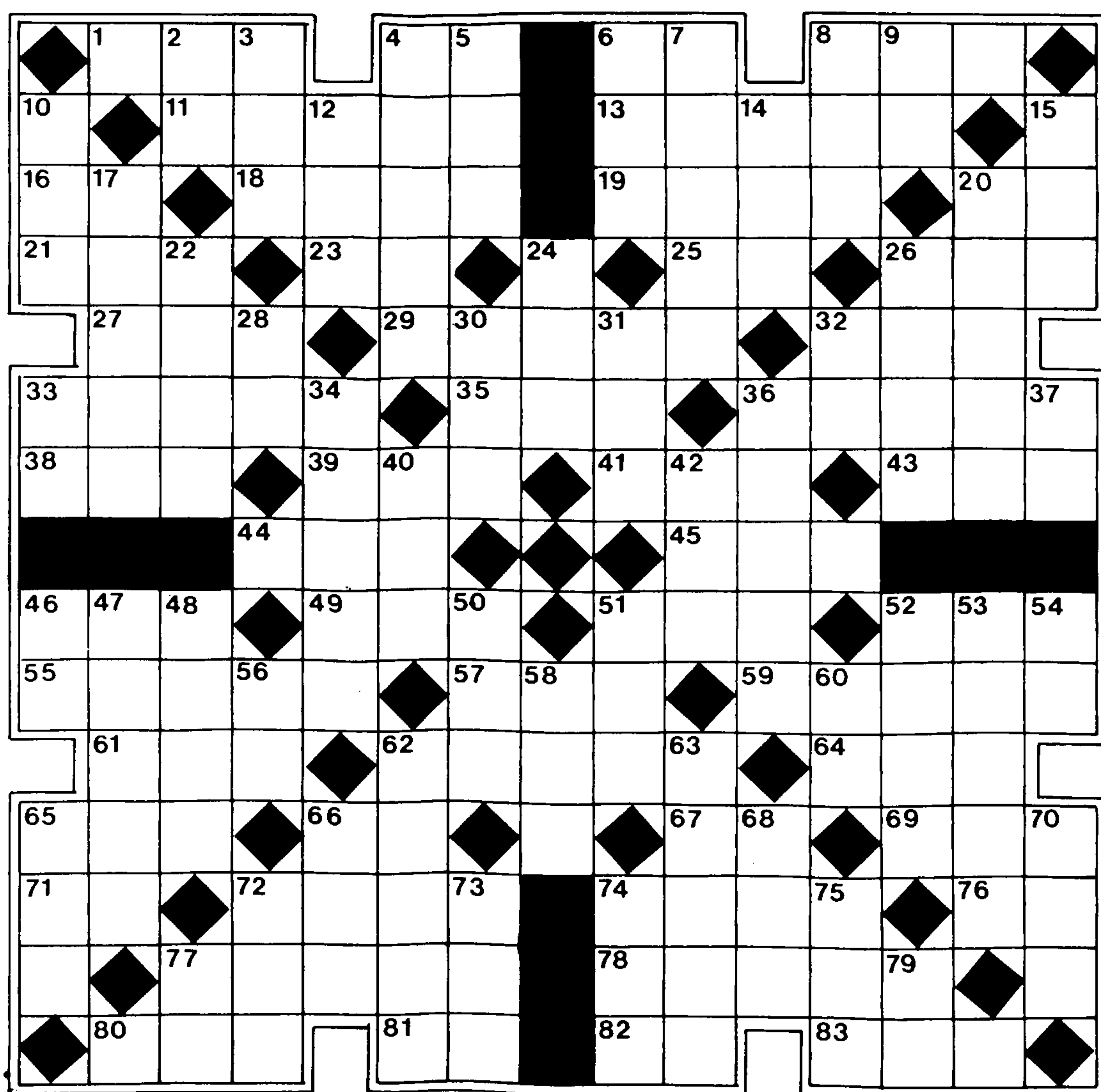
Meedoen per briefkaart gaat als volgt: schrijf de oplossing op de adreszijde (de kant waar de postzegel staat afgedrukt), plak boven de gewone frankering ten minste *f* **2,50** extra en adresseer de kaart aan

Puzzelactie
Limburgs Dagblad
Postbus 1000
6400 BA Heerlen

Hoofdprijs *f* 5000,-

Om te kunnen meedingen naar de hoofdprijs, *f* 5000,–, gelieve U de eerste letter van iedere oplossing achter elkaar te zetten, waardoor een zin gevormd wordt van 20 letters. Van de oplossing van alle puzzels moet u steeds de eerste letter gebruiken. Bewaar voor alle zekerheid de gepubliceerde puzzeldiagrammen.

Als U de puzzel hebt opgelost, moet U de letters die voorkomen in de vakjes met de cijfers 1-57-19-46-31 achter elkaar zetten. U leest dan een woord dat tevens de uiteindelijke oplossing van onze puzzel is. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren (samen met het nummer van de puzzel) want U hebt het nog nodig aan het einde van onze uit 20 delen bestaande puzzelronde.

Horizontaal:
1. vragend voornaamwoord; 4. moeder; 6. par exemple; 8. sporeplantje; 11. bloem; 13. plaats in Duitsland; 16. item; 18. watervogel; 19. niet gemakkelijk brekend; 20. lidwoord; 21. bedorven; 23. neon; 25. nieuwe maan; 26. garnituur; 27 vreemde munt; 29. windrichting; 32. een zekere; 33. afbeelding; 35. grootmoeder; 36. welpenleidster; 38. meisjesnaam; 39. kort puntbaardje; 41. luchtvaartmaatschappij; 43. boom; 44. dwaas; 45. grootvader; 46. tijdperk; 49. indien; 51. onheilsgodin; 52. horizon; 55. rolvormig etui; 57. gravin van Holland; 59. bekoorlijk; 61. dik; 62. openbaar vervoermiddel; 64. Engels bier; 65. de mensen; 66. domina; 67. rivier in Rusland; 69. slag; 71. ingenieur; 72. Ierland; 74. voorzetsel; 76. achter; 77. maand; 78. slingerplant; 80. vliegengaas; 81. spil; 82. oude testament; 83. lichte slag.

Verticaal:
2. geluid van een ezel; 3. nauw; 4. van mening zijn; 5. plaatsje in Frankrijk; 6. hoofddeksel; 7. hertachtig dier; 8. maand; 9. niet even; 10. Engelse titel; 12. jongensnaam; 14. mak; 15. visgerei; 17. woede; 20. gedeeltelijk; 22. boordsel; 24. ongeletterd; 26. wond; 28. voegwoord; 30. eveneens; 31. recht stuk van een rivier; 32. eerste kwartier; 33. vader; 34. Russisch keizer; 36. nauwelijks; 37. Amsterdams Peil; 40. ziek (Engels); 42. loterijbriefje; 46. eerstkomende; 47. dief; 48. stad in Duitsland; 50. plaaggeest; 51. streling; 52. rustig; 53. in elkaar; 54. meterton; 56. ex tempore; 58. deel van een schip; 60. Intra Annum; 62. verpakkingsgewicht; 63. nimmer; 65. brood; 66. projectieplaatje; 68. slang; 70. kostuum; 72. oor (Engels); 73. gravure; 74. springerig insekt; 75. knaagdier; 77. middelbaar onderwijs; 79. nikkel.

Alleen zó inzenden

Oplossingen moeten worden ingezonden per briefkaart of per giro en dienen **uiterlijk elf dagen na publicatie van de puzzelopgave in ons bezit te zijn.** Oplossingen die later binnenkomen doen niet mee aan de prijstrekking, die wordt verricht door notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen.

Om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet op de briefkaart naast het gewone porto ten minste twee gulden vijftig (*f* 2,50) extra aan geldige postzegels zijn geplakt of per giro tenminste twee gulden vijftig (*f* 2,50) zijn overgemaakt.

De Zonnebloem, afdeling Limburg bestaat uit 22 regio's, verdeeld in ca. 220 plaatselijke afdelingen met ruim 3000 vrijwilligers en vrijwilligsters.

De opbrengst van deze puzzel zal worden besteed aan een aantal doelstellingen die de komende vijf jaar gerealiseerd kunnen worden en waarvan de financiële middelen ontbreken. Continuering van de Zonnebloemwinkelochtenden, vormingsbijeenkomsten voor vrijwillig(st)ers, de uitgave van een eigen periodiek en aanvulling van de inventaris zijn aktiviteiten die met de baten uit deze puzzelaktie zullen worden ondersteund.

Men mag zoveel oplossingen inzenden als men wil. Hoe meer oplossingen men inzendt, hoe meer kans men heeft op een prijs en des te meer komt er ten goede aan het doel van de actie. Iedereen kan meedoen, men behoeft dus geen abonnee te zijn. Voor werknemers van het Limburgs Dagblad geldt echter, dat zij uiteraard wel mogen meepuzzelen, maar niet in aanmerking komen voor het winnen van een prijs.

Men is het voordeligst uit wanneer men deelneemt per giro, aangezien dit geen extra (porto)kosten met zich meebrengt. Verder wijzen wij erop dat het overgemaakte bedrag in zijn geheel ter beschikking komt van de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaarten moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT.

De oplossing van deze puzzel is gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen. Deze oplossing alsmede de zin van 20 letters is bindend.

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 5 oktober 1988 aan het bestuur van de vereniging De Zonnebloem, afdeling Limburg, vergunning verleend onder nummer L.O. 880 160 193.

Winnaars puzzel nr. 3
Oplossing: KRAAN

1e prijs *f* 1000,-
Mevr. C.H.M. v. Bentum
Leeuwenhoekstraat 43
6164 VT Geleen

2e prijs *f* 500,-
J. Pustjens
Populierenlaan 8
6438 GL Oirsbeek

3e prijs *f* 250,-
J.M. Thalen
Prinssenstraat 28
6472 EX Landgraaf

4e prijs *f* 100,-
M. Nooyen
Ir. de Katstraat 7
6446 SR Brunssum

INLICHTINGEN

Voor eventuele inlichtingen over deze puzzel kan men telefonisch terecht onder nummer 045-739885, uitsluitend tijdens kantooruren: maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur.

PRIJZENPOT

1e prijs *f* 1000,–

2e prijs *f* 500,–

3e prijs *f* 250,–

4e prijs *f* 100,–

Een gelukkig oudjaar voor Corry van Bentum

GELEEN – Je zult nietsvermoedend de deur openen en de vraag gesteld krijgen wat je het leukste vindt dat je nog in 1988 zou kunnen gebeuren. Dat overkwam donderdagavond Corry van Bentum uit Geleen. Zij was stomverbaasd en wist dus ook niet zo een-twee-drie een antwoord. Toen Thea Kuchnio, namens het Limburgs Dagblad, vroeg of dat misschien duizend gulden mochten zijn, kreeg Conny het spaans benauwd.

Trillend vertelde ze dat geen haar op haar hoofd eraan gedacht had, dat ze het nieuwe jaar duizend gulden rijker zou beginnen. „Puzzelen is inderdaad mijn hobby" aldus de winnares van deze week, „maar ik doe het in de eerste plaats voor het goede doel. Nog nóóit heb ik iets gewonnen. Mag ik even mijn ouders bellen?"

Natuurlijk mocht dat, en ook aan de andere kant van de lijn was er eerst verbazing en ongeloof voordat de felicitaties werden overgebracht.

Corry van Bentum (32) is een fervent supporter van VV Almania. Bij de thuiswedstrijden is zij regelmatig in de bestuurskamer te vinden waar zij de aanwezigen een hapje en een drankje serveert. Als zij niet puzzelt of Almania aanmoedigt gaat zij graag met hond Lady de natuur in of leest 'een goed boek'. Haar wensen voor 1989? Op de allereerste plaats een goede gezondheid. Want die is niet te koop, óók niet met duizend gulden. Dan hoopt zij in 1989 een fijne vaste baan te vinden. Zij kijkt uit naar de komst van het nieuwe huis van bewaring in Sittard en hoopt daar in de catering aan de slag te kunnen.

Na 15 maanden thuis zitten vanwege 'ongewenste werkeloosheid' wil ze er dolgraag weer 'bij' horen. Een gedeelte van de puzzelwinst zal zij ongetwijfeld omzetten in de aankoop van die leuke jurk die zij net voor de Kerst gezien heeft. De rest gaat keurig in de spaarpot als appeltje voor de dorst, want de maandelijkse uitkering is niet zodanig dat er ongestraft royaal mee kan worden omgesprongen.

● *Samen met haar 'huisvriendin' Lady kijkt Corry vol ongeloof naar de 10 briefjes van honderd. Daarmee beëindigt deze Geleense het jaar 1988 in ieder geval zeer voorspoedig...*

Foto: PETER ROOZEN

Op weg naar één bas

OUD &

VOOR PARTICULIER EN Z

U hebt er wellicht al van gehoord: stap voor stap komt er in ons land een ander verzekeringssysteem voor ziektekosten. Dit systeem moet de gezondheidszorg voor iedereen toegankelijk en betaalbaar houden. Geleidelijk worden de verschillen tussen ziekenfonds- en particuliere ziektekostenverzekering opgeheven. Daartoe wordt nú de eerste stap gezet.

— Waar is het om begonnen? —

In 1992 moet er één basisverzekering zijn voor iedereen. Daaruit wordt het overgrote deel van de noodzakelijke zorg betaald. Iedereen betaalt dan voor dat basispakket een premie die zal bestaan uit een voor ieder gelijk percentage van het inkomen plus een vast bedrag.

Daarnaast zal men zich voor aanvullende voorzieningen apart kunnen bijverzekeren.

Het nieuwe verzekeringssysteem wordt straks uitgevoerd door ziekenfondsen en particuliere ziektekostenverzekeraars.

WAT BETEKENT DAT VOOR Ú ALS ZIEKENFONDSVERZEKERDE?

Voortaan gaat u een deel van de premie zelf rechtstreeks aan het ziekenfonds betalen. Die vaste premie* bedraagt voor een:

verzekerde	f 13,— per maand
verzekerde met één meeverzekerd kind	f 19,50 per maand
verzekerde met twee of meer meeverzekerde kinderen	f 26,— per maand
verzekerde met meeverzekerde echtgeno(o)t(e) of partner	f 26,— per maand
verzekerde met meeverzekerde echtgeno(o)t(e) of partner en meeverzekerd kind	f 32,50 per maand
verzekerde met meeverzekerde echtgeno(o)t(e) of partner en twee of meer meeverzekerde kinderen	f 39,— per maand

* *Uw ziekenfonds bericht u over de wijze waarop u die premie kunt voldoen.*

Tegelijkertijd gaat de premie die van uw loon, pensioen of uitkering wordt ingehouden, flink omlaag. Kinderbijslag en AOW worden verhoogd.

U zult in de praktijk niets merken van de overheveling naar het AWBZ-pakket van de psychiatrische hulpverlening en de kunst- en hulpmiddelen (prothesen, gehoorapparaten, incontinentiematerialen, pruiken e.d.).

Uw ziekenfonds zorgt ervoor dat u er gewoon aanspraak op kunt blijven maken.

UW VERZEKERING BLIJFT D

Hebt u nog vragen?

Neem dan kontakt op met uw ziekenfonds.

Dit is een publikatie van de Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen te Zeist (VNZ).

ekering voor iedereén

NIEUW

ENFONDS VERZEKERDEN

Het onderscheid tussen hen komt dan te vervallen: zij worden allemaal zorgverzekeraars.

Op 1 januari 1989 wordt de eerste stap gezet naar het nieuwe systeem. Regering en parlement hebben besloten dat om te beginnen de premiebetaling voor het ziekenfonds verandert. Tegelijk worden uit het ziekenfonds en de particuliere polis de psychiatrische hulpverlening en de kunst- en hulpmiddelen overgeheveld naar de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Die wet dekt nu al voor iedereen een aantal bijzondere zorgvoorzieningen.

Wat verandert er in 1989?

Geen van deze maatregelen heeft invloed op de wijze waarop u verzekerd bent. Als u nú in het ziekenfonds zit dan blijft u dat gewoon.

En als u nú particulier verzekerd bent, dan blijft dat ook zo. Daarin verandert dus niets.

WAT BETEKENT DAT VOOR Ú ALS PARTICULIER VERZEKERDE ?

De belangrijkste verandering voor particulier verzekerden is, dat de verstrekking van kunst- en hulpmiddelen, zoals prothesen, gehoorapparaten, incontinentiematerialen, pruiken e.d. vanaf nu onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) vallen.

Hetzelfde geldt voor psychiatrische hulp. Uw verzekeraar blijft al deze zaken gewoon voor u regelen.

Wel moet u voortaan in een aantal gevallen op grond van de nieuwe wet uw verzekeraar om toestemming vragen.

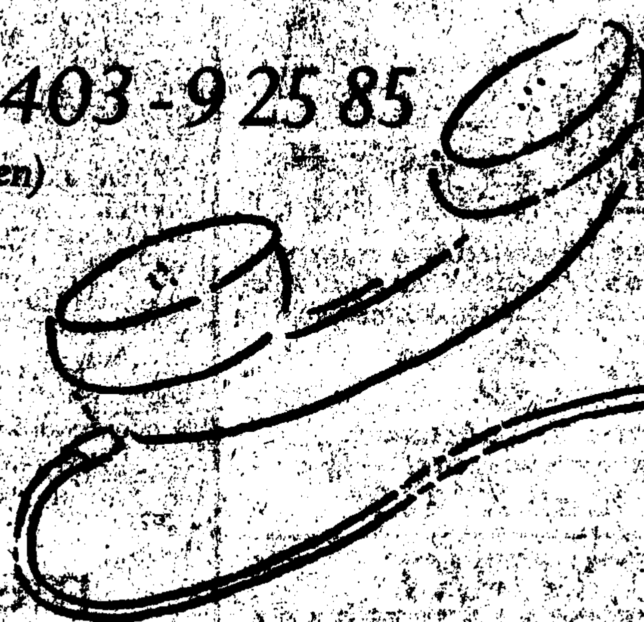
Uw verzekeraar zal u tijdig informeren over alle mogelijke consequenties.

Hebt u dan toch nog vragen, dan zal uw verzekeraar of assurantietussenpersoon u daarop een antwoord kunnen geven.

Ook staat de mogelijkheid open rechtstreeks vragen te stellen bij onderstaand informatienummer.

IN VERTROUWDE HANDEN

Informatienummer KLOZ 03403 - 9 25 85
(tijdens kantooruren)

KLOZ

en van het Kontaktorgaan Landelijke Organisaties van Ziektekostenverzekeraars te Houten (KLOZ).

Vakantie en Rekreatie

MET CARNAVAL OP REIS
VERTREK 3, 4 EN 5 FEB. 1989

NICE-MONACO	7 dagen	ƒ 599,-
ZWITSERLAND	5 dagen	ƒ 499,-
BERLIJN	3 dagen	ƒ 299,-
BERLIJN	4 dagen	ƒ 419,-
LONDEN	3 dagen	ƒ 339,-
LONDEN	4 dagen	ƒ 449,-
PARIJS	3 dagen	ƒ 279,-
PARIJS	4 dagen	ƒ 399,-
PARIJS	5 dagen	ƒ 499,-
OBER-HARZ	5 dagen	ƒ 499,-
LUGANO	7 dagen	ƒ 749,-
OOSTENRIJK	10 dagen	ƒ 795,-

Het Zuiden Touringcars — Gegarandeerd Het Zuiden goed!
anvr
04406-15252
Plenkertstraat 44, Valkenburg
Dagelijks geopend ook in 't weekend tot 20 uur.
Onze folders zijn ook bij elk reisburo verkrijgbaar.

Waddeneilanden

TEXEL. Bungalows, appartementen, hotelkamers. Voorz. v. verwarmd zwembad, sauna, solaria, whirlpool. Texel Hotel Kombinatie. Postbus 24, 1790 AA Den Burg.Tel. 02220-15703.

TERSCHELLING: bungalows (5 pers.) en appartementen (4 pers.). Inl. folder: Knop Bungalows, tel. 050-346865

Drenthe

Start bouw jan. 1989. Te koop: stenen recr.bung.'s, voll. geïsoleerd, te Zwiggelte (gem. Westerbork). Prijzen v.a. ƒ 114.000.- v.o.n., prijzen t/m 31-12-'88. Bel voor een afspraak met (05920) 40313, (05933) 46398 of kom langs. Wij zijn aanw. elke donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

RUST, RUIMTE, PRIVACY
BUNGALOWPARK WICO
Schoonoord: comf. vrijst. bungalows a.d. bosrand. Prijs ƒ 210 tot ƒ 685 p.w. all-in. Inl. H. Lampe, tel. 05918-1336

Overijssel

MARKELO - CAMPING DE KATTENBERG**** PPPP
Pr. gel. in bosr. omg., ver v. d. snelweg. Verh. vak.huizen en stacar.'s, apart toeristisch terrein. Alle comf. aanw. Verw. zwem- en kleuterbad, recr. team in hoogseizoen. Viswater op 200 m afst., etc. Bespreek nu uw jr.seizoen of vak.pl. Folder op aanvr. 05476 - 13 67. J. H. Beld, Hogedijk 8, 7475 PR Markelo.

Gelderland

Recreatie-centr. 'HET EIBERNEST', EIBERGEN.
Verh. v. 2-11 pers. bungalows/stacaravans en kamp.pl. Inl. + gr. folder: Kerkdijk 1, 7152 DB Eibergen, 05454 - 7 12 68 / 7 12 69. Nieuwe jaarpl. '89 ƒ 500.- korting.

HET WITTE HUIS AAN DE BOSRAND. Voll. inger. bungalows en caravans, 4-6-10 pers. v.a. ƒ 350.-, 4 pers. all-in. In de bossen met verwarmd zwembad nabij Veluwemeer, Doornspijk bij Nunspeet. Honden toegestaan. Tel. 05258 - 14 71.

Noord-Brabant

Camping DE ROOYE ASCH
Havelteweg 59 - 5423 VV Handel - Tel. 04922 - 18 52. 3 zwembaden, sportvelden, kantine, disco en snack. Groot **zomerprogramma** voor groot en klein. Caravans te huur en te koop, jaar- en seizoenplaatsen.
TROEF Vakantiecentra

Limburg

EINDELIJK GEVONDEN!
Een gezellige camping voor jong en oud. Zonnige kampeerplaatsen en comfort. stacaravans t.h. Leuk activiteitenprogr. Folder + inl.: **Camping Beringerzand,** Heide 5, 5981 NX Panningen, tel. 04760 - 7 20 95.

DIT IS HET HELEMAAL
Voor een gezellige vakantie met veel kinderpret.
CAMPING De Schatberg te SEVENUM
Gezellige en gastvrije camping, spec. ook voor gezinnen met oudere kinderen. Gratis gebruik zwembad, minigolf, waterfietsen etc. Voetbal-, volleybal-, tennisvelden en surfplas. Disco en bowling. Zeer actief recrea-team. Ook prima geschikt voor 'effe 'n weekendje eruit'. Spec. Hemelv./Pinkst.arr. Gratis folder 04767 - 1756.

CAMPING HIGH CHAPARREL, OIRSBEEK, 12 km van Valkenburg, 4-6 pers. stacaravans t.h. **Extra aanbieding:** van 1 t/m 15 juli v.a. ƒ 495.- voor 2 wk. all-in. Eigen tent of car. vóór 15 juli en ná 19 aug. Gezinspr. ƒ 14.- p. nacht, min. 7 nachten. Vr. folder 04492 - 20 44.

VOOR 'N PLEZIERIGE VAKANTIE!!
In een bosrijke omgeving kunt U op een unieke camping genieten van de geweldige natuur. Onze camping biedt
TALLOZE RECREATIEMOGELIJKHEDEN
• subtropisch zwembad • verwarmd buitenbad • familieglijbaan • wildwaterbaan • zonneweide/speeltuin • manege • kantine/restaurant/friture • tennisbanen • midgetgolf • fietscrossbaan
Tevens mogelijkheid tot huren van stacaravans/bungalows
Vraag een folder of bel voor meer informatie.
Recreatieoord „de Berckt"
Napoleonsbaan noord 4
5991 NV Baarlo. tel. 04707-1547

Duitsland

Het meest komplete SAUERLAND-WINTER programma ligt voor u klaar! Voor groepen en individuen. Weekend (3 dg.) v.a. ƒ 169.- en midweek (6 dg.) v.a. ƒ 298.-. **Ook vele aanbiedingen Oostenrijk voor de krokusvakantie.** B.v. bus + hotel LO v.a. ƒ 398.- en bus + hotel HP v.a. ƒ 439.- (Oberau). Vraag de gratis folder. Reisburo Nijmegen: 080-237187 / 600222.

Beste Nederlanders! **GÄSTEHAUS ELISABETH,** fam. Durwen, Bachtalstrasse 16, tel. 09 - 496542-22427 in Neef Mosel, tussen Cochem en Zeil, wenst u een gelukkig nieuwjaar.

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje nèt over de grens.
Luxe familiehotel Grossfeld in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, ktv, mini bar, telefoon. Zwembad (29°C), sauna, kegelbanen en vergaderzalen.
4-Daags superarr. H.P. DM 225,- p.p Tevens weekend en conferentie arr.
Hotel Grossfeld, Postbus 441, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-353246 (N) of 09-495922828 (D) voor gratis folder.

Spanje

ONZE SPANJE-GIDS ZOMER 1989 IS UIT.
GRATIS aan te vragen. **KROKUSREIS,** vertrek 3-2 en 4-2 1989: Lloret v.a. ƒ 299.- v.p.; Benidorm v.a ƒ 360.- v.p.
FIESTA TOURS HOLLAND, tel. 045 - 32 22 22 / 32 40 00
of via Touringcarbedrijf Boosten, tel. 045 - 21 32 18.
Dagelijks boeken van 09.00-22.00 u., zondag van 12.00-18.00 u.

EURORAPIDE REIZEN
2x PER WEEK NAAR SPANJE
In januari verschijnt de nieuwe zomerfolder div. hotels en appartementen. Campingretour al v.a. ƒ 209.-.
Royal Class toeslag ƒ 50.-. INLICHTINGEN: 030 - 62 80 04

Iberbus
Spec. aanb. Costa Brava v.a. ƒ 190.- retour, Salou v.a. ƒ 210.- retour. Costa Blanca v.a. ƒ 250.- retour. Info (020) 24 10 10, (010) 41 30 978. Vraag onze folder.

MONTEMAR 1989 IS ER!
Vraag nu gratis brochure over 'Het beste aan de Costa'. Hotel en appartementen, 10-17 dagen en langer. Vertrek elke maandag en vrijdag van april t/m eind oktober.
REISBURO VAN HULST, Maastricht, tel. 043-212741 of bij een van de overige vestigingen in: Beek, Brunssum, Geleen, Heerlen, Kerkrade, Sittard, Valkenburg.

UITSTEKENDE BUSREIZEN SPANJE
Vanaf Pasen '89 uw vakantie Spanje ècht goed geregeld!
10-, 13-, 17-, 20-daagse reizen • Kinderkorting tot 50%.
50 opstapplaatsen • Aardige chauffeurs/reisleiding.
Lloret: Hotel Dalia, LO v.a. 259.-. App. Fenals, LG, v.a. 259.-.
Blanes: App. Lotus, LG v.a. 249.-. Hotel Esplendid v.a. 369.-.
Calella: Hotel Fragatta, LO v.a. 299.-. Continental, VP v.a. 329.-.
Malgrat: Hotel Los Pinos, HP v.a. 319.-. Don Angel, VP v.a. 349.-.
Vraag SUN TOURS gids bij uw reisbur. of bel 078 - 17 90 00

Zomerprogramma '89 is uit!
KROKUSVAKANTIE SUPERSTUNT!!!
9 d., vertr. 4 februari met ROYAL CLASS (toeslag ƒ 50.-)
SALOU, Hotel Belvedere***
centrum, binnen- en buitenzwembad,
incl. 3 excursies, keuzemenu, volp. ƒ 319.
LLORET DE MAR, Hotel Dex**, volp. ƒ 259.
AZUL TOURS
Tel. 045 - 32 22 24, 013 - 42 77 77, 05735 - 35 12.
Vraag ons zomerprogramma '89 aan.
Dagelijks boeken van 09.00-22.00 uur, ook 's zondags.

Engeland

VAK.HUISJES te h. Ook Londen. Inl. en gratis '89 brochure: Palthor Holidays BV, Van Nijenrodeweg 893, 1081 BH Amsterdam, (020) 442161.

Afrika

Sommige dingen kun je niet beschrijven, die moet je ervaren.
De **SOVJET-UNIE** bijvoorbeeld.
Unieke reisavonturen: Leningrad, Moskou, Kiev, Jalta, Sotsji - Russische Rivièra, Centraal Azië.
8- en 15-daagse vliegreizen.
EIGEN CHARTERS, DIRECT VANAF SCHIPHOL
Bel voor een full-colour reisgids:
PERESTROJKA REIZEN
Bilthoven, 030 - 28 70 34 / 28 62 34
of uw ANVR reisadviesbureau. Lid ANVR/SGR.

Frankrijk

Chalets Sîtes. App. en stacar. in 14 depart. in Oost- en West-Frankrijk. Zomerbrochure **„DE ZWALUW"**, tel. 04927-64457.

Oostenrijk

OOSTENRIJK wintersport in Hinterthal te h. vak.woning. 045-410353 's avonds.

KROKUS
AHRNTAL / ZUID-TIROL
2300 m, 40 km piste,
10-daagse luxe busreis, incl. halfpension, skipas + skiles ƒ 750.- p.p. Eigen vervoer ƒ 125.- korting p.p. Bel voor info: 01650 - 5 58 55.
TELETRAVEL lid SGR

Afrika

EGYPTE, rondreis, 8-daagse kombinatiereis Cairo en Luxor, inkl. vlucht, halfpension en ekskursies, vertrek op 4/2 en 5/2/'89 **(krokusvakantie)** vanaf ƒ 1.595.- p.p.
SGT Reizen, 030 - 28 70 34, lid ANVR/SGR.

Diversen/buitenland

PRAAG, i.v.m. grote belangstelling extra hotelaccommodatie ter beschikking voor 1989 voor school-, jeugd- en studentengroepen. Vraag een offerte bij **Teener Twen Tours,** Bilthoven, 030-287034, lid ANVR/SGR.

Voordelig **WINTERARRANGEMENT:** Moskou en Leningrad, 8-daagse vliegreizen, voll. verz. Vertr. 4/2, 11/2, 18/2, 25/2, 4/3. Vanaf ƒ 1295.- p.p. Bel **PERESTROJKA REIZEN,** 030 - 28 03 14 / 28 62 34 of uw ANVR reisbur. Lid ANVR/SGR.

Spanje

Overwinteren kan nog!
ALGARVE
Vertrek 2-1
29 dgn ƒ 669.- p.p.
26 dgn ƒ 729.- p.p.
incl. app. en vliegreis.
Vertrek 9-1
29 dgn ƒ 669.- p.p.
43 dgn ƒ 789.- p.p.
Prijzen bij
2-pers. bezetting in app.
Campingvluchten ƒ 395.-.
Ook afwijkende reisduren mogelijk.
RENT A CASA ANVR/SGR
079 - 41 60 31
of uw reisburo

Duitsland

Komt u eens bij ons langs!
Schotten - het hartje van de Vogelsberg
Luchtkuuroord Schotten - wintersportplaats in het natuurreservaat Hoher Vogelsberg
Inl.: Städt. Verkehrsamt, Vogelsbergstr. 184, D-6479 Schotten, tel. 09.49.6044-6655 110709

Caravans/tenten/boten

JAARSTALLING (afgesloten), voor caravans, boten e.d., te Sittard. ƒ 150,– + btw. Tel. 04492-2601.

Overdekte CARAVANSTALLING v.a. ƒ 250,- per jaar. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade. Tel. 04492-1870.

BUITENSTALLING op verhard terrein, ƒ 150,- per jaar. Bartels Caravaning, 04492-1870.

Azië

Indonesië Tours '89
De nieuwe brochure van de échte Indonesiëspecialisten ligt voor u klaar! 68 pagina's kleurige informatie over onze VOLLEDIG VERZORGDE rondreizen, inklusief alle maaltijden, excursies en Nederlandse reisleiding.

16-, 22-, 23-, 26-, 29- en 32-daagse rondreizen naar Singapore, Sumatra, Java, Bali en Sulawesi, evt. in combinatie met Bangkok of Hongkong/Peking.

INDONESIË-RONDREIS vanaf ƒ 3850,-

Apart Azië programma met eveneens alles-inklusief rondreizen India, Nepal, Thailand en Sri Lanka.

INFORMATIEVE DIAPRESENTATIES INDONESIË

Iedere zaterdag diapresentaties in Heemstede.
Ook komen wij in het land met onze diashow en wel in: Utrecht 7/1, Eindhoven 21/1, Maastricht 22/1, Heerlen 10/2, Eindhoven 19/2, Arnhem 26/2

Komt u ook? Bel ons even: 023-339151.
Vraag de brochure aan bij uw ANVR-reisburo of bij:
De Boer & Wendel BV
de échte Indonesiëspecialisten
Raadhuisstraat 53 · 2101 HD Heemstede
023-33 91 51 · Lid ANVR/Gar.fonds/IATA

Italie

GARDAMEER / ADRIA: Div. parken villa/app. m. zwemb./tennis. Op div. ANWB-campings compleet ingerichte stacaravans, bung. tenten en kampeerpl. **Intergarda,** Beeklaan 262, Noordwijk, 01719 - 1 94 92.

Scandinavie

12000 VAKANTIEWONINGEN TE HUUR IN DENEMARKEN - TEL. 05975 - 14 16. Dansk Feriehus Bookingburo Holland - Hoofdweg 99 - 9681 AC Midwolda.

Caravans/tenten/boten

Kampeerauto's, caravans en voortenten, kampeerartikelen, zeiljachten, scheepsaccessoires
J. RONGEN 5102 Würselen Gewerbegebiet Kaninsberg
Telefoon 0949/2405/92902

AUTOP KAMPEERAUTOVERHUUR 89
Bouwj. '89, benzine/diesel, 2 tot 6 pers. uitv., alle comfort.
Bel of schrijf voor tarief of folder.
Sittard, 04490-22424, Nusterweg 88A
Montfort, 04744-2345, Zandstraat 58.
VOOR AVONTUUR EN VRIJHEID AUTOP KAMPEERAUTO'S

Stacaravans
Atlas Brookwood Colorado en Tudor
Ook steeds inruilers voorradig.
Ralon Car. Imp.
Brommelen 58A, Geulle
Tel. 043-645079.

CARAVANS 1989. Vouwwagen: Alpenkreutzer, nu met extra winterkorting tot ƒ 830,-. Caravans: Burstner, Hobby, Knaus. Nog enkele overjarige modellen met extra korting. Voortenten: Brand, Gerjak, Isabella, Trio, Walker. Caravan-import Feijts, Hoofdstraat 84, Amstenrade, 04492-1860.

Camping Cars Ridderbeks, Caravans Gruau, Predom. Vouwwagens: Scout, Trigano, Europa-Camper. Tevens reparatie en onderhoud. Lid Bovag. Kom eens kijken in Koningsbosch, Prinsenbaan 135, tel. 04743-2213.

Diverse aanbiedingen op onze caravans: Gruau, Predom, VOUWWAGENS: Scout, Europa-Camper, Trigano. Tevens onderhoud + reparatie. Lid Bovag. Camping Cars Ridderbeks, Prinsenbaan 135, Koningsbosch. Tel. 04743-2213.

Te k. RUBBERBOOT met 4 pk. Yamaha motor, ƒ 450,–. Tel. 04405-2936.

Caravelair, Sprite en Eccles model 1989 is er! Nu ook in grijs interieur. BARTELS Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade. 04492-1870.

CHATEAU- en Home-car-dealer Ralon, ook voor jonge inruilers. Brommelen 58A Geulle, 043-645079.

Te k. CARAVAN merk Tabbert bwjr. '81 (6-pers.), 4.70 m lang, geh. compl. + voort. ƒ 10.000,-; tevens speedboot m. Vega, bwjr. '79, Johnson mot. 40 pk m. compl. ski-uitr. ƒ 6000,-. Tel. 045-322973. Na 17.00 uur.

Motoren

Te k. HONDA 750, bwjr. '74, volle kuip. Pr. ƒ 900,-. Tel. 04490-31975.

Fietsen/bromfietsen

AROLA 4-wielig invalide-autootje in goede staat, rijdt 40 km p.u. ƒ 4500,–; Inl. 08385-11251.

Grote Wielersport KERST-SHOW met zeer speciale prijzen. Tweewielerspecialist Math Salden, Limbricht.

Te k. zeer mooie PUCH Maxi, bj. '86. Vr.pr. ƒ 750,–. Tel. 04405-1686.

ZUNDAPP ZD 40,i.pr.st., weg.omst. Vraagpr. ƒ 250,-. Inl. 045-312956.

Te k. YAMAHA DT, bwjr. '86, i.z.g.st. Tel. 045-460399.

RUSSISCHE BELEVENISSEN, CARAÏBISCH AVONTUUR, JOEGOSLAVISCHE ZON, ALBANESE RUST, GRIEKSE OUDHEID EN DE TRANSSIBERIË EXPRESS: VRAAG ONZE REISGIDS VOOR MEER VAKANTIE-INSPIRATIE

Nieuwe vakantiemogelijkheden voor wie meer wil beleven. U kunt kiezen uit een sterk uitgebreid aanbod vakanties naar de Sovjet-Unie. Naast geliefde steden zoals Moskou, Leningrad en Kiëv zijn er dit jaar nog veel meer interessante gebieden in onze reisgids opgenomen; van de badplaats Jalta tot zelfs de poolcirkel bij Moermansk. Nieuw is ook de combinatie Albanië met Joegoslavië of Griekenland. De spectaculaire reizen per Transsiberië Express zijn uitgebreid met China en Noord-Korea. Caraïbisch Cuba, rondreis en strandvakantie, is nu extra aantrekkelijk. Nieuw zijn ook onze luxe touringcar-reizen naar Hongarije.

Ja, ik wil graag meer weten over uw inspirerende reizen. Stuur mij uw nieuwe reisgids 1989 zo snel mogelijk toe. 102
Naam
Adres
Postcode
Plaats
Telefoon

Stuur de bon in een open enveloppe naar Kontakt International, Antwoordnummer 791, 1000 RA Amsterdam. Postzegel is niet nodig.

anvr
Vraag met de bon de nieuwe vakantie reisgids aan of bel even
tel. (020) 23 47 71
KONTAKT INTERNATIONAL
Prins Hendrikkade 104 - Amsterdam

Unieke vakanties vind je niet alleen in het Westen

Vakantie/recreatie

Leer nu zwemmen in 2 of 5 dagen!
Zwemschool Pierre Zenden, Maastricht. 043-212211

Aangeb. betrekkingen

Dactylo Uitzendburo zoekt met spoed een BARKEEPER m/v in de leeftijd van 25 tot 35 jaar. Ervaring in de horeca strekt tot aanbeveling. Daarnaast moet de kandidaat woonachtig zijn in Heerlen of direkte omgeving. Bent u voor tenminste 25 uur per week beschikbaar en houdt u ervan om onder de mensen te zijn, dan is dit de baan waarnaar u op zoek bent. Bel voor meer informatie of stap eens binnen bij Dactylo Uitzendburo in Sittard, Mozartstraat 29. Telefoon 04490-23266.

Wilt u als RIJSCHOOLMANAGER zelfstandig plusminus ƒ 750,- netto per week verdienen? Geselekteerde kandidaten krijgen een 80% studiefinanciering, officieel Kaderschooldiploma, een eigen auto, tenminste vier jaar werk en uitstekende toekomstmogelijkheden. Wij vragen rijbewijs B, leeftijd 18-28, havo/mavo/lts-c diploma, omgangskunde, enthousiasme studiezin, doorzettingsvermogen. Schriftelijke sollicitatie: KRM, Industrieweg 71, 5683 CB Best.

Nederlands bouwbedrijf vraagt voor Dld. omg. M.Gladbach-Köln BET.TIMM. en mets. Ook col. Ned. verz. Tel. 045-229241 of 229409.

Club IJ Maastricht goedlopend vraagt MEISJES. Bel 043-211620.

Opleiding RIJ-INSTRUCTEUR/TRICE. Vraag brochure! Weeren-Wesseldijk, Nijmegen, tel. 080-777524.

Wie met 2 rechterhanden en kennis van electrisch LASSEN wil montagewerk doen. Vast werk, lt. 25-30 jr. F. Straten, Eykskensweg 18, Geulle. Tel. 043-641044.

Gevr. ELEKTROMONTEURS voor langdurige industriële projecten in binnen- en buitenland, ECM Heerlen B.V., Burg. v. Grunsvenplein 10, 6411 AT Heerlen, tel. 045-718877.

PERSONEEL gevr.: 1e kapster voor 2 of 3 dagen per week. Kapsalon Theo Hanssen, Altaarstr. 81 Schinnen. Tel. 04493-1488.

Met spoed HANDLANGERS gevr. Leeft. liefst 18-21 jaar. Bouwbedrijf Baade. Tel. 04499-3885. Na 18.00 uur.

Gevr. voor weduwn. met 2 schoolg. kind., hulp in de HUISHOUDING voor 3 tot 5 midd./week, omg. H'broek/Brunssum. Schr. reacties ond. nr. HO 657 aan Limb. Dagblad, Kouvenderstr. 215, 6431 HE Hoensbroek.

Slagerij J. Giesen, Akerstr.-Nrd. 186, Hoensbroek, tel. 045-212380, vr. een SLAGER en een leerling-slager.

VERKOOPSTER gevr. m. ervaring voor 28 uur p.wk., lft. 19 tot 23 jr. Schriftelijk soll., banketbakkerij Huntjens, Markt 9, 6372 AT Schaesberg.

APPELBEIGNETS, sneeuwballen, Berliner strikken, div. soorten wafels, alles zuivere roomb. Natuurlijk van Pat.-Lunchr. Au-Coin, Honigmanstr. 33 Hrl. 045-715460.

SCHOONMAAKSTER gevr. voor de avonduren uit Heerlen en omgev. Schoonmaakbedrijf S. Horvat b.v. Tel. 045-313757.

KAPPER/KAPSTER gevr. i.b.v. bediende- of vakbekwaamheidsdiploma voor nieuw te openen kapsalon, omg. Kerkrade/Heerlen, tel. 043-432286.

SCHOONHEIDSSPECIALISTE gevr. i.b.v. diploma's om zelfstandig te kunnen werken in nieuw te openen kapsalon. Omg. Kerkrade/Heerlen, tel. 043-432286.

Model Agency Mystique zoekt gedipl. MANNEQUINS, tel. 045-451543.

Gevr. part-time FRITURE-HULP. Inl. 045-272554.

CLUB PARIS vr. bardames. v. middag/avonduren. Provincialeweg 31A Noord, Oirsbeek. Tel. 04492-1873.

Dactylo Uitzendburo zoekt met spoed een BARKEEPER m/v, in de leeftijd van 25 tot 35 jaar. Ervaring in de horeca strekt tot aanbeveling. Daarnaast moet de kandidaat woonachtig zijn in Heerlen of direkte omgeving. Bent u voor tenminste 25 uur per week beschikbaar en houdt u ervan om onder de mensen te zijn, dan is dit de baan waarnaar u op zoek bent. Bel voor meer informatie of stap eens binnen bij Dactylo Uitzendburo in Sittard, Mozartstraat 29, telefoon 04490-23266.

Miss Etam 'n huis voljongemode. Voor ons filiaal te Maastricht zoeken wij een part-time VERKOOPSTER. Jonge meisjes van 18-20 jr. die het modegebeuren op de voet volgen, zijn bij ons van harte welkom. We bieden je een baan met genoeg afwisseling en perspektieven. Belangstelling? Schrijf naar Miss Etam, Grote Staat 19, 6211 CT Maastricht.

Fortron Schoonmaakbedrijf vraagt met spoed v. Brunssum VOORWERKSTER. Erv. vereist, en enkele werksters. Erv. gewenst maar niet vereist. Bet. volgens Schoonmaak CAO. Tijdens kantooruren bellen: 045-223800.

Schoonmaakbedrijf Janssen vraagt erv. GLAZENWASSERS. Tussen 17.00 en 18.00 uur. 045-326151.

Gevr. betrekkingen

Echtpaar 50+ zoekt Werk voor 1 à 2 middagen per week. In bezit van auto. Tel. 045-226061.

TRAP BEKLEDEN, rails hangen, gordijnen maken. Voordeelprijzen en vakmanschap. Gratis prijsopgave. Schillings Interieur, Sunplein 39, Nieuwenhagen. Tel. 045-312613.

Met spoed gevr. tegen vergoeding persoon in bezit van AANNEMERSDIPLOMA. Br. o. nr. 627 Limburgs Dagblad, Baandert 16, 6136 ER Sittard.

Man 30 jr. zkt werk als ONDERH.MONTEUR (electrom. of loodg.) Kan zelfst. werken. Tel. 04405-1268.

OPRITTEN, erfverh. etc. vlgs. nwe. stabilisatiemeth. Kallen Stabilisaties, Kerkrade. Tel. 045-457415.

TV-ANTENNES ƒ 395,–, all-in 5 jr. garantie. Ook alle reparaties door geh. Limburg. Géén voorrijkosten! Kochen, 045-441693.

Erv. DAKDEKKER kan nog da-, lood-, zinkwerk aanmnemen. 045-351626 bgg 461432.

Vrouw biedt zich aan v. hulp i.d. HUISH. /poetswerk, omg. Brunssum. Br. o.nr. BR 322 L.D. Rumpenerstr. 81, 6443 CC Brunssum.

Bost VERWARMING B.V., Romeinenstr. 8, Kerkrade-W. Sanitair, gas, water, c.v., badkamers, riolering, dakwerk. Tel. 045-412547.

NEW LOOK B.V., Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154/-312709.

Stucadoor kan nog WERK aannemen. Tel. 045-462428.

Dakdekkersbedrijf M. Haas is en blijft het vertrouwde adres voor al uw DAKWERKZAAMHEDEN. Tel. 045-451862.

TV/VIDEO-REPARATIE Görgens. Tel. 045-314122

HANS LIPS voor timmer-, dak- en zinkwerk met garantie. Vr. vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Jonge representatieve vrouw, 27 jr., goede contactuele vaardigheden en leidinggevende capaciteiten, zeer gemotiveerd, met ervaring, zoekt een baan in de modebranche als
filiaalmanager
Bent u geïnteresseerd in mijn persoonlijke gegevens, stuur dan uw reactie: br. o. no. HE 058, Limb. Dagbl., Geerstraat 5, 6411 NM Heerlen.

Te koop aangeboden

ANTWOORDAPPARAAT Compur, nieuw en gebruikt. Tel. 09-4924091035.

KEUKENS, keukenapparatuur. Laag in prijs, met garantie. R/J Handelsonderneming, Stationstraat 294, Nuth. Tel. 045-242602.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandbediening, computergestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor in uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. Tel. 043-641044.

Echte Franse ambachtel.
stijlkeukens
in massief eiken/beuken, noten, dennen. Geloogd en antiek oud-eiken.
Vossen stijlkeukens, Eikenderweg 77 Heerlen. Tel. 045-717555.

De mooiste
keukens
van Leicht, Lägor, Mape, Moretuzzo, Nobilia. Topdesign uit Duitsland, België en Italië vindt u bij Vossen keuken design, Glaspaleis Kerkplein Heerlen.

Nog enkele
showkeukens
3 m eiken-wit m. tegelbl. + app. van ƒ 8345 voor ƒ 4790,–. Uw keuken in Olm - wit mass. blad Noorse stijl v. ƒ 8800,– v. ƒ 4400,–. L. Keuken massief wit gekalkt v. ƒ 14.400,– v. ƒ 6900,–. Vossen Keukens, Eikenderweg 77, Heerlen. 045-717555.

Nederlandse kampioen met Tesoro METAALDEDECTORS. Gesink tel. 053-300512.

KLEURENTELEVISIES Philips, Blaupunkt, ITT, vanaf ƒ 95,–. Radio/tv Frank B.V., Bokstr. 33, Heerlerheide. Tel. 045-213432.

Gebruikte KLEURENTELEVISIES te koop vanaf ƒ 100,–; nieuwe kleurentelevisies vanaf ƒ 398,–. R.T.V. Van Voorst, Ganzeweide 48, Heerlerheide. Tel. 045-213879.

VLOERBEDEKKING, gordijnen en karpetten. Grote voorraad en voordelige prijzen. Vele coupons met hoge korting. Woninginr. Grooten, Kloosterstr. 22, Simpelveld. Tel. 045-441346.

SIEMENS, Bosch, Zanker, AEG, Miele wasmachines, drogers, koelkasten, vriezers en vaatwassers. De laagste prijs. Jac Köhlen, Rijksweg-Nrd. 104, bij ziekenhuis Sittard, 04490-13228 - 14862.

Op korte termijn
medewerkster
gevraagd
- verkoopsteropleiding SVO
- 18 - 20 jaar
- 32 uur per week
- gaarne schriftelijk solliciteren

Slagerij Beulen, Groenstraat 18, 6074 EK Melick.

Stalmeier Musi
Hoofdstraat 32 - Hoensbroek - Tel. 045-21425
Voordelige aanbiedingen
en occasions op allerlei gebied.
Orgels, accordeons, gitaren, slagwerken, blaasinstrumenten, orkestapparatuur, enz.
Eigen service- en reparatiedienst.

Eiken-meubelgroothandel a.h. reüniegebouw Geleen
30% goedkoper dan elders
Wilhelminastr. 3A. Open di.-vr. 9-17 u.; zat. 10-17
Tel. 04490-47446

40 tot 70% KORTING van de nieuwpr.! Diepvriezers, koelkasten, was- en droogautomaten, kooktoestellen, video, audio, stereoapp. incl. volle garantie, eigen techn. dienst + gratis thuisbez. Alleen bij Vriesko, Sittarderweg 132/136, Heerlen. Tel. 045-726206/727342.

Te k. Knight PIANO, kl. noten, i.z.g.st. Pr. n.o.t.k. Tel. 04493-2405.

T.k. aanbgeboden 3500 m² dikke TROTT.-TEGELS; 2000 m² betonklinkers; 2000 m² kleiklinkers; 5000 blauwe mulderpannen. Wolter en Zn. B.V. Tel. 045-229999.

Geheel gerenov. TUSSENWONING te Lindenheuvel-Geleen, tel. 04490-48670.

Te k. mooi volglas AQUARIUM afm. 1,25 m lang, hoogte 40 cm, diep 35 cm met lichtkap, onderstel, Eheim filterpomp, thermostaat, prijs ƒ 275,–; Tel. 045-310012 (wo. t/m vrij. na 18 u., za. gehele dag).

Te k. SCHILDERSEZEL + schilderijlijsten. Tel. 045-412636.

Te k. gegalvaniseerde POORT, br. 2 mtr. hg. 1.50 mtr. Tel. 045-315825 + ski's ƒ 100,-.

GASHAARDEN, oliehaarden, kolenhaarden. Grote voorraad, flinke korting. Jac Köhlen, Rijksweg-Nrd. 104, bij ziekenhuis Sittard, 04490-13228 - 14862.

Goede KLEUREN-TV'S met garantie, Philips grootbeeld v.a. ƒ 145,-; zeer grote sort. tv's. Occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25 Heerlen. Tel. 045-724760.

Te k. **AANHANGWAGENS:** Jo Knops, Rijksweg Zd. 195, Sittard. Tel. 04490-12718.

Te koop Prenatal BA… WIEG, reiswieg en kr… deken. ƒ500,-. Tel. … 224530.

Te koop KASSA met … data ECR. 4400 vr. pr. ƒ… + koffiezetmach. merk … vilor-Hendy vr. pr. ƒ300,… 04454-2087.

Te k. witte BRUIDSJU… mt. 36-38. Koningstr. … Brunssum.

30 asbest GOLFPLATE… m lang en 20 plastic golf… ten 3 m lang, z.g.a.n. ƒ … p.stuk. Tel. 045-751539.

PENS kopvlees. Slacht… De Beitel Heerlen. Tel. … 418856.

Te k. ALNO inbouwk. … 2.70 incl. ijsk., diepv., … bakoven, afzuigkap, … oud. Pr.n.o.v. Tel. … 461134.

T.k. 2-pers. SLAAP… MER compleet, 2-pers. … m. matras, grill, toaster … grote teil, eethoek m. 4 s… len, langwerpige blo… bakken (hangen), ronde … lontafel, kanarie- en ko… nenkooi. Tel. 04750-2700…

Te k. gebruikte CV-… TELS i.z.g.st. Dębets… 35, Nieuwenhagen.

Speciale AANBIEDI… vloerplanken 20 mm … 1,15 p.m. excl. Alle ma… lichtkoepels. Houtha… Rinkens, Eygelshove… weg 60, Ubach over Wor… tel. 045-319846.

Te k. klassiek BANKST… Huijn van Rodenbroe… straat 55, Heerlen.

Carnavalsgroepen en … dernemers opgelet: … guldens voordeel op … CARNAVALSARTIKE… LEN, raam- en zaaldeco… ties. Bel 045-753412 … maak een afspraak.

Te k. deur- en RAAMK… ZIJNEN vanaf ƒ 40,-; … 04490-20691.

Te k. gerev. WASAUT… MATEN met 6 mnd. … recht. AEG, Zanussi, B… knecht, Philips bovenl… 850T. KTV 55 cm, 1 ge… kachel 4000kcal. Huisho… beurs Kerkstr. 111 Br… sum.

Te k. PRINCESS kin… wagen, d.blauw, z.g… ƒ 350,–; Tel. 045-229770.

Te k. STROOMAG… GAAT 2000 watt, ga… maaier m. br. 52 cm, mo… kettingzaag. Tel. … 319212.

Vuurwerk
Groot assortiment, zeer veel keus!
Rens Janssen
Ganzeweide 54 Heerlerheide. Tel. 045-211486

Vuurwerk
Verkoop 29, 30 en 31 december. Boven 14 jaar.
Speelboom, Kerkplein 54 Voerendaal.

Vuurwerk
Bert Rekers
Willemstraat 85, Heerlen, tel. 045-726840.

Dameskapsalon
ter overname aangeb. teg. gunst. voorwaarden. Ge… gen in de gemeente Landgraaf. Br. ond. nr. 625 HK L… postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Het allernieuwste van:
Denon JVC Yamaha Revox
Wij leveren alle Top-Hifi-apparatuur tegen de laagste prijs
Electronic service
Jo Kreutz
Kerkplein 39
Landgraaf (Schaesberg)
Tel. 045-313815
Donderdag koopavond tot 21.00 uur
's Maandags gesloten

Te k. electro HEFTRU… (still) ƒ 6000,-, hefverm. 1… kg, compl. met accu + … culader, tel. 04492-5352.

Te k. KOELINSTALL… TIE compl. Tel. 045-351…

Te k. ORGEL Par… i.z.g.st. ƒ 400,-. Tel. … 317256.

Te koop 10 dozen a … BIERGLAZEN, steek… gen, afvalpers, t.e.a.b. C… no Treebeek, 045-211537.

KACHELS opruiming … 70% korting nieuw en … bruikt De Kachelsmid … lem 21, Klimmen tel. 04… 1638.

Te k. ± 50 KERSTD… NEN, voor tuin of afra… ring, ƒ 5,– per stuk of t.e… Tel. 410344, na 19 uur.

Te k. CLOWNSK… TUUMS incl. pruik … kraag. Tel. 045-420502, … 18.00 uur.

Te k. HOMECOMPUT… Commodore 64 met d… kdrive, datarecorder, ± … diskettes + nog vele extr… Tev. brommer te koo… merk Honda MB … Pr.n.o.t.k. Tel. 045-21982…

Eiken ronde TAFEL + … stoel. handw. ± 80 jr. … ƒ 450,-; prachtige ant. … spiegel (190 × 60) in eik … ƒ 450,-; ant. opastoel ƒ 2… Tel. 045-423991

Zonnehemels
Diverse modellen en prijzen, met snelbruinlamp… compleet met in hoogte verstelbaar statief.
Gratis montage en bezorging.
Ook reeds vanaf ƒ 7,50 per wee…
bij Van Erp, Putstraat 34, Sittard;
Hoofdstraat 12, Kerkrade, tel. 045-456999.

Fotocopieerapparaten
Nieuw en gebruikt, vanaf ƒ 350,–
R. Spoor Kantoormachines, 045-443961, Bocholtz

Hobbymachines
voor hout- en metaalbewerking, grootste sortering … Limburg, o.a. Robland, Scheppach, Emco, Elektr… Toolmac, Huvema, elektromotoren 2 pk 220 V ƒ 198,… lintzaagmachine ƒ 695,–;
Naebers
Ganzeweide 181, Heerlen-Noord (Heerlerheide).
Tel. 045-211941. Geen koopavond.

Auto's

AIHATSU-DEALER Ton uadflieg. Let op!!! Oude-arsaanbiedingen!!! Porhe 911 SC 3.0 coupé, 1e e, onderhoudsboekje, glas, nieuwst. '82; Meredes 190E zwartmet. 66000 86 f 36900,-; Ford Scor. 2.8 i GL 37000 km '86 23.900,-; Ford Scorpio 2.0 aut. 68000 km '85 22500,-; Honda integra uitgeb. 9000 km '88 27.000,-; Peugeot 205XS eig. rood, 4e maand '88 19.750,-; BMW 316 M-uitv., drs., zeer sportief '86 26.900,-; BMW 316 4-drs., met. 45000 km '86 21.900,-; Toyota Celica 1.6 groenmet. '86 f 26.900,-; troën BX sport excl. zilver '85 f 18.900,-; W Scirocco 1.8 GTI rood, w.st. '84 f 18.900,-; Toyota arlet zilver 33000 km '85 10.900,-; Honda Civic huttle 5-drs. 1.5 luxe '84 12.750,-; Honda Civic 1.2 pec. 3-drs. rood '84 13.900,-; Opel Kadett 12 blauw 52000 km '85 13.900,-; Opel Kadett 1.2 Limited bruin '85 13.900,-; Opel Kadett 1.6 D 1000 km rood '84 12.900,-; Opel Kadett 12 S atchback groen '84 9800,-; Ford Sierra 1.8 L drs. LPG grijs '86 16.900,-; Ford Sierra 1.8 L 34000 km zwart '86 16.900,-; Ford Escort 1.6 L drs. blauwmet. '83 10.900,-; Saab 900 GLS edan blauwmet., 11e mnd. f 11.900,-; Mitsubishi ancer F blauwmet. '83 8900,-; Skoda 120 LS cou 36000 km. wit '84 f 4950,-; VW Golf 1.6 CL autom. ige '82 f 7900,-; Honda Quintet autom. blauw '82 4950,-; Mitsubishi Sappo 2.0 GLX rood '81 f 5750,-; ationcars: Ford Granada 1 GL autom., als nw. '82 f 9950,-; VW Passat esel rood nw.st. '86 19.900,-; VW Polo Shopr rood 47000 km '86 10.900,-; Toyota Tercel 4 D blauwmet. '85 f 15.900,-; Suzuki SJ 410Q Softtop '83 f 10.750,-. Inruilers: Ford Granada 2.3 L LPG, unmet. '82 f 4750,-; Ford aunus 1.6 Ghia 4-drs. 79 f 1950,-; Ford Escort L geel, zeer mooi '79 2750,-; Honda Accord 1.6 goudmt. '80 f 2900,-; Honda Civic L 3-drs. goudet. '80 f 1950,-; Opel Man 2.0 S Hatchback zilver '80 2750,-; Opel Manta 1.9 N atchback oranje '79 1750,-; Opel Ascona 1.6 st. '77 f 1500,-; Opel Manta 19N blauw i.g.st. '76 1750,-; Peugeot 304 i.g.st. 1500,-; VW Golf diesel auw '77 i.g.st. f 1500,-. In ruil en financ. mogel. Bo Ford sales, APK-station, ns nieuwe bedrijf bestaat 500 m² showroom en 250 werkplaats. Autobedrijf n Quadflieg, Keeweg 11, Adissenbosch-Landgraaf, tel. 045-321810.

Ford ESCORT XR 3-i, '84, grijsmet., 55.000 km, APK. Tel. 04492-3234.

Te k. Honda ACCORD, bj. '78, i.nw.st., APK, pr. n.o.t.k. Tel. 045-257871.

Zeer mooie RENAULT 5 autom. grijs met., zw. leren dak bj. '78 APK sept. '89. Tel. 045-271633, pr. Bernhardstr. 70, Brunssum.

Te k. BMW 316 bj. '77 APK tel. 045-219921.

Te k. SCIROCCO 1.6 GT bj. '79, Klingbemden 33 Brunssum.

Opel ASCONA 1.6 S, 4-drs. '84, d.blauw, 70.000 km. f 9750,-. 04492-3234.

Te k. pracht GOLF 1600 GLS aut., compl. uitgeb., 70.000 km, zilvermet., schuifd., stereo, sp.wielen, enz. APK '90, mod. '82, f 6950,-. Inr. mog. Tel. 045-223071, 21, Kerkrade-W.

Ford SCORPIO GL 2.0, '85, 1e eig., kl. antraciet, schuifdak, etc., LPG-onderbouw, i.z.g.st. f 18.750,-. Tel. 04492-3234.

RENAULT 9 TLE, bj. '82, kl. grijs, 58.000 km, f 4750,-. Tel. 04492-3234.

Nieuw! Hogedrukreiniger
Kärcher 570

Een complete set. Nu met 80 bar druk! f 750,- incl. BTW.
Kerp, In de Cramer 31, Heerlen. 045-716951.

Te k. witte PORSCHE 928 autom., arc. bj. 10/80, km.st. ± 85.000,-. Vr.pr. 34.500,-. Inr. mog. 045-414372.

VW Golf 1600 LS m. '79, apk tot 12-'89 f 2450,-. Tel. 045-454087.

Te k. OPEL Omega 18 LS, kl. roodmet., km.st. 55.000, in nw.st. Vr.pr. f 21.000,-. Inr. mog. 045-414372.

Te k. OPEL Kadett D combi 5-drs. bj. '80, apk 2-'90, in goede staat. Pr. f 4750,-. 045-322220.

Te k. TOYOTA Corolla DX bj. '80 i.z.g.st. Tenelenweg 79 Voerendaal.

Te k. MITSUBISHI Saporo bwj. '79, pr. n.o.t.k. Ravenbosstr. 17 Sittard.

Mooie FORD Sierra Turbo XR 4i 1983 cosworth-uitv., alle extra's, nw. koppeling f 15.750,-. Inruil mog. Kerkraderweg, ramieksingel 29, Wijk 16, Maastricht.

Saab

99 LPG zilver	'82
99 4-drs. groen	'83
900i wit LPG	'84
900i 5-drs. blauw	'83
900 turbo 16S zilver	'84
900 4-drs. zilver	'86
900 turbo zilver arrow	'86
900 turbo 16S + leer	'86

Lancia

Prisma 1600 wit	'85
Prisma 1600 inj. zwart	'87
Thema V6 aut. bruin	'86

Overig

Ford Sierra 6 cyl.	'85
Fiat Croma turbo diesel	'87
Volvo 360 GLS	'85
Mitsubishi Colt rood	'87

Kompier

Off. SAAB-LANCIA-dealer
Heerlen 045-717755
Maastricht 043-632547

Te k. CITROEN Visa 11 E 4 cyl. bwj. '85, APK juli '89 kl. beige, mirageuitv., 5-drs., pracht auto, f 5750,-. Schatsberg 14, Oirsbeek.

Te k. liefhebber MAZDA 929 Hardtop Coupé APK, oud model, beetje bijwerk, f 400,-. Gatestr. 83 Landgraaf.

VOLVO diesel 340 DL Sedan 1 jr. 25.000 km incl. trekh., pr. f 21.800,-; Kerkrade 045-458841.

OPEL Omega 2.0 I '88; Kadett 1.3 LS Sedan '86; Kadett 1.3 LS '85; Kadett 1.2 LS '85; Kadett 1.2 S HB '83; Kadett Caravan 1.2 S '84 en '81; Fiesta 1.1 L '83; Peugeot 305 GL '82. Autorobielbedrijf J. Denneman, Raadhuisstr. 107 Hulsberg.

Te k. GOLF GII 1800 cc, bwj. '83, div. extra's, get. gl., schuifdak, sportwielen, 5-bak, 86.000 km, prijs f 14.500,-; Tel. 04950-20213.

Te k. FORD Fiesta 1.1 bwj. '77, APK 11-89, f 1250,-. Tel. 04406-12766.

Te k. FIAT 600 bwjr. '72 met apk tot 14-12-'89. Vr.pr. f 1400,-. Tel. 04492-3096. Kerkstr. 12 Merkelbeek.

Te k. van part. VW Polo coupé Sprint Jub uitg. bj. '86, kl. rood, spoilers, sp.stuur, sp.velg. Alles origin. 28.000 km. Pr. f 15.500,-. Tel. 045-316599.

Te k. FIAT Ritmo 65 L bj. '81, lpg, apk. Kasteellaan 2A Meezenbroek-Hrl.

Te k. BMW 323-i bwj. '85 met veel extra's f 33.000,-. Tel. 045-726840 of 313823.

BMW 320 5 cyl. bwj. '78, grijs, moet gespoten worden. Tel. 045-463494.

OPEL RECORD 2.0 S bj. 10-'80 APK i.g.st. vr.pr. f 3000,-, tel. 045-456944 tst. 348.

Prachtige Ford ESCORT XR mooi weg!! T.e.a.b. Houwer 28, Landgraaf tel. 045-322123.

Te koop defecte GOLF GTI wit '81 t.e.a.b. tel. 045-727778.

Ford FIESTA 1.1 L Bravo '82 zeldz. mooi, Rotterdamstr. 24, Heerlen.

Ford type ESCORT L Bravo '82 zeldz. mooi, Kerkraderweg 166, Heerlen.

Te k. VOLVO 340 2 L, 5-drs., 5 versn., trekhaak, bj. 1986, prijs f 13.500,-. Tel. 045-270397.

Ford FAIRMONT, bj.'82, stationcar, 6 cyl., autom., met trekhaak, i.g.st., APK 11-'89 (kl. Amerik.), prijs f 3950,-; inruiler bespreekbaar. Tel. 045-258398.

ROVER 2300 S, '82, kl. blauwmet., LPG, in nw.st., f 7250,-. Tel. 04492-3234.

Te k. PEUGEOT 205 XL diesel, bwjr. '86. 92.000 km. Vraagpr. f 14.500,-. Inl. tel. 045-312956.

Ford MUSTANG GHIA, 6 cyl. lijn '80, APK, i. abs. nw.st. f 3650,-. 04750-27528.

BMW 525,bwjr. '81, vele extra's, t.e.a.b. Tel. 04490-53319.

Toyota COROLLA 1.3 DX Sedan bwjr. '84, nw. mod. '85, kl. grijsmetal. in st. v. splinternw. met keuringsrapp. f 7950,-. Inl. 043-254462.

Te k. Ford SIERRA 2.3 Diesel Laser, bwjr. '86, kl. zilver, centr. vergr., 4-drs., trekhaak, enz. in nw.st. f 15.450,-. Tel. 043-623577.

Te k. CITROEN BX 1.9 GTI, bwjr. nov. '87, 20.000 km. Tel. 04490-11067.

Te k. HONDA MT bwjr. '85. Vraagpr. f 1250,-. i.z.g.st. 04490-18237.

FORD Escort 1.3 L Bravo,5-drs., bwjr. april '83. f 7950,-. Kl. blauwmet. 04490-14427.

Te k. Opel KADETT D, bwjr. '83, zwart, zeer mooi,1e lak. f 6900,-. 04490-24937.

VOLVO 240 Grand Luxe GL, '83, 1e eig., kl. grijsmet., LPG, f 11.750,-. Tel. 04492-3234.

SUZUKI jeep 410 Q, '83, kl. grijs, soft top, f 8750,-. Tel. 04492-3234.

SEAT-DEALER A.C.H. Jeugdrubberweg 20 (bij Randweg) te Hoensbroek. Tel. 045-222455 biedt met gar. te k. aan: Seat-Malaga 1.5GLX '88; Seat-Ibiza 1.5GLX '87; Seat-Ronda 1.2GL '85; Subaru 1800 4WD '85; Subaru 1800 '85; Subaru Mini '87; Subaru 1300 '80; Seat-Ibiza Van diesel '87; Seat-Ibiza Van '85; Peugeot 305 GR '79; R5TL '85 en '81; Fiat Panda '81; Lada 2105GL '83 en '82; Honda Civic '80 en '76; Mazda 323 '81 en '78; Opel Kadett '77; Austin Allegro '78; Horizon GL '79; VW Derby '77; Sunbeam 1000 '79; Talbot Solara 1.6GLS '81; Citroen Visa GT '83; Alfa Sud 1.5GL '81; Fiat 127 '78; Renault R18 '79; Mazda 1000 '76; Fiat 133 '80. Inr. en fin. mog. Dond. koopavond.

Uitlaat kapot?

dan snel naar snelservice Auto Sport, Schelsberg 175. Heerlen, 045-725507. Dealer van originele Romax uitlaten en alle topmerken schokbrekers. Ook 's zaterdags geopend van 10.00 tot 17.00 uur.

APK-keuringsstation

Te k. CHEVROLET Monza 4 cyl. met APK tel. 045-222198.

VW SCIROCCO typ. '80 APK Igg Heernskerkstr. 66, Hrln, Meezenbroek.

ROVER 3500 type '80, z.g.a.n. inr. kl. auto mog. tel. 04490-38119.

Te k. R 14 bj. '79 APK 6-'89 pr. f 650,-. Irisstr. 16, Geleen 04490-51654.

Te k. MERCEDES 230 TE bj. '82 km.st. 170000 tel. 04406-41022 of 13636, factuur mog.

Te k. Opel KADETT bj. '75 APK tot 12-'89 100% in orde f 950,- 04404-1384.

Te k. Opel KADETT 1.2 LS Hatchback bwj. '85 kl. rood, 5-drs., pracht auto, km 56.000, nw. banden, keuring toegest., spec. striping, f 11.750,-; Piet Heinstr. 26, Geleen.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S van f 100,- tot f 5000,-. 04490-43481.

KERP, 100% remmenspecialist voor alle voertuigen. In de Cramer 31, Heerlen, tel. 716951.

BOSAL - Marktleider in uitlaatsystemen. Ieder merk direct uit voorraad leverbaar, 2 jr. garantie. Kerp, In de Cramer 31, Heerlen. Tel. 045-716951.

Te k. BMW 318 i in perf. st., nov. '81, km.st. 80.000 km, nw. uitl., trekh., schuifd., blauwmet., zr. mooi, i.z.g.st., APK 12-89. Vr.pr. f 1950,-; Tel. 04490-37810.

Te k. BMW 318 bwj. '79, APK '90, div. extra's, schuifd., get. gl., sportvelg., zendergrill, zender Dunder, kl. beige, i.z.g.st., f 4000,-; Tel. 04490-40382.

Te k. TOYOTA Carina 4 drs. nw. banden, koppel. remmen bj. '78. Aud 80LS bj. '78. Tel. 04490-28610 na 19.00 uur.

DATSUN Cherry 1200 bj. '79 APK i.z.g.st. f 1750,-. 045-720951.

Jurgen Autoverhuur
045-463333

11.000 KNALDEMPERS en -pijpen voor alle auto's en vrachtwagens. Direkt uit voorraad leverbaar. Kerp, In de Cramer 31, Heerlen. 045-716951.

3.000 accu's

Hagen topkwaliteit, 2 jaar echte garantie
Voor ieder voertuig uit voorraad leverbaar
Kerp, In de Cramer 31, Heerlen. Tel. 716951

Te k. gevr. DIESELBUSJE. Tel. 045-223128.

Te koop ALFA Romeo G.T.V. bj. '80 APK 12-'89 f 2950,-. Tel. 045-423500.

Autobedrijf Sjaak v.d. Bergh biedt te koop aan: VW Golf '82, tev. met een jaar of 20.000 km, voll. garantie; VW Polo Special '86 en VW Polo GT '83. Pr. Hendriklaan 32 Brunssum tel. 045-270270.

Te k. Ford SIERRA 2.0 GL bj. '83 kl. antracietgrijs sunroof, XR4-spoiler i.z.g.st. sportief mod. vr.pr. f 14000,-. tel. 04490-41985.

Te k. Opel Kadett hatchback 16 S 5-bak antracietmet. bj. '87 f 17750,-; Opel Kadett diesel bj. '86 5-bak rood f 16750,-; Mercedes 280 S bj. '80 autom. f 16750,-; BMW 320 i bj. '84, 4-drs. zilvermet. f 17750,-; Honda prelude bj. '83 f 9750,-; VW Passat bj. '80 wit f 3250,-; VW Jetta bj. '80 groen f 4000,-. Garage GEVA, Burg. Lemmensstr. 109, Geleen, tel. 04490-54074.

BESTELLERS, bussen en bedrijfsauto's, luxe auto's groot en klein, verhoogd en verlaagd, open laadbakken, enkel en dubbel cabines, ook diverse luxe auto's in alle prijsklassen. Donny Klassen B.V. Meerssenerweg 219, Maastricht. Tel. 043-635222 of 043-634915.

Te k. MAZDA 626 i.z.g.st., bwj. '81, div. extra's. Pr. n.o.t.k. Tel. 25279. E. Jasperstr. 8 Sittard.

Te k. ROVER 2600 bj. '80 beige f 1000,-. 04490-13942.

VOLVO 360 GLT, 5 drs. wit, okt. '85, 55.000 km, tel. 04756-3158.

Gebr. AUTO-ONDERDELEN van o.a. BMW, Ford, Opel, VW, enz. Robby's Auto-onderdelen, Akerstr. Nrd. 350. Tel. 045-224123.

Voor schade-, sloop-, loopauto's en onderdelen moet je bij STIBA Autosloperij Joep Wolters zijn. Sportstr. 14, Kerkrade-West. Tel. 045-411480.

Feestelijke kerstshow van 27 t/m 31 december auto Vonken, Ford modellen 1989 met veel extra's en aktiemodellen. Geselecteerde occasions met speciale prijzen tijdens de show o.a. SCORPIO 2.0 L GL '86; Accord 2.0 L EX aerodeck LPG '86; Audi 80 diesel CL '86; Sierra 2.3 L diesel Laser '86; Sierra 1.8 L combi Laser '86; Escort 1.6 L CL '86; Corolla 1.3 L DX 12 Valve '86; Hyundai 1.3 L Pony XP '86; Orion 1.6 L diesel '85; Peugeot 1.5 L 305 GL '85; BMW 1.8 L 316 LPG '84; Sierra 1.6 L Charade TS '85; BMW 1.8 L 316 LPG '84; Sierra 1.6 L Laser '84; Escort 1.6 L Bravo '84; Escort 1.3 L Bravo '84; Escort 1.1 L Laser '84; Passat 1.6 L 5 D CL '84; Starlet 1.3 L DX '84; Corsa 1.2 L LS '83; Orion 1.6 L GL '83; Escort 1.6 L Bravo '83. Diverse goedkope inruilwagens. Wijngaardsweg 8, Heerlen-/Hoensbroek, tel. 045-212459.

Autobedrijf E. CUSTERS, Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek, tel. 04492-5261, biedt te koop aan: Ford Escort, 5-deurs, 1.6 CL Aut., 1988; Ford Sierra 1.6 EM, lpg, '86; 2× Opel Ascona Hatchback, 1.6 S, t. '83, f 8900,-; Toyota Cressida Diesel, nw. mod., t. '83, f 6900,-; Opel Ascona 1.6 S, t. '84, f 8900,-; Opel Kadett 1.2 S, t. '81, f 5900,-; Renault 5 TL, t. '83, f 5900,-; Ford Taunus 1.6 L, '81, i.z.g.st., f 3750,-; Lada Jeep, t. '81, f 5900,-; Citroën GS, t. '81, f 2100,-; Renault 5 GTL, t. '81, f 1900,-; Fiat 128, t. '79, f 1300,-; Audi 80 GLS, t. '80, f 3900,-; Honda Accord, t. '80, f 2400,-; Mazda 626 Hardtop Coupé, t. '80, f 3900,-; Fiat Uno 55 S, t. '86, f 10.500,-; Renault 18 TL, lpg, t. '82, f 3900,-; Opel Manta, t. '77, f 1900,-; Toyota Starlet Stat.c., t. '80, f 2900,-; Fiat Ritmo 75 CL, t. '81, f 2900,-; Opel Ascona 1.2, t. '79, f 2900,-; Ascona, t. '80, f 2900,-; VW Passat, t. '81, f 3750,-; Mazda 616, t. '78, f 1900,-; Chrysler Talbot 1510, t. '81, f 2250,-; Opel Manta GTE, bj. '75, i.z.g.st., f 7000,-; Renault 4 verh., verl. chass., t. '83, f 3400,-; Honda Civic, t. '80, f 2700,-; Chrysler Aut., t. '82, f 1900,-; Volvo Expresse, '71, uniek in Ned. Div. goedkope inruilers. Alle auto's met APK. Verlichte showroom, geop. ma t/m vrijd. van 10 tot 19 uur, zat. tot 17 uur. Inruil en financiering mogelijk.

Ford Orion 1.6 L met lpg, '85; Opel Kadett Caravan Diesel, 5-drs., '85; Opel Kadett Diesel, '83; Opel Kadett 1200 S, '84; Ford Sierra 1600, 4-drs.; Opel Kadett 1.3 LS, '86; BMW 316, 4-drs., '86; Opel Kadett 1.3 S, '84. Autobedrijf J. Schmetz, Kerkrade-West. Tel. 045-423423. V. grensovergang Locht.

ESCORT 1600 L, bwj. '84, 5 versn., rood, f 11.500,-. Tel. 045-279999.

ESCORT 1.1 CL '86, nw. mod. Slechts 9600 km. In w.st., f 16.500,-. Tel. 045-220940.

RENAULT Fuego GTX '81, f3950,-; Kadett 1.2 Station '80 f 3750,-; Mercedes 240 D. aut. '78, f 5750,-; Volvo 245 GL '79, f 3750,-; Honda Civic aut. '81, f 3950,-; Golf GLD '77, f 1950,-; Fiesta '77, f 900,-. Hoge inruil. Tel. 045-211071, Overbroekerstr. 54, Hoensbroek.

Te k. FORD Escort CL 14, 5-drs., bwj. '86, f 16.500,-. Tel. 045-316940.

Nieuw model FIAT 127 Super bwj. '82, APK 1-90, 54.000 km, 5 speed enz. Vr.pr. f 3850,-. 045-319328.

Te k. FORD sierra 1.6 l, 5-drs. bwj. '83, 62.000 km i.st.v.nw. Mgr. Hanssenstr. 6, Nieuwenhagen.

Te k. SIMCA Horizon 1.5 GLS bj. '79 f 1500,-; Tel. 045-324419.

Te k. HONDA Quintet 5-drs. Bwj. '81, kl. blauwmet. 5-gang enz. f 3850,-. Kieskoel 8, Schaesberg.

Te k. AUDI 80 16 CL, 4-drs.Kl. zilver-grijsmetall., f 3850,-. Dr. Poelsstr. 42, Kakert-Schaesberg.

MITSUBISHI colt Deluxe bwj. '80. Bordeauxmetall. 3-drs. APK 1-'90, 86.000 km, Vraagpr. f 3850,-. Tel. 045-319328.

Te k. Capri ONDERDELEN, Mgr. Lemmensstr. 36, Nieuwenhagen.

Te k. FORD Fiesta XR 2, bwj. '82, i.z.g.st., f 6.950,-. Tel. 045-316940.

Te k. Opel Kadett Berlina bwj. '84. Pr. n.o.t.k. Tel. 045-270279.

KOOPJE Lelijke Eend 1.pr.st. '82, apk 1e mnd. '90 f 2250,-. Tel. 045-415528.

AUTO'S hallo opgelet! Wij betalen f 300,- tot f 20.000,- voor uw auto, ook bedrijfswagens. 045-411572.

Te k. GOLF 1300 bj. '83, nw. model, koopje. Tel. 045-726716.

Te k. HONDA Civic 5-drs. eind '80, 5-gang, apk '89, als nw. 045-453572.

Te k. FORD Escort 1100 bravo bj. '84 i.z.g.st. 5-drs. Vr.pr. f 10.750,-. Inr. mog. 045-453572.

Te k. OPEL Senator 3-ltr. S bj. '81. Tel. 045-458126.

Te k. VW Golf 1100 CL bj. '83, km.st. 66.000 in zeer mooie st. Vr.pr. f 8750,-. Tel. 045-441385.

Te k. FORD Taunus 1.6 L nw. model bj. 1980, i.g.st. f 2750,-. Tel. 045-444584.

Te k. van monteur FORD Escort 1600 GL 5-drs. bj. '80, f 7750,-. Tel. 045-210154.

Te k. OPEL Rekord 4-drs. bj. '80, i.z.g.st. f 4250,-. 045-456015.

Te k. OPEL Manta 3-drs., pantg., i.z.g.st. '78 f 2250,-. Tel. 045-316940.

VOLVO 343 DLS (2 liter) Bordeauxrood, sept. 1982 f 6800,-. 04490-21194.

Te k. orig. OPEL MANTA 1200 bwj. 1985, div. extra's, o.a. orig. Opel-bekleding, fraaie striping enz. Tel. 045-417747.

PASSAT Stationcar CLD '84; Honda Accord 2.0 i EX '86; Ford Escort 1300 CL '87; Mitsubishi Colt GLX '87; Audi 80 18 S '87; VW Polo coupé Sprint '86; Opel Kadett 1.3 LS '86; Toyota Corolla '83; Peugeot 205 '82; VW Golf Diesel '83; BMW 316 '87; BMW 318i '85; BMW 524 TD '85; Garage Jan Kneepkens, Hoensbroek. Tel. 045-244220.

GOLF L.S. 1600 cc, rood APK 7-'89, goede netto auto met radio f 1.650,-. Schoolstraat 8, Lemiers-Vaals. Tel. 04454-4313.

Te k. MERCEDES 200 D bwj. '73 + Mercedes 240 D bwj. '74. Tel. 045-721576.

OPEL Kadett n. mod. 12 SC HB, bj. '85, km.st. ± 35.000, 1e eigen. f 11.750,-. 04490-26923.

HONDA Accord 4-drs. bj. '81, i.z.g.st. f 3250,-. 04490-27965.

Te k. MAZDA 626 2.0 L met apk. bj. '79 f 2500,-. Tel. 045-353764.

Mazda LOVEN, Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451. Mazda 323 HB 1.3, bj. '81, '83; Mazda 323 HB 1.5 GT, bj. '83; Mazda 323 HB 1.3, '83; Mazda 323 HB 1.3 GLX, '86; Mazda 323 Sedan 1.3, '81, '82, '83, '84, '86; Mazda 323 Sedan 1.5, '83, '86; Mazda 626 HB 2.0 GLX, bj. '84; Mazda 626 HB 1.6 GLX, bj. '84; Mazda 626 HB 2.0 GLX, bj. '86; Mazda 626 HB 2.0 GLX, bj. '87; Opel Kadett 1.2 S, bj. '82; Opel Kadett 1.2 S, bj. '83; Opel Kadett 1.2 S, bj. '84; Opel Ascona 1.6 S, bj. '84; Opel Manta 1.8 S HB, bj. '83; Ford Sierra 1.6, lpg, bj. '85; Ford Sierra 1.8 Laser, bj. '85; Ford Escort 1.3 3+6, bj. '84; Ford Fiesta 1.1 L, bj. '85; Honda Quintet Autom. +7, bj. '82; Mitsubishi Colt 1-GL, bj. '82; Nissan Cherry 1.3 GL, bj. '84; Toyota Corolla 1.3 DX, '85; VW Jetta C, 4-drs. '82. Te koop ± f 50.000,- onder nieuwprijs: Mercedes 260 SE, 25-8-'87, 37.500 km, donkerblauwmetallic, 1e eigenaar, alarminstallatie, antenne- + luidsprekerset, centrale deurvergrendeling, buitentemperatuurmeter, velours bekleding, klapschuifdak (electrisch), A.B.S. Autobedrijf Loven Heerlen B.V., Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.

OPEL KADETT 1.3 N, 1½ jr. oud, kl. rood, GSI-spoiler, radio-cass., div. extra's. Tel. 04492-3205.

T.k. OPEL Ascona 2.0 / SR bwj. '79, kl. wit. Tel. 04490-23166.

Te k. in st. v. splinternw. VOLVO 360 GLS 5-bak, 5-drs. bwj. '85 kl. metallgroen, geen 2e zo apart mooi met keuringsrapp. dd. 28-12-88 f 8750,-; Inl. 043-254462.

Zwarte Mits. ELESETE 16 1981, pas APK, trekh., radio, i.g.st. f 2450,-; Keramieksingel 29, Wijk 16, Maastricht.

Te k. ESCORT 1.3 L 5-drs. bwj. '81, APK a.nw. f 6450,-; tel. 04490-26047.

Te k. VW Golf 1600S AUTOMATIC, APK-gek., als nw. bwj. '80, 100% in orde. f 3800,-; 04490-22689.

Bovaggarage Schaepkens biedt te koop aan: een kleine greep uit onze voorraad! AUDI 80 GLS 4-drs. LPG f 5750,-; Renault 5TL type '81 f 2500,-; VW Polo perl. st. type '81 f 3500,-; Opel Kadett 1200SA perf. st. '79 f 3500,-; Fiat Panda 45S type '81 f 3950,-; Talbot Solara GLS type '81 f 2950,-; Renault 4F6 Combi f 2950,-; Skoda 105L type '81 f 2500,-; Opel Kadett diesel '84 f 8950,-; Citroen Visa '80 f 1950,-; Mazda 323 5-drs. type '81 f 3200,-; Lancia 1300 4-drs. f 2500,-; Fiat 127 '81 f 3250,-; Fiat Ritmo 65 CL type '82 f 5000,-; Alfa Alfetta '79 f 2000,-; Citroen GSA '82 f 3250,-; Opel Cavalier GL type '80 f 3000,-; Opel Kadett Stationcar 1200S f 2500,-; Honda Prelude zilvergrijs '84 f 16.900,-; Opel Kadett 1.3S Sedan GL f 18.900,-; Nissan King Cab. Amerik. uitv. '86, 15.000 km f 18.900,-; Klimmenderstr. 10 Klimmen, 04405-2896.

Te k. VW Santana CX 1985, 1e eig., div. acc., 67.000 km, met.groen, auto verk. in showroomst. Pr. n.o.t.k. 04455-1954 of 1592.

Te k. Toyota CELICA 5 speed, met APK, i.z.g.st., f 2000,-, bj. '77. Tel. 045-415770.

VW KEVER 1302, bj. 1972, 1 jr. APK. Tel. 045-423750.

Te k. gevr. auto's vanaf 1978. Garage SCHAEPKENS. Tel. 04405-2896.

RELIANT bestelwagen voor motorrijbewijs model 85 kl. wit, technisch goed f 2950,-; Inl. 08385-11251.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Ik betaal de hoogste prijs in Limburg! 045-254049.

Wij kopen alles. BEDRIJFSAUTO'S en bussen van recente datum. Contant geld. Donny Klassen B.V. Meerssenerweg 219, Maastricht. Tel. 043-635222 of 634915.

In- en verkoop gebruikte zomer- en WINTERBANDEN met garantie. Passartweg 39, Heerlen, 045-222675.

Wij geven het meeste voor uw AUTO. U belt, wij komen meteen. Tel. 045-422610, ook 's avonds.

OPEL Kadett 1.3 i.z.g.st. bj. 10-'79 nw. mod. D APK tot 10-'89 f 3500,-. Oirsbekerweg 26, Oirsbeek, tel. 04492-3582.

Te k. FIAT panda nov. '85, km-stand 16.500 z.g.a.n. Pr. f 7500,-. Tel. 045-216538.

Te k. V.W. GOLF bwj. '78, met APK. Tenelenweg 79, Voerendaal.

BMW 315, '83, bijzonder mooi, luxe uitv., f 7950,-. St.-Martinusstraat 31, Kerkrade-West.

BMW 320 6 cyl., '80, met rev.motor, apk, 7e inzage, APK 12-'89, div. extra's, f 5250,-. Tel. 045-455778.

Schade Nissan BLUEBIRD 1.6 v. onderdelen '83, tel. 457145.

Te k. pracht MERCEDES 190 D 5-bak, stuurbk. 1e eig., ond.boekje aanw., rood, nov. '84; Mercedes 230 TE stationcar, alle extra's '81; voor liefhebber Porsche 928 autom. '81; Kinderwagen nwst. 20% GTX diverse extr. '82; Talbot Solara 1.3 GLS 5-drs. '84. Gunst. eindjaars.aanb.: Opel Kadet 1.6 D 5-drs. '82; Suzuki Alto FX '82; Escort stationcar 1.3 L '81; Opel Kadett stationcar '81; Lancia Beta 1600 '80; Volvo 244 CL m. lpg mod. '80. Bernhardstraat 12 Hoensbroek, tel. 045-222218.

Te k. OPEL Kadett GT 1.8i '87 kl. rood, 20.000 km, alarm met afstandsbediening. 04490-33679.

Te k. FIAT Panda 45 bwj. '84, APK tot 5-89, i.z.g.st., vr.prijs pr. f 5900,-; Tel. 045-226595.

Te k. TOYOTA '77 i.g.st., APK 9-89, nw. accu, uitl., f 1250,-; Tel. 045-418104.

FIAT 127 bwj. '79, zeer zuinig, APK 7-89, nw. band. + uitl. f 1450,-; Tel. 045-310406.

Koopje. RENAULT 4 bwj. '79, APK '89. De Tichel 8 Landgraaf (U.o.W.) Tel. 045-324329 na 17 u.

Te k. gevr. ongevall. auto's en mogelijke trekkers Zoomt. Wil kmst. 28.000. Pr. f 16.750,-. Tel. 045-717755.

T.k. Ford FIESTA 1100 bwj. '78, 100% in orde, alle keuringen toegestaan. Wij verplaatsen '79. Nr. 4. Tel. 045-717755.

Te k. RENAULT 25 TS bwj. '85, kl. wit, 5-drs., nw. banden, get. gl., 5-speed, km 76.000, i.z.g.st. f 13.750,-; mog. Pracht auto. Piet Heinstr. 22 Geleen.

Te k. Opel Kadett 1.3 S '81 kl. met.blauw, 1e eig. f 5750,-; 045-713342.

MINI Cooper 1100 Special, bjr. '79, APK 7-'89, schuifd., i.z.g.st. Vr.pr. f 1350,-. 045-273340.

Opel COMMODORE aut. dec. '80, LPG, kl. blauw f 2950,-. Tel. 045-221200.

Alfa GIULIETTA 2.0 '81, kl. ivoor, in nw.st. f 4250,-. 045-454127.

CITROËN BX 14 RE '85, 1e eig., kl. zilvergrijs, 5-versn.bak f 10.750,-. 045-420650.

Te k. FORD Fiesta 1.1, bj. '80, 79.000 km, f 2250,-. Tel. 045-222384.

SAAB 900 GLi, '82, 1e eig., kl. blauw, i.z.g.st., f 8500,-. Tel. 045-326482.

Opel REKORD 2.0 S, '84, kl. champagne, LPG, 80.000 km, f 10.750,-. Tel. 04492-3234.

Te k. mooie BMW 320, 6 cyl. bj. '78, klein defect, f 1250,-. Tel. 045-222361.

BMW 525, bj. '80, 6 cyl., schuifdak, trekhaak, APK, vr.pr. f 4850,-. Tel. 045-458850.

1000%

zijn onze auto's, en 100% is genoeg!!!
Auto van de week!!!
Suzuki Swift 1.0 GA!!! ...'86
Opel Kadett HB

1.3 LS	2× '87
Kadett HB 1.2 LS	'86
Kadett HB 1.2 S	'83
Kadett 13N	'81
Commodore 2.5 S aut.	'81
Ascona 16 S	'82
Ascona 16 S met gas	'82
Ascona 16 S aut.	'80
Audi 90 Quattro 155 PK	'85
Audi 80 Quattro 136 PK	'83
Audi 100 CC 118 PK	'85
Citroën Axel 11	'86
Toyota Supra Targa	
3.0 I	'86
Carina 11 1.6 DX gas	'85
Corolla 1.3 DX aut.	'83
Fiat Uno 55 S	'83
Ford Fiesta 1100 L	2× '83
Hyundai Pony 1.5 L	'87
Mitsubishi Colt GL	'82
Renault 5 Alpine Turbo	'83
Suzuki Mini Jumbo	
SDL	'87
VW Polo C 33 KW	'86
VW Golf 1.6 GLS	'79
VW Golf C Diesel	'79
Volvo 345 GLS	'83
VW Polo 66 DL	'78

Div. inruilkoopjes: Lada Combi enz. Inruil en financ. 100% mogelijk, (rente fiscaal volledig aftrekbaar). Bovag-garantie: 3, 6, 12 mnd., donderdag koopavond.

Auto- en APK-centrum Keulartz BV

Locht 42 B3, Kerkrade
Tel. 045-419905.

T.k. SPORTVELGEN 15 inch maat 205 VR 15 voor Opel + div. onderdelen BMW + acc. 045-453784.

Ford Scorpio 2.0 5-bak '86 f 25.500,-; Honda Prelude 1.8 5-bak '86 div. acc. f 23.500,-; Ford Sierra 2.3 diesel 5-bak '86 f 18.000,-; Ford Sierra 1.8 laser '86 f 18.000,-; Ford Sierra 1.8 stationcar '86 f 20.500,-; Opel Kadett 1.2 5-bak lpg '83 f 12500,-; Ford Sierra 2.0 GL '82 f 10750,-; Ford Sierra 1.6 Laser lpg '85 f 15500,-; Ford escort 1.6 L 5-bak div. acc. '85 f 14500,-; Opel Kadett 1.2 S '86 f 15750,-; Opel Corsa 1.2 '86 f 13500,-; Opel Kadett 1.2 S hatchback '87 f 14750,-; Opel Corsa 1.2 LS 2-drs. '87 f 14750,-; Opel Ascona 1.6 coupé '85 f 15000,-; Mitsubishi Galant 1.6 GL '86 f 16500,-; Mazda 626 1.6 LX coupé '86 f 16750,-; Opel Kadett 1.2 LS hatchback bwj. '85 f 17000,-; Renault 25 GTS 5-bak '86 f 23500,-; Renault 11 1.4 Broadway 5-drs. '86 f 13500,-; Peugeot 505 Select 5-bak '85 f 15000,-; Nissan Bleubird 2.0 GL automaat, lpg '85 f 13500,-; Nissan Stanza 1.8 GL 5-bak '83 f 9500,-; Toyota Carina 2.0 GLI autom. 5-drs. '85. Inruil, financieren en Bovaggarantiebewijs. Autobedrijf P.V. DIJK BV ZN. Hompertsweg 33 Landgraaf (Schaesberg-Kakert) tel. 045-311729. Alle keuringen toegestaan.

Te k. CITROEN Visa Club bwj. 1983, APK tot juni 1989. Vr.pr. f 5500,-; Tel. 04490-16465.

Eindejaarsopruiming in Limbricht

Mazda 929 2.0 lpg '85; Mazda 626 2.0 GLX 2x '85, '83; Mazda 626 1.6 HB GLX '86, '84; Mazda 626 2.0 GLX sedan '83; Mazda 323 1.3 HB GLX '88; Mazda 323 1.3 HB LX '86; Mazda 323 1.3 LX stationcar '86; Mazda 323 1.3 Sport '87; Mazda 323 1.5 HB '83; Mazda 323 1.3 sedan '83 + '85; Mazda 1.5 GLX HB 5-drs. Aut. 12-'86; Ford Escort 1.3 bravo, veel acc. '82; Opel Kadett 1.3 S HB automaat '85; Opel Kadett 1.3 S HB 5-deurs '81; VW Golf 1.6 diesel 5-bak '84; VW Jetta 1.6 kat. nw.st., '87; VW Passat 1.6 3-drs. '83; Lada 1.6 3-drs. '83; Lada 1.6 GLS + 1.2 E '85 + '83; Toyota Celica 1.6 ST coupé nw.st., '83; BMW 316 rood '81; Citroën Visa RE II '87, 17.000 km. Occasions met Mazda Kroon-garantie. Mazda-dealer

Auto Leymborgh B.V.

Bornerweg 8 Limbricht. Tel. 4490-15838.

Te k. DATSUN 120A F11 bj. '79 met L.sch. pr.n.o.t.k. tel. 045-417020.

Mooie MITZUBISCHI galant 2000 alle bwj. '80 5 bak, kl. blauw m. band apk jan. '89 vr.pr. f 2900,-. Tel 04490-49680.

Te koop DATSUN 120 AF bj. '79 automaat bj. '79 t.e.a.b. tel. 04451-2375.

Opel KADETT 13s hb bj. '86 APK 12-'89 sunroof, spoilers, sportief en zeer mooi f 13.950,-. Tel. 045-711481.

Opel KADETT 13n hb 5 drs '81 nw. APK echt mooi 04406-13137.

VOLVO 340 GL, '81, Pr. 5500,-; Peugeot 504 Break, '80, f 3750,-; Opel Ascona, '78, f 1750,-; Renault 18, '81, f 1500,-; Fiat 131, '81, f 2500,-; Fiat 128, '79, f 1500,-; Fiat 2105 '85, f 5750,-; Mazda 626, '80, f 3000,-; Renault 4 GTL, '82, f 2750,-; Fiat Uno 55 S, '84, f 5750,-; Volvo 264 GLE, '80, f 3750,-; Volvo 240 GL, '80, f 3500,-; Citroen GSA Pallas, '81, f 1950,-; Honda Prelude, '79, f 2500,-; Ford Granada, '80, f 1750,-; Ford Transit, '84, f 5750,-. Oirsbekerweg 27, Oirsbeek, tel. 04492-3582.

FIESTA 1100, origin. super sport bwjr. '81. f 4750,-, 100% mooi. 04490-15432.

Opel CORSA 12 S luxueus, m. '84 f 7500,-, 3-drs, i.z.g.st. 04490-10165.

CHEVROLET Monte Carlo 8 cl. 5.1 bj. '79, div. extra's wit lederen bekl. T-roof, i.z.g.st. v.p. f9500,-. Tel. 045-211187.

BMW 315 '81, Opel Corsa 13 sr. '84, Innocento '80, Alfa Romeo Lage Audi 78, D.H.Z. garage de Kissel. Kissel 42 Heerlen.

Te k. opel manta GTI bj. '82. f6500,-. Tel. 045-314335.

Renault 5 tc super bj. '86, 1e eigen. Tel. 045-228469.

VW Jetta C diesel APK 100% bj. 1982. f6200,-. 045-740915.

Te k. FORD Sierra 1.6 GL m. 83 met lpg zeer mooie tr. vr.pr. f8950,-. Tel. 045-326210.

Te k. OPEL KADETT bj. 1977 apk. tot 8-89. Zeer mooi Columbusstr. 105 Heerlerheide.

T.k. witte GOLF bj. '82, km. 84.000, f6.800,-, Renierstr. 6 Kerkrade West.

Pajero Longbody

bedrijfswagen (wit) vlak dak, 1 jaar oud, te koop aangeboden. Tel. 045-714273, na 15.00 uur.

Wij bet. dir. contant geld 500 tot 50.000 gld. voor alle type auto's. 045-414372, ook 's avonds. Gespec. in Mercedes.

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

Cadac
CAD ADVIES CENTRUM

Het CAD Advies Centrum te Heerlen is een groeiend bureau (ca. 10 medewerkers) op het gebied van de tekenkamer-automatisering met als werkgebieden:

- CAD-toepassingen
- Auto-CAD en Arkey/Arcoe
- CAD-cursussen
- CAD-maatoplossingen

Voor spoedige indiensttreding zoekt CADAC een ervaren:

DIRECTIESECRETARESSE/OFFICE MANAGER

Taken:
- Secretariaatswerkzaamheden
- Representatie
- (direct) marketing

Eisen:
- VWO aangevuld met secretaresseopleiding
- Min. 2 jaar ervaring in soortgelijke funktie
- Accuratesse
- Kennis van tekstverwerking
- Prettige telefoonstem
- Representatief
- Engels (evt. Duits)
- Affiniteit met:
  - Bouwwereld
  - Automatisering
  - Marketing

Geïnteresseerden (m/v) schrijven binnen 7 dagen een sollicitatiebrief aangevuld met C.V. naar:
CAD Advies Centrum t.a.v. dhr. J.A.H. Willemsen
Molenberglaan 89, 6416 EL Heerlen
Tel. 045-719191. 113767

De Woningvereniging Brunssum exploiteert ca. 4.800 woningen in de sociale sektor.
De afdeling Bewonerszaken is verantwoordelijk voor een juiste en optimale verdeling van deze woonruimte.
Een klant- en marktgerichte houding is de basis voor het funktioneren van de afdeling.

Als gevolg van een reorganisatie van de afdeling wordt gevraagd een

MEDEWERKER ADMINISTRATIE-BEWONERSZAKEN M/V

(vakaturenummer 88125).

Funktie-inhoud:
- Administratief afhandelen van woningtoewijzingen, mutaties en huuropzeggingen
- Aanbieden en afsluiten van huurovereenkomsten
- Sociale begeleiding van huurders
- Gegevens verwerken d.m.v. automatisering
- Type-werkzaamheden

Funktie-eisen:
- Opleiding MEAO (B-richting) of vergelijkbaar
- Uitstekende communicatieve capaciteiten
- Enige kennis van automatisering
- Ervaring in deze sektor strekt tot aanbeveling

De salariëring en overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de C.A.O. voor woningkorporaties, funktieschaal 7 (min. ƒ 2.746,– max ƒ 3.334,– bruto per maand).

Belangstellenden worden verzocht hun sollicitatie binnen 14 dagen te richten aan de direkteur van de "Woningvereniging Brunssum", Postbus 109, 6440 AC Brunssum (tel. 045-256025).
Vermeld in de linkerbovenhoek van de enveloppe het vacaturenummer. 113205

De Gulpener Azijn- en Mosterdfabriek is een dochter van de Holding Gulpener Bierbrouwerij, Distilleerderij en Azijnfabriek B.V., een gezonde meer dan 160 jaar oude familieonderneming. De Azijn- en Mosterdfabriek is een zelfstandig opererende onderneming die in een volledig geautomatiseerd proces natuurazijnen maakt voor de consument en de industrie. De produkten worden op de markt gebracht onder de namen Keukenmeisje-azijn, Tromp en Rueb voor wat betreft azijn en Galouppe en Limburgse Mosterd. De fabriek is gelegen tegenover de brouwerij midden in het dorp Gulpen in het Limburgse heuvelland. Het proces heeft slechts een kleine organisatie nodig maar deze opereert in een uitstekende sfeer. Wegens het terugtreden van de huidige manager in verband met het bereiken van de VUT-leeftijd wil Mercuri Urval in contact treden met een kandidaat m/v voor de functie van

Algemeen Manager Azijnfabriek

die commercieel scoort terwijl hij als manager de touwtjes vast houdt

De functie:
- U leidt volledig zelfstandig de azijn- en mosterdfabriek.
- Het grootste deel van uw tijd zult u zich bezighouden met de vergroting van uw afzet, met name bij industrieën in een straal van ongeveer 200 km rond Gulpen, nl. in Nederland, België, Duitsland en Frankrijk. Op dit ogenblik wordt 50% van de omzet geëxporteerd.
- U bent verantwoordelijk voor het rendement van het bedrijf, dus zult u zich bezighouden met alle beleidsmatige zaken. Gezien de kleine organisatie bent u daarbij óók sterk bij de operatie betrokken. U rapporteert aan de directeur van de Holding.

Gevraagd wordt:
- Een opleiding op minimaal H.B.O.-niveau.
- Een commerciële instelling en managementkwaliteiten.
- Een aantal jaren ervaring in een leidinggevende functie.
- Enthousiasme om u in te zetten ter verbetering van de resultaten.

Geboden wordt:
- Een interessante en veelzijdige functie waarin u al uw kwaliteiten kunt inzetten.
- Een grote onafhankelijkheid onder de hoed van een bloeiende onderneming.
- Goede arbeidsvoorwaarden.

Ziet u uzelf als de toekomstige manager van de Gulpener Azijn- en Mosterdfabriek, stuur dan uw sollicitatiebrief met c.v. en onder vermelding van ref.nr. 6.7104 aan:
Mercuri Urval B.V.,
Vrijthof 50-51,
6211 LE Maastricht.

Mercuri Urval

Litrac B.V.
Ver. Internationale Expeditie- en Transportbedrijven

Voor de H.R.C.-containerterminal te Heerlen vragen wij voor spoedige indiensttreding

KRAAN-/HEFTRUCKMACHINIST

Naast het dagelijkse onderhoud van de containerheftrucks en -kraan, verzorgt de nieuwe buitendienstmedewerker ook de overslag van de volle en/of lege containers vanaf spoorwagon op autochassis en omgekeerd.
Wij bieden een afwisselende baan in een sterk groeiende containermarkt.

Profielschets:
- ervaring met rijden met oplegger (kleine kraan);
- kennis van dieselmotoren;
- kennis van hydrauliek;
- [illegible] (elektrisch);
- gevoel voor omgang met technische apparatuur;
- geen bezwaar tegen onregelmatige dienst.

Geïnteresseerden dienen schriftelijk te solliciteren.

Litrac B.V., postbus 680, 5900 AR Venlo. 113748

Scholengemeenschap L.B.O./M.A.V.O.
Prins Hendriklaan 376
6443 AE Brunssum

Wegens vervanging van een langdurig gedeeltelijk ziek personeelslid, vraagt het bestuur van de stichting voor de administratie een:

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER m/v

Omvang v.d. betrekking:
minimaal 32 uren per week.
Bezoldiging v.d. betrekking:
maximaal volgens BBRA-schaal nr. 3 (volgens loonpeil 1-9-1987
maximaal bruto: ƒ 2.252,80).

Vereist diploma v.d. betrekking:
MEAO-A of gelijkwaardig diploma.

Werkzaamheden v.d. betrekking:
administratieve-, maar vooral boekhoudkundig/financiële werkzaamheden.

Schriftelijke sollicitaties voorzien van een curriculum vitae dienen binnen 14 dagen te worden verzonden naar bovenvermeld adres.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de directie van de scholengemeenschap, telefoonnummer: 045-255005. 113889

Gebr. Janssen Transporten Geleen BV

zoekt in verband met de enorme groei van haar orderportefeuille, met name in haar divisie Bouwmaterialen en haar dochteronderneming Geja Glas Recycling V.O.F.:

ervaren chauffeurs

Voor deze functie geldt naast het in bezit zijn van het rijbewijs B.C.D.E.
- ervaring in het werken met autolaadkranen
- ervaring in bouwmaterialen

Salaris en verdere voorwaarden volgens het c.a.o. geldend voor het transportwezen.

Eigenhandig geschreven sollicitatiebrieven te richten aan:

Gebr. Janssen Transporten Geleen B.V.
t.a.v. dhr. P.L. Janssen
Napoleonbaan Nrd. 93
6163 VL Geleen
Tel. 04490-2650 of 04490-43789

erkens bakkerijen b.v.

Erkens bakkerijen B.V. levert dagelijks vers brood en banket aan vele supermarkten, warenhuizen, speciaalzaken, instellingen en eigen filialen in Limburg.

Voor de afdeling brood/vla zoeken wij

vakbekwame bakkers m/v

Als u meent in aanmerking te komen voor deze vacature, richt u dan uw uitsluitend schriftelijke sollicitatie aan

Erkens Bakkerijen B.V.
t.a.v. de heer J.W. Erkens
postbus 33
6440 AA Brunssum

Schiffers/food B.V. is een dochtermaatschappij van Hero Nederland B.V. Schiffers/food B.V. realiseert, in coördinatie met andere werkmaatschappijen, de produktie, de opslag en het transport in binnen- en buitenland van een breed assortiment frisdranken onder het merk „HERSCHI".

De onderneming, met een produktie van 180 miljoen liter per jaar, is in 75 jaar uitgegroeid tot een van de leidende frisdrankproducenten in Nederland, met een sterk groeiend aandeel in de Nederlandse frisdrankenmarkt. Door innovatie op verpakkingsgebied, is Schiffers/food B.V. uitgegroeid tot een van de belangrijkste P.E.T.-fabrikanten in Europa, met een personeelsbestand van 140 medewerkers.

Ten behoeve van SCHIFFERS Transport b.v. roepen wij kandidaten op voor de funktie van

CHAUFFEUR m/v

Voor deze funktie [illegible] die:
- beschikt over een groot rijbewijs en het chauffeursdiploma
- ervaring heeft in het rijden met combinatie motorwagen en aanhangwagen
- representatief is
- een leeftijd heeft tussen 25 en 30 jaar

Beloning vindt plaats volgens de C.A.O. voor het Beroepsgoederenvervoer over de weg.

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan:

SCHIFFERS/food b.v.
t.a.v. afdeling personeelszaken,
Wijngaardsweg 52
6433 KA Hoensbroek

stichting welzijnszorg voor geestelijk gehandicapten in oostelijk zuid-limburg

De stichting beheert o.a. een aantal gezinsvervangende tehuizen en dagverblijven voor geestelijk gehandicapten. Voor haar GVT Meezenbroek te Heerlen zoekt de stichting:

a. (niet) gediplomeerd groepsleid(st)er voor 50% (in 1989 aan te vullen tot 100%)

b. (niet) gediplomeerd groepsleid(st)er ter vervanging wegens ziekte

Gezien de samenstelling van het huidige team wenst de stichting in contact te komen met mannelijke kandidaten.
Voor benoeming komen o.a. in aanmerking kandidaten die beschikken over een van de volgende diploma's: Mavo, Havo, VWO, SA-II, MBO of HBO-IW, MDGO-AW of AB, HBO-J of Z-verpleegkundige.
De C.A.O. Dagverblijven en Tehuizen voor Gehandicapten is van toepassing.

Verdere informatie over deze functies kan worden verstrekt door het hoofd, dhr. Spronck, tel. 045-727900. Schriftelijke sollicitaties dienen uiterlijk maandag 9 januari in het bezit te zijn van de sollicitatiecommissie, p/a Ruys de Beerenbroucklaan 9, 6417 CC Heerlen.

KWS

Koninklijke Wegenbouw Stevin bv, regio West-zuid, zoekt voor haar districtskantoor in Heerlen (Hoensbroek) op korte termijn een

kalkulator-werkvoorbereider

Deze funktionaris zal worden belast met werkzaamheden die nodig zijn voor het aannemen en voorbereiden van werken in de GWW-sektor, zoals het opstellen van kalkulaties en het plannen en voorbereiden van de aangenomen werken.
Voor deze funktie zoeken wij een kandidaat van 25 tot 35 jaar met een opleiding op HTS WW-niveau. Onze voorkeur gaat uit naar een kandidaat met enige jaren praktische ervaring.

Belangstellenden voor deze funktie kunnen hun schriftelijke sollicitatie richten aan de afdeling Personeel en Organisatie, p/a KWS, Frederikstraat 5, 6433 GK Heerlen (Hoensbroek).

Rijkshogeschool Maastricht

f a c u l t e i t d e r k u n s t e n

conservatorium

Bonnefantenstraat 15
6211 KL Maastricht
tel. 043-299830

De Rijkshogeschool Maastricht, faculteit der kunsten, Conservatorium, vraagt voor de afdeling Schoolmuziek en AMV een

docent zang/stemvorming m/v

Taakstelling
Met betrekking tot de zang- en spreekstem het ontwikkelen van kennis en vaardigheden, die voor de uitoefening van het toekomstige beroep van de studenten worden vereist.

Functie-eisen
- Bezit van een diploma zang DM/UM.
- Grondige kennis van zowel het klassieke als het jazz- en poprepertoire.
- Het vermogen om het onderwijs d.m.v. groepsdidaktieken en waar nodig individueel aan te bieden.
- Het vermogen om het eigen vak te zien als onderdeel van een groter geheel.
- Bereidheid om in teamverband te werken.

Omvang: ± 19 klokuren op weekbasis.

Bezoldiging: max. schaal 11 BBRA.

Aanstelling in tijdelijke dienst tot 01.08.1989
(continuering hoort tot de mogelijkheden).

Schriftelijke sollicitaties vóór 6 januari 1989 aan de adjunct-directeur van de afdeling, de heer L. Neeling, Bonnefanten 15, 6211 KL Maastricht.

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

In januari starten de volgende cursussen:

- Machineschrijven
- Stenografie
- Medische specialisatie voor secretaresse
- Spaans voor beginners
- Kantoor- en secretariaatspraktijk

Wij wensen al onze huidige, toekomstige en oud-cursisten een voorspoedig 1989

Informatica opleidingen

Avondopleidingen voor de

Rijkserkende A.M.B.I 88 examens

I.1, HE.1, HE.2, T.2, HS.1, HS.4 en HP.6

Cursusplaatsen: Heerlen, Maastricht, Venlo, Eindhoven, Tilburg, Den Bosch, Breda, Nijmegen

Vooropleiding: HAVO, VWO, MBO, HBO

Voor meer informatie onderstaande coupon ongefrankeerd opsturen naar C.C.O., antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen of 045-717600.

Naam: dhr./mevr. .... Opl.: ....

Adres: .... Leeft.: ....

Woonpl.: .... Tel.: ....

CENTRUM COMPUTER OPLEIDINGEN. AKERSTRAAT 134. HEERLEN

ROERMOND

KATHOLIEKE LERARENOPLEIDING

PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL MIDDEN-LIMBURG

VOLTIJDSE OPLEIDING

DEELTIJDSE OPLEIDING

INFO-DAG

DONDERDAG 19 JANUARI 1989 VAN 10.00-15.00 UUR

INFORMATIE:
PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL MIDDEN-LIMBURG
BURG. GEULJANSLAAN 16
6041 NB ROERMOND
TELEFOON 04750-16777

Naam: ....

Straat: ....

Postcode: ....

Woonplaats: ....

Tel.: ....

- ☐ verzoekt toezending aanmeldingsformulier
- ☐ heeft interesse voor de INFO-DAG
- ☐ verzoekt toezending informatiemateriaal
- ☐ komt naar de INFO-DAG

In gefrankeerde envelop sturen naar:
PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL MIDDEN-LIMBURG

M.D.G.O.-school

'T GASTHUYS

Gasthuisstraat 17, 6411 KD Heerlen, tel. 045-710180

M.D.G.O.-AG: assistenten in de gezondheidszorg

Opleiding voor: apothekersassistenten, doktersassistenten, tandartsassistenten

OPEN DAG

zaterdag 7 januari 1989
10.30 - 15.30 uur

N.B.: De „open dag" voor de opleiding aktiviteitenbegeleiding is op zaterdag 14 januari 1989.

113547

Lessen onderwijs

Voor een perfecte en betaalbare rijles. Naar autorijschool „DIEMANT". Lesauto Mercedes 190D. Tel. 045-250286/322642.

ANWB auto- + motorrijschool Wischmann & Zn., Europaweg Zuid 337, Ubach over Worms. Tel. 045-321721. Voor alle rijbewijzen A.B.C.D.E. Chauffeursopleiding goed.vervoer, pers.vervoer, bederfelijke goed., gevaarlijke stoffen. Vrachtautolessen Mercedes 1217 of Daf 2800 Space Cap. Start cursus chauffeursdiploma 07-01-89. Start cursus gavaarlijke stoffen 08-01-89.

BIJLES Ned. moderne en klassieke talen door ervaren docent, 045-317161.

Goed gerichte bijles (18 vakken) ook in uw omgeving. STUDIEBEGELEIDING in Heerlen, Hoensbroek, Sittard en Maastricht. Inl.: E.C. De Horizon. Tel. 045-210541.

(Bij-)lessen ELEKTRONICA voor het leggen en uitbreiden van een praktische basis. Tel. 045-459434.

Cursus TIFFANY-GLASKUNST start jan. 1989, 1x per week, 6 weken, kosten ƒ 230,– incl. beginnersset, excl. opal-glas. Margrietstraat 23, Hoensbroek.

ST. ELISABETH-KLINIEK
Kweekschool voor Vroedvrouwen
Heerlen

Momenteel bestaat op het directiesecretariaat tijdelijk, voor de duur van één jaar, plaatsingsmogelijkheid voor een full-time

SECRETARESSE

De functie omvat o.a. de volgende deeltaken:
- het notuleren van vergaderingen;
- het verrichten van correspondentie;
- het bijhouden van de agenda, archiefwerkzaamheden etc.

SELECTIE-EISEN.
OPLEIDING:
Diploma HAVO/VWO en secretaresse-opleiding.

ERVARING:
Ervaring met tekstverwerkende apparatuur is vereist.

Salaris, evenals de overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de C.A.O.-Ziekenhuiswezen.

Kandidaten worden verzocht zo spoedig mogelijk, voor 10 januari 1989, schriftelijk te solliciteren bij de Vroedvrouwenschool/St. Elisabeth-Kliniek, Zandweg 180, 6418 PB, Postbus 30, 6400 AA Heerlen, t.a.v. Mevr. D. Spronken-Verschuren.

R.K. VER. MOEDERSCHAPSZORG

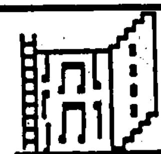
GOEDE VOORNEMENS VOOR 1989? WIJ WETEN ER NOG WEL EEN...

BEGIN HET JAAR MET WERKEN VIA KESER UITZENDGROEP.

Kom maandagmorgen direkt naar ons toe, want er zijn talloze vacatures. Samen kunnen wij dan uw mogelijkheden bespreken.

Enne... FIJNE JAARWISSELING

OPLEIDINGSINSTITUUT „HEERLEN"

Erkend door de minister van onderwijs en wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen

Eind februari starten wij in HEERLEN met onze mondelinge avondopleidingen voor:

- **B.K.B.** (basiskennis boekhouden)
- **P.D.B.** (praktijkdiploma boekhouden)
- **M.B.A.** (moderne bedrijfsadministratie)
- **S.P.D.** (staatspraktijkdiploma voor bedrijfsadministratie)

107216

Inlichtingen, prospectussen en aanmeldingen bij:

VAN MIERLO: Schoutstraat 8, 6343 CS Klimmen, tel. 04459-1782; Mergelsweg 1, 6419 EA Heerlen, tel. 045-715248.

SKI-VERKOOP VERHUUR

ski-dakkoffers v.a.	290,–
ski-imperials afsluitb. v.a.	34,–
ook voor auto's zonder goot	
langloopski v.a.	99,–
donzen ski-jacks v.a.	190,–
skihandschoenen v.a.	14,–
Alpine A skiset v.a.	290,–

Kruisberg 50, Meerssen
Geopend iedere namiddag, dinsdag gesloten
☎ 043-643500

DIVERSE AANBIEDINGEN

SKI-SPORT

REPARATIES ONDERHOUD

Hoebink Transport BV, gevestigd te Landgraaf, een internationaal transportbedrijf, is vanwege de toenemende groei en uitbreiding van haar aktiviteiten op zoek naar:

internationale Ferry-chauffeurs

Zonder ervaring onnodig te solliciteren.

Voor meer inlichtingen kunt u zich wenden tot de heer G.F.P. Hoebink. Tel. 045-318635.

Uw sollicitatiebrief gaarne binnen 14 dagen na heden richten aan:

Hoebink Transport BV
Edisonstraat 26/28
6372 AK Landgraaf

Witgoedservice Nederland

Gevraagd met spoed

servicemonteur

voor de witgoed buitendienst, voor reparaties aan groot huishoudelijke apparatuur. Ervaring in koelreparaties is een vereiste.

Woonplaats Sittard of omgeving. Leeftijd vanaf 25 jaar.

Uw schriftelijke soll. te richten aan: Witgoedservice Nederland, Parallelweg 46, 2525 NC Den Haag t.a.v. R.J. Corbeau.

---

mv
DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

---

tempo-team
uitzendbureau

Ook in 1989 hebben wij volop werk voor m/v

sorteerders/ produktie-medewerkers

in de leeftijd van 17 tot 20 jaar. Het bedrijf is gevestigd in Susteren. De werkzaamheden gaan langere tijd duren. Vervoer is geregeld. Interesse? Neem dan maandag aanstaande contact met ons op.

gemotiveerde produktie-medewerkers

bij een bedrijf in de omgeving van Born. Een diploma van een middelbare of een lagere opleiding is gewenst, maar niet noodzakelijk. Wij bieden een baan met goede toekomstmogelijkheden, dag- of ploegendienst, ploegentoeslag, vakantiegeld en een goede salariëring.

Vraag vrijblijvend voor meer informatie over bovenstaande vacatures naar Karin Poelman of Mariëlle Schutgens, afd. industriepersoneel, tel. 04490-14222. Of kom langs.

Rosmolenstraat 4, Sittard

---

tempo-team
uitzendbureau

Wij hebben werk voor m/v

gemotiveerde produktie-medewerkers

voor een kunststofverwerkend bedrijf in Brunssum. Wij vragen kandidaten met een LTS-opleiding op C-niveau. Leeftijd tussen 21 en 45 jaar. De werkzaamheden zullen in volcontinudiensten gaan plaatsvinden. Wanneer men een LTS-opleiding schilderen heeft is dat een pré. De werkzaamheden zullen meerdere maanden duren.

Vraag vrijblijvend voor meer informatie over bovenstaande vacature naar Marjon Janssen of Harry Hollanders, afd. industriepersoneel, tel. 045-718366. Of kom langs.

Op de Nobel 1 Akerstraat, Heerlen

ONDERWIJSSTICHTING SINT-BERNARDINUS
Akerstraat 95, 6417 BK Heerlen
Telefoon 045-712597

Ter actualisering van het bestand, zoeken wij contact met docenten in het bezit van een onderwijsbevoegdheid voor v.w.o., h.a.v.o. of m.a.v.o., die in voorkomende gevallen kunnen optreden als

VERVANGER

aan onze scholen in Brunssum, Heerlen, Kerkrade en Landgraaf.
Een inschrijfformulier is verkrijgbaar bij ons bestuursbureau.

Eerdere aanmeldingen vervallen, tenzij belanghebbende mededeelt prijs te stellen op voortzetting van de registratie.

ZEG ER EENS WAT VAN

Alcohol en verkeer dat kun je niet maken. Dat vindt bijna iedereen. Toch zijn er nog van die mensen die vinden dat zij zelf wel zullen uitmaken of ze met een slok op gaan rijden.

En wie durft er iets van te zeggen? Niemand toch... daar bemoei je je toch niet mee. Maar door dat soort automobilisten worden er wel jaarlijks bijna 500 mensen doodgereden.

Daar moet wat aan veranderen.
ZEG ER EENS WAT VAN VOOR ZE INSTAPPEN want

ALCOHOL EN VERKEER DAT KUN JE NIET MAKEN

Er is bij Edah heel wat werk aan de winkel

De Edah-supermarkten krijgen langzaam maar zeker een ander gezicht. Da's logisch, want Edah volgt de wens van de consument. Tegenwoordig willen de mensen het liefst alle boodschappen onder één dak. Ook de verse boodschappen.

We zoeken daarom voor ons nieuwe filiaal Brunssum Noord en Edah winkelcentrum De Parel in Brunssum, jonge mensen die in teamverband willen werken.

Welke SCHOLIEREN m/v en HUISVROUWEN hebben interesse voor bijvul-werkzaamheden in onze winkel op maandag-, dinsdag-, woensdag-, donderdag- en vrijdagavond.

Minimum leeftijd 18 jaar.

Medewerkers kruidenierswarenafdeling

Afwisselend en zeker niet saai. Dan ben je bezig om de presentatie van de artikelen te verzorgen, of je bouwt een speciale artikelopstelling (een „display"), even later kontroleer je een binnengekomen goederenzending.

Een leuke baan voor iemand met LBO-opleiding en mogelijk enige ervaring bij een levensmiddelenbedrijf. Deze baan geldt vanaf 32 uur per week.

Heeft u interesse, kom dan as. maandag 2-1-1989 tussen 14.00-17.30 uur, naar ons filiaal aan de Kennedylaan te Brunssum.

U kunt vragen naar onze bedrijfsleider de heer Jansen.

Wilt u bank/gironummer en fiscaalnr. meenemen.

EDAH

113900

ROGRAFIKA

vraagt voor direkt ervaren

ALL-ROUND WERKTEKENAAR m/v

OFFSET DRUKKER m/v
bekend met KOR-D, MO en GTO

Arbeidsvoorwaarden: volgens grafische CAO.

Wilt u meer weten over deze vakature of wilt u solliciteren, neem dan telefonisch kontakt op met de heer H. Damwijk voor een afspraak. 045-258500

Haefland 21 Brunssum

Rovan Leasing, zondags geopend.
Balans opruiming met veel voordeel.

Rovan kocht 10.000 stuks lederen kleding tegen weggeefprijzen o.a.:

Lammycoats	599,-, 399,-, 299,-
Pilotenjacks	399,-, 159,-
Leren kostuums	499,-, 399,-
Leren jurken	499,-, 399,-
3/4 dames en heren leren jassen	599,-, 399,-, 159,-
Leren rokken	249,-, 169,-, 99,-
Leren broeken	249,-, 199,-, 169,-
Truien met leer	129,-, 69,-, 39,-

Aanbiedingen gelden ook in de andere filialen.

- Ook gespecialiseerd in grote maten.
- Bij aankoop worden reiskosten vergoed.
- Inruil van lederen kleding en bont mogelijk.
- Iedere dag geopend van 10.00 tot 19.00 uur. (Helmond tot 20.00 uur).
- Iedere zondag geopend van 10.00 tot 18.00 uur.

WAARDEBON

Tegen inlevering van deze advertentie ontvangt u max. 100,- extra korting bij aankopen boven 599,-.

De laatste pagina van 1988

BEDANKT LEZERS
BEDANKT LEZERESSEN
BEDANKT ADVERTEERDERS

HET NU AFGELOPEN JAAR 1988 WAS EEN JAAR MET VELE HOOGTEPUNTEN IN HET NIEUWS, VOOR U EN VOOR IEDER VAN ONS.

WIJ MAAKTEN GRAAG EN MET VAKMANSCHAP ELKE DAG OPNIEUW ONZE KRANT VOOR U. OOK IN 1989 STAAN WIJ WEER KLEURRIJK EN AKTUEEL VOOR U KLAAR

WIJ WENSEN U EEN GEZOND, VOORSPOEDIG EN GELUKKIG 1989.

DE DIRECTIE EN ALLE MEDEWERKERS LIMBURGS DAGBLAD

